

Keyifli Okumalar Dileriz

Binlerce kategoride milyonlarca PDF e-kitap, ders kitapları, dergiler ve romanlara platformumuz üzerinden ücretsiz ulaşabilirsiniz.

RESMİ WEB SİTEMİZ

<https://rantey.org>

Yedek ve Duyuru Kanallarımız

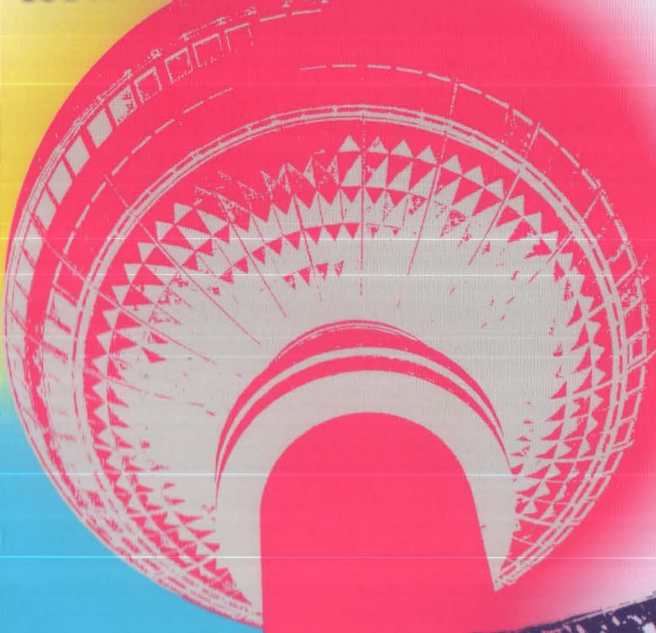
Sitemize erişim engeli gelmesi veya adres değişikliği durumunda aşağıdaki kanallardan güncel giriş adresine erişebilirsiniz:

- Telegram: <https://t.me/birkitapbir>
- WhatsApp Kanalımız : <https://whatsapp.com/channel/0029VbDHv8uE50Us4lvMoc0Y>

DERSİM ALEXANDERPLATZ

İMRAN AYATA

DERSİM ALEXANDERPLATZ İMRAN AYATA

iletisim

İMRAN AYATA 1969'da Ulm'da (Almanya) doğdu. İlkokula Yeşilyazı'da (Ovacık/ Dersim) başladı ama bitirmeden Almanya'ya döndü. Frankfurt'ta Siyasal Bilgiler Fakültesi'ni bitirdi. O dönem çeşitli gazetelerde ve dergilerde yazmaya başladı, *Die Beute* dergisinin yayın kurulunda yer aldı. Irkçılık karşıtı *Kanak Atak* hareketinin kurucularındandır. 2005'te ilk kitabı *Hürriyet Love Express* yayımlandı. Ondan altı yıl sonra *Mein Name ist Revolution*'u yayımladı (Elinizdeki kitap onun çevirisidir). Sanatçı Bülent Kullukçu ile *Songs of Gastarbeiter* Vol. 1 CD'sinde göçmen şarkı ve türkülerini Almanya'da geniş bir kitleye tanıttı. Son olarak futbol romanı *Ruhm und Ruin*'i yayımladı. Berlin'de yaşıyor.

Mein Name ist Revolution

© 2011 Blumenbar Verlag, Berlin

İletişim Yayınları 2907

ISBN-13: 978-975-05-2927-6

© 2020 İletişim Yayıncılık A.Ş. / 1. BASIM

1. Baskı 2020, İstanbul

EDİTÖR Tanıl Bora

KAPAK Julian Krischker

KAPAKTAKI KÖY EVİ FOTOĞRAFI Akın Gedik

UYGULAMA Hüsnu Abbas

DÜZELTİ Büşra Bakan

BASKI Ayhan Matbaası · SERTİFİKA NO. 44871

Mahmutbey Mahallesi, 2622. Sokak, No: 6/31 Bağcılar 34218 İstanbul

Tel: 212.445 32 38 • Faks: 212.445 05 63

CILT Güven Mücellit · SERTİFİKA NO. 45003

Mahmutbey Mahallesi, Devekaldırımı Caddesi, Gelincik Sokak,

Güven İş Merkezi, No: 6, Bağcılar, İstanbul, Tel: 212.445 00 04

İletişim Yayınları · SERTİFİKA NO. 40387

Cumhuriyet Caddesi, No. 36, Daire 3, Seyhan Apartmanı,

Harbiye Mahallesi, Elmadağ, Şişli 34367 İstanbul

Tel: 212.516 22 60-61-62 • Faks: 212.516 12 58

e-mail: iletisim@iletisim.com.tr • web: www.iletisim.com.tr

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - <https://rantey.org>

İMRAN AYATA

Dersim Alexanderplatz

Mein Name ist Revolution

ÇEVİREN *Vanina Kutelas*

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - <https://rantey.org>

iletişim

**Babamın,
Nadir Dayımın,
ve bana hayatta önemli olanları öğreten
ilkokul öğretmenim Hasan Ayata'nın
anılarına...**

“Buralara gelmemiz iyi bir fikirdi.”
– ARAS ÖNEN

Oldukça rahat ama biraz da huzursuz bir şekilde kanepeye uzanmış *Berliner Zeitung*'u karıştırıyordum. Günlerden cumaydı ve yaşanan Sibiryâ soğuklarına rağmen Ahmet Amca'yı arasam mı diye düşünüyordum. Akabinde Mascha ile sevişirdim. Sonra da Kreuzberg'den çocukluk arkadaşlarım Altan ve Okan ile 103'te kadeh tokuştururduk. Ne de olsa bugün otuz beşinci doğum günümdü ve en azından bugünlük Mascha'ya biraz daha iyi davranırlar diye umuyordum. Kendisinden pek hoşlandıkları söylenemezdi. Mascha da onları beğenmez, işgüzar bulurdu. O yüzden benim evde buluşup önce Paparazzi'ye akşam yemeğine gideriz diye sözleşmiştik, sadece ikimiz. Mascha'ya göre yemekleri nefisti, sırf bu yüzden bile gitmeye değer, diyordu, Hakescher Markt'taki bir mimarlık ofisinde proje geliştiricisi olarak çalışan Mascha.

Duvarın yıkılmasından önce bile Paparazzi'nin belli bir şöhreti vardı, zira sahibesi koskoca Doğu Berlin'de İtalyan mutfağı sunan ilk kişiydi. Tarifler büyükannesinin aşığının hediyesiydi, Livorno'da İtalyan Komünist Partisi'nin kuruldu-

ğu gün tanışmışlardı. Bana anlatılan buydu. Doğru olup olmadığının da pek önemi yoktu aslında. Berlin'de bir yerlere gelmek isteyenin ağızdan ağıza yayılacak bir hikâyesi olmalıydı.

Önümdeki birkaç saat için yapmış olduğum planlar suya düştü. Evde akşama kadar hiçbir şey yapmadan öylesine oturup kalmışım ki televizyonda haber bülteninin başlamasıyla aynı anda kapı zili çaldı. Mascha, diye düşündüm, dünyanın en dakik insanı, başka kim olabilir. Beyaz fanilam ve çimen yeşili *boxer*'ımla kapıyı açtığımda ilk Mascha'yı gördüm, ancak etrafı da bir düzine arkadaş ve tanıdık ile çevriiydi. Ve kâğıt düdükler yüzüme çarpmaya başlamıştı bile...

Hep bir ağızdan, "SÜRPRİZ!" diye çığlıklar kopuyordu.

İlk olarak Mascha boynuma atladı, iş arkadaşım Liz de onu takip etti. Frank, Flori ve Okan bol gürültü yaparak bira kasalarını mutfığa taşıdılar. Çeşitli paket ve çiçekleri kabul ederken birdenbire üstümün ne kadar çıplak olduğunun bilincine vardım. Yatak odasına kaçmamla birlikte bazı misafirlerim de paltolarıyla kaşkollarını yatağımın üzerine bırakmak için anında yanımda bittiler – Almanlar için tipik bir parti kibarsızlığı.

Hep beraber disko salonu dediğim odada oturduk ve yılbaşından, yeni aşk varyasyonları ve yeni yıla bir *one-night-stand* ile başlamanın en kesin çözüm mü yoksa trajik bir hata mı olduğu üzerine lafladık.

Eski kız arkadaşım Jennifer Bol şans ve güzellikler diye şarkı söyletme teşebbüsüne giriştiğinde kendi partimde kendimi bir tutuklu gibi hissetmeye başladım. Doğum günümü kutlamak konusunda hiçbir zaman pek hevesli olmamıştım, özellikle de ocak ayının ikisi kutlama için pek de ideal bir tarih olmadığı için. Parti misafirlerim ise istiflerini hiç bozmadılar, anlatılacak çok şey vardı.

Aceleci tavırlarla CD ardına CD koyan Frank'ı izledim. Dj masası da olmadan tek bir çalma aygıtımızla, kendisi pek

amatör bir parti animatörü durumuna düşme tehlikesi altındaydı. İlk şikâyetler gelmeye başlamışken, aslen Blue Velvet diye bir ajansta çalışan Frank Britpop'tan Balkan turbo-folk'a geçerek memnuniyeti yeniden sağladı. Bucovina Club sampler'ıyla turnayı gözünden vurmuştu; Shantel ve saz arkadaşları Berlin partilerinin banko numaralarındandı.

Flori sağ kolunu sallıyor ve sanki elektrik veriyorlarmış gibi üst bedenini titretiyordu. Dışarı doğru uzattığı kıcıyla yuvarlaklar çizerek meraklılarına göbek-bacak-popo çalışmalarının ürününü sunuyordu. "Bu gece hepimiz Bucovina'yız," diye çığırdı. Şimdi Schneiderler kapıda bitip gece uykusu filan diye bas bas bağıracaklar diye düşündüm. Sonuçta burası Türkiye değil filan falan. "Bu-co-vi-na," diye bir kere daha avazı çıktığı kadar bağırdı Florian.

Yapmacık hareketlerine sinir olmaya başlamıştım. Kendi kendini partinin prensi ilan eden Flori'nin her daim birtakım ezikliklere geçiş bileti bulunurdu, onun dışında da zaten Schöneberg'den gelen ve işlerini Batı Almanya'daki bit pazarlarında satmaya çalışan başarısız bir sanatçıydı. Alman arkadaşlarımla folklor teröründen afakanlar basmaya başlayınca Altan, Okan ve Jovanka'nın yanına mutfığa gittim. Jovanka'nın babasının Çacak'tan getirdiği slivovitz'in¹ tadına baktık ve midelerimizde çıkan yangını hızlıca bira yuvarlayarak söndürdük. Böylece paralel toplum olayı benim için medyaların uydurması olmaktan çıkıp bu an ve burada yaşanan bir parti gerçeği haline gelmişti. Almanlar kendi aralarında kalıp Balkan müziği ile dans ederken Kanaklar² da Alman birası yudumluyorlardı. Bir tek Dennis bu kuralı bozarak kanaklar masası için geçici oturma müsaadesi hakkını saklı tutmuştu.

1 Balkanlar'da çok sevilen meyveli brendi – ç.n.

2 Özgün anlamı Güney Pasifikli bir yerli halk. Almanya'da Doğuluları ve özellikle Türkiye'den gelenleri aşağılamak için kullanıldı. '90'larda ırkçılık karşıtı hareket bu adı "inadına" sahiplenip tersine çevirdi. Ç.n.

Liseye beraber gittiğimiz Altan bu dünyanın izm'leri ile ilgili açıklamalarda bulunuyordu. Bilgili olduğu konulardır. Esaslı sorularla ilgili olması kaydıyla eline geçen her şeyi okuyordu. Sonrasında felsefe okudu ve Humboldt Üniversitesi'nde Almanya'da göç sonrası öznellik ile ilgili *master* tezi ni verdi. Babası Yusuf, Altan'ın yaptığı her şeye "hava gazı," diye kızardı. Bir cent bile kazanamayacak ve hiçbir yere glemeyecek, derdi, tek yaptığı gözlerini daha da bozmak. Altan'ın umurunda bile değildi. Avrupa'nın solcu entel sosyetesine dahil olmak onun için daha önemliydi. Azınlıklara dahil olmak için bu kadar zahmete girilmesini ise Okan'ın aklı almıyordu. Yine de içkili haliyle bile zihinsel uçuşları ile kendini gösteren Altan'a hayranlık duyuyordu. Onu dinliyoruz – ya da en azından dinler gibi yapıyorduk. Masada oturan herkes anlatılanları önceden duymuş gibi hissediyordu.

Okan, "Abi, Devrim'e kadeh kaldıralım," diye bir öneride bulundu. Dennis, "İyi fikir, moruk," diyerek konuşmaya katıldı. Dennis sekiz ay önce Hamburg'dan Berlin'e taşınmıştı ve Oranienstrasse'de uyuşturucu bağımlısı gençlerin kaldığı bir konut projesini işletiyordu. Altan nasıl sürekli felsefe yapıyorsa, Dennis'in de en sevdiği konu eski mahallesiydi.

"Bir gün hep beraber Altona'ya gidelim," diye ortaya bir teklif attı.

"Sürekli Belgrad'ı öven annem gibisin. Boş ver Devrim, sen hediyelerini aç bence," diye söylendi Jovanka.

Hediyeleri teslim edilemeyen paketler gibi üst üste depoladığım yatak odasına doğru giderken banyo kapısının hafifçe aralık durduğunu fark ettim. Kapıyı vurmama tepki gelmemesine rağmen içeri girdim. Mascha lavaboya yaslanmış kollarına su tutuyordu. Anlaşılan klozete kadar gitmeyi başaramamıştı. Çıkardıklarını görünce midem bulandı. Yine de kız arkadaşşıma sarıldım.

"Daha iyi hissediyor musun?"

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - <https://rantey.org>

“Evet, sağ ol.”

“Bekle, bir bez getireyim.”

“Yok, boş ver. Ben hallederim.”

İtiraz etmedim.

Mascha kendi kustuğu için kendisi temizlemesi gerekirdi. Yanağından öptüm, yatak odasına girdim ve birkaç seçme hediye ile mutfağa döndüm.

“Mascha’da her şey yolunda mı?” diye sordu Jovanka.

Endişelendiği için soruyordu, kibarlığından değil. Jovanka söylediği ve yaptığı her şeyde dürüstlüğü ile bilinirdi. Hepimizi bu özelliğine hayrandık, en çok da kendisiyle üç yıldır birlikte olan Okan. Jovanka ayrıca çok güzeldi ve sayısız hayranı vardı. Kimse yanına yaklaşmaya cesaret edemezdi. Zaten kimseye pas vermezmiş gibi bir havası da vardı. Bunları hiç kafasına takmayan tek adam Dennis’ti ve ona göre Jovanka tam bir dosttu. Ona bile “moruk” diyordu.

Berlin’e taşınmasından kısa süre sonra Ankerklause’de Jovanka’ya çarpmış, üstüne kırmızı şarap dökmüş ve sonra da kot eteğini kuru temizlemeye götürmek konusunda ısrar etmişti. Böylece Dennis de bizim gruba katılmış, yeni Berlinlinin yalnızlığından da öylece kurtulmuştu.

Benim için Jovanka ulaşılamaz güzellik, iyi arkadaş ve OHAL bölgesiydi. Altan ve Okan’la aramızdaki anlaşmaya göre arkadaşının manitası tabu sayılırdı.

“Her şey yolunda,” dedim Jovanka’ya ve hediyelerden bir tanesini açtım.

“Happy birthday Türk,” diye bağırıştı herkes, benimse elimdeki polisiye romanın hâlâ sayısız sosyal hizmet görevlisine ve hoşgörölü Alman’a doğum günlerinde hediye ediliyor olmasına inanasım gelmedi: Dedektif Kayankaya da daha iyi günler görmüştü.

Jovanka bir kez daha çay bardaklarını slibowitz ile doldurdu.

“Şimdi bir tur da absent ve sonra tamamız. Bir keresinde Lizbon’da iki tane içmişim, saatler sonra sıfır hafıza ve ayak-kabısız olarak Tejo’da uyandım. Bairro Alto’da oraya nasıl gittim, haberim yok moruk,” diye hatırladı Dennis.

“Hafızasız idare edilir de, ayakkabısız...?” diye cevabı yapıştırdım.

“20. yüzyılın başında bir adamın absenti fazla kaçırıp o kafayla bütün ailesini öldürdüğünü biliyor muydunuz?” diye söze girdi Altan.

Jovanka, “Ne diyorsun?” diye sözünü kesti.

“İsviçreliler halkı yoklayarak anayasaya absent yasağı eklenmesi için uğraştılar. Henüz birkaç yıl önce kalkan bir yasa. İnanılmaz, değil mi?”

“Senin de bilmediğin yok,” dedi Altan’ın ukalalıklarından biraz sıkılmaya başlayan Jovanka.

Okan, Altan’ı konuşmaya teşvik edercesine hafifçe tokatladı. Eskiden beri Altan’ın bilgelğine hayrandı ve onu politikaya atılması için teşvik ediyordu. Okan’ın düşüncelerinin temelinde basit bir formül yatıyordu: Eğer Almanya’da hayranlık ve saygı uyandırmak istiyorsak kariyer yapmamız gerekirdi. Altan gibi birisi politikaya atılmalı, benim gibi birisi medyalarda olmalı ve kendisi gibi biri de işletme sahibi olmalıydı. Okan kendi adına tüm enerjisini kendi yeni küçük şirketine harcamak konusunda kararlıydı. Başarılı olabileceğinden emindim –ancak Altan’ı mahalle toplantılarında el sıkışır, Kreuzberg derneklerinde onur üyesi seçilir ve birtakım komitelerde sinir bozucu detaylarla uğraşırken pek gözümün önüne getiremiyordum– o, felsefenin temel ilkelerini düşünmekten hoşlanırdı.

“Altan bir şarlatan değildir,” diye cevap verirdi Altan hep. Kendisi her zaman ve her yerde okurdu, tuvalette bile ve orada da özellikle Walter Benjamin’in *Parıltılar*’ını okumayı severdi.

“Bu meret uçuruyor. Absentin var mı evde, Devrim?” diye sordu Dennis. Hayır yoktu. Olanı çıkardım: Kokain.

Line’dan sonra disko salonunda dans edenlerin arasına katıldık. Frank bu arada dünya müziği kısmından şarkılar çalmaya başlamıştı. Hoparlörlerden yüksek sesli perküsyonlu folklor müziği geliyordu, tek bir gitar akoru bile duyulmuyordu: Ortalık iğrençlik kraliyetine dönüşmüştü. Liz müzikten hoşlanıyor muydu acaba? Muhtemelen Radyo Tolerance’da bütün gün etnik müzik dinlemek yetmişti ona. Disko odasına çıkan kapı boşluğunun yanında duran kahverengi deri kanepeye oturdum, Mitte’nin en büyük kanepesi sayılabilecek bu kanepeye canavar kanepesi lakabını takmıştım.

“Ee, mevzularınız bitti mi?” diye sordu bana rutin bir öpücük veren Mascha.

“Bana kalsaydı şimdi Paparazzi’de oturuyor son *grappala* rımızı³ yudumluyor olurduk.”

“Sus lütfen. İçki düşününce bile fenalaşıyorum,” diye itraf etti, kendini şaşılacak derecede hızlı toparlamış olan Mascha. Misafirlerle ilgilenmeye başlamıştı bile, benden daha tecrübeli olduğu bir alandı.

Saat ikiye gelirken çoğu insan gitmişti. Altan daha buradaydı ve Heidi’yle konuşmaya çalışıyordu. Zor bir şey degildi aslında, zira edebiyat eleştirmeni olan Heidi, Altan’ın konular potpurisine aşınaydı ve kendisi de *small talk*’ta uzmandı. Ancak bu gece Altan’a ilgi göstermedi. Heidi, Flori ve Mascha canavar kanepesinde oturup ot içmeye devam ettiler. Altan’la mutfığa gittik, kendisi flörtteki mağlubiyetini dengelemek için tavlada beni yenme niyetindeydi. Bize öğretildiği gibi kesintisiz sigara içerek attığımız zarların Farsçasını mırıldanıyor ve pulları jet hızıyla yerlerine itiyorduk, tıpkı usta oyuncular gibi. Altan, tavlanın, felsefe, kadınlar,

3 Üzümden yapılan yüksek alkollü İtalyan brendisi. <https://www.ranney.org>

alkol ve uyuşturucu ile beraber hayatımızın temel taşlarından birini oluşturduğunu açıklama gereği hissetti.

“Bahsettiğin şeyler bana uymuyor.”

“Aptal, alegorik anlamda kastediyordum.”

“Nasıl?”

“Mecazi yani, anlıyor musun? Neyse boş ver, lanet olası dört ciharınla devam et sen.”

Tavlada tek bir hareket oyunun tüm gidişatını değiştirmeye yeterdi. Kesin olarak görülen bir mağlubiyet anlık bir hamleyle galibiyete dönüşebilirdi – Altan’ın kendi hayatı için dilediği şey işte tam da buydu. Bir keresinde, Dresdenerstrasse’deki Cafe Devran’da düzenlenen bir mahalle turnuvasında Altan kırktan fazla pos bıyıklı Anadolu erkeğini geride bırakıp üçüncü olarak 75 euroluk bir ödül kazanmış ve boynuna üzerinde bir Kürt özgürlük savaşçısının resmi olan bronz madalyasını takmıştı. O özgürlük savaşçısının tavlayla ne alakası olduğuna ise Altan bile bir anlam verememişti.

“Oturma odasında olay bitmiş. Müzik sesi bile gelmiyor.”

“Daha iyi. Schneiderler yüzünden,” dedim.

“Geçen gün merdivenlerde karşılaştık Schneider’le. Daha evvel dikkatimi çekmemiştii ama Sarrazin’e⁴ çok benziyor.”

“Kime?”

“Maliye bakanın!”

“Seninki de değil mi?”

“Devrim, sinir etme. Ama karısı da Caroline Reiber’e benzemiyor mu?”

“Sarrazin’in karısının neye benzediğini ben nereden bileyim?”

“Yok, komşun olan şu kadından bahsediyorum. Caroline Reiber’e acayip benziyor.”

4 Göçmenlerin yol açtığı “yabancılaşmayı” konu alan kitabıyla ırkçılığın popülerleşmesine katkıda bulunan Alman yazar – <https://rantey.org>

“O kim allahaşkına?”

“Sunucu, halk müziği kısmından.”

“Doğru ya, nasıl unutmuşum.”

“R’leri öyle bir yuvarlıyor ki, inanılmaz.”

“Millet neler yaparak meşhur oluyor ya...”

Altan beni yenip Heidi acısını hemen unuttu. Misafir odasındaki kanepede yatsın dedim ama günün tavla galibi bunu istemedi ve az sonra diğerleriyle vedalaşmadan gitti. Ben de bir sigara içtim, ortalığı topladım ve boş bira şişelerini kasalara geri yerleştirdim.

Işığın hafifletilmiş olduğu disko salonuna geri döndüğümde gördüğüm manzara karşısında donakaldım. Canavar kanepesinin üstünde Flori ağzı açık uyurken Heidi’yle ve Mascha birbirlerine sımsıkı sarılı olarak uzanmış deli gibi öpüşmekteydiler. Kokainden iyi olduğum için göğsüme birden bıçak saplanır gibi bir acı girdi. Heidi’yle Mascha farkıma varsın diye hafifçe öksürmem gerekirdi belki. Onun yerine salak gibi ışığı açtım. Kızlar korkuyla havaya zıpladılar. Mascha elleriyle çıplak göğüslerini örttü.

“Yanlış anlama sakın,” diye kekeledi Mascha.

“Yok, hayır, katiyen,” diye karşılık verdim.

Heidi susuyordu.

Ayağı kalkıp leopar desenli botlarını giydi ve çekingen bir gülümsemeyle yanımdan geçti. Az sonra daire kapısını çektiğini duydum.

Ben de ceketimi giydim ve kaşkolumu taktım.

Mascha, “Bir şey hoşuna gitmediğinde hemen kaçamazsın,” diye beni tutmaya çalıştı.

“Tabii ki kaçabilirim,” dedim ve onu uyuyan Flori’yle beraber evimde bırakıp çıktım.

Yüzüme iri kar taneleri çarpıyordu. Kanepenin üstündeki sahne bir an için aklımdan çıktı. Ama hemen ardından kafamdaki düşüncelerle karışan tuhaf görüntüler beynime akın

etti. Nadir yaşanacak g zelliikte yumuşacak bir geceydi ve Berlin kışının ışığında bir kar prensesi gibi Christinenstrasse'den aşağı doğru s z l yordum. Kar taneleri birazcık daha da irileşti, tabanlarım biraz daha yüksek bir sesle gıcırdadı, en azından bana öyle geliyordu. Her adımla kendimi biraz daha yalnız hissediyordum. Az sonra ise kendimi mahallemin en rahat ‐götürme‐ barı olan Kaffee Burger'da buldum. Burada *Yeni yıla devam ediyoruz* partisi son s rat vuku bulmaktaydı. Bir mottosu olan partilerden nefret etmeme rağmen, şu an için öyle küçük d ş nmeyeyim, dedim. Çok uzun boylu bir garson elinde gümüş bir tepsile votka bardaklarını dans eden kalabalığın arasından geçiriyordu. Millet kendine bir bardak içki alıp tepsinin üstüne bozuk para atıyordu. İki tane votka yuvarladım. Müzik vücuduma yavaş yavaş nüfuz etmeye başladı ve hoş bir sızı duydum. Bir kadın hemen dikkatimi çekti. Gülümsüyordu, ben de geri gülümsedim. Erkekle kadın arasındaki durumlar bu kadar kolay gelişebiliyordu işte.

K f kokan bir kanepeye oturduk ve bana ismini söyler söylemez onu öpmeye başladım. Dokunuşları ve öpücükleri beni yastıklara yapıştırmıştı, sıcaklığı bedenimi ısıtıyordu.

‐Bana kendinden bahset,‐ dedi Nadja.

‐Etmesem daha iyi.‐

‐Niye buradasın?‐

‐öylesine.‐

‐Adam akıllı bir cevap çıkmaz mı senden?‐

‐İnsanların arasına karışmak istemiştim de.‐

Durdum ve bir anlığına aklıma Flori'nin gösterişli dansı, Altan'ın felsefi tezleri, Sırbistan'dan gelen *slibowitz* ve özelikle de doğum günümü sonlandıran sahne geldi.

‐Bundan sonra ne yapıyoruz?‐ diye plansız bir atağa geçtim.

‐Başka bir yerlere gidelim bari.‐

Nadja'yı eve atmak için pas atıyordum aslında. Gerçi pek

de kararlı sayılmazdım, çünkü muhtemelen Mascha evde beni bekliyordu.

“Kreuzberg’e gidebiliriz. Roses ya da Cake’de kesin olay devam ediyordur...”

“Süper. Zaten o tarafa gitmem gerekiyor.”

Taksi Alexanderplatz’da kırmızı ışıktaki durduğunda Nadja dalgın dalgın camdan dışarı bakıyordu. Mascha olsa, neyin var diye sorardım. Nadja’yı rahat bıraktım ve mırıldanarak Gazebo’nun *I like Chopin*’in nakaratına eşlik ettim. Thompson Twins’in *Hold me Now*’una da eşlik etmeye kalkışınca taksici radyonun sesini kısıtı. Anlaşılan benim iyi bir şarkıcı olduğumu düşünmüyordu. Nadja gülümsedi. Thompson Twins’in üyelerine ne oldu acaba, diye kendi kendime düşündüm, onları Madonna’ya Live Aid konserinde eşlik ederlerken keşfetmiştim.

“Zaman su gibi akıp geçiyor,” diye söylendim, çünkü birden o konserin üzerinden yirmi yıl geçmiş olduğunu fark etmiştim.

“Nasıl?” diye sordu Nadja.

“Yok bir şey.”

Roses’da sona kalan birkaç gecce içkilerini yudumlayarak “Sana mı gidelim yoksa bana mı?” finalini gündeme getirmekteydi. Bara oturduk, birer Moscow Mule söyledik, biraz daha konuştuk ve öpüştük. Bir süre böyle devam etti, sonra Nadja’nın Mehringsdamm’a gitmesi gerektiği ortaya çıktı. Birbirimize telefonlarımızı verdik ve dışarıda son bir defa bu sefer adam gibi öpüştük. Nadja’nın taksiye binmesini bekledim, arkasından el salladım ve birbirimizi bir daha hiç görmeyeceğimizi anladım.

Mascha’yla tartışmayı o an için gözüm yemediğinden Kreuzberg’de kaldım. Onun konuşarak geçici bir barış elde etme riski yüksekti. İyi becerdiği bir şey olduğunu biliyordum ama istediğin bu değildi.

İlişkimizin sınırlarını daha en baştan belirlemiştik. Bir kere Mascha'yla ben geleneksel bir çift olmak istemiyorduk, bunun ne demek olduğuyla ilgili pek bilgimiz de pek yoktu, o ayrı. Diğerі üzerinde kontrol kurmamak bunun bir parçasıydı ve de tabii olası gizli ilişkileri birbirine anlatmamak konusundaki sessiz anlaşma da öyle. Beraber geçirdiğimiz ilk gecenin üzerinden bir ay geçmemiştі ki Mascha'yı Markische Schweiz'de bir kır evi partisinde patronuyla yiyişirken seyretmek zorunda kaldım. Bir süre izledikten sonra kimseye çaktırmadan kaybolup bayılana kadar içtim. Sonrasında ise Mascha'nın tek söylediğı, Paul ile *flört gibi bir olayları*'nın mevcut olduğu idi. Mascha'nın çekici bulduğu, espirili bir adamdı sadece, olay bundan ibaretti. Altı hafta sonra intikamımı almak için Radyo Tolerance'dan stajyer bir kızla bir maceraya atıldım ve yalnızca seks istiyorum diye telkin ettim kendime. Mascha bana sadece bir kere başka bir kadınla aramda bir şey geçip geçmediğini sordu, ben de içim rahat olarak hayır dedim. Ben de Mascha geceleyin bensiz barlara gittiğinde neler olduğunu bilmeye pek hevesli değildim. Bu konuları sorgulamak her iki taraf için de karışıklıklara ve yaralanmalara yol açma tehlikesini taşıyordu. Ancak bu sefer Mascha, gözümün önünde, hem de benim evimde, bir kadınla yiyişerek tolerans sınırlarımı iyice aşmıştı.

Cep telefonumu çıkarıp Altan'ın numarasını çevirdim.

"N'apıyorsun?"

"Ne yapıcım, uyuyorum."

"Senin oralardayım. Gelebilir miyim?"

Birkaç dakika sonra Muskauerstrasse'de Altan'ın kapısında daydım.

"N'oldu? Niçin evde değilsin?"

"Yarın sabah anlatırım," diye geçiştirdim.

Şimdi sadece tek bir arzum vardı: Uyumak.

Uyuyamadım. Önce Altan'ın masasının üstünde duran

dolu kül tablası yüzünden olduğunu düşündüm. Sonra suç kendimde aradım, çok fazla içki içmişim ve uyuşturucu bile kullanmışım. Böyle anlarda, tüm kötü alışkanlıklarımı bırakacağım diye kendime bin kere yemin ediyordum. Gerçi değişen bir şey yoktu, yine kötü sonuçlarını düşünmeden gündüz uyuşturucu satın alacak ve geceleyin de çekecektim. Sabah sekize doğru uyumaktan bütünüyle vazgeçtim. Altan'ı uyandırmamak için parmaklarımın ucunda yürüyerek evden çıktım ve ardımdan kapıyı hafifçe kapattım.

Gün ışığı gözlerimi kamaştırdı ve gözlerim sulandı. Yorgun anneler ve babalar önlerindeki çocuk arabalarını itiyorlardı. Pücklerstrasse'nin köşesindeki fırının önünde küçük bir sıra oluşmuştu, taze ekmek savaşı başlamıştı. Vücut çalışmış Türk gençleri kulakları kesik Staffordshire-Terrier'lerini ve Doggo Argentino'larını çıkarmış dolaştırıyorlardı. Acaba Mascha bu arada kaybolup meydana bana bırakmış mıydı? Muhtemelen öyleydi. Yine de Schlesisches Tor'daki Salut adlı fırında bir kahve içmeye karar verdim.

“İyi seneler! İyi eğlendiniz mi?” diye sordu tezgâhın arkasındaki kadın.

“Çok teşekkürler, harikaydı. Ya siz?”

“Biz bizeydik.”

Beyaz peynirli poğaçamı ve kahvemi bar masasının üzerine koydum. Yanımdaki adam simit çiğniyordu. Gülümsedim fakat tepki vermedi. Yaktığım sigaranın tadı felaket geldi. Birkaç nefes alıp söndürdüm.

“Babam da böyleydi. Her Allah'ın cezası güne sigara ile başlar ve bir taneyi dahi bitiremezdi,” diye yorum yaptı adam.

Bu kadarı bana yetmişti. Sigara müptelası babaların hikâyeleri umurumda bile değildi.

Skalitzerstrasse'ye ayak basmamla hoş bir yorgunluk hissettim. Eve gitsem mi acaba diye düşündüm.

Babam çekiliş esnasında not ettiği altı sayının hepsinin elindeki biletteki sayılarla tuttuğunu anladığında, ufacık dairenin içinde yolunmuş tavuk gibi oradan oraya koşturmaya başlamış, anneme sımsıkı sarılmış ve burnuna dayamış pi-yango biletini.

Sayılar gerçekten doğru mu diye kontrol etmesi için anneme yalvarmış. İkisi de mutluluktan çıldırmışlar, parlayan gözlerinin içine bakmışlar karşılıklı, deli gibi kahkaha atmaya başlamışlar ve komşuları rahatsız etmemek için sessiz olalım diye uyarmışlar birbirlerini.

Hemen planlar yapılmış. Bu sefil daireden çıkacaklar, şahane bir araba çekecekler altlarına –belki bir Mercedes–, bana en güzel oyuncaklar, anneme zarif paltolar ve ayakka-bılar, babama özel dikilmiş takımlar alacaklarmış. Çoktan Moskova'ya, Pekin'e ve daha bilmem nerelere çıktıkları yol-

culuklarda gezerken hayal ediyorlarmış kendilerini. Der-sim'deki nenem ve dedeme para yollayıp onları hasattan ye-terince para kazanıp kazanamayacaklarını dert etmekten kurtaracaklarmış.

“Hâlâ inanamıyorum. Sahiden zengin mi olduk şimdi biz?” diye sormuş annem.

Babam, “Altı sayıyı tutturmaktan ötesi yok. Kazandığımız bize yeter de artar bile. Yakında öğreneceğiz. Şimdi bunu iyice bir kutlayalım,” diye ilan etmiş.

Annem bunun üzerine mutfağa giderek ikisinin de favori içeceğini hazırlamaya başlamış.

“Çay mı yapıyorsun?” diye şaşırmış babam. “İçki içip dans etmeye gidelim.”

“İyi ama onu Berlin’de daha önce hiç yapmadık.”

“Daha önce Berlin’de bize hiç piyango çıkmamıştı ama.”

Babam aceleyle sokağın köşesindeki Zum Alten Wirt’e koşturarak bir poşet dolusu birayla geri gelmiş. Bu arada an-nem de iyice süslenip püslenmiş. Kimbilir o cumartesi ak-şamı ne kadar güzel görünüyordu annem. “Anadolulu Bri-gitte Bardot,” demiş başka zaman olsa annemi ancak Rosa Luxemburg’la kıyaslayacak olan babam.

Annemle babam hakkında bildiğim her şeyi Ahmet Am-ca’ya borçluydum. Hiç bıkip usanmadan ve her seferinde bi-raz daha ballandırarak onları ve hikâyelerini anlatırdı. Ne zaman o çılgın akşamdan bahsetse zihnimde aynı sahneler oluşurdu. Hayalimde, annem ve babam delice partiler, son-rasında bitmiş tükenmiş bir şekilde kanepede uyuyakalırlar-dı. Ahmet Amca’nın yeminle söylediği gibi Alman pop par-çaları eşliğinde dans etmiş olmalarına inanasım gelmiyor-du. “Gerçekten,” diye ısrar ederdi Ahmet Amca, “o günler-de pek çok Anadolulu göçmen o tür müziğin hayranıydı.” Hatta zayıf bir anında kendisinin de o zamanlar en sevdi-

gi televizyon programının ZDF'in *Hitparade*'si olduğunu itiraf etmişti. Dieter-Thomas Heck programın sonuna gelindiği için hızlıca şarkıcıların, grupların ve katılımcıların isimlerini saymaya başladığında hep üzülürmüş. Komünist ailem neden Janis Joplin, Jimi Hendrix veya Gil Scott Heron'u değil de duygusal Alman hitleri dinliyordu bilmiyorum. Belki de ABD'den çıkan her şeye şüpheyile yaklaşıyorlardı. En azından Ahmet Amca'm için bu geçerliydi, onu biliyordum.

"Dün gece ben uyurken Türkiye'de devrim mi oldu?" diye sormuş Ahmet Amca, ertesi gün annemle babam onun boy-nuna atladıklarında.

"Hayır, hiç de bile," diye cevap vermiş annem.

"Yoksa ordu kendine darbe mi yaptı?"

"Hayır, yoldaş. Lotoda altı sayı tutturduk, öyle gözüküyor."

"Siz delirmişsiniz. Ya da sarhoşsunuz. Kokuyorsunuz."

Bunun üstüne annem ona loto biletini ve ufak defterine not ettiği rakamları göstermiş.

Ahmet Amca soğuk bir tavırla, "Gözlerim beni yanıltmıyorsa an itibariyle sınıfsal yönden düşman sayılırsınız," demiş ve ancak annemler ikramiyelerini nasıl tahsil edecekleri konusunda yardım istediğinde işbirliğine yanaşmış.

Ertesi sabah, Ahmet Amca Steglitz'deki büfeleri ve piyango bayilerini gezmek için işten izin almış. Sonunda bin mark üstü ikramiye kazananların parayı almak için beş hafta vakitleri olduğunu, loto şirketinden bir çekle de alabileceklerini öğrenmiş. Süreleri dolduğunda bile karbon kâğıdı sayesinde kazananın nerede oturduğu bulunuyor ve adresine bir çek gönderiliyormuş.

Annemler öncelikle lotoda kazandıklarını kimseye söylememeye karar vermişler çünkü kıskanılmaktan korkuyorlarmış. Ayrıca o kadar çok para sahibi olmak politik kimlik anlayışlarıyla uyuşmuyormuş. Ama çok geçmeden babam çenesini tutamamış ve bir arkadaşına 2.7 milyon kazandık-

larını söyleyivermiş. Berlin'deki Anadolulular arasında "ilk loto milyoneri göçmen işçi" haberlerinin ne kadar çabuk yayıldığına Ahmet Amca bile inanamamış.

O zamanlar Anadolulu işçilerin boş zamanlarında buluşmayı en çok sevdikleri nokta olan Bahnhof Zoo'da haftalarca başka hiçbir şey konuşulmamış. Arzuların o pıtrak verme merkezinde, Altan'ın da bahsetmiş olduğu porno sinemasıyla ilgili hikâyeler bile unutulmuş. Altan o porno sineması olayını doksanların ortasında bir üniversite projesi çerçevesinde, işçi alımının ilk yıllarında Türk erkeklerinin günlük hayatını araştırırken keşfetmiş. Araştırma esnasında mülakat yaptığı bazı kişiler, bahsi geçen sinemada transların ve erkek fahişelerin, işten tanıdıkları kimi arkadaşlarına sarkıntılıkta bulunduğunu itiraf etmişler. Göçmen işçiler neye uğradıklarını şaşırmışlar. Yine de seks hizmetine engel olmamışlar, belki de bir şey ödemeleri gerekmediği için, ya da kimileri hiç seks yapmamaktansa böylesini tercih ettiği için, diye düşünüyordu Altan ama tam olarak da emin değildi. Çünkü mülakat yaptıklarında kendilerinin de sinemada seks yaşayanlar olup olmadıklarını sorduğu zaman hepsi o ihtimali şiddetle reddediyordu.

Ahmet Amca'ya bakılırsa bu adamların alayı, seks için her şeyi yapacak yalancı ikiyüzlülerdi. Dedğine göre gençliğinde para hırsıyla yanıp tutuşan bir avuç Türk ve Alman iş adamı hafta sonları işçi yurtlarının önüne karavanları çeker, göçmen işçilere fahişelerle seks olanağı sunarlarmış. Bazen sırada birbirlerinin önüne geçenler ve *hayat kadını* denen fahişelere bir an evvel kavuşmak için pezevenklere bahşiş vermeye kalkışanlar yüzünden kızıp köpürenler olur hatta kavgalar yaşanırmış. Ahmet Amca'ya, "Sen de o zamanlar seyyar seksi denedin mi peki?" diye sorulduğunda ise, bir "ben-ömrümün-sonuna-kadar-Marksist-kalacağım-adamı" olan amcam şiddetle yadsıyordu, çünkü dedğine göre kendisi

daha o zamanlar bile kadının cinsel obje olarak sömürülmesine iştirak etmeyi tasavvur edemiyordu.

Annemlerin lotoda büyük ikramiyeyi kazandıkları haberinin, tıpkı seks sinemasıyla ilgili hikâyeler gibi Anadolu cemaatinde –*ama aramızda kalsın* gibi fısıltılarla– en hızlı yayılan sırlardan biri haline gelmesiyle birlikte, evleri tanımadıkları yurttaşlarla dolmaya başlamış. Bazıları Türkiye’de hayati bir ameliyat olması gereken bir yakınları için para deniyor, bazılarıysa zor durumda olup kurtarılması gereken tüm bir köyden bahsediyormuş. Annemler her bir başvuru-yu inceleyeceklerine söz veriyorlarmış. Fraenkelufer’da kanalın yanında çok güzel, eski bir binaya taşınan annemler, Wedding’de bir marangozun yanında çalışan Ahmet Amca’ya da büyük bir miktar para hediye etmişler. Ahmet Amca parayı bankaya yatırıp 2000’lerin başında disk kayması sebebiyle erken emekliliğe ayrılınca kadar dokunmadı. Ayrıca Özgür ve Demokratik Türkiye Birliği’ne de cömert bir bağış yapmışlar. Hotel Berlin’de kat hizmetlisi olarak çalışan annem benimle daha fazla ilgilenmek istediği için işinden ayrılmış. Ahmet Amca’yla babam, Kreuzberg’de bir Türk kitabevi açsak mı, diye uzun uzun düşünüp sonunda vazgeçmişler, çünkü eninde sonunda sadece özsermayeyle iş adamı olunamayacağı konusunda fikir birliğine varmışlar.

Ahmet Amca’nın çok iyi hatırladığına göre annemle babam kısa sürede yine eski hayatlarına dönmüşler. Batı Berlin’de Türk solcularının gösterilerine katılmak da bu rutinin bir parçasıymış. Yüzlerce yoldaşla beraber *Nato ülkesi Türkiye’deki bütün politik suçlulara özgürlük!* talep ediyor ve askeri rejimi protesto ediyorlarmış. Nisan 1972’de CHP’nin lideri İsmet İnönü’ye, Deniz Gezmiş, Yusuf Aslan ve Hüseyin İnan’ın asılmasını engellemek için elinden gelen her şeyi yapmasını talep ettikleri bir telgraf göndermişler.

Birkaç hafta sonra *İnancımız* derneğinden Abdullah ve iki

başka adamı tanıştırmışlar annemlerle. Berlin'de yaşayan yirmi bin Türk için bir kültür merkezi planlayan bir girişim adına para topluyorlarmış. Merkezin incisi ise bölünmüş şehrin ilk camisi olacakmış, mimar Engelbert Kremser tasarlayacakmış, Kottbusser Tor'daki sigara kutusu stilinin tam tersi bir eser. Abdullah gibi adamların günün birinde Batı Berlin'de cami inşa etmeye kalkması babamın aklına hayaline gelmezmiş. Ona ve Ahmet Amca'ya 68 sonrası parlamento dışı muhalefetin Almanya'da iktidarı devralması bile daha olası gelirmiş, her ne kadar ikisi de çoğunlukla uzun saçlı ve bakımsız olan bu yoldaşları beğenmese bile. Onların gözünde, solcuların dış görünüşleriyle de iyi birer örnek olması gerekirmiş.

Babam, Abdullah ve arkadaşlarına girişimlerine bir kuruş bile bağışlamayacağını, zira Allah'a ve ona tapanlara inanmadığını ve Almanya'da da, İran'da da, Türkiye'de de ve her yerde minarelerin göğe yükselmesine karşı olduğunu söylemiş. Ama Abdullah o akşam kolay kolay pes edecek gibi değilmiş.

Abdullah, "Anlamadığım bir şey var," diye yakınmış, "siz özgürlükten yana tavır alırken, yurtdışında dua edecekleri bir cami bulamayan kendi yurttaşlarınızın özgürlüklerinin nasıl kısıtlandığını neden görmüyorsunuz?"

Babam sertçe, "Sizin özgürlüğünüz benim kastettiğim özgürlük değil," diyerek misafirlerini kapıya geçirmiş. Vedalaşırken Abdullah babamın tehdit olarak algıladığı şüpheli imalarda bulunmuş.

Ahmet Amca, annemlerin milyoner olmasından, insanı şaşırtacak kadar kısa sürede hoşnut hale gelmiş. Babam ona bir bira ısmarlamak istediğinde Ahmet Amca, bir zenginin ikramına nasıl karşılık verebileceğini bilemediğini söylüyormuş. Bu tür ve benzeri iğnelemeleri babam zaman zaman ciddiye de alıyormuş. Çok defa sonunda bu ikisi kendilerini yine de birahane buluyorlarmış, altılıdan sonraki hafta sonları genelde sıkı bir kafa çekme ayiniyle taçlanıyormuş. Babam hesabı öde-

mekte ısrar ediyor ve her seferinde o kadar çok bahşış bırakıyormuş ki garson bir yanlışlık olduğunu sanıyormuş. Babam *Tamamdır* deyip gülümsüyormuş Ahmet Amca'yla beraber.

Yani, Anadolulu göçmenlerin Berlin birahanelerinin sevilen müşterisi olmalarında babamın da belirli bir payı varmış. Zaten en başlarda göçmen işçiler Batı Berlin'de çok sevilirmiş. Sebebi de çok çalışkan olmaları ve mükemmel iş görmeleriymiş. Ahmet Amca'nın dediğine göre fabrikadaki makineler gibiymişler, hatta onlardan bile daha iyi işliyormuş. Ancak bu gerçeğin sadece bir yüzüymüş. İlk yıllarda böyle sevimlerinin bir başka sebebi de çoğu göçmen işçinin Berlin'deki gündelik hayata uyum sağlamak için çok çaba sarf etmesiymiş. Bu iş özellikle birahanelerde çok iyi gidiyormuş. Bira ısmarlanır, dostça kadeh tokuşturulur, birbirini anlamayarak karşılıklı gülünür ve arkadaş olunurmuş. Ne var ki Anadolulu göçmenler Alman birahanelerinden yavaş yavaş çekilmiş, çünkü yurttaşları kendi mekânlarını açmaya başlamışlar. Bu mekânlarda daha değişik içkiler bulunmasının yanı sıra saç da kesilir, resmî dairelerden gelen mektupları çevirecek birisi de daima bulunurmuş.

Çoğunluğun aksine Ahmet Amca bu dedikodu kazanı gibi olan Anadolu kahvehanelerinin atmosferini dayanılmaz bulurmuş. Kim Alman patrondan uyarı almış? Kimin karısı tek başına büfeden sigara alırken görülmüş? Herkesin her şeyi konuşulurmuş. Bir noktada kavga dövüş de başlamış, Skaliters-trasse'deki ağır yaralanmaların da olduğu o meşhur kavga gibi.

Zum Alten Wirt'te bol milyoner birası içilen o gecelerin birinde Ahmet Amca'yla babam Pilsner'lerle kafayı çekmiş ve zenginlikle Bulutların birbirine aynı Coca-Cola'yla komünizm gibi hiç yakışmadığı sonucuna varmışlar. Schnaps'a geçtiklerinde Ahmet Amca gençliklerini ve uzun ve zor bir kış mevsimi boyunca bir çift lastik pabucu paylaşmak zorunda kaldıklarını hatırlayarak çemkirmeye başlamış. Daha

fazla kendine acımadan babam bize gelmesi için ikna etmiş Ahmet Amca'yı. "Eve dönüş yolu bana Maocu bir yürüyüş gibi gelmişti," diye hatırlardı Ahmet Amca. O gece babamla yüksek sesle işçi marşları söyleyerek yürüyen bayağı coşkulu bir ikiliymişler. Eve geldiklerinde annem dayanamayıp bana bakmak için çocuk odasına girmiş. Üçü mutfağa geçip oturur oturmaz annem Ahmet Amca'ya, "Arabamızı gördün mü?" diye sormuş, o da, "Henüz değil," cevabını vermiş.

Ahmet Amca, "Bir Vosvos'u 2CV'dan ayırıcak halimiz mi kaldı sanıyorsun!" deyip gülmüş.

Annem, "Ben bizim Mercedes'imizden bahsediyorum," diye düzeltmiş.

Annem sarhoş ikiliye, onlar kardeş kardeş içerken karşı komşularının gelip cılgın el kol hareketleriyle Mercedes kaputt, kaputt, kaputt, polis, tatütata, tatütata, tatütata dediğini anlatmış. Annem o zamanlar pek iyi Almanca bilmese de yeni arabamızla ilgili bir sorun olduğunu anlamış. Babam sonunda sallanarak aşağı inip arabaya baktığında gerçekten de boydan boya çizilmiş olduğunu görmüş.

Annem, "Abdullah ve adamları," diye tahmin yürütmüş.

Ahmet Amca, "Yok, onlar değildir," demiş. "Asla cesaret edemezler. Mahalleden birisi olsa gerek. Bir Türk'te böyle bir araba olmasını kaldıramayan birisidir."

Ertesi gün babam Kreuzberg'de Mahmut Bey diye birisini aramaya koyulmuş. Yüksek mühendis olan Mahmut Bey şehrin en popüler mütercim tercümanıymış, neredeyse tüm Anadolu'lu göçmenler onu tanırmış. Önemli bir durum olduğunda her yere onu da götürürlermiş; doktora, patrona ya da meyhaneye. Mahmut Bey her şeyi sabırla dinlermiş. Aile durumları ve özel sırlar bile ona anlatılırmış.

Babam Dost Kahvesi'nde Mahmut Bey'e iletilmek üzere bir mesaj bırakmış, o da ertesi sabah Fraenkelufer'daki evimize gelmiş. Beraber polise gitmişler. Ne var ki verdikleri

bilgiler Abdullah'la adamlarına karşı resmî şikâyetle bulunmaya yetmiyormuş.

Bu olaylar annemlerin moralini zerre kadar bozmamış. Ahmet Amca'yla bütün gün birbirlerine sırtıyormuş, "Almanya'da parayı bulduk, hem de belimizi bükmeden, idealerimizi satmadan," diye. Üçü sürekli birbirlerine, parayı aptalca harcamama ve israf etmeme sözü veriyorlarmış. Sadece iş bana gelince Ahmet Amca ileriki yıllarda bu sözü ha bire çiğneyecekti. Hiçbir şeyden eksik kalmak istemiyordu.

On iki yaşındayken Kreuzberg'de Admiral Köprüsü'nün orada iki judocu Türk'ten çok fena dayak yedim, sebebi de on vitesli bisikletimi kullanmalarına izin vermememdi. Kendimi koyvermiş, hüngür hüngür ağlıyor, beni rahat bırakmaları için yalvarıyordum. Oğlanlar iyice coşup birkaç tur attıktan sonra bisikletimi tekmeleyerek paramparça ettiler.

Aynı gün Ahmet Amca mahallede bu adiliği yapanları aramaya çıktı, oysa ben ikisini de daha önce buralarda hiç görmemiş olduğuma emindim. Sonra beni polise götürüp, bıkmın ve şişko bir polise tutanak tutturdu.

Ahmet Amca önce kendi kendine anlaşılmaz bir şeyler mırıldandı, sonra sessizce Türkçe küfretti, sonra da, "Yabancıların birbirlerine neler yaptığı umurunuzda bile değil," diye suçladı memurları. Polis, Ahmet Amca'nın ithamını şiddetle reddetti ve memura iftirayla suçlanmak istemiyorsa çabuk tarafından binayı terk etmesini söyledi.

Sonra bir bisiklet dükkânına gittik. İki renk arasında kararsız kaldığım için Ahmet Amca bana ikisini de aldı – bir açık kırmızı bir de koyu kırmızı.

"Bir bisiklet yeterdi," diye müdahale ettim.

Ahmet Amca gülümseyerek, "Komünizm geldiğinde zaten paramız maramız kalmayacak koçum," dedi. "Yani şimdi biraz abartabiliriz."

“Başkent uyuyor. Biz uyanıyoruz.”

Haftanın beş günü radyo programıma hep bu sözlerle başladım. Program gece yarısı haberlerinden sonra başlıyor ve neredeyse bir saat sürüyordu. Her programa stüdyoya gece uyumak istemeyen veya uyuyamayan bir konuğum katılıyordu. Prensip olarak konuklar müzikleri kendi seçerdi.

Kısa sürede programım Pankow’dan Zehlendorf’a kadar tüm şehirde konuşulan bir olaya dönüştü. Bir noktada kültür sanat sayfalarını bile süsledi. Bu, iş arkadaşım Liz ve baş editörümüz Christian Perez için popülerliğin son raddesiydi. Ben ise o kadar emin değildim.

Eğlence endüstrisinin engin denizlerinden çıkan her şey genelde “şöyle böyle” diye yaftalansa da benim programıma yapılan eleştiriler hiçbir zaman orta karar değildi. Gazetelerde çıkan makaleleri görmezden gelmeye çalışıyor ve röportaj isteklerini kabul etmiyordum. Zaten gece radyosunda Devrim Bulut olarak var olmuyor, Dark Ali, Al-De-Ok ya da Albafighter gibi takma isimler kullanıyordum.

Yayın akışındaki çoğu şey spontane ve doğaçlama olarak

gelişiyordu, gerçi radyodaki gündelik yaşam rutinlerle doluydu. Öğleden sonra editörlerle uzun ve detaylı bir telefon konferansı yapıyor ve sonra da programıma hazırlanıyordum. Akşamüstü arkadaşlarımla buluşuyordum ve genelde on buçuk gibi radyoya gidiyordum. Vardığımda Liz ile program akışının son halini konuşuyorduk, sonra konugumla tanışıp kısaca laflıyordum, sonra da *on air* oluyorduk. Gece yarısından birkaç saniye evvel mikrofonun başına oturuyor ve kulaklıklarımıdan haberleri dinliyordum. Kırmızı stüdyo ışığı yandığı an mikrofona kısık sesle açılış sözlerimi söylüyordum. O noktadan itibaren Berlin'in uykusuzlarının ağızından çıkan her kelimeyi heyecanla beklemekte olduğunu farz ederdim hep.

Radio Tolerance'da çalışmak bana birçok özgürlük tanıyordu. Genelde öğleye doğru uyanır ve Monsieur Vuong'da yemeğe giderdim, ritüellerimden birisiydi.

Bunun dışında hayatımın belli bir şema üzerinden gitmediğine inandırırırdım kendimi. Altan'a göre öyle değildi, çünkü ona göre iş ve boş zaman arasındaki sınırlar buharlaşmaktaydı ve tam da bu, kişisel özgürlük eksikliğine meydan açıyordu. Bu düşüncesini derinlemesine incelemek için bana Paolo Virno'dan *A Grammar of the Multitude*'u önermişti, kitap okunmamış olarak kitaplığımda duruyordu.

İştahım yoktu, pilavımı karıştırıp dururken yeşil çay içiyor ve etrafımdakileri gözetliyordum. Panik halinde yiyorlar, durmaksızın konuşuyorlar ve sürekli saatlerine, cep telefonlarına ya da Blackberry'lerine bakıyorlardı. Sanki başka bir yerde onlara acilen ihtiyaç duyuluyormuşçasına bir anda zıplayarak kalkıp gidecek gibilerdi. Mitte'de öğle yemeği saati şov zamanıydı. Diğerleri kadar güdülmüş hissetmesem de benim de programımı hazırlamak için yazı masama dönmem gerekiyordu. İşim bittiğinde, bir taksi çağırıp Paul-Lincke-Ufer'da Ahmet Amca'nın ikinci evi olan Cafe Ma Rosa'ya gidiyordum. İşletenleri yakın arkadaşıydı, zi-

ra ortak bir politik geçmişleri bulunuyordu. Muhtemelen dertleri Türkiye’de insan hakları veya Kürtlerin ezilmesi olmuştı, belki de Ermeni soykırımını kınamak istemişlerdi. Politik duruşu konusunda Ahmet Amca’yı kavramak zordu, çünkü odak noktalarını sık sık değiştiriyordu. Bir tek şey değişmemişti: Alman politikasına ilgisi sıfırdı. Millet Hepimiz papayız diyerek kutlama yaparken Ahmet Amca üstünde Ben paralel toplum yazan bir t-shirt’le gezmişti. Şimdiyse birkaç cümleyle dünya politikasının durumunu anlattı, sonra da beni Mascha’yla ayrılığımız üzerine uzun uzun konuşturmaya çalıştı.

“Biz Bulutların kadınlar konusunda şanssı yok işte,” diye şikâyet ettim.

“Beni o gruba katma. Gül ile yirmi küsur yıl beraber yaşadım ve senin sadece konuşulanlardan bildiğin bambaşka bir ligde oynadım.”

Ahmet Amca bunları söylediği an yüzündeki gülümseme yerini melankolik bir ifadeye bıraktı. Gül Yenge onu Holger Lorenz için terk etmişti. Lorenz’i iki üç kere görmüştüm, her gördüğümde de yengem bu kibirli hasta bakıcıda ne buluyor diye kendi kendime soruyordum. Ahmet Amca’yla ayrılıkları gürültüsüz ve kalıcı yaralar olmadan vuku bulmuştu. Ahmet Amca için evliliği bir çeşit politik projeydi ve ikili, yaşamlarının sosyal şartları değiştiği için başarısızlığa uğramıştı.

“Sana gelince, belki de doğru kadınla daha tanışmadın ve bu yüzden hevesizce birbiri ardına gelip geçici ilişkiler yaşıyorsun. Mascha’yla ne kadar süre beraberiniz bakayım?”

“Uzun süre.”

“Ne kadar uzun?”

“İyi gittiği kadar işte.”

Ahmet Amca kendisine hatırlattığım lisedeki yirmi aylık ilişkimden de pek etkilenmiyor, çocuk oyunu olarak görüyordu.

“Canım benim, hayatının ikinci yarısı dur durak bilmeden yaklaşıyor. Bir stratejiye ihtiyacın var.”

“Kimde var ki strateji?”

“Çoğunlukta. Çalışıyorlar, ilişkileri ve aileleri oluyor, hastalanıp iyileşiyorlar, kavga arıyor ve barışıyorlar. Oğlum, hayatı yaşıyorlar!”

Ben de hayatı yaşıyordum, kötü yaşıyor da sayılmazdım. Aslında hiçbir eksikim yoktu. Ahmet Amca doğrudan söylemese de milyoner bohem olarak yaşadığım hayatla ilgili son zamanlarda endişeleri oluşmuştu. Fakat düzenli hayatın limanına doğru kırmamı sağlayanın Ahmet Amca olmasının anlamı neydi? Nasıl bir Marksist olduğunu asla anlamayacaktım. Zaten neyi takıyordu? Yoldan çıkmıyordum, Ahmet Amca’nın aksine polisin benimle tek problemi hızlı araba kullanmam olmuştu, güvенеbileceğim arkadaşlarım vardı ve parasal olarak hiçbir zorunluluğum olmamasına rağmen Radyo Tolerance’da çalışıyordum. Evet, bazen hayatımın sonuna kadar param yetecek mi acaba diye düşünüyordum ama bu kaygı da paramı bol keseden harcamamak için bir frene dönüşüyordu – Bulutların bir başka özelliği.

“Hepimiz yaşılanıyoruz” temalı ikna çabaları sonucunda Ahmet Amca yeni modalara ayak uydurmuştu. Benim çevremde de *biyolojik saat* gibi laflar dönmekteydi. Giderek daha fazla arkadaşım aile kurmaya ve çocuk yapmaya sıcak bakmaya başlamıştı. Beniyse o tip şeyler hiç ilgilendirmiyordu. Öyle bir isteğim yoktu gerçi ama serbest *single* hayatı daha ne kadar çekilir diye düşünmekten de kendimi alıkoyamıyordum. Mascha’yla ayrılığımızdan beri bu düşüncelerin fazlaşmasını da Ahmet Amca’ya borçluydum. Beni, karşıma çıkacak ilk fırsatı değerlendirerek uzun süreli bir ilişkiye girmem için resmen zorluyordu, sanki böyle şeyler planlanılabilmemiş gibi. Solo mutluluk kimse için sürekli bir durum olamaz, diye ısrar ediyordu Ahmet Amca. Ve bunlar

yetmezmiş gibi gece radyosunda da bu konular karşına çıkarılıyordu.

“Kolay değil yani. Kırk ksur yıllık evlisin, sık sık gece geç saatlere kadar iştesin ve her gün seni gördüğüne sevinen bir karın var,” diye bir saptama yaptı stüdyo konuğum Alexander Kowalkowski.

“Ve tabii ki siz de seviniyorsunuz!”

“Ne demek istiyorsunuz?”

“yle olmasa küçük burjuva mutluluğunuz tam olur mu ? Sizin de eşinizle her gün birlikte olmaktan mutluluk duymanız *gerekmiyor mu?*”

“Gerektiğinden değil ama *gerçekten yle*. Birbirimizden ayrı tatil bile yapmadık biz.”

“ılgınlık, terör – beraber tatile çıkmak, nasıl bir şey bu?”

“Büyük bir olay. Ama siz anlamazsınız, genç dostum,” diye şikâyet etti Kowalkowski.

“Aman olmaz olsun. Eminim ki bundan sonraki *track*’i de eşinize adayacaksınız...”

“*Track?*”

“Müzik parçası!”

“Aynen. Baylar ve bayanlar, bir an için gece uyumayı unutun. Müziğin sesini sonuna kadar açın ve partnerinizle dans edin. şimdi King’den sizin için geliyor: *Love Me Tender*.”

Takside giderken 103’te ieeğim içkiyi hayal ediyordum. Dans edecek birini bulamasam bile mahalleyi turlayarak mekndan mekâna geçmeyi planlıyordum.

Taksi şöförü arabaya biner binmez, “Türk msnz?” diye sordu.

“Hayır, Alman’ım.”

“Radyoda mı çalışıyorsunuz?”

“Evet, yle.”

“Tolerance’da mı?”

“O da doğru.”

“N’apiyonuz ki orada?”

“Çok fazla şey yapıyorum.”

Radyo Tolerance dev gibi afişlerle benim programımın reklamını yaptığından beri anonim moderatörü bilme çabaları tuhaf boyutlara ulaşmıştı. Gerçi belki de taksici programı bilmiyordu. En azından beni bir anlığına Mascha’yı düşünmekten kurtardı, programdan beri aklım ondaydı. İki hafta önce Schwarzen Raben’daki buluşmamızdan sonra kontrolsüz şekilde yine onu düşünmeye başlamıştım. Randevumuz benim için hem büyülmüş hem de hüznüydü: İlişkimizin tamamen bittiği yadsınamaz olmuştu. Vedalaşırken bana sarıldığında onunla yatmayı deli gibi arzuladım.

“Bu saate kadar mı?”

“Ney?”

“Çalışıyorsunuz?”

“E, siz de öyle.”

Türk taksicilerin sinir bozuculuğunun sebebi hem arka planda hep Metropol-FM-zırlıtısının açık olması hem de sürekli başkentten en iyi kestirmelerini bilmeleriyle hava atmalarıydı. Doğudaki semtler hariç tabii, oraya gitmekten hoşlanmıyorlardı, Naziler vardı filan.

“İşe bak, sizin gibi Türklerin şehrin öbür tarafında yaşaması...”

“Alman’ım dedim ya.”

“Alman pasaportunuz mu var? Tipinizden anlıyorum yani gerçek bir Alman olmadığınızı...”

“Gerçekten mi?”

Taksici sustu. Sonunda sohbetiyle ilgilenmediğimi anlamış olmalıydı.

103’ün barında duble bir viski söyledim, perişan olmak ve kendimle kalmak istiyordum. Craven A’sını yakan kadınla konuşmaya girmek için iyi bir başlangıç değildi yani. Öte yandan bu saatte tek başına dışarıdaysa onunla konuşma-

mın nesi yanlış olurdu? İki içki daha içtikten sonra kadından umudu kestim. Gülümseyerek yanından geçtiğimde beni soğuk bir tavırla görmezden geldi, ben de dışarı çıktım.

Rosenthaler Platz'daki dönercide oyun otomatına iki euro attım ama bir şey kazanamadım. Ailenin lotoda kazanması yeter tabii, diye düşündüm ve etrafıma bakındım. Benim gibi aç görünen kimse yoktu. Apo bana karışık bir salata getirdi, üstünde konserveden çıktığı belli olan kocaman bir parça beyaz peynir vardı. Ona vejetaryen olduğumu söylememin üstünden pek az vakit geçmişti.

Apo, "Memlekette et bulup da yiyebildiğimiz günler bizim için bayram sayılırdı. Sense kendi isteğin ve iradenle etten vazgeçiyorsun. Sende bir tuhafılık var korkarım," dedi.

Salatanın tadı da görüntüsü kadar yavandı. Apo'nun ısmarladığı rakıyı da içtikten sonra tamamen koptum.

Kendime yasaklamama rağmen yine Mascha'yı düşündüm ve kendimi şu an olduğum salatalı adam kadar yalnız hissettim.

“Lanet olası baş ağrısı,” diye mırıldandım öğleden sonra üçte saat çaldığında. Herhangi bir şey düşünebilecek hale gelmem çok uzun sürdü ve kendimi bir daha içkiyi karıştırmamak konusunda uyardım.

Altan’la Bateau Ivre’de görüşmek üzere randevulaştık, bana tavlada bir ders daha vermek istiyordu. Her zamanki gibi arka sağ kapıdan taksiye bindim. Şarkı söyler gibi *lyiii günleer* diyen taksicinin İranlı olduğuna dair kendi kendimle bahse girdim. Haklıymışım. Üniversite de okumuştum, Berlin Teknik Üniversitesi’nde – ve Jazz Radyo’da bítmek bilmez bir parça akustik işkenceye dönüşmek üzereydi.

Bateau Ivre’deki *sound* da daha iyi değildi. Oyunumuza eşlik eden asıl fon müziği Altan’ın dakika başı bir düşünürden diğerine atladığı yorumlarıydı, ki eğer doğru aktarıyorsa hepsinin bir tahtası eksik olmalıydı. Tavlada arka arkaya iki oyun kaybettim, Altan bu sanki hiç görülmemiş bir şeymiş gibi çok mutlu oldu.

“Mascha yüzünden hâlâ üzülüyor musun?”

“Nadiren.”

“Şimdi bana kulak ver,” diye propagandaya girişti:

“Hayatı Alman sevgililerle geçirmek artık son bulmalı. Artık bir Kanak leydinin zamanı çoktan geldi.”

Arkadaşım bunu ne zaman yapsa kendini biraz Lenin gibi hissedirdi.

“Nesi farklı oluyor?”

“Her şey, güzel dostum, bütün her şey.”

“Ama ne yani, tam olarak?”

“Bu tür ilişkiler göçün belirlediği ortak deneyimler üzerine kurulur. Bağlamsal açıdan da baktığın zaman...”

“Altan, lütfen seminer verme şimdi bana.”

“Hayır, söylemek istediğim şey son derece banal. İnan bana, böylesi farklı, çünkü birbirini daha iyi anladığını ve çoğu şeyi açıklamak zorunda olmadığını fark ediyorsun.”

“Bunu biraz daha açabilir misin acaba?”

“Derya’yla beni al, bizimkilerin ya da onunkilerin yanında onu niye öpmediğime dair hiçbir açıklama yapmam gerekmiyor. Hannah’yla öyle miydi? Ailenin yanında ona güya mesafeli davrandığım için ne kadar çok konuşmamız gerekmişti ilişkiler üzerine.”

“Üçüncü şahısların fikirleri yüzünden kendini olduğundan farklı mı gösterdin yani?”

“Aynı ex’im gibi konuşuyorsun şimdi. Hayali şahıslardan bahsetmiyorum, aile diyorum. Ayrıca farklı bağlamlara hâkim olabilmek bir yetenektir. Çoğu Alman bunu başaramaz, çünkü kendi kültürü olarak gördükleri şeyi başkalarınıninkinin üstüne koyarlar.”

“Yahu seminersiz bir vakit geçireceğiz diye anlaşılmamış mıydık?”

“Sadece şunu söylemek istiyorum: Bizim kültürel empatimiz daha yüksek, öyle adlandırabilirsek bunu.”

“Birazdan da evde çarşafı durup, dışarıda yüksek topuk ve dekolteyle gezen Müslüman kız hikâyelerine mi başlayacaksın?”

“Öyle şeylere meraklı olanlar genelde senin medyadaki meslektaşların. Sen benden daha iyi biliyorsun.”

“Abicim, yine yanlış yollara girdin ve bu karmaşadan nasıl çıkacağını bulamıyorsun işte. Gerçekten de tek çözümün etno-sevda olduğunu mu düşünüyorsun?”

“Söylediğin, benim duruşumun tam olmasa da yeterince iyi bir temsili, evet. Ayrıca duruşumda çelişkiler olabilir ama gerçeklik de çelişkilerle dolu değil mi zaten?”

Tam Altan’a göre bir cümleydi, zira aşk hayatı da düşünce dünyası gibi gizem doluydu. Entelektüelliğine kurban olan sevgilileri vardı. Gerçek aşkı ise Derya’ydı, şiirler ve aforizmalar adıyordu ona. Çok keyifli olduğu anlarda, Derya’yla yaşlanacağına emin olabiliyordu. Tek problem, kız arkadaşının birkaç ay önce Yeni Zelanda’ya kaçmış olmasıydı, Altan’dan bıkmıştı. Derya aşkını hep süslü kelimelerle değil, yaptıklarıyla ifade etmesini onun kafasına sokmaya çalışmıştı. Altan bu itirazı kabul etmemişti, çünkü kendince her şeyi yapıyordu Derya için. Derya ne zaman Yeni Zelanda planlarından bahsetse Altan boş boş bakıyordu. Bir gün Invercargill’den bir kartpostal geldiğinde –oysa Derya ölüm döşegindeki anneannesi için Adana’ya gittiğini söylemişti– Altan bir şaplakla duvara yapıştırılmış bir sineğe dönmüştü.

Meşhur kartpostal sonrasındaki günler ve geceler Okan’la benim için yoğun bir kriz yönetimi çalışmasını gerektirmişti. Altan, kâh “Derya Yeni Zelandalı koyunlarla baş başayken gebersin de cehennemin dibine gitsin,” diye ileniyor, kâh küçük çocuk gibi ağlayarak, Allah’a kendisine yardım etmesi için yalvarıyordu.

Bana gelince, Altan ve Okan hevesle sosyete bölgesine, sonradan görme kanakların olduğu yerlere takılmamı öneriyorlardı. Oralarda doğru kadınla tanışma fırsatı bulabilirdim. Sanki herkes beni birilerine yapma peşindeydi, oysa henüz çok kısa süredir yalnızdım.

Bu işi en ileri götüren de Dennis'ti.

“Benimle bir Hamburg’a gelmen lazım, seni Rüya’yla tanıştırayım. Birbiriniz için yaratılmışsınız moruk.”

Dennis henüz tanışmadığım ve varlığımdan haberdar olmayan bir kadınla mükemmel bir çift olacağımızı nasıl düşünebiliyordu, bilmiyorum. Altan onu kanaklar arası kast ilişkileriyle ilgili lafazanlığıyla etkilemiş olamazdı. Gerçi Hamburg’da bir hafta sonu geçirmek fena fikir değildi; Dennis’le mutlaka iyi vakit geçirirdik. Ayrıca Rüya ile tanışmamızı gizliliğe iyice riayet ederek ayarlayacaktı. Sosyal hizmet uzmanlarının iyi becerdiği bir şey varsa o da insanları bir araya getirmek olsa gerek diye düşünüyordum.

Gelecek stüdyo konuğum Sheila ile ön görüşme için buluşmadan önce, zeytin yeşili Fidel Castro şapkamı ve yüzümün yarısını kapatan güneş gözlüğümü taktım. Anonim moderatörü oynamak için küçük bir numara. Bu geceki programım için adımlı Speedlimit olarak belirledim – ve uzun bacaklarını üst üste atmış yapay deri kanepede oturan Sheila’yı gördüğüm anda dibim düştü.

Sheila, “Bu gece konuğun olmaktan dolayı çok mutluyum,” dedi gür bir sesle. Acaba telefonda Sheila’yı erkek sananlar çıkıyor muydu? Gören neye uğradığını şaşırırdı ama: Süperkadın.

Gece haberleri yayındayken ona bir teklifte bulundum.

“Giriş cümlesini sen söyler misin?”

Sheila, “Ben mi? Asla,” diye reddetti.

Ama sonrasında vaziyete tamamen hâkim olarak, “Başkent uyuyor. Biz uyanığız,” diye başlattı programı. O an, iyi bir program olacağını anladım. Genelde ilk saniyelerde ortaya çıkardı, programın sonunda redaktörüm Liz’in başparmağını yukarıya doğru mu kaldıracağı aşağıya doğru mu indireceği.

Arka planda Daniel Haaksman’dan *Belly Bogle* çalarken Sheila’ya girişi yaptığı için teşekkür ettim. Sheila program

boyunca ilginç konularla ve nükteleriyle parlardı, derken benimle flört etmeye başladı.

“Bu gece gerçek kimliğini açıkladığın gece olamaz mı?” diye bir yem attı önüme.

“Niye ki?”

“Konuğun *ben* olduğum için!”

“E, daha başka?”

“Dahası yok. Yetmez mi bu?”

Hazırcevaplığından çok hoşlandım. Şu anda, redaksiyonla konuşurken Sheila’yı Mitte kızı diye küçümsediğimden ötürü de kendimi iyi hissetmiyordum. Programın sonunda Boss Phobie’den *Phobos*’u koydu. Bu rap şarkısı ve bitirme anonslarından sonra tarih olacaktık.

Programdan sonra gece azarından kurtulmak için bir bahane uydurarak Sheila’yla beraber kapıya yürüdüm. Kapıcının orada biraz daha sohbet ederken, acaba ona çıkma teklif etsem mi, diye düşündüm. Sonra vazgeçtim ama sebebi isminin bana itiraf ettiği gibi gerçekte Verena olması değildi. Kimlik oyunu neden sadece bana mahsus bir imtiyaz olundu ki?

Verena’yla vedalaştıktan sonra şapkamı ve gözlüğümü çıkarıp taksi durağına yürüdüm. Hava ılınmıştı. “Ne olsa da kışın sonu bahardır,” diye söylemiş Ahmet Amca’nın favori müzisyenlerinden Âşık Daimi. Bahara sevinmesem de içmeyi planladığım bir ya da birkaç viskiye seviniyordum, sonra da gecenin sonu gündüz olacaktı, ben de yatıp uyuyacaktım.

Dennis, “Moruk, dünkü program acayıptı,” diye ilan etti. “Senin programı dinlemeye başlayalı beri en iyi konuğun Sheila’ydı.” Sabahları genelde işe erken gitmesi gerekmesine rağmen hemencecik sadık bir gece radyosu dinleyicisi olmuştu. İltifatına sevindim.

“Yarın uzatılmış bir hafta sonu gezisine Hamburg’a gidiyorum. Gelmek istemez misin? Jovanka’ya da sordum,” di-

ye devam etti telefondaki Dennis. Jovanka'yı Okan olmadan Altona'da gezmeye çıkarmak tuhafına gitmiyordu anlaşılan.

Daha sonra yazı masamın başına oturduğumda kapı çaldı. Gözetleme deliğinden Peter Schneider'i gördüm.

"Siz de uyanık mısınız?" diye sordu komşum.

"Gördüğünüz gibi."

"Sizin hayatınız bende olsa keşke! Bunların hepsini nasıl yapabiliyorsunuz, anlamıyorum. Beni ilgilendirmez ama Türk temizlikçinize söyler misiniz, biz burada atık ayırma diye bir şey yapıyoruz. Her şeyi birden aynı çöp kutusuna atamaz."

"Boşnak."

"Efendim?"

"Kadın Bosna'dan geliyor."

"Peki. Her halükârda çöpleri ayırsın. Bu kadar."

"Atık çöpü," dedim ve kapıyı kapadım.

Sonradan, evimle ilgilenen ve yayın haftası boyunca bana sebze çorbası pişiren Amira'ya olanları anlattığımda, hep kurallara uyduğuna dair yemin etti. Atık ayırmanın, gön-lümde yatan en önemli meseleler arasında olmadığını söyledim ona.

Medusa, Dennis'in Hamburg'da yaşarken neredeyse her gece gittiği minnacık bir restorandı. Folkloristik iç mimarisi önce içimi kapattı. Ama restoranın işletmecileri Eleni ve Daphne sempatiklikleriyle beni hemen tavladılar.

“Beklediğiniz biri mi var?” diye sordu Eleni ve masamızdaki boş iskemleye baktı.

“Rüya gelecek,” dedi Dennis.

“Oh, oh, demek Miss Hamburg da bizi onurlandıracak ha,” diye gülümsedi Eleni. Rüya'ya olan merakım iyice artmıştı, ancak kendisi kısa süre sonra arayıp gelemeyeceğini söyledi. Dennis benden bile daha perişan oldu. Tüm gün Altona'yı ve Schanzenviertel'i gezmekten ve Dennis'in kendi kendisiyle giriştiği üstünlük sıfatları yarışmasından yorgun düşmüştük.

Eleni geç saatlere doğru bütün odaya, “Kartal?” diye bağıarak sordu.

Konuklardan gümbür gümbür bir “Kartal!” diye geri geldi.

Daphne masaları yana doğru iter ve odanın ortasına bir iskemle yerleştirirken, Eleni CD değiştirdi.

“Sahne senindir...” dedi Daphne ve iskemleyi gösterdi.

Eleni seyircilerinin önünde eğilirken müthiş bir alkış yağmuru koptu.

“Şimdi n’olucak?” diye Dennis’e sordum.

“Eppendorf pogo’su,”⁵ diye sırttı Dennis.

Eleni yavaş yavaş iskemlenin etrafında yürümeye başladı. Tapılası bir zerafetle kollarını kaldırdı ve sesi yükselen müzikle beraber dans etmeye başladı. Sonra hareketleri hızlandı ve odanın bir tarafından diğerine doğru gidip gelmeye başladı, iskemlenin önünde duraklıyor, bir diz çöküyor, bir kalkıp bacağına iskemlenin üzerinden geçiriyordu. Millet ayağa kalkıp Eleni’nin etrafında bir daire oluşturmuştu, sadece ben iskemleme yapışmış oturmaktaydım. Herkes heyecanla, “Uç, pericik, uuuuuç,” diye Eleni’i ateşliyordu. Birdenbire Eleni siyah iskemlenin sırtına dişlerini geçirdi, ellerini kullanmadan iskemleyi dizlerinin hizasına kadar kaldırdı ve kendi etrafında dönmeye başladı. Iskemle böylece daha da yukarı kalmıştı. Dönen bir dervişi andırıyordu ama çok daha hızlıydı. Iskemleyi hiç düşürmeden tutuyordu. Eppendorf pogo’sunun bitmesiyle birlikte tekrar fırtına gibi bir alkış koptu.

Dennis’le beraber Sternenschanze’ye gitmek üzere taksiye bindik, bana Mutter barını göstermek istiyordu. Hafif bir yağmur yağmaktaydı. Camdan bakarak radyodaki programa kulak verdim ve mükemmel moderatöre konsantre oldum. Kendi kendini yetiştirmiş bir insan olarak bana ilham veren herkese minnettar kalıyordum. En son patronumun dolabına bıraktığı Klaus Walter’in “Der Ball ist rund” adlı radyo programının kayıtları beni can evimden vurmuştu.

Bar dolup taşıyordu.

Barmenin yanına zorlukla ulaştık. Dennis bir bira ısmarladı, ben de modası geçmeyen o içkiyi pek sevmememe rağ-

5 Disko dansına alternatif “vahşi” bir dans ve müziği ç. n. <https://www.kitap-arxiv.org>

men bir *mojito* söyledim. Mutter bana Hamburg ekolünün gece toplantısı gibi geldi. Erkeklerin hepsinin saçları Tocotronic modeliydi, retro eşofman üstü ve fazla kullanılmış gözük-ken pahalı marka kotlar giymişlerdi. Kadınların hepsi sarı-şındı, yetmişler stili spor çantaları vardı ve saçları da eski Al-man filmlerinden fırlamış gibiydi.

Arkamda iki kadın bir bira markası için yapılacak “dev bir event” filan diye zırvalıyordu.

“Şahane bir ikili,” dedim.

“Arkandakiler mi?”

“Yok. Daphne ve Eleni.”

“Evet, moruk. Eppendorf’un prensesleri.”

Gecenin sürprizi olarak asıl prenses de sonunda aramıza katıldı. Dennis, Rüya’nın kapıdan girdiğini görünce bana öyle bir mutluluk şaplağı attı ki *mojito* bardağı elimden düştü. Umuru bile olmadan Rüya’yı el kol hareketleriyle yanımi-za çağırdı. Kırılmayan bardağı kaldırıp bara bıraktım ve Rü-ya’nın beceriksizliğini fark etmemiş olmasını umdum.

Rüya bize doğru gelirken sadece onun ayak seslerini du-yuyor ve etraftaki başka hiçbir şeyi algılamıyormuşum gibi bir hisse kapıldım.

“Merhaba, Dennis senden epey bahsetti,” dedi Rüya.

Tamamen siyah giyinmişti: Kotu, boğazlı kazağı, kısa to-puklu çizmeleri, paltosu, her şeyi siyahtı. Gözleri? Siyah. Sa-dece dudakları kıpkırmızıydı.

Dennis kalabalığın arasından süzülerek boşalan bir masa-ya doğru gitmeye çalışıyordu. Rüya önümden yürürken bar-daki insanlar dönüp dönüp bakıyorlardı, hoş bir histi.

“Ne içiyorsunuz?” diye sordu Dennis oturduğumuz-da, yine telefonunda mesaj yazmaktaydı. Rüya hemen, “Bir Beck’s,” dedi ve çantasından bir paket American Spirit çı-kardı.

Kısa bir süre sonra, Dennis gitmesi gerektiğini söyledi.

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - <https://ranthey.org>

“Nasıl yani, şimdi mi? Kal lütfen,” diye yalvardım.

Dennis fikrini değiştirmede, vedalaşırken Rüya’yı öptü ve sanki beni neşelendirmek istermiş ve *başarısın abi* dermişcesine sırtımı sıvazladı.

“Medusa’yı beğendin mi?” diye sordu Rüya.

“Evet, çok. Sen de oraya takılıyor musun?”

“Nadiren. Eppendorf pek rotamın üstü sayılmaz.”

Rüya sıcacık bir insandı. Aramızda hemen bir yakınlaşma olmuş gibi hissediyor ama tam da çözemiordum, kendi kendimi sabote etmemek için de çok fazla düşünmek istemiordum. Altan’ın kelimeleri hâlâ kulaklarımda yankılanırken Rüya’nın gerçekten de farklı bir insan olduğu konusunda kendimle anlaşılmaya vardım. İlk içkiden itibaren hasta yapmamak için uğraşmayı bıraktım, çünkü şimdiye kadar bir kadını beğendiğim zaman yaptıklarımı tekrarlamamam gerekiyordu. Gecenin yatakta noktalanmasını aklımdan bile geçirmedi, normalde bu tür durumlarda düşüncelerim hep o taraflara kayardı. Geleneklerim bana o anda çok modası geçmiş göründü.

Konuşurken ara ara gözlerimiz birbirine takılıyordu – çekingen ve güzel anlar oluyordu bunlar. Bar neredeyse tamamen boşalana kadar durmadan konuştuk. Sabahın erken saatlerini etmiştik, ben ne yalnız ne sarhoş, sadece Rüya’yı dinliyordum. Babasından bahsediyordu, onun için endişeli olduğunu, çünkü babasının iki yıl önce erken emekliliğe ayrıldığından beri hakkı olan özgürlüğünün tadını çıkaracağına bütün gün dumanlı kahvelerde oturduğunu ve bunun dışında da ağır hastalıklarla uğraştığını anlatıyordu. Sonra kendiliğinden konuyu değiştirdi, benim için de iyi oldu çünkü babaların ruhsal ve fiziksel rahatsızlıkları hakkında söyleyebilecek pek bir şeyim yoktu.

“Nerelisin?”

“Biliyorsun ya, Berlinliyim.”

“Yok, yani Türkiye’nin neresindensin?” diye gülümsedi Rüya.

“Karşında otantik bir Berlinli oturuyor. Doğum orada, okul orada, üniversite orada, iş orada. Her şey orada.”

“Tamam, anladım. Ailen aslen nereden? Ne-re-li-sin?”

“Tunceli.”

“Gerçekten mi? İçime doğdu, biliyor musun? Ben de Tunceliliyim, daha doğrusu Dersimli.”

“Amcam da hep eski ismini kullanmadığı zaman kendine kızar, yanlışlıkla Tunceli dediğinde yani.”

“Çok iyi ya.”

“Öyle mi – neden?”

“Sorguya mı çekiyorsun beni?”

“Hayır, katiyen.”

“Önemli değil, sadece sorayım dedim.”

“Amcamla görüşleriniz aynı mı diye merak ettim.”

“Türk devletinin otuz sekiz ayaklanması bastırdıktan sonra Dersim’e askerî operasyonun adını vermesi iğrenç bir olaydır.”

“Bunun tıpatıp aynısını benim amcam da olsa söylerdi. Duysa çok etkilenirdi.”

“Maalesef sen pek etkilenmedin.”

“Etkilenmeli miydin?”

“Tabii ki hayır. Zazaca biliyor musun?”

“Tek kelime bilmiyorum ama Türkçem gayet iyidir.”

“Zazaca bilmemen üzücü. Kimsenin anlamadığı bir dilimiz olurdu.”

“Sence buradaki herkes Türkçe konuşuyor mu?”

“Aynı şey değil. Söyle bakalım, Dersim’i nasıl buluyorsun?”

O konuda da söyleyebileceğim pek bir şey yoktu. Ama yalan söylemeyi veya bir bahane uydurmayı canım istemiyordu.

“Hiç gitmedim.”

“Hadi canım!”

“Niye ki? Dersim rotamın üzerinde değildi işte...”

“...ama hayatımızın bir parçası!”

“Benim hayatımda hiçbir rol oynamıyor.”

Rüya, bana sanki bir yetiye dönüşmüşüm gibi bakıyordu.

“Annenler seni hiç götürmediler mi, çocukken filan?” diye şaşkın şaşkın sordu.

“Ben küçükken araba kazasında öldüler,” dedim kuru bir şekilde.

Rüya kıpkırmızı oldu.

Genelde insanlara o olaydan pek bahsetmezdim, özellikle de yeni tanıştıklarıma. Ama Rüya’ya anlattım: Annemler lotoda kazandıktan beş ay sonra arabalarıyla Postdamer Strasse’de Kleistpark hizasında giderken başka bir arabayla çarpışıp aynı gün hastanede ölmüşlerdi. Yeni Mercedes’in frenleri niye doğru dürüst tutmamıştı, onu kimse açıklayamıyordu. Ahmet Amca başlarda yine Abdullah ve yoldaşları arabayı manipüle etti sanmıştı. Abdullah’ı birkaç kere konuşmaya zorladıktan sonra ise bu düşünceden uzaklaşmıştı. Ahmet Amca’nın anlam veremediği, annemlerin kazadan on gün önce Mahmut Bey’in eşliğinde notere gidip vasiyetlerini yazdırmış olmalarıydı. Kimbilir, belki de annem sembolik bir rüya görmüş ve bir uğursuzluk olacağını sezmişti. Aynı öyle rüyalar, lotoda kazanmalarına da önayak olmuş. Meşhur çekilişten önce babam günlerce rüyasında çiçek görmüş, annem de bilet alsın diye onu ikna etmiş. Rüya tabirleri kitabında da okuduğu için annem rüyasında çiçek görmenin beklenmedik bir para ödülü anlamına geldiğini biliyor-muş. Annemler çok tuhaf Marksistlermiş.

“Çok üzüldüm,” dedi Rüya.

Başımı salladım, Rüya’nın sesinden o kadar çok etkileniyordum ki o an Hamburg’un tüm mahallelerini hatasızca sondan başa doğru sayabilirdim.

“Ne kadar kalıyorsun, Devrim?”

“Pazara kadar.”

“Yazık. Yarın bir düğünüm var, pazar günü de 3001’de çalışıyorum.”

“Fütüristik bir bar mı?”

“Klasik filmler sineması.”

Onu bu hafta sonu bir daha görmeyecek olmam içimi cız ettirdi. Az sonra Rüya kalktı, vedalaşmak için bana elini uzattı ve yanaklarımdan öptü. Sonra sanki birbirimizi tanımaktan dolayı duyduğumuz mutluluğu bir kez daha teyit edermişcesine birbirimize sarıldık.

Rüya, “Seninle çok hoş vakit geçirdim, uzun adam,” bile dedi.

“Yok ya? Hoş ha?”

Rüya güldü. Ben de güldüm.

“Pekâlâ, tekrar deneyeyim: En son ne zaman hiç tanımadığım bir erkekle bütün gece muhabbet ettiğimi hatırlamıyorum...”

“Ben de muhabbetimle bilinmem pek.”

“Bana inanmak istemiyorsun ama – Dersim insanları birbirine bağlıyor.”

Ondan değil diye düşündüm ve Rüya kapıya doğru giderken arkasından bakakaldım.

Barmen barı silmekteydi bile.

“Biliyorum, kapatıyorsunuz. Ama bana yine de bir viski verir misin?”

“Tabii ki. Hatta bizden olsun.”

Single Malt’ımı içerken Rüya’nın kusursuz yüzü gözümün önünden gitmiyordu. Kapanış şarkısı olarak REM’in *Everybody Hurts*’ü bana hiç uygun gelmedi. Rüya’nın sesini unutmamak için şarkıyı duymamaya çalışıyordum. Sebepsiz yere telefonumdaki eski mesajlara bakıyordum. Çoğu Mascha’dandı. Sonra Altan’dan gelen bir mesaj buldum, âşık olmayı “ezberlenmiş lakırdıların öğrenilmiş konuş-

ma rolleriyle söylendiği sonsuz bir kaotik duygular birikimi” olarak tanımlıyordu. Mesajını sildim ve barmene, “Buradan nereye gidebilirim?” diye sordum. Canım eğlenmek istiyordu. Fazla değil, birazcık. Bana Golden Pudel Club’ı önerdi.

Yola koyulmuşken bana ilk bakışta aşk şahane bir fenomen gibi geldi, oysa o ana kadar benim için buluş çağı terörlerinden biri olmuştu sadece. Ahmet Amca’nın bir kere sinde anlattığına göre, babam aşkı hep ne zaman nereye varacağını bilemeyeceğin heyecanlı bir yolculuğa benzetirmiş. Eğer şimdi bir dileğin gerçek olacak deseler benim için bu gece başlayan yolculuğun kısa bir tur değil, uzun bir seyahat olmasını dilerdim.

Pudel hâlâ kalabalıktı, parti devam ediyordu ve barın önünde birbirini itekleyerek öne geçme yarışı vuku bulmaktaydı. Mekâna göz gezdirdim ve Rüya’nın burada olmasını diledim. Vedalaşırken sarılmamız esnasında gizlice içime çektiğim kokusunu kaybetmek istemiyordum. Rüya’nın sağlığına bir Beck’s içtim.

Bir ara yanıma dans ederek Dennis geldi ve kendinden emin bir şekilde benimle çakıştı. Pudel’de bu hareketler pek de *cool* gözüküyordu herhalde.

Dennis eski tanıdıklarıyla karşılaştıkça Berlin’i övüyordu. Benim niye güldüğümü de anlamıyordu. Rüya şimdi ne yapıyordur acaba, diye düşündüm. Belki de laf arasında kısaca değindiği erkek arkadaşının kollarında uyuyakalmıştı.

“Bana bak, sevgilisini tanıyor musun?”

“Evet, tabii. Martin. Kendini pek bir önemsiyor ve iki yıl önce New York’taki bir sergi kitabında yazısı çıktığı için hâlâ kendine gelebilmiş değil. İlişkileri uzun zamandır tehlikede, çünkü Martin yarın ne olacağını tam olarak söyleyemiyor. Rüya bu durumdan çok şikâyetçi çünkü onun için de bir geleceğin olması önemli. Martin’le olabileceği konusunda ise

inancını kaybetmiş durumda. Peki ya sen? Sen ona bir perspektif sunabilir misin, moruk?”

“Delirme hemen, canım. Daha onu tanımıyorum bile.”

“Ama beğeniyorsun?”

“O kısmına evet.”

“Moruk, şansın fena sayılmaz. Yakışıklısın, çok kıyak bir adamsın ve cool bir radyo programı yapıyorsun.”

“Frank’ın ajansına girmen lazım. Reklam tam senin işin.”

“Yok be moruk, yaratıcı ama fakir gençlik ilgimi çekmiyor hiç. Ayrıca belki fark etmişsindir, sosyal hizmet uzmanlığını büyük bir tutkuyla yapıyorum.”

“Biliyorum.”

“Ayrıca neden konuyu değiştiriyorsun? Rüya’yla ilgili söylediklerimde ciddiym, arabulucu bir maymun gibi gözüksem de. Son yıllarda Alman erkekleriyle epey sıkıntılar yaşad. Bıktı be moruk. En çok istediği, sizden birisiyle...”

“Bizden birisiyle mi?”

“E işte, Dersim’den birisiyle.”

Dennis de başlamıştı işte. Kendi kendime, bir orijinal Alman’ın benim bile haberim olmayan bir Dersim bağlantısını nereden çıkardığını sordum.

Dennis eve dönmek istemediği için beraber kaldığımız eski odasının anahtarını elime sıkıştırdı. Pudel Club’dan çıkıp amaçsızca etrafta dolaşım. Arada bir duruyor ve Fred Astaire’in dünyadaki en kötü kopyası gibi step dansı yapıyordum. Ahmet Amca’yı aramak, Rüya’yı anlatmak ve ismini limana doğru avaz avaz haykırmak istiyordum.

“Dersimli bir bayana mı aşık oldun? Şahane. Bir daha ne zaman görüşeceksiniz?” diye sordu Ahmet Amca.

“Daha belli değil...”

“Niye?”

Ahmet Amca’yı bitmek bilmez merakıyla yalnız bırakarak salonundaki kanepeye uzandım. Uyandığımda hâlâ mutfakta oturmuş, *Milliyet*’in spor sayfalarını okuyordu. *Milliyet*’in spor haberlerini yıllardır över durur, ancak gazetenin kendisini “Kemalist propaganda” diye nitelendirir, okunmaması gerektiğini söylerdi.

“Devran’a gideceğim, Galatasaray’la Sivasspor oynuyor, gelir misin?”

Başka yapacak bir şeyim olmadığı için kabul ettim.

“Oğlum, sen fena kaptırmışsın. Maç izlemeye bile geliyor-san...”

Bitiş düdüğünden sonra Ahmet Amca keyfinden kendinden geçmiş bir haldeydi çünkü tuttuğu takım Anadolulu taşra takımını sürklase etmişti – “faşist sürüsü” diye de bir güzel küfretmişti maç boyunca.

“Sinan, bize bir tavla ver. Şu aşık yeğenime bir dersini vereyim.”

Ahmet Amca'yla tavla oynarken su yüzünde kalabilmek, kendisinin meşhur üç-boyutlu-stratejisi sayesinde neredeyse imkânsız bir uğraştı. Bir: Hiç durmadan konuşmak. Ahmet Amca şelale gibi durmaksızın konuşur ve bitmek bilmez sohbetleriyle karşısındakinin konsantrasyonu bozardı. İki: Köşeleri kapatmak. “Hegemonya ‘köşeleri kaptanıdır,’” diye zaferle ilan ederdi karşısındakine. Üç: Zar tutma sanatı. İş oraya kaldığında Ahmet Amca tam ihtiyacı olan zar kombinasyonlarını tutturabiliyordu. Bunu nasıl başardığını ise ustaların sırrı olarak kendisine saklıyordu. Tüm gücümle ona karşı koydum, ancak sonunda her zamanki gibi yine ucu ucuna kaybettim.

“Panzerler bu durumda ne derler?”

“Ne demek istiyorsun, anlamıyorum.”

“Yani aşkta işlerin saat gibi tıkır tıkır çalıştığı ama başka hiçbir şeyin yolunda gitmediği zamanlarda?”

“Kumarda kaybeden aşkta kazanır.”

“Durumun bundan iyi anlatılamazdı,” dedi Ahmet Amca sevinerek ve yan masadaki yaşlıca bir adamı daha sessiz olması için uyardı.

“Otuz yıldır telefonda kibar konuşmayı öğrenemediniz,” dedi zehir zemberek.

“Ya, rahat bıraksana adamı.”

“Göçmen işçi hastalığı mı bu ya...”

“Saçmalama.”

“Tabii ya. Biliyorsun, Almanya'ya ilk geldiğimizde hiçbirimizde telefon yoktu. Hafta sonları Türkiye'deki yakınlarımızı ve ahabplarımızı aramak için telefon kulübelerine doluşurduk. Bağlantı genelde o kadar berbat olurdu ki anlaşılacak için avaz avaz bağırarak gerekirdi. Bu yaygaranın kökeni oralardadır işte.”

Ahmet Amca'ya göre, birinci kuşak çocuklarına ve torunlarına bu yaygarayı miras bırakmıştı.

“Hiç dikkatini çekmedi mi, Anadolu delikanlılar telefonda konuşurken nasıl birileri kışlarını kerpetenle sıkıştırıyormuş gibi bağırıyorlar?”

Hayır, dikkatimi çekmemişti – ama bunun bende kalması daha iyi olurdu. Ayrıca, telefonda konuşma sanatının büyüktü künce miras bırakılabileceğine de inanmıyordum. Ahmet Amca iyice sinir oldu ve hızını alamadığı için geçmiş olaylara daldı. Aslında, Ahmet Amca'ya göre telefon kulübelerinin istilasını olayı pek tipik sayılmazdı, çünkü “göçmen proletarya” başlarda Almanya'da dikkat çekmemek için ellerinden geleni yapıyordu.

“Yalnızca üç şey olurdu kafalarında: dakiklik, çalışma disiplini ve Bavyera fötrleri.”

O zamanlar bile onlara şüpheyle bakan Ahmet Amca yine de işin içinde bir mantık bulabiliyordu. Gerçi dikkat çekmemekle uyum sağlamanın arasında Ahmet Amca'ya göre farklar vardı, o nedenle Bavyera fötrü takmayı seçen Anadolu erkekleri de fazlasıyla hor görmüştü.

“İnanabiliyor musun, bir de bazı beyefendiler Almanlara benzeyebilmek için sakallarını ve bıyıklarını kestiler. Ama her yıl mayısta veya en geç haziranda yazın gidecekleri Türkiye tatili için tekrardan uzatmaya başlıyorlardı. Biliyor musun oralarda ne derlerdi? Sakalsız ve bıyiksız bir erkek, formasız bir futbolcuya benzer.”

Ahmet Amca bu türden sayısız anekdot bilirdi ve bunların kitaplara ve filmlere konu olmamalarını çok ayıp sayardı.

“Birkaç sene önce Altan'la Almanya'ya göçün tarihi üzerine bir gösteriye gitmiştik ya...”

“Volksbühne'deki tiyatro oyununu diyorsun.”

“Hayır, tiyatro oyunu değil, revü,” diyerek beni düzeltti.

“Revü de tiyatro sayılmaz mı?”

“Öyle bakarsan her şey tiyatro sayılır... Revünün başında katı mizaçlı Alman doktorlar genç erkek ve kadınların baştan aşağı elleriyle yoklamak suretiyle çalışmaya elverişliliklerini ölçüyorlardı. Hatırlar mısın bilmem, seyirciler rahatsız olmuştu. Bense kahkahalarla gülmemek için kendimi zor tutuyordum.”

“İnsana hayvan gibi davranılmasının nesi komik?”

“Evet, hepiniz öyle düşündünüz.”

Aslında o geceyi çok iyi hatırlamıyordum, sadece Okan'ın göstericilerin kendine güvenleri karşısında mutluluktan uçuğu, Altan'ın ise şovu *ucuzculuk ve sinir bozucu pop kültürü* diye tanımlayıp hoşlanmadığı kalmıştı aklımda. Açıkçası Okan'la ben, Altan'ın kendi EKG –Entegrasyon Karşıtı Göçmenler– grubu hiçbir zaman revücüler kadar ilgi görmediği için kıskandığını düşünmüştük.

“Ama sana bir şey söyleyeyim mi? Çoğu, o tarz sağlık kontrollerini iyi buluyordu. Oğlum, birçoğu o ana kadar hayatında doktor görmemişti, bazılarınınnsa doktora verecek parası yoktu. Hayatlarında ilk defa eksiksizce muayene edildiler – hem de bedavaya.”

Ahmet Amca formundaydı. Durumdan yararlanmam gerekiyordu.

“Baksana, sence Rüya'ya nasıl bir sürpriz yapabilirim – Dersim veya Zazacayla alakalı bir şey, hediye ne olabilir?”

“Yalakalık gibi olmaz mı? Yani kız Zazaca bilmediğin ve Dersim'e hiç gitmediğin için söylendi diye dümeni o tarafa kırman...”

“Sadece masum bir şekilde ilgimi göstermekten bahsediyorum. N'olucak ki? Ne var ki bunda? Uzun zamandır bu kadar rahat sohbet edebildiğim birisiyle tanışmamıştım. Hem de saatlerce...”

“Oğlum, ne zamandan beri bir kadınla saatlerce konuşmak sana iyi geliyor?”

Ahmet Amca biraz daha dikkatli olabilirdi. Sesi şu an en az yan masada telefonda konuşan adam kadar yükselmişti.

“Kastettiğin Zazaca bir ilan-ı aşk mı?”

“Hayır, sadece küçük ve mütevazi bir jest – ama bir üslubu olsun.”

“Kronik fakirliğin hakim olduğu yerde romantizme momentizme veya örtölü gösterişsiz tavırlara fazla yer yoktur. Sana gel tarlada düzüşelim ya da T.C. dozerleri seni dümdüz etsin’in Zazacasını öğretebilirim. Ama zarif bir şey, o nasıl olacak?”

Ahmet Amca’dan da zaten açık hava seksi ve savaş retoriğinden başka bir ilham beklenemezdi.

Kottbusser Tor’da kendisine veda ettiğimde aslında eve gidip uyumak istiyordum. Onun yerine Adalbertstrasse’nin başında Türkiye’den gelen kitaplar ve CD’ler satan bir kırtasiyeye gittim.

“Sizde Dersim müziği bulunur mu?” diye sordum, Anti-Globalleşme karşıtı protestolarıyla ilgili seminerleri takip eder gibi bir hali olan genç satıcıya. Bıyığı ve çenesinde birkaç santimlik bir sakalı vardı, Ahmet Amca’da ve pek çok Türk ve Kürt solcusunda olduğu gibi bir sakal. Bej kadife ceketinin yakasına Che Guevara düğmelerinden bir filo dikmişti.

“Aradığın belli bir şey var mı, kardeş?”

Eyvah, sesi de “Sana-dünyayı-ben-açıklayayım” tarzındaydı.

“Nasıl yani?”

“Yani, daha geleneksel bir şeyler mi, yoksa daha Rock, Worldbeat ve hatta Jazz tarzı bir şeyler mi? Artık o bölgeden çıkan müzik dediğinde çok geniş bir yelpazeyle karşılaşıyorsun. Anladın mı, kardeş?”

“Hepsini alayım.”

“Nasıl?”

“Zazaca olan tüm CD’leri istiyorum.”

Satıcı bana sanki politik idolünün reenkarnasyonuymuşum gibi bakakaldı ve kredi kartı ile ödeyemeyeceğimi söyledi.

“Sen hepsini hazırla lütfen. Ben para çekip geleceğim.”

“Tamamdır, kardeş.”

“Kardeş” deyip durmasının ne sinir bozucu olduğunu düşünerek ATM’den altı yüz euro çekip cebime koydum. En son ne zaman bu kadar çok para çekmişim? Epey zaman olmuştur herhalde, diye düşünerek dükkâna tekrar ayak bastım. Bu arada *yoldaş kardeş* mekânın tam ortasındaki bahçe masasının üstüne birkaç CD dizmişti.

“Biraz daha bakmam lazım. Çay içer misin?”

“Memnuniyetle.”

“Bir kerede niye bu kadar çok Zaza müziği alıyorsun, öğrenebilir miyim acaba, kardeş?”

“Onu ben de tam olarak bilmiyorum daha.”

Şimdi de George W. Bush ailesinin bir üyesiymişim gibi baktı bana. Ne istiyorsa düşünsündü. Aradığım şey, Dersim’i ve onun gizli dili Zaza’yı çağrıştıracak en mükemmel şeydi. Ahmet Amca beni bu konuda maalesef yolda bıraktığı için şansımı Dersim müziğinden yana denemem gerekiyordu. Bu müziğin kullanılabilir alıntılar için sonsuz bir kaynak olacağını umuyordum.

Eve geldiğimde CD’lerle dolu dört torbayı müzik odasına bıraktım, duş aldım ve bitkin bir vaziyette uykuya daldım. O gece ve sonraki geceler tüm rüyalarım Rüya’nın etrafında dönüyordu ama isminin Rüya olmasından dolayı değildi bu.

CD’leri incelemeye ancak ertesi akşam fırsatım oldu. Şarkı sözleriyle ilgili problem, çok azının Türkçeye çevrilmiş olmasıydı. Mutter’deki karşılaşmamıza uygun bir şey bulmak hiç de kolay değildi. Ayrıca Ahmet Amca haklı çıkıyordu – Dersimli müzisyenlerin ince göndermelerle pek işi yoktu. Ayrılıkları, sürgünleri ve Dersim ayaklanmasını anlatı-

yor, Munzur ve Düzgün Baba isimli azizlerine yakarıyor ve çorak dağlarını övüyorlardı. Genelde doğa temasından pek şaşmıyorlardı. Şarkılar güneş ve ay, sular ve taşlarla alakalıydı. Şöyle gününü güzelleştirecek, umutsuz aşkla alakası olmayan bir aşk şarkısı bulamadım. Zaza-blues'una yaptığım yatırım boşa gitmiş gibi görünüyordu.

Tatort dizisinin başlangıç müziği esnasında, Dennis bana Rüya'nın telefon numarasını SMS'le yolladı. Rüya'yla birbirimize telefonlarımızı vermeyi tamamen unutmuştuk. Rüya Kuş. Bak sen şu işe, diye düşündüm. Kapıcı Almanya'sında geçen, hayal kırıklığı yaratıcı pazar günü polisiyesi bittikten sonra son CD'leri de dinledim. Çoğu albüm dinleme testime bir dakika boyunca bile dayanamadı. Rüya olsa da olmasa da folklor benim kalemim değildi ve olmayacaktı. Müzik setini kapatmak üzereyken kapı çaldı.

"Bu apartmanda sizin aksinize uyumak isteyen insanlar var. Çabuk şu Türk müziğini kapatın!" diye homurdandı Bay Schneider.

"Zaza," diye düzelttim.

"Yok canım, o çalan Cha-Cha-Cha filan değildi."

Kapıyı kapatıp Bay Schneider'i kültürsüzlüğüyle baş başa bıraktım, disko salonundan bir CD alıp yatak odasına götürdüm ve Mascha müzikle uykuya daha iyi dalabildiği için zamanında aldığım küçük CD çalara taktım. Metin & Kemal Kahraman ikilisinin *Ferfecir*'i, daha ilk notalarıyla beni büyülemeyi başardı. Kurşun kadar ağır enstrümantal açılış parçası Rüya'yla ilgili düşüncelerime kederli bir hava katıyordu. Mutfakta bir sigara yakarken ikinci parça başladı. Kısa bir Türkçe vokal kısmı bulunan uzun bir parça. *Ağlama, yoksa kirpiklerin ıslanır* diye sevgilisine yalvarıyordu şarkıcı. Saatlerce *Ferfecir*'i dinleyerek ot ve viski içtim. Sabaha karşı bir ara yatak odasındaki yer döşemesinin üstüne yattım, bir kulağımı hoparlöre yapıştırdım ve uyuyakaldım.

Dennis, hâlâ Rûya'nın açık adresini öğrenecek diye bekliyordum. Rûya taşınmıştı ve Dennis yeni evin numarasını bilmiyordu. Arayıp sormak da istemiyordum, yoksa olayın sürprizi kalmazdı.

İstemeye istemeye yazı masasına oturdum. Program için hazırlıklarım yavaş ilerliyordu. Kalkıp camdan baktım ve bir dizi çocuk arabasının Zionkirchenstrasse'den Teutoburger Meydanı'na doğru ilerlemesini izledim. Benim buralarda çocuk arabası sayısı günden güne fazlaşıyor gibiydi. Basket potasının orada iki genç uzak mesafeden atış yapmaya çalışıyorlardı. Gayet de iyi sayılırlardı. Ben de oynasam fena olmayacaktı, basketeye uygun bir boyum vardı, Rûya bile etkilenmişti çünkü Kürtler genelde bu kadar uzun boylu olmazdı. Ama Dersimlilerin Kürt olmadığını da söylememiş miydi? Ahmet Amca da Kürt olup olmadığına bir türlü karar veremiyordu. Bir Kürt oluyordu, bir Dersimliyim diye tutturuyordu. Benim için ise tüm bunlar önemsizdi, çünkü Dersim'le olan tek bağlantım annemlerin zamansız ölümlerinden sonra orada defnedilmiş olmalarıydı – bir de Haydar Amca ve Sultan Yenge'nin orada yaşamalarıydı.

Zaman geçmek bilmiyordu. Sanki ısmarlanmış gibi Okan arayıp beni akşam yemeğine davet etti. İşimi yarım bırakarak 103'e gittim, bir kahve içtim, dergileri karıştırarak randevuma kadar zaman öldürmeye çalıştım.

Beklememe değmişti doğrusu. Jovanka çok uğraşmıştı. Önce kremalı kabak çorbası, sonra patlıcanlı makarna ve en sonunda da Okan'ın aldığı baklava vardı. İkisi sürekli birbirlerine çemkirip duruyor ve yaşlı bir çift gibi en küçük olayı dram haline getiriyorlardı. Belki de uzun zamandır böylelerdi ama ben onları daha az gördüğüm için dikkatimi çekmemişti. Okan, Türkiye'den yüksek kaliteli seramikler getirip seçkin Alman müşterilere sattığı şirketini kurduğundan beri hiç zamanı olmuyordu. En azından işleri açılmaya başlamış

gibiydi. Yakın zamanda eski bir top model, Okan'dan banyosu için özel yapım seramikler ısmarlamıştı.

Okan'ın ticarete her zaman kafası basmıştı. Okul zamanlarında bile bir bit pazarı kurmuş ve ihtiyaç duyulmayan eşyalarından kurtulmak isteyen herkesten bir ödenti keserek para kazanmıştı. Annesine her gün fazladan bir sandviç hazırlattırır, okulda sandviçini unutan veya canı Okan'ın nefis sandviçini çeken aç bir sınıf arkadaşına satardı. Üniversite-
deyken de Loveparade üzerinden para kazanıyordu: Market-
ten indirimli Coca-Cola alıp o yaz sıcaklığında bir damla için her şeyini verebilecek durumda olan susuz *rave*'ci gençlere yüksek fiyatlara satıyordu. Şimdi de Okan hayatta yaşamaya
değecek başka bir şeyi yokmuşcasına gece gündüz köle gi-
bi çalışıyordu.

“Sana bir şey söyleyeyim, sadece başarılı olursak adam ye-
rine konuruz burada.”

Jovanka, “Naif lakırdılar,” diye lafı soktu.

Okan, “Yalan mı?” diye geri yapıştırdı. Bakışlarımla ken-
dini tutması için uyarmaya çalıştım ama fayda etmedi.

“Dediğim doğru. Sadece kariyer yolunu seçen, Alman-
ya'da bir yerlere gelebilir. Parası olan düdüğü çalar. Bu ka-
dar basit, değil mi?”

Başarı ya da paranın lafı geçtiğinde ben kibarca susardım. Arkadaşlarım gençliğin hafifliğini yavaş yavaş geride bırakı-
yor ve uzun vadede hayatlarını nasıl kazanacaklarını sorgu-
luyorlardı. Çenemi tutmaktan başka ne yapabilirdim? Etra-
fımdaki herkesten çok daha iyi durumdaydım. Banka hesap
özetim, arkadaş çevremden kimsenin hayatında göremeye-
ceği kadar yüklüydü.

Okan bana, para kazanmak zorunda olmanın ne demek
olduğunu bilemeyeceğimi sık sık hatırlatırdı. Yakın zaman-
da yine yapmıştı bunu. Jovanka bana özür dileyen bir ifadey-

le bakmıştı. Altan daha da ileri gidip Okan'a işaret parmağını kaldırarak sertçe *Sus!* demişti. Okan da susmuştu.

Bilmeyen, ikinci kuşak piyango milyoneri olduğumu anlayamazdı. Servetimi fazlasıyla dikkatli kullanırdım. Bir keresinde düz ekran TV alayım mı diye haftalarca arpacı kumrusu gibi düşünmüştüm de, Altan, "Al gitsin, büyük bir olay değil yani!" diye müdahale etmişti. İşsizlik sigortasıyla geçinen bir adam bile bunu bu kadar uzun uzadıya düşünmezdi.

Üniversitede okurken bir miktar parayı vadeye yatırmış ve Ahmet Amca'nın tembihleri üzerine Christinenstrasse'deki daireyi satın almıştım. Buna karşılık Ahmet Amca'ya mirasımın bir kısmını vermekte ısrar etmiştim ama o kabul etmemişti.

"Dennis'le beraber Hamburg'a gittin mi?" diye sordu Jovanka.

"Evet, hafta sonu."

"Güzel miydi?"

"Çok. Siz de bir kere Dennis'le gitmelisiniz. Her köşesini avucunun içi gibi biliyor."

Okan, "Zaman yok," diye ortalığı yatıştırdı.

Akşam yemeğinden sonra radyoya gittim. Önce Liz ile haftalık konuklar listesinin üzerinden geçtik: Açılışı prensip olarak geceleri çalışan bir güvenlik görevlisi yapıyordu, sonra Heidestrasse'nın fuhuş bölgesinden bir hayat kadını vardı, sonra Kabil'de yedi yıl hapis tutulduktan sonra gözüne bir daha uyku girmeyen bir mülteci, sonra Alexanderplatz'daki Sunday'den bir DJ, cuma günü için de bir taksi şöförü planlanmıştı.

Hayal kırıklığına uğradım, çünkü oyuncu Ayhan Akan'ı programımızda ne zaman ağırlayacağımız hâlâ belli değildi. Ajansı pek çok kere geleceğini vaat etmişti. Ama geldiği falan yoktu.

“Başkent uyuyor. Biz uyanığız,” diye mikrofona fısıldadım ve kendimi DJ Rûya Kuşu olarak tanıttım. Herbert Friedrich’i tanıtırken ise stüdyo konuğum takma adımı “süper komik” bulduğu için kıkırdıyordu. İlk şarkı bittiğinde Liz bana işaretini verdi.

“Dün *Punk*, bugün baba beste yazarı ama takma kalçasını hâlâ iyi sallayan Paul Weller’dan *Bring Back The Funk, Part 1 & 2*. Belki kiminiz hâlâ çıkıp dans etmek istiyorsunuzdur – ki Berlin’de pazartesi gecesi, zor. O yüzden dilerseniz bizimle kalın! Ayrıca, bugün bir değişiklik yaptık, çalacağımız müziği yayın ekibimiz hazırladı çünkü Bay Friedrich hiçbir şekilde sevdiği parçalarla bizlere rahatsızlık vermek istemedi. Neden acaba?”

“Fazla büyük bir müzik koleksiyonuna sahip değilim. Benim evdekiler sizin programa hiç yakışmaz.”

“Ne dinliyorsunuz ki?”

“Örneğin, James Last’ı çok seviyorum. Yıllardır yaptıklarını acayip süper.”

“Bunları bizden sakındığınıza inanamıyorum. Kulağıma geldiğine göre bizim için müzik seçemeyecek kadar tembelmişsiniz?”

“Bu bir suçlama mı yani?” diye Bay Friedrich biraz ekşimiş olarak sordu.

“Hayır. Niye ki? Tembellik özgürlüktür. Buna saygı duyulmalı. Her zaman.”

Bunu uyuşturucu, fuhuş, hırsızlık vakaları, binalara yazılanlar ve evlere girilmesi ile ilgili birçok boş konuşma izledi. Bay Friedrich her gece vardiyasında tüm bunlara karşı bütün gücüyle ve büyük bir inançla savaşıyordu.

“Maaşın daha iyi olmasının cazibesini de saklamayayım tabii. Ama gece nöbeti tam bir kişilik meselesidir. Benim için önemli olan, Berlin’in daha düzenli ve emniyetli bir yer olması için çaba göstermek.”

“Kulağa biraz zorlama geliyor. Geceleri küçük kahramanlık yapmanız sayesinde gündüzleri daha iyi uyuyor musunuz?”

Bay Friedrich, “Öyle diyebiliriz,” dedi sevinerek.

Program sonrası konuşmaları uzun sürmedi çünkü herkes iyi geçtiğini düşünüyordu. Benim için çoğu program gibi geçmişti. Programlar genelde bende büyük bir etki bırakmadan geçip gidiyordu. Eve döndüm, ıslak kirpiklerle ilgili şarkıyı dinledim ve sonsuza kadar sürecektir bir şarkı olabilir diye hafiften ümitlendim.

İki gün sonra yine onun evindeyken Ahmet Amca şarkının Ruhi Su yorumunu buldu. Ruhi Su yetmişlerde Türk solcularının en sevdiği şarkıcıymış. Ahmet Amca için, seksenlerin ortasında ölen Ruhi Su hâlâ en aşmış zirveyi temsil ediyordu.

“Kültürümüzle şimdi ilgilenmeye başlaman ilginç. Kendi kendime hep sorardım, Dersim’e gitme isteği sende ne zaman uyanacak acaba diye,” dedi Ahmet Amca.

“Sen de pek fazla gitmedin ki. Son defa üç dört yıl önce değil miydi?”

“Evet, doğru. Türk devletinin suçlarının ceremesini biz çektik. Dersim’e tekrar gidebildiğimde Kalan yerle bir edilmişti. Bunlara rağmen, beraber gitmemiz gerekirdi.”

“Seni hiçbir zaman suçlamadım bu yüzden.”

“Biliyorum. Bugün baktığımda aptalca geliyor. Hatta beni rahatsız ediyor biraz. Geçenlerde rüyamda babanı gördüm, seni Dersim’e yollamadığım için beni kınıyordu.”

“Hâlâ rüyada babamı mı görüyorsun?”

“Evet ama çok nadir,” dedi Ahmet Amca.

Sonra eski bir ayakkabı kutusundan bir fotoğraf çıkardı: Beş tane genç insan, üstünde Tunceli yazan şehir tabelasının önünde sıraya dizilmişlerdi. Fotoğrafta hepsi sol kolunu kaldırmış devrimci selamı veriyordu, aralarında ellerinde

ay çiçekleri tutan iki kadın da vardı. Sanki yaşadıkları küçük Doğu Anadolu kentlerinden, dünya çapındaki büyük devrimi selamlar gibi bir havadaydılar. Solgun fotoğrafın çekildiği zamanlarda Tunceli'ye "Küçük Moskova" denirmiş – çünkü neredeyse her Marksist örgüt yuvalanmış orada. "Ne var ki bu çeşitli gruplar aralarında feci şekilde kavgalı ve *kendi kendine referans veren* evrenlerine sıkışıp kalmış vaziyetlermiş," diye anlatırdı Ahmet Amca. Bu durum, olağanüstü hal ile birleşince koşullar dayanılmaz olmuş. Birçok ailede beraber yemeğe bile oturulamaz hale gelinmiş, çünkü aile bireyleri birbirine sosyal faşist veya *karşıdevrimci* diye itham ettiğinden birbiriyle aynı masayı paylaşmak istemiyormuş. "Ne zaman sisli bir gece eyleminde gruplardan biri bir evin duvarına komünist kırmızısıyla kendi sloganını yazsa, rakip örgüt gelip bu eserin üzerine 'Hepsi Yalan' diye konduruveriyormuş, daha sonraysa askerler hepsinin üzerini kireç beyazı boyayla kapatıyorlarmış," diye hatırlardı Ahmet Amca.

"Bu fotoğrafı alabilir miyim?" diye sordum.

"Elbette. N'apacaksın? Rüya'ya mı yollayacaksın?"

"Aynen öyle."

"Bu arada duruma uygun Zazaca bir mesaj da hazırladın mı?"

"Tabii ki. Ve senin için de bir şey buldum."

Zaza müziğiyle dolu bez çantayı işaret ettim ve kaldırıp büyük bir ciddiyetle uzattım Ahmet Amca'ya. Mükemmel kelimeleri arama çabalarımda nasıl ilerlediğimi de anlattım.

"Kadınlar onlar için yaptığımız aptallıkları bir bilselerdi! Rüya bu gayretlerinden mutlaka haberdar olmalı. Belki de hemen eşyalarını toplayıp senin yanına taşınır."

"Çok yanlış. Bunlardan haberi olursa sürprizi kalmaz ki..."

"Canım, o kadar da yaşlanmadık daha, anlıyorum tabii. Diyorum ki, dolaylı yoldan kulağına gitse."

"Nasıl yani, anlayamadım?"

“E yani, mesela Dennis, Rûya’nın yanında senin ona bir iki kelime Zazacayla bir fotoğraf yollamak için ne kadar uğraştığını ağızından kaçırabilir diyorum...”

Maria’nın üzerinde kahverengi bir kumaş pantolon, beyaz spor ayakkabı ve üstünde bir tabanca ve Marlene Dietrich benzeri bir kadının olduğu bir *t-shirt* vardı. Bir fahişenin iş dışında nasıl giyindiği hakkında şimdiye kadar ne düşünüyorsam – bu olmadığı kesindi.

“Aramızda birçok benzerlik var,” dedi Maria.

Ne demek istediğine dair en ufak bir fikrim bile yoktu.

“Örneğin ikimiz de hava karardıktan sonra çalışıyoruz,” diyerek gülümsedi.

Rahatsızdım. Kafamda herhangi bir fikir ve her zaman-ki espiritüelliğim olmadan bir sorudan diğerine geçiyordum. Her halûkârda, Maria’dan ne önce ne de sonra radyonun gece programında bu kadar çok *punk* müzik çalınmamıştı. The Jam, Sex Pistols, Ramones, The Clash, MC5 ve dinleyicilerden gelen sayısız tepki programdan aklımda kalanlardı. Yazarlar neredeyse sadece erkekti, ya yalancıkta çok üzölmüş numarasına yatıyorlardı ya da bir *orospuya* bol bol şikâyet etmesi ve Berlin hakkında kötü konuşması için fırsat verilmesine kızıyorlardı. Liz bana gelen *e-mail*’lerden bir seçki gösterdi.

“Sürtüğün gerçek ismi nedir? Moderatörü değil Maria’nızı kastediyorum.”

“Şimdi de benim ödediğim vergilerle dünyanın en aşağılık mesleğinin reklamını mı yapıyorsunuz?”

“Gerçekten, gece radyosunu seviyorum ama o hayat kadınıyla olan programınız neydi öyle? Artık herkes çıkabiliyor mu size?”

Bunlar ve buna benzer şikâyetler yağmıştı. Fakir ama güya seksi olan genç metropolün yıldızlarının biraz kazınıp dökölmesini çoğu insan kaldıramamıştı.

Yayın haftası devam etmekteydi. Fahışeden sonra şimdi bir de sırada Afganistanlı bir mülteci vardı. Bir anda bu kadar çok azınlık temsiline yer vermemiz sonucunda yeni bir protesto dalgasının bize doğru yaklaştığını görebiliyordum. Ayrıca Liz'in benim Kabil'deki hapisane geceleri hakkında gevezelik etmeyi başarabileceğime dair şüpheleri vardı. Ön konuşma sırasında Hamid Khan ile müzik seçkisine bakarken seçtiği şarkıların beni biraz zorlayacağını sezdim. Muhtemelen çoğu dinleyici de bu Afganistan-Groove'undan⁶ pek hoşlanmayacaktı.

Mikrofon benimdi.

“Başkent uyuyor. Biz uyanıyorsunuz. Hamid Khan da uyanık. Neredeyse her gece. Geceleri uyuyamıyor çünkü karanlık ona Kabil'deki hücrelerini hatırlatıyor. Bay Khan işkence görmüş, acı çektilmiş ve aşağılanmış. Hoş geldiniz. Sizin için stüdyodaki tüm ışıkları açtık.”

Bu giriş esnasında Rabih Abou-Khalil'den enstrümental bir parça çalmaktaydı. Tüylerim diken diken olmuştu. Maria'yla yaptığımız programdan tecrübe kazanmıştım. Çekingenliği bir kenara bıraktım.

“Yaşadıklarınızı anlatmak size acı vermiyor mu?”

“Hayır, yoksa burada sizinle olmazdım.”

“Bunu kendinize neden yapıyorsunuz? Yani, korkunç anılarınızı bizimle neden paylaşıyorsunuz?”

“Çünkü bu hikâye sadece benim hikâyem değil,” diye etkileyici bir soğukkanlılıkla cevap verdi Hamid Khan. Geceye özgü korkuları hakkında bu kadar sakin ve dikkatli konuşan bir stüdyo konuğum hiç olmamıştı.

“Bunlarla başa çıkmak için yardım alıyor musunuz?”

“Terapiye gidiyor muyum, diye mi soruyorsunuz? Evet. Ama en iyi yardımı ben kendi kendime yaptığımı biliyorum.”

“Nasıl yapıyorsunuz bunu?”

“Söyleyemem, çok fazla olur.”

“Ama bu bizim de hikâyemiz diyordunuz ya demin?”

“Evet ama daha derinine inmek istemiyorum şimdi. Siz en iyisi bir parça daha çalın.”

Ustad Farida Mahwash’dan *O Bacha* diye çılgın bir parça girdik, kategorisi: Dakikaların saat gibi geldiği anlar. Çalarken, Hamid Khan da parçayı pek sevmediğini itiraf etti. Mahwash’ı seçmesinin nedeni Afganistan’da *Ustad* ünvanının verildiği ilk kadın şarkıcı olmasıydı.

Programdan sonra Hamid Khan’ı benimle birlikte Kreuzberg’e gelip arkadaşlarla bir şeyler içmeye davet ettim. Bunu çok nadir yapardım. Ama eve gidip uyuyamayacak olması fikri hiç hoşuma gitmiyordu. Ona biraz arkadaşlık yapmak istiyordum, bir gece daha Reinickendorf’da tek başına sabahı etmesin diye ona biraz yarenlik etmek istiyordum. Takside kendimi gerçek ismimle tanıttım.

“Benden hiçbir şey çıkmaz. Sır saklamasını bilirim,” diye söz verdi Bay Khan.

“Ondan asla şüphe duymam. Peki şimdi yalnız kaldığınıza göre – kendi kendinize nasıl yardım ediyorsunuz?”

“Dua ediyorum.”

“Demin programda niye söylemediniz bunu?”

“Beni İslâmcı bir terörist sansınlar istemedim.”

Buna diyecek bir şey bulamadım.

“Beni davet ettiğiniz için pişman mısınız şimdi?” diye sordu Hamid Khan.

“Programa mı?”

“Hayır, şimdi, iş çıkışı programınıza,” diye kendi küçük esprisine güldü Hamid.

“Hayır, katiyen.”

“Doğruyu söyleyin: Beni neden davet ettiniz?”

“Öylesine ettim.”

“Sanmıyorum. Size söyleyeyim: Bana acıdınız.”

“Hayır, ondan değil. Programda laf olsun diye konuşmuyordunuz, söyleyecek şeyleriniz vardı. Bu da beni etkiledi. Ayrıca Kreuzberg’de bir gece turu değişiklik olur diye düşündüm. Arkadaşlarımın yanında da çok rahat hissedeceksiniz, ondan eminim.”

Gerçekten de arkadaşlarım, Hamid Khan’ı sıcak bir şekilde aralarına aldılar ve sanki her zaman bizle berabermiş gibi davrandılar. Sanki her zaman beraber takılırmışız veya bu gece yaptığımız gibi, hep beraberce benim aşk hayatımı konuşurmuşuz gibi samimiyet gösterdiler.

Altan “fotoğraf ve Zazaca” fikrimi dahice buldu ve Rüya’nın bende yol açtığı değişimlere şaşıtı. Hamid Khan da fikrimi beğendi ama Rüya’nın erkek arkadaşını uyandırıp Rüya’yla daha fazla ilgilenmeye başlaması olasılığı açısından jestimi riskli de buldu. Jovanka’yla Okan da bu çekinceyi paylaşıyorlardı. Dennis bizimle vedalaştı, altı hafta içerisinde iki kere canına kıymaya çalışan bir müşterisini psikoloğa götüreceği için erken kalkması gerekiyordu. Hepimizin derdi ayrıydı. Dennis hayat kurtarıyordu, Okan büyük çarkı çevirmeye çalışıyordu, Jovanka iş bulma ajansının sunduğu bir eğitim için onay bekliyordu, Altan Antonio Negri konuşuyordu – ben de Rüya’yla ilgili hayal kuruyordum.

Altan, Cake’deki bir partiden bahsetti ve Hamid Khan’la ve beni onunla gitmeye ikna etti. Karnım açtı, tüm gün neredeyse hiçbir şey yememiştım ve içtiğim iki kadeh kırmızı şaraptan hafif sarhoş olmam kankamı güldürüyordu. Altan, Suat Usta’da işkembe çorbası ısmarladı. Yanımda birinin kanlı biftek yemesi beni rahatsız etmezdi ama çorbanın görüntüsü beni tiksindirdi. Altan ne kadar uğraşırsa uğraşsın Hamid Khan’ın da *çorbaların çorbasına* hayran kalmasını sağlayamadı. Konuğum domates çorbasıyla son derece mutluydu. En sevdiğimiz çorbacıdaki konaklamamızdan

sonra Hamid Khan ayrılmak istedi ve radyo programıyla *aftershow*-programı için teşekkür etti.

“Gerçekten, Cake’e de gelmeliydiniz.”

“Yok, gelmeyeyim.”

“Ama niye? Programınız nedir?”

“Hiçbir fikrim yok.”

Hamid Khan Adalbertsrasse’den aşağı doğru yürür ve gözden kaybolurken arkasından sigara dumanımı üfledim, onun gibi insanların yalnızlığı için bir ilaç olsaydı diye dileklerde bulunarak.

Cake’de bir şarkıcı kadın uzun saçlı bir çellist eşliğinde melankolik baladlar söylüyordu. Bayan Harika Soprano aşırı güzel olsa da sinirimize dokundu. Altan her iki kişiden biriyle tokalaşarak selamlaşıyordu. Akademik kariyer yapmayı başaramasa da Kreuzberg’de muhtar olabilirdi, o kadar çok tanıdığı vardı buralarda. Şarkıcı kız gözlerin, tatlının da tatlısı. *Tek başıma yatıyordum. Seni istiyordum ve arzuluyordum* ... filan diye bir şarkı söylüyordu. Altan tütünle esrarı karıştırarak gecenin ilk cigaralığını sardı. Müthiş ikili sahneden inmek bilmiyor ve kimsenin istekte bulunmadığı ikinci istek parçalarını çalıyorlardı. Başka bir yere gitmeyi önerdim.

“Burada kalıp isyan çıkaralım daha iyi. Bizi oryantal gecesi partisine çağırıp bu kuzeyli Ari müziğiyle baş başa bırakamazlar yani.”

Problem o değildi, ayrıca Altan *flyer*’in üzerinde *orient*’den önceki *dis*’i görmemişti. O açıdan bakıldığında bu müzik felaketine bir şey denemezdi çünkü verilen sözü sonuna kadar tutuyordu. Gecemiz yakında biter herhalde diye düşündüğüm sırada sahneye lacivert takım elbiseli bir tip çıktı. Çok az olan saçını yarısı kel kafasını tamamen örtecek şekilde taramıştı. Mahallenin hegemonyal monokültürlerini eleştiren bir manifesto okudu. Konuşması laf arasına elektronik *sample*’lar *mix*’leyen bir DJ tarafından destekleniyor, yuhala-

yan seyirciler tarafından da ikide bir kesiliyordu. Altan birdenbire oturduğu sandalyeden fırlayıverip göğsünü kabarttı, ancak bir altmış beşlik boyuyla pek etkileyici olduğu söylenemezdi.

“Şu Alman vatanseverlik saçmalığını kes lan, göt. Yoksa öyle bir koyacağım ki cenazene kadar unutamayacaksın!” diye bağırdı Altan.

Bu tehdidini –karatede yapıldığı gibi– üç kez tekrarlayıp bana döndü ve benim de ayağa kalkmamı buyurdu. Daha ben tepki bile veremeden odanın içinden bir kül tablası uçarak salak nutukçuya çarptı.

Cake’de ölüm sessizliği oluştu.

“Şimdi o pek kültürlü çeneni tutuyorsun bakalım, canım,” diye bağırdı, kül tablasını bardan sahneye doğru fırlatmış olan Taylan.

Barmen öne doğru koşarak kül tablasını kafasına yiyen hatiple ilgilendi ve programın müzikle devam edeceğini açıkladı. O ikiliyle değil – büyük alkış.

Kreuzberg klasikleriyle – daha da büyük alkış.

Altan, “İşte kanak müdahalesi diye buna derim ben!” diye sanki ilk Carerra-oyuncak treni alınmış bir çocukmuşçasına sevindi.

“Nerdesiniz lan?” dedi Taylan ve hiçbir şey olmamış gibi davranarak yanımıza oturdu.

“Devrim Hamburg’u keşfediyordu, ben de kendi kötü alışkanlıklarıma sadık kalıyorum,” dedi Altan.

“Ne yapıyormuş bakalım balık kafalar?”

“Bir şey yapmıyorlar. Hafta sonu Dennis’e takılıp gittim. Dennis’i tanıyor musun sen?” diye sordum, benim gibi duvarın yıkılmasından sonra Mitte’ye taşınan Taylan’a.

O zamanlar hep bir takım bodrum katı ve arka bahçe partilerinde karşılaşır ve partilerde niye bu kadar az kanak var diye şaşardık.

Doğu'yu boykot etmiş ve bir Almanlar-için-Almanya bölgesi ilan etmişlerdi.

“Bunların hepsi Kreuzberg’de defnedilecek,” demişti Taylan o zamanlar ama sonra kendisi de 36’ya dönmüştü. Mitte’nin ticari havası ve ruhsuzluğu insanı sıkıyordu.

Taylan her şeyi yapabiliyordu ve aynı zamanda hiçbir şey yapamamıştı. Birkaç yıl önce oyuncu olmayı denemiş ve birkaç rol yakalayabilmişti. O aralar beyazperdede Türk yüzleri moda olmaya başlamıştı. Şimdilerdeyse oyunculuk girişimleri Cake’de sahnelediği türden olay gibi durumlarla sınırlıydı. Arada bir Türkçe radyo reklamlarında rol alıyordu, genelde Metropol FM’de çıkan reklamlardı bunlar. Taylan o konuda rakipsizdi çünkü Türkçesi o kadar mükemmeldi ki duyan kimse doğma büyüme Berlinli olduğunu anlamazdı. Bir dolu ithalat-ihracatçı, restoran işletmecisi ve süpermarket şefi reklamlarının *bizim İstanbullu çocuk* tarafından yapılmasına önem veriyordu. Taylan ise kapacağı büyük rolü için umutlanmaya devam mı etsin yoksa başka bir yola mı gitsin, bir türlü karar veremiyordu.

“Tam bir ara kuşagız biz. Baksana annelerimiz babalarımız çalışa çalışa kendilerini tükettiler. Biz, öylesine, iki arada bir derede idare ediyoruz öyle. Ama çocuklarımız, onlar burada tüm bir çağa damgalarını vuracaklar,” diye konuşmuştu bir keresinde Auguststrasse’deki bir sergi açılışında.

Ege sahillerinde gizemli bir kadına umutsuzca âşık olduğundan beri sürekli Cake’de oturuyor, sarhoş oluyor ve kimseyle konuşmuyordu.

Altan bir cigaralık daha sararak Taylan’a uzattı. Cigaralığı bitirdiğimizde Altan’ı çocuksu bir gülme krizi tuttu ve uçan kül tablası olayını bir türlü kafasından atamadığı için gecenin kahramanına Otçu-yankee-hikâyesini anlatsın diye yalvarmaya başladı. Taylan önce reddetti. Sonra Altan’ın rahat

vermeyeceğini anladığında ise fikrini değiştirip anlatmaya koyuldu.

“Peki, her zamanki gibi Schnabelbar’da oturuyorum. Lanet olsun, her akşamımı ve her gecemi Schnabelbar’da geçiriyorum. Kötü müydü? Hayır. Hep bir şeyler dönüyor, kadınlar, uyuşturucu filan. Şu arkada oturuyorum...”

Taylan köşedeki DJ kabininin yanındaki masayı gösterdi.

“Bu, o zamanlar özel bir masaydı. Bütün barı görürsün ama seni pek kimse göremez. Eğer o masada bir hatunla oturuyorsan kralsın. Kimse seni rahatsız etmez. Neyse işte, o masada oturuyorum, elimde bir *joint*, birden adamın teki gelip Amerikan aksanıyla ‘Yanına oturabilir miyim?’ diye soruyor. Pek canım istemese de, içimden, bırak adam otursun diye düşünüyorum. Adam oturur oturmaz bir fırt istiyor. Yani, demek istediğim, ne günlere geldik? O ABD’li götünü on numara masaya oturtup, neredeyse *Hello* bile demeden ot aşır-mak istiyor. Ya ben lavuk gibi ne yapıyorum? *Joint*’i uzatıyorum, ne de olsa adam çok *smart* gülümsüyor – beyaz yün beresini de gözlerine kadar indirmiş, *Bulgari* güneş gözlüğü, astarlı deri ceket. Adama diyorum ki: *Dışarıdan kışı getirdin. Damn right* diye cevap veriyor. *Fucker*’ın sesi de çok *funky*, diye düşünüyorum. Johnny, Taylan. Taylan, Johnny. *Nice to meet you*. Bütün o Amerikan kibarlıkları işte. Sonra yakışıklı piç kurusu deri ceketine elini sokup kendi de dev gibi bir poşet çıkarıyor. Otlar dolu ama ne biçim bir mal! Daha üzerinde çalışma yapmadan bana koklatıyor. Beyler, tam bir *Royal Flash*. Johnny gururla: *From Jamaica*. Bense hemen *Sun of Jamaica*’yı söylemeye başlıyorum. Johnny hemen: *Aa, Boney M.*, müzik eksper, kendine güven tam. Tam bir Amerikalı palavracı. Cevabı veriyorum: *Goombay Dance Band. Designer* donuyla salak salak bakıyor. Olacak şey değil. Ot içip muhabbet etmeye devam ediyoruz, epey uzun süre. Tüm bu zaman boyunca, bu sesi bir yerlerden tanıyorum, bu ağzı da-

ha önce görmüş olmalıyım, diye düşünüyorum. Ama aynı zamanda konsantrasyonum bozuk, başka bir filmdeyim, alkol, ot filan. Adama soruyorum, 'Schnabelbar'a uğramadığın zamanlarda ne yaparsın?' diye. Adam tabii, tam bir Amerikalı, önce mekânı öve öve göklere çıkarıyor, sonra da diyor ki, 'Çeşitli şeyler yapıyorum, arada da biraz oyunculuk filan.' Tabii hemen o da ben ne yapıyorum diye soruyor. Diyorum ki, 'Arada biraz oyunculuk filan yapıyorum işte.' Kimlerle çalıştığımı bilmek istiyor. Sayıyorum: 'Hussi Kutlucan, Romuald Karmaker ve Yüksel Yavuz.' Tanımıyor. Sonra tuvalete gidiyor.

Adam geri gelirken bende jeton düşüyor: Kahretsin, kahretsin, Allah kahretsin, bu gelen Don Juan De Marco! Yani, resmen yere serildim! Sen bütün gece Johnny Depp'le ot iç ve bunu çakma! Bende tabii şöhret alarmı birden sıfırdan yüze fırlıyor, ne boktan bir refleks. Johnny oturuyor. Ben hiç çaktırmamaya çalışarak soruyorum, 'Sen kimlerle film çektin?' diye. Johnny yine son derece sakın: *You won't know, anyway* ve bir cigaralık daha sarıyor. Ben sanki birileri beni Kingston'a ya da Belmont'da Peter Tosh'un yanına fırlatmış gibi hissediyorum, halüsinasyon görüyorum. Depp'se 'Devam edelim,' diye gaz veriyor. Ben, *Soyadının Almanca'da salak anlamına geldiğini biliyor musun*, diye Hollywood stili göz kırpyorum. O son derece rahat, Almanya'daki ajansının kendisine ilk söylediği şeyin bu olduğunu anlatıyor. Diyor ki eğer bu geceliğine bunu kendime saklayabilirsem benim için sadece Johnny olurmuş ve beraberce iyi vakit geçirebilirmişiz..."

Ertesi gün öğle vakti perdeleri açtığımda güneşin aydınlattığı Teutoburger Meydanı'ndaki çocuk arabaları filosunun her zamankinden daha uzun olduğunu ve basketçi iki gencin büyük hevesle oynamaya devam ettiğini gördüm.

Karar vermeniz gereken bir an olur: Partilemeye devam mı edeceksiniz yoksa eve mi döneceksiniz? Geçtiğimiz gece ben o anı kesinlikle kaçırmıştım. Öyle hissediyordum şu an. Keskin bir baş ağrısı ile beraber ağzımda üç kere çalkalama rağmen geçmeyen felaket bir tat mahvediyordu beni. Yine kötü uyumuştum ve ne zaman ve nasıl eve geldiğimi hatırlayamıyordum. En azından yabancı bir kadınının yanında uyanmamıştım ve ertesi-sabah-konuşması yapmam gerekmiyordu.

Keyifsiz ve perişan bir halde mutfak masasına oturdum, su içtim ve cep telefonumu açtım. Üç mesaj.

İlki Altan'dandı.

“Niye kayboldun?”

İkincisi de Altan'dandı.

“Endişeleniyorum lan. Nerdesin? Niye ulaşamıyorsun? Kahretsin.”

Sabahleyin de Dennis yazmıştı.

“Rost&Partner arabulucu ajansı, size Bayan Kuş’un adresini yollamaktan büyük memnuniyet duyar ve başarılar diler.”

Altan’ı arayıp tam olarak ne için özür dilediğimi bilmeden özür diledim ve Torstrasse’deki postaneye gidip Ahmet Amca’dan aldığım fotoğrafı Rüya’ya yolladım. Fotoğrafın arkasına *Şimdiye kadarki en güzel Ferfecir...* diye yazmıştım. Tuhaf: Kottbusser Tor’un oradaki dükkândan tüm o Zaza-CD’lerini almış, neredeyse hepsini dinlemiş ve sözleri, en azından çevirisi olanları, okumuştum ve sonunda sadece tek bir kelimeye odaklanmıştım. *Ferfecir: şafak* – Mutter’deki ilk tanışmamıza yapılabilecek en güzel gönderme.

Gün boyu hissettiğim umudu programıma da taşıdım. Gerçi gece yarısı haberleri tam tersi bir havadaydı. Ortadoğu’da havaya uçan araçlar ve ölen insanlar, Afrika’da aşiret savaşları ve Almanya’da elektronik ayak bileği kelepçeleri. Saate bakarken arada haberlerin arasına bir aşk açıklaması sıkıştırıvermenin hoşluklara vesile olabileceğini düşündüm: İyi haber alan çevrelerin bildirdiğine göre popüler Berlinli radyocumuz Hamburg’dan genç bir hanıma âşık olmuştur...

“Dietmar, geceleri araba kullanmak tehlikeli değil mi?” diye sordum sadece geceleri taksi şoförlüğü yapan ve açılış şarkısı olarak *Baby you can drive my car*’ı seçen konuğuma.

“Bazen öyle durumlar oluyor ki, fena. Ama ben on kusura senedir taksicilik yapıyorum. Gecenin tehlikeleri abartılıyor. Ben bu olaylara daha rahat bakabiliyorum.” Dietmar’ın tavrı umursamazdı.

“Hepsi hikâye mi yani?”

“Yok, hayır, boktan şeyler de oluyor tabii.”

“Örneğin..?”

“Gazete okumuyor musun?”

“Arada bir okuyorum. Neden?”

“Geçenlerde gazetelerde çıktı ya, bir bayan şoför meslektaş sabahın dördünde bir müşterinin tecavüzüne uğramış. İğrenç. En azından fail yakalanmış. Umarım pezevenk hak ettiği cezayı alır.”

“Demek ki tehlikeli işte. *Night on Earth*’deki cool taksiciyi oynayarak bizi etkilemeye mi çalışıyorsun?”

“Hayır, niye öyle bir şey yapayım ki?”

“Çünkü insanlar bunu yaparlar; başkalarını etkilemek isterler yani.”

“Başkalarının ne yaptığı beni ilgilendirmez. Benim gece çalışmaktan gözüm korkmuyor. Birkaç sene önce taksilere kamera yerleştirme modası çıktığında ben istemedim. Gözetim altında olmak taksiciliğe yakışmaz...”

“Peki tüm Berlin’i gezdirdiğin sarhoşlara ne demeli?”

Sonuçta neden bahsettiğimi çok iyi biliyordum. Ama bu bile Dietmar’ın rahatını bozmaya yetmedi.

“Prensip olarak kafası iyi olan veya öyleymiş gibi gözükken kimseyi arabama almam. E tabii, bazen gözden kaçan birileri oluyor. O zaman yapılacak tek şey, yol boyunca gözünü yolcudan ayırmamak.”

“Ne işe yarıyor bu?”

“Hiç takside kustunuz mu?”

“Ben mi? Hayır. Çıkarmadan çok fazla içebilirim ben.”

“Hava atıyorsun değil mi? Çok insan çıkarır, özellikle de taksilerde. O yüzden şu an bizi dinleyen meslektaşlarıma bir tüyo: Dikiz aynasından müşteriyi sürekli gözetleyin, eliniz de her an bir durum olması ihtimaline karşı cam açma düğmesinin üstünde olsun. Arkadaşlar, o zaman tam vaktinde camı açabilirsiniz, müşteri iş ciddiye binerse kafasını dışarıya uzatabilir, sos da arabanın içerisine dökülmez. Eğer yine de olursa kendisinin temizlemesi için ısrar edin.”

“Lafını balla kesiyorum ama bu mümkün değil. Eğer biri-

nin kafası o kadar gidikse nasıl kendini toplayıp da halledecek temizlik işini?”

“Vallahi, nasıl söylediğine bakar. Açık ve net söylemen gerek. İnsanların kustuklarında kendilerini ne kadar kötü hissettiklerini hafife almayın lütfen...”

“Siz bunları anlatınca aklıma eski kız arkadaşımın ban-yomda kustuktan sonra, ‘İlla ortalığı kendim toparlayacağım,’ diye ısrar etmesi geldi,” diye bir sır verdim Dietmar’a ve dinleyicilerime. Biraz tuhaf olmuştu çünkü özel şeylerimi genelde anlatmazdım. Bu, anonim moderatörün sırtını da korumaya yardımcı oluyordu.

Programdan sonra hemen eve döndüm, Cake’deki gecenin izleri hâlâ kemiklerimi sızlatıyordu. Yatağımın yanındaki küçük komodinin üzerinde hâlâ *Ferfecir* ve cep telefonum duruyordu. Rûya’dan bir işaret gelir umuduyla telefonumu kapatmamıştım.

Ertesi sabah saat on gibi uyandıktan sonra alışveriş işlerini hallettim. Listemde su, meyveli yoğurt, tuvalet kâğıdı ve Omo yazılıydı. Eve nadiren alışveriş yapardım çünkü neredeyse hiç yemek pişirmez, dışarıda yemeyi tercih ederdim. Uyuşturucu ve taksiye binmenin yanı sıra yemeklerimi dışarıda yemek, kendime hak gördüğüm yegâne lükslerdi. Markette, alışverişe gitmeyi kanal boyunda yürüyüşe çıkmaya eş koşan mutlu çiftler gördüm. Koridorlarda kaplumbağa hızıyla salına salına yürüyor, kâğıt havluların yanından geçerken birbirlerine bir şeye daha ihtiyaçları olup olmadığını soruyorlardı. Bir noktada da öpüşüyorlardı, kedi maması bölümünün oralarda.

Eve dönünce alışveriş torbasını mutfak masasının üstüne bıraktım. Cep telefonumun ekranına, yani küçük aşk tahtama tekrar bakmak beni kendime getirdi. Ne bir çağrı kaçırmıştım ne de duymadığım bir SMS gelmişti – nasıl duymayacaktım ki zaten, başka hiçbir şey düşünemiyordum. Rû-

ya'nın tepki vermemesi onunla ilgili kafamda oluşturduğum resme uymuyordu. Kesin geri dönüş yapardı. 103'te kahvaltı yaparken, şimdi paniklemek yok, diye kendime telkin ettim. 103 hafta sonları çekilmez olurdu, çünkü pembe dizi yıldızlarının yanı sıra Hamburg ve Münih'ten gelen güruhlar da mekâna doluşuyordu.

Batı Almanların istila günlerinden birinde Altan, Okan ve ben 103'te Silahlı Kuvvetler Testimizi (SKT) icat etmiştik. Etrafındaki insanları Silahlı Kuvvetler üniformasıyla tasavvur ediyordun. Bu kılığın çok yakışacağını düşündüğün birini fark ettiğinde SKT hesabına bir puan yazabiliyordun. Bu testi eşsiz kılan, gerçekten işe yaramasıydı. Bazılarına yakışıyordu bu kılık, bazılarıniysa Nazi olarak düşünmek imkânsızdı. Altan ve Okan ısrarla tekrarlayarak Silahlı Kuvvetler Testimizi Kreuzberg ve Neukölln'de bir modaya dönüştürdüler. Bu mahalle şakasından programımda da bahsedeyim mi diye düşünmüş ama editörümle çıkabilecek gereksiz tartışmalardan çekinmiştim.

Kahvaltı yaparken *taz'da* programımın bir eleştirisine rastladım. Eleştirmen tüm hafta boyunca programı dinlemiş ve değerlendirmesini dört sütun tutacak kadar uzatabilmişti. Gizlilik ve anonimlik ve başka noktalarla ilgili yazdıkları bana çok yapay geldi. *Ukala*, dedim kendi kendime, gazeteyi kenara koydum ve yine cep telefonumun ekranına baktım. Hamburg'dan hâlâ haber yoktu.

Dereceler yükselmeye devam ediyordu. Haftalardır Berlinliler sabahları göllere gidiyor, yarı çıplak vaziyette parklarda uzanıyor ya da tamamen anadan doğma balkonlarda güneşleniyorlardı.

Arka bahçeden bisikletimi aldım ve Antony and the Johnsons'un yeni albümünü satın almak için Alexanderplatz'a gittim. Meydanda dünün ve yarınların atmosferinin ışıltısı vardı. İnsanlar hızla büyük alışveriş merkezinden çıkıp bir-

birlerine çarpa çarpa dükkânlara giriyor, çiftler birbirlerini hafifçe öpüyor, anne babalar çocuklarını arkalarından çekiştiriyor, yaşlıca bir bey indirimli fiyata Thüringer ızgara sosisi satıyor ve uzun etekli genç kadınlar *Excuse me, do you speak English?* diyerek birkaç cent dileniyorlardı. Kalabalığın arasında bir yerlerden yüksek sesli bir *punk* müziği geliyordu, olayların akışkanlığına yakışmasa da beni kendine çekti. Müziğe biraz daha yaklaştığımda fikrim değişti: Gerçekten de tam bu güne ve bu yere uygundu. O da hem dünü hem de yarını çağırıyordu. Dünya saatinin önündeki devasa bir afiş, Alexanderplatz ziyaretçilerini “Yılın ilk büyük *punk* şenliğine hoş geldiniz,” diye selamlıyordu. Bir sigara yakıp *punk*’ları saymaya başladım. Tam yirmi dokuz kişiydiler, beşi de kadındı. Bir *rave* için çok az, bir hareket başlatmak için de öyle. Tipleri dayak yemiş gibiydi, üzerlerine iyice yapışan pantolonlar, kot etekler ve postallar giymişlerdi. Pogo yapıp kutu bira içiyorlardı ama Rüya’nın markasından değil. Sahne değiştirildi ve bir sonraki grup çıktı. Şarkıcı içkisini gösterişli hareketlerle sahnenin kenarına bırakıp Alex’i şöyle *iyi-cene bir sallayacağını* ama bu esnada progresif tavrını da koruyacağını duyurdu. Ne dediğini anlayamıyordum ama şarkının nakaratı çok basitti, tek yapman gereken iddiasız melodinin ardından üç kere *Albert Speer* diye bağırmaktı. *Punk-rave* olayı çok geçmeden bir dolu burjuva Berlinli izleyiciyi ve kıkırdayarak *punk*’ları fotoğraflayan büyükçe bir Asyalı turist kafilesini de çekmişti kendine. *Punk*’ların ve izleyicilerin ortalarında bir yerde durdum, çünkü ben de merakla küçük *punk* topluluğuna bakakalmıştım. En azından aptal yorumlar yapmıyor ve fotoğraf çekmiyordum. Berbat grup dört parça çaldı, muhtemelen bildikleri beşinci bir parça yoktu. Arkalarından sahneye başka bir *punk* çıkıp sosyal yardımların kesilmesi ve tüm o *reform deliliği*’ne karşı cesur bir konuşma yaptı. Çoğu izleyicinin sıkılıp gitmesiyle *punk*’lar yine

kendi başlarına kaldılar. Ben de *punk* galasını terk edip Saturn'un CD bölümüne saldırdım, ancak Antony and the Johnsons'dan *I Am A Bird Now*'u bulamayıp teselli olarak Robert Johnson'un *King Of The Delta Blues Singers*'ını aldım, çünkü kapağını beğenmiştim: Spartan sadeliğiyle döşenmiş bir oda, odanın köşesinde de bir sandalye resmedilmişti. Siyah bir müzisyen izleyiciye arkasını dönmüş, kablosu odadan dışarı doğru uzanan bir mikrofona şarkı söylüyordu.

Eve dönüş yolunda, acaba Dennis'i arayıp Rüya'dan haber var mı diye sorsam mı diye düşündüm. Sonra onu artık sadece Miss Hamburg'u sormak için aradığımı düşünür diye vazgeçtim. Zaten o cenahta bir gelişme olsa Dennis dakikasında haber uçururdu.

Hiçbir şey yapmadım.

O gün de sonraki günlerde de hiçbir şey yapmadım. Rüya'dan cevap gelmiyor diye kendime işkence çektireceğime onu aramam gerekirdi aslında. Belki gururum ağır basıyordu, belki jestimin ondan gelecek bir işareti hak ettiğini düşünüyordum.

Radyodaki haftam felaketti. Liz o kadar vahim bir şekilde ifade etmese de, daha hafta başından benim *her zamanki kadar uyanık ve hazırcevap* olmadığımı o da fark etmişti.

Radyo Tolerance'da herkes, bir şey kendisine uymadığı zaman hemen patron kesilirdi. Sanki hepsi Christian Perez'i taklit ediyordu. Ben de bir gün insanların kulağına aynen öyle gelecek laflar ederim diye korkardım. Cuma günkü programımdan sonra Liz beraber bir şeyler içmeye gitmemizi istedi. Bu bir ceza sayılabilirdi, zira hoş bir ortamda beni kaçınamayacağım bir eleştiri yağmuruna tutacağını sezdim. Novalisstrasse'deki Rheingold'a gittik.

Liz'in hız sınırını ve diğer trafik kurallarını pek taktığı söylenemezdi. Sürat yapıyor, diğer arabaların sağlı sollu önüne geçiyor ve şoförlere küfrediyordu. Benim araba kul-

lanmaya iznim yokken Liz'in olması haksızlık diye düşün-
düm sinir içinde. Ama o benden farklı olarak henüz hiç yük-
sek promille polise yakalanmamıştı. Belki de ehliyetimi kay-
betmem bir işaretti, Rûya'dan hâlâ hiç ses çıkmamasının da
bir işaret olduğu gibi. Dennis, Rûya'nın kibarlıktan da olsa
beni araması gerektiğini düşünüyordu. Ben öyle görmüyor-
dum. Kibarlıktan çok daha fazlası vardı işin içinde.

"Senin neyin var?" diye sordu Liz oturduğumuz zaman.

"Hiç. Niye sordun?"

"Sana inanmıyorum. Yardım edebileceğim bir şey varsa
söylemelisin."

"Olur, tabii."

Gece radyosunda sunucu olmamı Liz'e borçluydum. Jo-
vanka, bir arkadaşından Radio Tolerance'ın yeni bir gece
programı için sunucu aradığını öğrendiğinde, hemen bana
şansımı denemem gerektiğini söylemişti. Radyo hayranıy-
dım, yayıncılık okumuş ve Berlin'in radyo kanalları hakkın-
da bir bitirme tezi yazmıştım. Gizliden gizliye, sesimin bir
gün mikrofon başına geçmeye yazgılı olduğuna da her za-
man inanmıştım.

Radyoya olan aşkım Alan Bangs ile başlamıştı. Yanlış ha-
tırlamıyorsam her perşembe WDR'de, 1990'da ismi *ARD-
Pop-Gecesi* olarak değişen *ARD-Gece Rock'*unu sunuyordu.
Programda tüm ARD kuruluşları ortak yayın yapıyordu. O
zamanlar Bangs o ana kadar hiç duymadığım *band'*leri o ken-
dine özgü aksanıyla tanıtırken programı SFB üzerinden çok
dinlerdim. Şansım yaver gidip yorgan altında *Gece Rock'*u
dinlerken, Gül Yenge ya da Ahmet Amca'ya yakalanmadı-
ğım gecelerde saat ikiye üçe kadar dayanabiliyordum. Ertesi
gün okulda feci yorgun oluyordum gerçi ama Alan Bangs'in
New York'ta, Washington DC'de veya Los Angeles'ta bizzat
ziyaretlerine gittiği Amerikalı grupların demolarını çaldığın-
da duyduğum heyecanın yanında, uykusuzluk nedir ki, di-

ye düşünüyordum. Daha sonraları onu ilk defa televizyonda gördüğüm zaman bu kadar cool bir adamın tipinin hiç de cool olmaması karşısında hayal kırıklığına uğramıştım. Çok eskilerden beri kafamda Ahmet Amca'nın hafta sonları cızırtılı radyodan Türkiye'den haberleri ve futbol maçlarını dinlemeye çalışırkenki hali yer etmişti. Yayın kesildiğinde, ki genelde gol olduğu zamanlarda kesiliyordu, Ahmet Amca müthiş sinirlenirdi. Ayrıca Türk radyo sunucuları maçları öyle anlatırlardı ki, sanki her an gol olmakta sanırdınız.

Sunucu olabilmek için ciddi bir şansım olduğuna inanmaktan ziyade bir casting tecrübesinin eğlenceli olabileceğini düşündüğüm için aramıştım Jovanka'nın arkadaşını. Mülakata çağrılmamı, radyo kurumuna Altan'ın yardımıyla bir çeşit aşk mektubu üslubunda yazdığım ve Radyo Tolerance'ı "monoton multi-kulti ve sıkıcı müzik" diye eleştirdiğim minimalist başvuruma borçluydum. Diğer adayların hepsi Radyo Tolerance'ı öve öve göklere çıkarmışlardı. Mülakatlarda bu törenden sapmak iyi bir yöntemdi, çünkü adayları değerlendiren komisyona teorik olarak ne kadar ileri gidebileceğini gösterirdi. O makam, kural olarak bu sınır deneyimini kendine güveni pekiştiren bir katkı kabul eder, sınırları zorlayan adaya takdirlerini belirtir ama sonra yine geleneksel bir adayı seçerdi.

Radyo Tolerance'daki mülakatımda basit bir sandalyeye oturtulmuştum. Karşımda yan yana dizilmiş oturan yedi radyo insanı vardı, mülakatı ortalarındaki Christian Perez yönetiyordu. Aralarında Liz'in de bulunduğu diğerleriyse tamamlayıcı sorular soruyorlardı. Başvuru metnimi hiç açıkça hırsla kapılmadan ama gizli bir ümitle yazmış olmama rağmen mülakat esnasında epey heyecanlıydım. Paraya ihtiyacım yoktu. Ayrıca hiçbir şey yapmama haline çoktan alışmıştım ve kendimi Berlin'i terk etmek istemeyen bir geçici işsiz olarak görüyordum. Portekiz'de bir balıkçı köyünde veya La Gomeira'da bir çiftlik arazisinde yaşamak beni pek de cezbetmiyor-

du. İşsizligimi başkalarına pek sezdirmemeye çalışıyordum, çünkü Ahmet Amca'nın dediğine göre sadece önceden bir iş olup da işten çıkan veya çıkarılan birisine işsiz denilebilirdi. Ahmet Amca, bana kendi deyişiyle *emek gücümü* nerede ve nasıl *satacağıma* dair sitem edecek en son kişiydi.

“Bay Bulut, demek ki bizim bir folklor radyosu olduğumuzu düşünüyorsunuz,” dedi Christian Perez, biraz hakarete uğramış bir edayla.

Ona göre, Radio Tolerance göçmenlerin etkisinin giderek arttığı heyecan verici şehir kültürünün olmazsa olmaz bir parçasıydı. Ne demek istediğini anlamadığımı bir yana bırakalım – benim önem verdiğim hiçbir şeyin Radyo Tolerance'da yer almadığı kesindi.

“Yayın akışınızdan bana öyle geliyor doğrusu,” diye cevap verdim.

Bana kalsa bu sözlerle işim bitmişti bile: Pek oportünistçe davranmamıştım, *Yayın akışı* falan gibi laflarla fanatik bir izlenim vermiş, üstüne bir de gece gündüz Radyo Tolerance dinlermiş gibi bir hava yaratmıştım. Perez ve iş arkadaşları bu kadar eleştirel yaklaştığım bir radyoyu bu kadar iyi bildiğim için beni mazoşist sanabilirlerdi.

“Bay Bulut, çok açık konuşmak isterim: Sizi beğendim. Evet, gerçekten ilginç birisi olduğunuz izlenimini ediniyorum. Ayrıca son derece hazırcévapsınız. Radyo söz konusu olduğunda bu hiç de kötü bir özellik sayılmaz. Ama sadece eleştiri yapıp durdunuz. Siz olsanız neyi değiştirirdiniz?”

“Nasıl yani?” diye sordum hiçbir şey anlamayarak.

“Sizin sunacağınız bir programın diğer formatlarımızdan farkı ne olurdu?”

Birkaç saniye düşündüm ama çok da uzatmamam gerektiğini biliyordum çünkü bazı durumlarda kısa bir ara insana ebediyet gibi gelebilir.

“Bir hazırlığım olmadan bu konuda ne söyleyebilirim?”

Program Berlin’le ve burada yaşıyan insanlarla ilgili olmalı. Berlin’i Berlin yapanın burada yaşanan geceler olduğunu anlatan bir program olabilir: Her gece siyahla beyaz, dünle yarın, doğuyla batı arasındaki sınırların ortadan kalktığı bir şehir olduğunu anlatması lazım.”

“Şuna ne dersiniz? Size kırk sekiz saat verelim, bu formata uygun bir konsept tasarlayın. Kotarırsanız, iş sizindir.”

Tam Amerikan vaziyetleriydi – hani gûya herkesin önüne, “lanet olsun”, kaçırılmayacak bir fırsat çıkar ya. Konuşmamızın tavla oyunundaki gibi böyle ani bir dönüş yaptığına inanamıyordum. Çıkınca hemen Jovanka’yı aradım.

Görüşmeyi iyice detaylı bir şekilde anlatınca Jovanka, “Bana borçlusun şekerim,” dedi.

“Senin için her şeyi yaparım. Beni alsalar da almasalar da.”

Ertesi gün artık Ahmet Amca’nın ilk iş görüşmem için düzenlediği küçük aile toplantısının sonuçlarından mı yoksa sadece aklıma bir fikir gelmediği için mi bilmiyorum, saatlerce ilham bekleyerek *laptop*’umun başında oturdum. Yapılacak hiçbir şey yoktu. Yürüyüşün de –yürümekten hiç hoşlanmam zaten–, otun da, Altan, Okan ve Jovanka’yla konuşmaların da, internet araştırmalarının da hiçbir faydası olmadı. Ahmet Amca’nın aklına da dahiyane bir fikir gelmiyordu. Gecenin dördünde yatağa yatıp mutsuz bir şekilde yorganı üstüme çektiğimde Alan Bangs’le geçirdiğim radyo geceleri aklıma geldi. İşte o an, programımın konsepti malum oldu bana: Berlin’in ihtiyacı olan şey, geceleri uyumayan insanların konuşacağı bir radyo *talk show*’uydu.

Sabah kalkar kalkmaz yayın konseptimle ilgili aklıma gelen birkaç şeyi not ettim. Anonim bir sunucu, konukların müzikleri kendi seçmeleri filan. En büyük ilham duş yaparken geldi. Yazma özürlü olduğum için hiçbir şeyi kâğıda geçirmeyecek ve Christian Perez’i arayıp geliştirdiğim konsepti yüz yüze sunmayı teklif edecektim.

İkinci mülakatımdan birkaç gün sonra, Perez beni *Tolerance* ailesine kabul etti. Daha sonra, programın hep aynı iki cümleyle başlamasına önayak olan Liz, kararın kılpayı benim lehine çıktığını ve sorumlu redaktör olarak kendisinin ben seçileyim diye uğraştığını itiraf edecekti.

Şimdi karşımda oturan Liz, dudaklarını kırmızı bir peçeteyle silerek soruyordu bana:

“Endişelenmem gerekiyor mu?”

Bu da her şeyi bilmek istiyor, diye düşündüm, onun merakından nasıl kaçıp kurtulacağımı bilemiyordum.

“Âşık oldum da...”

“E süper, değil mi?”

“Değil, kafam çok karışık.”

“Erkek arkadaşı mı var?”

Bir aşk hikâyesinin kolay bir şey olmadığını söylemeye gürün, hep aynı sorular karşısına çıkıyordu insanın. Liz’e hayallerimi anlattım, hepsini değil ama bazılarını.

Liz’in tavsiyesi, “ona zaman vermem” oldu.

“Evet, tabii.”

“Söylemeye çalıştığım, olayları aceleye getirme! İlginî çok güzel bir şekilde belli etmişsin. Ben olsam başım bağı olma-
ma rağmen çok duygulanırdım.”

“Bazen söylediklerin kulağa çok modası geçmiş geliyor...”

“Öyle mi dersin?”

“Kendisi hakkında konuşurken ‘başım bağı’ diyen hiçbir kadın tanımıyorum. Sanki birine aitmişsin gibi konuşuyorsun.”

“Yeni aşkın feminist mi?”

“Sanmam. Neden?”

“Çünkü erkekler aşırı feminist kadınlara âşık olduklarında senin gibi konuşmaya başlarlar. Birdenbire içlerinden bir feminist çıkıverir.”

“Boş versene. Benim durumum öyle değil.”

“Uzun zamandır mı beraberlermiş?”

“Evet ama ilişkileri tehlikeyeymiş.”

“O zaman sadece sabırlı olman gerek. Kadınlar, erkekler gibi değildir. Bir erkekten diğerine uçmayı o kadar iyi beceremezler.”

“Anlıyorum.”

“Kızın bir ismi var mı?”

“Rüya.”

“Kulağa çok hoş geliyor.”

“Hoş bir kadın zaten.”

Liz sürprizini yemeğin sonuna saklamıştı. Sonunda Ayhan Akan'ın programına ne zaman katılacağı belli olmuştu!

Kreuzberg'de Jovanka, Altan ve Dennis'in olduğu bir sosyete partisine gittim. Sadece Okan yoktu, İstanbul'a gitmişti. Kreuzberg'in partici gençliği Vor Wien'de toplanmıştı. Millet Aperol'lü şampanya, kokteyl ve Meksika birası içiyor ve sanki hayatının son partisiymişcesine dans ediyordu. Jovanka'yla kapının önüne gittim. Doğrudan konuya girerek Okan'la ilişkisinin son demlerini yaşadığını anlattı. Jovanka, Okan'ın kayıtsızlığına karşı direnecek gücü artık bulabileceğinden emin değildi.

“Çok basit şeyleri yapması için bile yalvarmam gerekiyor artık. Çok yaralandım. Belki de yolcuyu yolundan alıkoymamak gerek,” dedi yenilgiye uğramış bir edayla.

“Yugo-şekerim,” dedim ona, aklıma yapacak başka bir şey gelmediği için kıza sarıldım.

Heyecanla nefes aldığını hissettim ve Rüya'yı hatırladım.

İki gün sonra Mission Rüya konusundaki yardımlarına teşekkür etmek istediğim için Dennis, Mitte'ye *brunch*'a geldi. Büyük hazırlıklar yapmıştım. Dennis, “Türk kahvaltısı” diye ısrar ettiği için Mitte ve Wedding'deki bazı dükkânları talan etmiş ve benim gözümde Türk kahvaltısını oluşturan her şeyi almıştım: omlet (Teutoburger Meydanı'ndaki marketten

katkısız yumurtalarla), beyaz peynir (Voltastrasse'deki Türk bakkalında "Bulgar peyniri" adıyla satılan bir çeşit), zeytin-yağlı sebzeler, kurutulmuş domates (Schönhauser Allee'deki İtalyan lokantasından), çay (Kollwitzstrasse'deki LPG doğal lezzetler marketinden) ve tabii zeytinle *mokka* (yine Kollwitzstrasse'deki Millenium Stavros'dan).

Dennis girdiğim zahmetlerden çok etkilenmişti. Kahvaltı masasında otururken birbirimize pazar gazetelerini uzatıyorduk. Amerikan edebiyatına özel bir merakım olmasa da Heidi'nin iki Amerikan siyasi romanı hakkında yazdığı eleştiri hoşuma gitmişti. Metni okurken aklıma doğum günü partim geldi. Heidi ve Mascha. Acaba hâlâ görüşüyorlar mıydı? Aralarında bir şeyler oluyor muydu? Kendime derhal onları düşünme yasağı koydum çünkü en geç şu andan itibaren bunlar beni artık ilgilendirmiyordu.

Dennis'le Alejandro Gonzales Inarritu ve Thomas Arslan filmleri seyredip, otumuzu içerek mutluluğu ve kederi bir arada yaşadık.

"Moruk, Rüya'yı arayıp sana karşı vaziyetini anlamaya çalışırım..." dedi Dennis vedalaşırken.

"Tamam, ben de ararım," dedim, kendime inanmadan.

Gerek kalmadı zaten. Rüya beklenmedik bir şekilde ilk adımı atarak ertesi sabah arayıverdi beni. Sonunda. Sesi hâlâ başlıbaşına heyecan yaratan bir olaydı ve herhalde hep de öyle kalacaktı.

"Teşekkürler," dedi.

"Ne için?"

"Komik şey. Yolladığın resim için. Çok özenlisin, çok hoşuma gitti."

"Gerçekten mi?"

"Ön tarafı da arka tarafı da."

Kalbim durmuş gibi hissediyordum. Lakin pek de romantik olmayan bir şekilde, niye bu kadar geç aradığını sordum.

“Çünkü fotoğrafı daha bugün buldum posta kutusunda.”

“Ama ben on gün önce filan yolladım.”

“Kötü bir virüs kapmışım, hep annemlerdeydim.”

“Neden?”

“Bana baksınlar ve kendi kendime yemek yapmak zorunda kalmayayım diye.”

Erişkin bir kadının anne babasında kalması bana tuhaf geldi. Erkek arkadaşı ne işe yarıyordu o zaman?

“Martin hasta bakacak tip değil. Ya sen?”

“Ben *single*’ım.”

“Onu biliyorum.”

“Nereden biliyorsun?”

“Bir tahmin et bakalım. Dennis’den tabii ki. Telefon numaranı da demin ondan aldım.”

“Anladım.”

“Ee, peki sen, hasta bakan tip misin...?”

“Sana hasta olmasan bile çorba yapardım.”

“Bunu aklımda tutacağım.”

Uçuyordum.

O kadar mutluydum.

Ertesi gün redaksiyonun bana hazırladığı etraflı Ayhan Akan dosyasına ancak birkaç denemeden sonra odaklanabildim.

Yavaş yavaş okuyup bana önemli gibi görünen yerlerin altını çizdim. Akan, Münih’teki oyunculuk okulundan sonra tiyatrodan ilk rollerini almıştı. Bunun üzerine televizyondan rol teklifleri gelmeye başlamıştı, Akan önceleri kabul etmiş fakat sonradan reddetmeye karar vermişti çünkü cınai Türk rollerine sıkışıp kalmak istemiyordu. Başka teklif gelmeyince siniri bozularak hayallerinden vazgeçmiş ve Duisburg-Marxloh’ya geri dönmüştü. Oradaki en yakın arkadaşının bir kafe açmasına yardımcı olmuş, ancak altı ay sonra kimse gelmediği için kapatmaları gerekmişti. Ayhan Akan’a tekrar yol görün-

müş, New York'a gidip Lee Strasberg Institute'dan ders almaya başlamıştı. Bu arada ajansı onu Danimarkalı bir yönetmenle buluşturmuş, bir mülteci dramında erkek başrol oyuncusu olmuştu. Bu filminden sonra Akan Almanya'da büyük Alman oyuncu olarak takdir kazanmıştı. Bir yığın mülakat vermişti. Bu mülakatlarda mültecilerin durumları üzerine konuşmuş, küresel koşulları yerden yere vurmuştu. Ayhan Akan'ın en çok beğendiği sanatçının bir Hollywood yıldızı veya bir Avrupalı meslektaşı değil de Muhammed Ali olması, yapbozun son parçası olarak tam yerine oturuyordu o bakımdan. Ayhan Akan, Amerikan yapımı bir filmdeki rolü için Golden Globe ödülüne layık görüldüğünde, Almanlar onu "en sevilen göçmenler" grubuna çoktan almışlardı. Politikacılar ve medyalar onu, en zor koşullardan çıkıp Hollywood'a kadar yükselebilen bir idole dönüştürüyorlardı. Ayhan Akan ise bu imaja karşı koymaya çalışıyor, ayrıcalıklı bir oyuncu olarak göçmen çocuklarına emsal oluşturmamayacağını ileri sürüyordu.

Redaksiyon dosyaya neler neler katmıştı, doğrusu kısmen bir polis tutanağını andırıyordu.

Christian Perez bile Ayhan Akan'a şahsen hoş geldiniz demek için stüdyodaydı. Akan bütün takımla el sıkışarak selamlaştı, Perez'le hemen "sen"e geçerek kısaca sohbet etti. Sonrasında sıra bendeydi.

"Programın çok cool, kardeş," deyip sarıldı ve sırtıma vurdu arka arkaya. Kendimi figüran gibi hissettiğim, biraz abartılı bir sempati gösterisiydi.

İş arkadaşlarım yıldız oyuncuyla beraber fotoğraf çekirmek istediler. Liz'in yanında dijital kamera vardı, diğerleriyle cep telefonlarıyla Akan'ın fotoğraflarını çekiyorlardı. Akan, fotoğraflarını imzalıyordu. Tüm bunlar benim bölgede olmaktaydı.

"Başkent uyuyor. Biz uyanıgız," dedim mikrofona. Müzik bu sefer hızlıca çaldı ve bitti.

“Umarım ki bu gece her zamankinden daha fazla kişi uyanıktır çünkü gerçek bir yıldızı ağırlıyoruz. Sadece Golden Globe’u değil bir sürü başka ödül de kazandı. Ama onun benim programımın elemelerini geçmesinin sebebi yalnızca bunlar değil. Akan gerçek bir gececi olduğu için bizimle. Ayhan Akan, hoş geldiniz!”

“Teşekkürler, burada olduğum için çok mutluyum.”

“Gece uyku uyumadığınız doğru mu? Yoksa sadece bizim de kandığımız bir halka ilişkiler uydurması mı?”

“Hayır, gerçekten doğru. Ama bu soruya artık hacet yok zaten. Sonuçta buradayım.”

“Ve hemencecik kalkıp gitmeyeceksiniz de.”

“Doğru. Hiç tarzım değildir.”

“Kendi sesinizi duymaktan hoşlandığınız için mi?”

“Dürüst olmam gerekirse kendimi beyazperdede görmeyi tercih ediyorum.”

“Peki, geceleri neden uyumuyorsunuz?”

“Aslında yıllardır böyle çünkü bazen olmayacak saatlerde film çeviriyorum, bazen *jetlag*’le savaşıyorum. Belki sizin de başınıza gelmiştir, uyuyamazsınız çünkü bir türlü sakinleşemiyorsunuzdur.”

“Şöhretin ağır bedeli gibi geliyor kulağa.”

“Daha ziyade fazla çalışmak.”

Ayhan Akan’la sohbet iyi gidiyordu. İkinci bölümde projeleri üzerine konuştuk. Ağzından bazı kişisel bilgiler de almak için çok uğraştım ama başarılı olamadım.

Bu gece bir şarkı bile sonuna kadar çalınmadı çünkü Liz konuşma bölümünün daha uzun olmasını istemişti. Camın ardından gülümsüyor, zafer işareti yapıyor, kısa müzik aralarında Akan’la bana iltifatlar yağıdınıyordu. Son on beş dakikamız kaldığında, konuğuma Almanya’da bir göçmen çocuğu olarak film yıldızı olmanın nesinin özel olduğunu sordum. Konuyu gelen müzik parçasından sonra derinlemesi-

ne konuşmak üzere sözleştik. Liz konuşmaya devam edebil-
memiz için radikal solcu İspanyol grubu Soziedad Alkoholi-
ka'dan *Terrosismo* adlı parçayı yarıda kesti.

“Tipik bir durum; politik bir şarkı çalmaya başladığı anda
sansür giriyor,” dedi Akan.

Onunla yapılan pek çok mülakatta rastladığıma benzer,
küçük bir provokasyon yapmaktaydı.

“Yok, *Gece Radyosu*’nda öyle şeyler olmaz,” diye cevap
verdim.

“Neydi bu, o halde?”

“Konuşmamızı sürdürbilmemiz için kesildi şarkı.”

“Ha bire konuşuyoruz zaten...”

“Sohbetin güzeline doyum olmuyor işte.”

“Peki, konuşmaya devam edelim o zaman. Şimdi siz ba-
na diyorsunuz ki, ne söylersem söyleyeyim mikrofonu ka-
patmayacaksınız?”

“Tabii ki hayır. Lütfen buyurun.”

“Sanmıyorum valla. *Show business*’ın nasıl işlediğini bili-
rim...”

“*Gece Radyosu*’nu bilmiyorsunuz ama.”

“Emin misiniz?”

“Kesinlikle.”

“Almanya’da her şey nazi, sadece doğu değil. Hakkımız-
daki palavralar nazi. Berlin’in mevsimleri nazi. Polifonik zil
sesleri nazi. Radio Tolerance nazi. Sahne arkasındaki kültür
patronları nazi. Metrodaki bakışlar nazi. Yabancılar kanu-
nu nazi. Namus cinayetlerine delirenler ve kız kardeşlerini
katledenler nazi. Gazete aldığım adam nazi. Papa nazi. İşsiz-
lik nazi. Bu arada Hitler de naziydi. *Big Business*’daki Türk
Aliler nazi. Devlet desteği alan Türkler nazi. Saddam nazi.
Kreuzberg’deki Allahsız İslâmcılar ve camiler nazi. Senato-
daki kızıl-kırmızı ittifakı nazi. Amerikalı Hristiyanlar nazi.
Tüm keller ve uzun saçlı sosyal hizmet uzmanları nazi. Sili-

konlu memeler nazi. Yağ aldirmek da son derece nazi. *Scorpions* nazi. MSV Duisburg dışındaki tüm futbol kulüpleri nazi. Almanya Futbol Federasyonu çok fena nazi. Kuş tüyü ceketli futbol antrenörleri nazi. Prezervatifle d z şmek nazi. Ama AIDS de çok nazi. Yılın kelimesi nazi. Yılın kötü kelimesi de aynı şekilde nazi. Multiplex sinemalar nazi. Filme destek başvuruları nazi. Kirlara yürüyüşe gitmek nazi. Tandem bisikletler nazi. Bush ve Putin nazi. İyi insanlar nazi. *Sizi bir yerlerden tanıyorum...* nazi. İmzalı fotoğraflar nazi. Az bahşiş vermek nazi. Acne-Jeans nazi. şehirlerin kardeşliği nazi. Sette *catering* olması nazi. *And the winner is....* nazi. Bu dünyadaki tüm milli marşlar nazi. *Bana ne...* nazi. *Merhaba, tatlım...* nazi. *Telefonlaşalım...* nazi. *Sana linkini yollarım...* nazi. Senin sırnaşık iğrenç patronun nazi..."

Liz dehşetle bakıyor, derhal araya girmem için işaret ediyordu.

"Evet anladık, her şey nazi. Ama yanıldınız, kimse lafınızı kesmedi," dedim sakın bir şekilde.

"Lafımı kesmen nazi. *Jetlag* ve *jetset* nazi. Ilık bira,  avdarlı ekmek ve Tofu nazi. Torbacılar nazi. Ama uyuşturucusuz yaşamak da nazi. Altın kolyeli Türk delikanlıları nazi. Prenzlauer Berg'deki bok S ebyalılar nazi. OHAL'ler nazi."

"Peki, böyle devam ederseniz siz de yakında nazi olacaksınız." Bu sefer biraz daha sertçe kestim sözünü.

Ayhan Akan, "Eyvallah," dedi, "ben  ıktım."

Hayatta en nefret ettiğim şey telefonla uykumdan uyandırılmaktı. Saat daha ondu. Üç saat önce yatmışım. Yorgunluk ve yön duygumu kaybetmiş olmanın dışında bir şey hissedemiyordum.

“Devrim Bulut.”

“Ben Liz.”

“Günaydın.”

“Cep telefonun kapalı.”

“Olabilir.”

“Buradaki durumları tahmin bile edemezsin. Christian hemen gelmeni istiyor.”

Aslında doğru dürüst tek bir adım bile atamıyordum. Ama yapacak bir şey yoktu. Çabucak duş aldım, uzun saçlarımı ıslak bıraktım, nasılsa yazdı.

Christian Perez kendini kaybetmişti. Dün gece neler olduğuyla ilgili bir fikrim olup olmadığını öğrenmek istiyordu bağırarak. Öfke ona yakışıyordu. En nihayet gerçekten otantik göründü gözüme.

“Ayhan Akan’ın konudan sapmasından mı bahsediyorsu-

nuz? Bana da çok salakça geldi ama ona program esnasında engel oldum ya.”

“Bok engel oldunuz!”

“Nasıl, anlayamadım? Tabii ki oldum. Programı bir kere daha dinleyin isterseniz.”

“Öyle bir şeye maalesef zamanım yok! Dün gecedan beri tek yaptığım öfkeli dinleyicilerin telefonlarıyla uğraşmak. Kimse Türk bir oyuncudan nazi hakareti yemeyi kaldıramıyor tabii ki.”

“Biraz daha yavaş sesle konuşur musunuz? Neredeyse hiç uyumadım da.”

Christian Perez iyice kızıp bağırmaya devam etti, ben de yorgunluğumdan ötürü yuttum bunu. Radyoya gelirken de taksiciye hiç karışmamıştım. Biz Türklerin kız kardeşlerimizi dövdüğümüze ve bazı Berlin okullarında Arap ve Türk çocuklarının azgınlıkları sebebiyle Gazze benzeri koşulların hüküm sürdüğüne dair uzun bir monolog çekmişti.

Christian Perez içinse Berlin hâlâ savaş alanıydı.

“Başarılı olmuş bir göçmenin sıradan Almanlara ağır hakaretler etmesini insanların sorun haline getirmesini anlayabiliyorum,” dedi Perez, dinleyicilerinin avukatı kesilmişti.

“Ben, Akan’ın Alman bir oyuncu olduğunu sanıyordum,” diye karşılık verdim.

“Siz şimdi bir susun hele bakalım! Bir de kendini beğenmiş yorumlarınızı dinleyecek değilim. Biliyor musunuz, tek şikâyet edenler Alman dinleyiciler değil. Göçmenler de şokta, sizin ve Türk kankanızın...”

“Adamı dün kadar tanıımıyordum bile.”

“Öyle mi?”

“Tabii ki öyle!”

“Garip doğrusu. Kulağa hiç öyle gelmiyordu.”

“Siz mi bunu diyorsunuz yani şimdi, onunla senli benli konuşmuyor muydunuz?”

“Siz, Ayhan Akan’ın saçma sapan konuşmasına izin ver-
diniz. Onu durdurmanız gerekirdi. Ama artık bunun da bir
önemi yok. Ben burada patron olduğum sürece bir daha
mikrofon başına oturamazsınız. Kovuldunuz!”

“Kötü bir şaka mı bu?” dedim.

Christian Perez bir şey demeden sadece kapıyı gösteriyor-
du. Ofisinden çıktım, radyonun koridorlarından geçip ana
girişte her zamanki gibi kapıcıya selam verdim.

Muhtemelen Perez sakinleşecek ve birilerini keyifle yer-
den yere vurmasına taktığı isim olan bir “eleştirel geri bildi-
rimde” bulunacaktı bana. Muhakkak sonuçta fikrini değişt-
tirip devam etmeme izin verecekti. Tuhaf yönleri vardı ama
Gece Radyosu’nun başarısını tehlikeye atmayacak kadar da
profesyonel bir radyocuydu. Her ne kadar Radyo Toleran-
ce’da herkesin yerinin doldurulabilir olduğunu hep söyle-
se de programın bensiz aynı şey olmayacağını bilirdi. Dedi-
ğinde haksız sayılmazdı aslında: Alan Bangs bile bir noktada
radyoda çıkmaz olmuş, BBC de John Peel gidince batmamış-
tı. Bazen bu tür kıyaslamalar işe yarayabilirdi ama büyük us-
taların seviyelerine ulaşamayacağımı da çok iyi biliyordum.

Sokaklarda amaçsızca yürüdüm ve Ayhan Akan’la yaptığ-
ımız programın sonunu düşünüp sinirlendim. Belki de on-
dan Perez’i aramasını rica edebilirdim. Gururu okşanmış
olurdu. Protestocular da Akan’ın bir özrünün yayınlanma-
sıyla sakinleştirilebilirdi. Cebimden telefonumu çıkarıp Jo-
vanka’yı aradım.

“Adam beni kapı dışarı etti. Ne yapacağımı bilmiyorum.”

“Bana gelip her şeyi anlatmak ister misin?”

“Bilmiyorum,” diye cevap verdim.

“Tamam, o zaman ben sana geleyim.”

Taksiyle Bellevue Sarayı’nın, Parlamento’nun ve Şansöl-
yelik Makamı’nın yanından geçer, yani tamamen iktidarımı
kaybettiğim bir günde iktidarın rotasını katederken, prog-

ramdan bazı sahneler kötü bir uyuşturucu tribi gibi gözümün önünde canlanıyordu. Perez'in bir üflemesiyle devrilmişim. Camdan baktım. Neden bu yeşillikler ve güneşin aydınlattığı sokaklar şimdiye dek dikkatimi hemen hiç çekmemişti?

“Neredesin?” diye sordu benden önce Christinenstrasse'ye varmış olan Jovanka.

Cevap vermeden sokak kapısını açtım. Jovanka kahve yaptı, bana bir bardak suyla bir aspirin verdi ve canavar kanepede yanıma oturdu. Başımı kucağına koydum. Saçımı okşadı. Bir dakikalığına, acaba Rûya bundan rahatsızlık duyar mıydı diye düşündüm.

“Perez diyor ki, Akan'ın gösterisini kararlı bir biçimde kesmemişim. Akan'la birlikte bir oyun hazırladığımızı düşünüyor.”

“Patronun iki Türk bir araya gelince bir iş çevirdiniz diye düşünüyordur.”

“Bu hiç hoş değil ama.”

“Tatlım, tabii ki değil.”

“Tatlım mı? Yugo-şekerim'e cevabın mı bu?”

“Hayır, değil ama gülümsedin işte en azından.”

“Gerçekten kötü durumda olduğun zaman eski eşinin bile hoş bir jesti kendini daha iyi hissetmene yardımcı olur,” derdi Ahmet Amca. Jovanka biraz da olsa yüzümü güldürmeyi başardıktan sonra iş bulma ajansı ile randevusuna yetişmek için çıktı. Sonra geri geleceğine söz verdi. Saatlerce evde endişe içinde odadan odaya dolandım. Sonra Liz'i arayıp, “Durumlar biraz yatıştı mı?” diye sordum. Olaylar tahminimden de hızlı gelişmişti. Christian Perez öğle saat programını yapan Isabelle P. ile *Gece Radyosu* için konuşmuştu. Program onunla devam edecekti. “Önemli olan şahıslar değil programın formatı,” demişti Perez Liz'e. Asıl sorunun dinleyiciler olmadığını da söylemişti. Ayhan Akan'ın

çıkıldığı programa eleştiriler yağdığı kadar övgü de gelmişti – gerçi bunun şu anda benim için hiçbir önemi kalmamıştı. Programdan şikâyet edenler arasında son yıllarda Radyo Tolerance'ın resmi kurumlardan maddi yardım almasını desteklemiş olan insanlar vardı. Bunlar Christian Perez'e, maddi olanakların korunması söz konusu olduğunda böylesi bir rezaletin pek katkı yapmayacağını söylemişlerdi. Bu yüzden de patronum hızlıca bir takım değişiklikler yapmak istemişti. Bu ayıltıcı konuşmadan sonra Ahmet Amca'yı, Altan'ı ve Dennis'i aradım.

Bu kadar heyecan arasında Rüya'yla konuşmuş olmam neredeyse unutulmuştu; herkes buna çok sevinmişti, özellikle de sezgilerinin doğruluğunun kanıtlanmış olduğunu düşünen Dennis. Olaylar beni bitirmişti, arka planda hâlâ çalan *Ferfecir* eşliğinde kanepeye uzanıp uykuya daldım.

Akşam, Ahmet Amca, Altan ve Jovanka'yla beraber işten çıkarılmam konusunda ne yapılabileceğini düşündük. Mutfağında oturmuş hep bir ağızdan konuşuyorduk, kimin aklına bir fikir gelse anında çürütülüyordu. Altan, radyonun kararını değiştirmeye nasıl zorlanabileceğini ırkçılık karşıtı gruplarla konuşmayı önerdi.

Ahmet Amca, "Senin yoldaşlar hep beraber aynı anda osursalar bile kokusu Kreuzberg'den dışarı çıkmaz," diyerek bu fikre karşı çıktı.

Ahmet Amca'nın fikriyse, Ayhan Akan'la beraber bir basın toplantısı düzenleyip radyodaki performansıyla ilgili tavır koymamdı.

"Bir faydası olsa ve Perez beni tekrar mikrofon başına almaya ikna olsa bile anonim sunucunun kimliği ortaya çıkacağı için programın cool'luğu azalır," diye açıkladım kanaatimi.

Jovanka, "İşini mi geri istiyorsun yoksa yakışıklı ölmeyi mi?" diye sordu.

Uzun uzun oturduk ve hiçbir bir işe yaramayacak bir sürü fikir bulduk. Millet gittikten sonra, Liz'in dediği gibi en doğrusu acaba beklemek mi, diye düşündüm.

Akan'ın Nazi-rap'inin medya tarafından da kötü karşılanması sürpriz olmadı. Christian Perez'in, Akan'ın *Gece Radyosu*'ndaki atağını şiddetle kınadığı ve Radyo Tolerance'ın gerekeni yaptığını vurguladığı konuşması basında defalarca alıntılandı. Perez, ayrıca programın konseptinin önümüzdeki haftalarda değiştirileceğini de bildiriyordu. İşten çıkarıldıktan sonra gazetelerde *Gece Radyosu* hakkındaki yazıları okumak farklı bir deneyimdi. Şimdi yazılanları dikkatle okuyup, gazeteciler programa dönmemi sağlayacak bir şeyler yazarlar diye umuyordum. Ama çoğu sadece sanatta özgürlük sorununu tartışmakla yetiniyordu. Pek çok yorumcu Ayhan Akan'ın Nazi atağı karşısında büyük hayal kırıklığı duymuştu. Akan gibi Almanya'daki işleri hep rast gitmiş insanlar bu tür patavatsızlıklar yapabiliyorsa, göçmen ailelerin çocuklarının da şiddetin dilini seçmelerine şaşmamak gerekirdi.

Canım yeni bir şarkı dinlemek istiyordu ama kimse çalmıyordu maalesef.

Radyom kapalıydı. Evden çıkmamaya başladım. Ara sıra arkadaşlarımla ve Ahmet Amca'yla telefonda konuşuyor ve görüşme tekliflerini reddediyordum.

Ahmet Amca ve Jovanka yine de beni ziyarete geliyorlardı. İyi olduğumu, ilgilerinin gereksiz olduğunu söylemem hiçbir işe yaramıyordu. Problem, yalan söylediğim halimden açıkça belli olmasıydı. Ahmet Amca işten atıldığım için bu kadar çok üzölmeme şaşıyordu, oysa radyonun benim için ne kadar önemli olduğunu bilmesi gerekirdi.

“İşin her şey demek olmadığını biliyorum, Ahmet Amca. Hele ki mangıra ihtiyacın yoksa. Ama bir korkum var, o da hiçbir şey yapmayınca hiçliğe kaymak, tüm gün uyuyup her gece barlarda kulüplerde takılmak...”

“Gece Radyosu varken de öyle yaşamıyor muydun sanki?”

Evet ve hayır, diye düşündüm. *Gece Radyosu* hayatımı te-
petaklak etmemişti. Ama yine de ne zaman depresif bir ruh
haline kaydığımı hissetsem ya da aşırı partilesem bir dahaki
programımı düşünmek beni gerçekliğe geri çekiyordu. Ça-
lışmak öz disipline zorluyor ya da katı ebeveynler gibi ha-
yatı kontrol altında tutuyordu, bu tecrübeyi çok geç yaşta
edinmiştim – oysa katı ebeveynin ne demek olduğunu bi-
le bilmiyordum. Ahmet Amca’yla Gül Yenge benim için hep
arkadaş gibi olmuşlardı. Annemle babamın ölmeden ön-
ce benimle ilişkilerinin nasıl olduğunu hatırlayamıyordum.
Ahmet Amca bana gözlerinin nuru gibi baktıklarını söyler-
di hep.

Akan’lı program bu arada korkunç bir resim gibi beyni-
me kazınmıştı. Ahmet Amca beni bu dipsiz kuyudan çıkar-
mak için ne yapabileceğini bilmiyordu. Beni tavlada kazan-
dırmak çözüm sayılmazdı. Aklımı başka şeylerle meşgul et-
mek için sık sık Berlin’deki ilk yıllarını anlatıyordu, bayıl-
dığım hikâyelerdi. Bu arada anlatırken hep bir tez geliştiri-
yor ve artık söyleyecek bir şey kalmayana kadar tartışıyordu
o tezi benimle. Örneğin, Almanya’daki kızarmış tavuk en-
düstrisinin temelini Müslüman işçilerinin göçüne dayan-
dığını savunuyordu. İlk geldiklerinde sadece tavuk yiyorlar-
mış çünkü içinde domuz eti olma ihtimali sıfırmış – “Ana-
dolulu göçmen işçilerinin kolektif bir korkusu,” diye gülü-
yordu Ahmet Amca. Ayrıca eski Yugoslavya’dan gelen tüm
restoran sahipleri Almanya’daki Anadolululara sonsuz şük-
ran duyarlarmış – çünkü ilk başlarda köfteyi ikame etme iş-
levi gören cevapçici’nin gördüğü büyük sükseyi onların köf-
te özlemine borçlularmış.

“Neden Hamburg’a gitmiyorsun? Rüya’yla birkaç gün ge-
çirmek mutlaka kafanı dağıtır,” dedi Ahmet Amca.

“Olabilir aslında ama üstüne saldırmak gibi olur. Galiba

iki olayı ayrı tutmak daha iyi olacak. Bu yüzden Rûya'ya Radio Tolerance felaketinden pek bahsetmedim zaten."

"Her gün telefonda konuşuyor musunuz?"

"Hayır ama oraya doğru yaklaşıyoruz."

"Bu sefer ciddisin galiba."

"Korkarım öyle."

Bu günlerde camdan dışarı Teutoburger Meydanı'na baktığımda her şeyin hızlıca değişmesini umuyordum. Aynı zamanda annelerin ve babaların hâlâ çocuklarını parka getirmesi, o iki gencin basketbol oynamaya ve güneşin de parlamaya devam etmesi beni rahatlatıyordu. Bu yaz her gün güneşli olacaktı muhtemelen. Yaz yağmurunu özliyordum. Canım toprak kokusu çekiyordu.

Az yiyor, çok içiyor, ot çekiyor ve başka uyuşturucular da kullanıyordum.

Jovanka bir cuma akşamüstü bana geldiğinde, "Tatlım böyle başarısız bir *rockstar* gibi kendini bırakacaksan eğer, sana Sırp bir partizan topluluğu yollarım, depresyonun geçiverir," dedi. "Hadi, hemen hazırlan. Sana bir sürprizim var..."

"Tamam, tamam, hazırlanıyorum. Ama lütfen şu tatlım'ı bırak."

"Važi."⁷

Duş almış bir şekilde Jovanka'nın karşısına dikildiğimde elime bir zarf sıkıştırdı.

"Ne olduğunu tahmin et?"

"Bilet mi?"

"Bingo, hem de Max Schmelling Salonu'na. Bu akşam için iki bilet, ALBA, Bamberg'e karşı."

"Ne zamandır basketbolla ilgileniyorsun sen?"

"Ben değil ama sen ilgileniyorsun. Artık evden bir çıkmam lazım. ALBA söz konusu olduğunda hayır demezsin diye umuyorum."

7 (Sırbohırvatça) Anlaşuk – ç.n.

Basketbol ulusal liginin bir numaralı maçı dolup taşıyordu. Salon girişinin önünde fazla biletlerin satıldığı küçük bir karaborsa bile kurulmuştu.

Jovanka daha maç başlamadan bile inanılmaz atmosferden etkilenmişti, keyfi yerindeydi. Oyuncular spot ışıkları ve hip-hop şarkıları eşliğinde isimleri anons edilerek birer birer sahaya çağrıldıklarında mutluluktan uçuyordu. Benim içinse tekrar kalabalık bir ortamda, daha doğrusu histarik çıgıllklar atan basketbol fanatiklerinin arasında bulunmak biraz korkutucuydu.

“Neyin var?” diye sordu Jovanka.

“Hiç, neden?”

“Eğleniyormuş gibi gözükümüyorsun.”

“Yok, tabii ki eğleniyorum.”

Aslında arayı bekliyordum. Ara olduğunda Jovanka’yla içi görünen plastik bardaklardan bira içtik. Jovanka, ALBA geri düştüğü için hayal kırıklığı yaşıyordu ama forma numarası dokuz olan Jovo Stanojevic’i favori oyuncusu olarak seçmişti. Bense, “Basketbol tavra gibidir, hiçbir zaman oyunun sonuna dek kimin yeneceğini bilemezsin,” gibisinden uzman numaraları çekiyordum. ALBA’nın Bamberg karşısında on beş sayı geride olması iyi değildi ama eğer seyirciler arasında Jovanka varsa, sonuç ALBA’nın lehine olurdu, kehanetim buydu.

Karşılaşmanın son dakikalarında salon kazan gibi kaynıyordu. Belki de biranın yardımıyla kalabalıktan duyduğum rahatsızlık geçmişti. Bamberg her atağa geçtiğinde ALBA taraftarları *Defense* tezahüratıyla savunmaya geçiyorlardı. Karşı takım top kaybediyor, basit hatalar yapıyor ve mükemmel fırsatları kaçırıyordu. Albatroslar ise her ataklarını başarıyla sonlandırıyorlardı. Jovo Stanjeovic, Bamberg’in potasının altında arslan gibi savaşıyor, sayı üzerine sayı yapıyordu. Jovanka yerinde duramıyordu artık. Heyecanından bana sarılıyor, bacağıma tutunuyordu. Oyun bitip ALBA tek pu-

an farkla kıl payı kazanınca, Jovanka sanki ilk gençliğinden beri hayallerinin erkeği olan David Bowie onu yemeğe davet etmiş gibi sevinçle bağırıyordu. Halbuki maalesef benimle yetinmesi gerekecekti.

White Trash'de Alman garsonlar *cool* gözükme için İngilizce konuşuyorlardı. Jovanka'yla bana çok saçma geldi. Heidi de burada randevulaşmıştı ve bize denk geldi. Bir sigara-lığına masamıza oturdu.

"Birbirinizi tanıyorsunuz değil mi?" diye sordum.

Jovanka, "Evet, doğum günü partinde görüşmüştük," di-yerek gülümsedi.

Heidi bu açıklamadan rahatsız olmuş gibiydi. Konuyu de-ğiştirip gördüğü bir sergiden bahsetmeye başladı. Sonra be-ni *Die Sonntagszeitung* için bir mülakat yapmaya ikna etme-ye çalıştı. Heidi bunun için programımın büyük bir hayra-nı olan patronundan yarım sayfalık yer koparmıştı. Patro-nu, Heidi'ye *Gece Radyosu*'nun eskiden New York'u, şimdiy-se Regensburg'u hatırlattığını bile söylemişti.

"Yok. O iş bitti," dedim.

"Kız seni beğeniyor," dedi Jovanka, Heidi bize nefis bir akşam dileyerek gittikten sonra.

"Saçmalıyorsun. Kız, Mascha'ya hasta."

"Hâlâ düşünüyor musun o olayı?"

"Yok, artık düşünmüyorum."

Bu doğru değildi ama iç dünyamın perdesini açmak iste-miyordum. Onun yerine Jovanka'yı bir içkiye davet ettim.

"Önce evinde saklanıyorsun, Ahmet Amca'nla ben Rahi-be Teresa'yı oynuyoruz, sonra bir dışarı çıkmayıver, bu sefer eve dönmek nedir bilmiyorsun..."

"Yok. Evet..." diye kekeledim.

"Hey, şaka yapıyorum. Nereye gidiyoruz? 103 deme sa-kın..."

Aynen onu önerecektim. Onun yerine, güzel bir yaz ge-

cesinde nereye gideceğimizi bilmeden Mitte’de dolaştık. Az konuşuyorduk, ikimiz de düşüncelere dalmıştık. Sonra aklıma başka bir bar geldi.

“Roberta mı? Beni ‘götürmeye’ mi çalışıyorsun sen?” diye sordu Jovanka.

“Nasıl, anlamadım?”

“Ne bileyim, sürekli senin mahallende takıldığımız için...”

“Sen kafayı yemişsin!”

“Şaka yapıyorum ya! Mizaha basmıyor senin kafa anlaşılan.”

Zionskirchplatz’da Jovanka’ya insanlar arasındaki anlaşmazlıkları mahkeme dışı yollarla çözmeyi vaat eden bir meditasyon merkezinin tabelasını gösterip, “Okan’la senin için iyi bir alternatif olabilir mi acaba?” diye sordum.

“Deli olduğumu mu söylemek istiyorsun?”

Bu sefer de Jovanka şakadan anlamıyordu.

Roberta’da açık pencerenin yanındaki uzun banka oturup iki votka limon ısmarladık. Jovanka basketbol maçını unutmuyor, hayranlıkla Jovo’nun nasıl tek başına maçı ALBA’ya kazandırdığını anlatıyordu. Bense bunu kabul etmiyor, basketbol hakkında bildiklerimle hava atıyor ve oyunun son çeyreğindeki uyumlu takım ruhunu övüyordum. Jovanka yine de bildiğinden şaşmıyordu. Onun için tek kahraman vardı: Jovo Stanojevic. “Şu an Okan’ı bırakıp ona gidebilirim,” diyordu şaka yollu.

Okan, Jovanka’yı arayıp İstanbul’da bir hafta daha kalacağını çünkü bir siparişle ilgili problemler çıktığını söylemişti. Sıradan bir *kusura bakma* bile çıkmamıştı ağzından, normal koşullar altında Jovanka’nın da öyle bir beklentisi olmazdı zaten. Ancak ilişkiler sallantıda olduğu zaman en sıradan davranış biçimleri bile bir anlam kazanıyordu ona göre – ve “Acaba İstanbul’da daha uzun kalmasının gerçek sebebi nedir?” diye sorguluyordu.

“Canım, işleri işte...”

“Nelere nelere inanan Sırp büyükannemi bile inandıramazsın ona,” diye sözümü kesti Jovanka.

Okan’ın İstanbul’da birkaç güzel gün geçirmek istediğini açıkça söyleyebilecek cesareten yoksun olmasına kızıyordu.

“Senin aşk hayatın nasıl gidiyor? Hamburg’daki o süper kadın hakkında neden bu kadar az şey biliyorum?”

“Çünkü henüz anlatılacak pek bir şey yok.”

“Hadi canım...”

“Telefonda konuşuyoruz.”

“O kadar mı...?”

“İyi anlaşıyoruz. Biraz flört ediyoruz...”

Jovanka başını geriye attı, saçları yavaşça omuzlarına döktü. Sigara dumanını tavana doğru üfledi ve birdenbire çok güzel göründü.

“Gelecek. Kesin.”

“Nasıl yani?”

“Gelecek. Kesin.”

“Neden öyle düşünüyorsun.”

“Seziyorum.”

Gece yarısına az kala Roberta’dan çıkıp Zionskirchplatz’a yürüdük. O an Isabelle P.’nin kulaklıklarını takıp stüdyoda ki saate baktığını ve Liz’den işaret beklediğini düşündüm. Acaba o da aynı iki cümleyle mi başlıyordu programa? Belki de programı bir dinlemeliydim. 103’ün yanından geçerken sanki barda oturanlar arasında Mascha’yı gördüm – sinir oldum çünkü illa benim barıma gelmesi gereksizdi. Kendi alanlarımızı belirlemiştik ve diğerinin olabileceği yerlere gitmiyorduk. Bu tür ayrılık ritüellerini Mascha’yla mükemmel götürüyorduk normalde.

Jovanka’yla gündüzleri aile saadetinin sahnelendiği, geceleri ise eroınmanların vuruş yaptığı Teutoburger Meydanı’nı

geçtik. Bankta eğleşen bir torbacı bize madde satmak isteyince Jovanka kızgınlıkla *Defol git* diye hırladı.

Evimin kapısına geldiğimizde Jovanka hiç duraksamadan gece bende kalıp kalamayacağını sordu, evde yalnız olmak istemiyordu. Birkaç saniye öyle kaldım, sonra başımı salladım. Hiç konuşmadan eve girdik, canavar kanepeye oturduk. Aramızda mesafe bırakmıştık ve yanlış anlaşılabilircek şeyler yapmamaya çalışıyorduk. Rûya şu anda yaptığım şeye anlayış gösterebilir miydi acaba? Bunu sadece kendi kendime sorabilirdim.

Derken yorgunluk çöktü, Jovanka'ya kanepede yatacağımı söyledim ve ona yatağımda yatmasını teklif ettim. Yatak odasından bir battaniye alıp kanepeye uzandım. Jovanka yerinden kalkmadı. Daha sonra tam olarak hatırlayamadığım o an, neden yaptığımı bilmeden, bir anda ona sıkı sıkı sarıldım. Daha önce hiç yapmadığımız gibi gözlerinin içine baktık birbirimizin. Böylesi bir başlangıç için saat hiç de uygun değildi.

“Çok güzel bir gündü. Biliyor musun, Baklava?”

Yavaşca öpüşürken Jovanka'nın gözleri cam gibiydi. Korkuyla birbirimizden ayrıldık. Sonra Jovanka'yı bir daha öptüm. Kısacık bir anlığına. Başını göğsüme yaslayıp tüylerimi çekiştirdi.

“Şark halısı...” dedi gülümseyerek.

Jovanka gidip ondan yapmamasını binlerce kere rica ettiğim şeyi yaptı.

Okan İstanbul'dan geri döndüğünde, aramızı hiçbir şekilde bozmayacağına dair birbirimize söz verdiğimiz o geceyi ona bir güzel itiraf etti.

Okan, kendisi ortak gelecekleri için deli gibi uğraşıp dinirken o gidip nasıl benimle düzüşebildi diye Jovanka'ya bas bas bağırmıştı. Jovanka'nın ısrarla yatmadığımızı, sadece öpüştüğümüzü söylemesinin –ki bu tamamıyla doğru olmasa da gerçeğe yakındı– bir faydası olmamıştı.

“Nasıl tepki verdi?” diye sordum telefonda Jovanka'ya dikkatlice.

“Ne yapabilirdi? Onu terk edeceğimi ve bir daha asla geri dönmeyeceğimi söyledim. Asla. Sonra bir de Yugo tokadı savurdum.”

En geç o noktada Okan ilişkilerinin bittiğini anlamış olmalıydı.

Rüya'ya, Jovanka'yla geçirdiğim geceden bahsetmedim. Onu aldatmış gibi hissediyordum, oysa aramızda henüz hiç-

bir şey yoktu. Bu düşünmeden kurtulamamamın sebebini bilmiyordum, sürekli Rüya'yı düşünüp dururken Jovanka'yla bir gece geçirmiş olmamın nedenini de çözemediğim gibi.

Okan'la büyük kavgasından iki gün sonra Jovanka'yla Urban Hastanesi'nin oralardaki Landwehrkanal'da buluştum. Jovanka'nın getirdiği bir sarı yün battaniyenin üzerine oturup güneş ışığının parıldattığı suyu uzun uzun seyrettik. Jovanka'nın arada bir gözleri doluyor, gözyaşlarını hızlıca siliyordu. Ağlamasına dikkat etmemeye çalıştım, onu neşelen-dirmek için ne yapmam gerektiğini bilemiyordum. Yakını-mızda kalabalık bir aile piknik yapıyordu. Çocukların hep-si aynı anda konuşuyor, babaları da bağıra çağıra mangal ba-şındaki başarısı için kendini övüyordu. Bir ara yüzü çillerle dolu küçük oğlanlardan bir tanesi bir tabakla yanımıza gel-di. Mangal ustası, tabağı pirzolalar ve salatayla süsleyerek ağzına kadar doldurmuştu.

“Babam diyor ki, güzel bir kadını üzen adamı kıyma ya-parız.”

Jovanka küçüğü öpüp babasına el salladı. Bıyıklı magan-danın tehditlerinin devamını işitmeyi canım hiç çekmediği için Jovanka'yı arabayla gezmeye ikna ettim.

Henüz ehliyetim varken ne zaman kendimi kötü hisset-sem saatlerce araba kullanırdım. En sevdiğim rota Magde-burg'a giden otoyoldu ve kendimi iyi hissedene kadar araba-dan inmezdim. Magdeburg'a gelmeden dönmem moralimin sadece biraz bozuk olduğunun işaretiydi. Magdeburg'dan sonraki her kilometre ise büyük bir krizin göstergesi.

“Hayallerinin kadının kim olduğundan hâlâ emin misin?” diye laf soktu bana Ahmet Amca.

“Evet, öyle. Jovanka'ya iyi arkadaşlık etmek istiyorum. Rüya'yla paylaştığımız, başka bir şey. Ama şu an mesele bu değil...” dedim, Ahmet Amca arabasının anahtarını elime sı-kıştırırken.

Otoyol çıkışına doğru yol alırken uzun süredir hasretle beklenen yaz yağmuru başladı. Jovanka yolculuğumuz boyunca Okan'la ilgili soru sormamam için bana söz vermişti. Buna karşılık olarak ben de radyo dinlemeyelim istedim. Jovanka biraz sonra, "Müzik yok mu?" diye sorunca Ahmet Amca'nın torpido gözündeki CD koleksiyonuna el attım. Alçak herif ona verdiğim Zaza-CD'lerini daha açmamıştı bile. Sonra *Ferfecir*'i buldum ve acaba albüm ben daha önce bilmezken Ahmet Amca'nın nicedir sahip olduğu bir klasik miydi, diye düşündüm. Kapağı çizikler içindeydi, kullanılmış görünüyordu. Bu melankolik uyuşturucuyu CD-çalara koydum. Yağmur hızlanmış, silecekler daha hızlı çalışıyordu. Jovanka çok kısık bir sesle ağlamaya başladığında müziği kapatmaya davrandım. Ama elimi tuttu.

"Bırak kalsın. Çok güzel. Kim bunlar?"

"Dersimli gençler..."

"Oraya gitmelisin. Böyle bir müzik çıkıyorsa oradan, bir ziyareti hak etmiş demektir."

"Zaten hiç gitmemiş olmam tuhaf."

"Niye hiç gitmedin ki?"

"Hep bir sebep çıkıyordu."

"Peki şimdi?"

"Son zamanlarda gitsem mi diye düşündüğüm oldu. Ama biliyorsun, seyahatten pek hoşlanmıyorum. Uzaklara gitmeyi canım hiç çekmiyor. Hep böyleydi."

Magdeburg'u geçtikten seksen kilometre sonra Jovanka'yla geri dönmeye karar verdik. Döndüğümüzde Cafe Ma Rosa'nın önünde vedalaştık. Jovanka annesine gidip küçük bir kızken yaptığı gibi doyasıya ağlamak istiyordu. "Küçük bir kızken bilyelerini elinden almak isteyen yaramaz bir oğlandan kaçarken düşüp dizini parçaladığı günkü gibi," dedi.

Akşam Ahmet Amca'nın Sevda'yla ilk *date*'i vardı ve iyi geçmişti. Ahmet Amca, Gül Yenge'yle ayrılığının akabinde

uzun süre yalnız yaşadıkdan sonra üç sene onu evliliğe zorlayan Suriyeli bir hemşireyle beraber olmuştu. Ama Ahmet Amca Gül Yenge'den sonra kimseyle evlenmek istemiyordu çünkü yaşanmış evliliklerine gölge düşürür diye korkuyordu.

Ahmet Amca, "Yengeni bir arasan iyi olur. Kaç kere o pis kışını sildi senin, serseri herif," dedi, bana uyumam için kanepesini teklif ettikten sonra.

"Olaylardan kaçamazsın. Okan'la yüzleş." Ertesi sabah beraber kahvaltı ederken söylediği de buydu.

Okan o olaydan sonra on kûsur kere telefon etmiş, en az o sayıda SMS göndermiş ve öfkesini açıkça dile getirmişti. Ahmet Amca'nın verdiği cesaretle Okan'ı aradım.

"Nerdesin? Yine onu mu düzüyorsun?" diye bağırdı Okan. "Jovanka'yla yatmadım," diye yemin ettim.

Sonra ona her şeyi sakın sakın anlatmayı teklif ettim, gerçi bu Allahın belası durumda ne diyeceğimi de pek bilemiyordum. Okan beni bu dertten kurtardı, çünkü beni görmek istemiyordu. Onun için Devrim artık yoktu. Sokakta karşılaşırsak yolunu değiştirecekti. Benim gibi hayatının aşkını mahveden birisiyle ilişkisi olsun istemiyordu.

"Hayatının aşkını sen tamamen kendin mahvettin," diye karşılık verdim.

Okan telefonu suratıma kapattı, bir an telefonu yere attığını hayal ettim.

"Sakinleşecektir, boş ver," dedi Ahmet Amca.

Okan'ın bana kûs olduğu tabii ki aklımdan çıkmıyordu. Okan, Altan ve ben arkadaşlığımızın sonsuza dek süreceğine inanırdık. Okan, titrek yaşlı adamlar haline geldiğimizde Akdeniz kıyılarında beraber yaşayacağımızı hayal ederdi. Altan'ın ileri yaşlarında da hâlâ bize dünyayı anlatıyor olacağından emindi. Fazla ömrünün kalmamış olması ve en nihayet sonsuza kadar susacağı umuduyla, bunu sükûnetle kal-

dıracağımızı düşünürdü. Deniz kenarında bir evin ve sahil-
de haftalarca sürecek tavla turnuvalarının hayalini kurardık.
Her gün, denize girip girmeyeceğimize yazı tura atarak karar
verecektik. Belki de genç kadınların arkasından bakıp, seks-
siz bir hayatın acısını hafifletecektik beraberce.

Okan bana ve Altan'a bunca senedir örnek bir arkadaş ol-
muştu. Kendisi için arkadaşsız bir hayatın hiçbir değeri ol-
madığını sık sık vurgulardı.

Altan'ın bana mesafeli davranmaya başlaması ayrılıklar
yazına yakışmıştı. Jovanka'yla geçirdiğim geceye kızdığını
ve her zaman mağdurların yanında kendini daha iyi hisset-
tiği için Okan'la bana karşı ittifak yaptığını tahmin ediyor-
dum. Ona sorduğumda teorik bir şeyler saçmıyor, doğru
dürüst bir cevap vermiyordu.

Yine yalnızlığın bekleme salonuna dönüşen evime sığın-
dım. Kendimi kandırmıyordum. Yalnızlık sadece bir başı ve
bir sonu olduğu zaman çekilebiliyordu. Ve yalnızlık sadece
hüzünle dolup taşmadığında iyileştiriciydi. Yalnızlığım ku-
lak çınlaması misali sürekli çalan kederli bir şarkıya dönüş-
meden önce, Rüya için çaba göstermek istiyordum. Bunu
nasıl yapacağımdan ise emin değildim, çünkü kendi dünya-
ma sıkışıp kalmıştım.

Ot içtiğimde renkler bazen beğendiğim bazense çekemedi-
ğim tuhaf bir karışıma dönüşüyordu. Musluk aktığında bazen
bir derenin tatlı sesi gibi, bazen de büyük bir kasırga gibi ge-
liyordu. Canavar kanepenin üstünde hareketsizce oturuyor,
tavan lambasına bakıyor ve ışığı tenimi yakan güneşle karış-
tırıyordum. Pek çok geceyi uykusuzca balkonda geçiriyor ve
Berlin'in gökyüzünde pek az olan yıldızları arıyordum.

Ahmet Amca profesyonel yardım konusunda ne düşün-
düğümü soruyordu. Saatlerce psikiyatristin karşısında otur-
mak bana saçma geliyordu doğrusu. Dennis'e danıştığım da
ona da biraz abartılı geldi. Altona hayranı Dennis, Okan'ın

tarafına geçmemişti, bunu yapmayacak kadar sosyal çalışma uzmanıydı ve buna uygun olarak iki tarafı da anlama gayreti içindeydi. Bu karanlık yaz günlerinde beni asıl sırtlanan, yine Jovanka oldu. Haber vermeden Christinenstrasse'ye gelip saatlerce benimle oturuyor, gece de kalmıyordu. Jovanka hem Okan'ı özlüyor hem de aylarca süren kâbus bittiği için kendini özgürleşmiş hissediyordu.

Temmuzda bir pazar günü saat on buçuk gibi Jovanka yine geldi ve beni dışarı çıkarmak için ısrar etti. En cool kot pantolonumu ve en şık tişörtümü giymem gerektiğini, çünkü uzun zamandır ilk defa bir kadınla *brunch*'a gideceğimi söyledi bana. Jovanka için her şeyi yapacak hale gelmiştim, kahvaltıda sosis bile yerim diye düşündüm. Bisikletle Friedrichshain'e gittik, Jovanka biraz hareketin bana iyi geleceğinden emindi. Çok güzel kahvaltısı olan bir kafe biliyordu, Altan'ın Friedrichshain'e taktığı adla burjuva alternatif kültürünün kalesine gitmemize degecekti. Juhnkes Erben'de önce tuvalete kaçtım, yüzümü yıkadım ve kâğıt havlularla koltuk altlarımı kuruladım. Aynadaki yorgun ve ifadesiz surata baktım.

Böyle devam edemezsin Devrim Bulut, dedim kendi kendime.

Büfeden yemek aldık ve kahve sipariş ettik. Jovanka spor sayfalarında Jovo Stanojevic'le ilgili haberler aradı, bulamayınca hayal kırıklığına uğradı. Onunla sahiden ilgileniyordu anlaşılan.

“Sana söylüyorum, adam şu anda Hawaii'de hayranlarını düdüklüyor.”

“Pis herif, duygularımla oynuyorsun.”

Uzun uzun dışarıda oturduk ve canım hiç kalkmak istemedi. Jovanka'nın terk edilmiş bir kız arkadaşını teselliye Kreuzberg'e gitmesi gerekiyordu. Eve taksiyle dönebilmek için bisikletimi Wühlischstrasse'de bir apartmanın arka

bahçesine bıraktım, Jovanka'yla yaptığımız tur bana yetmiş-
ti. Şoför, Friedrichshain'deki en iyi kestirmeleri bilmesiyle
hava atıyordu. Türk bir taksici Doğu Berlin'in kestirmelerini
biliyorsa Almanya gerçekten değişiyordu.

Alkol yok, uyuşturucu yok, telefon yok, DVD yok: Pa-
zar günü polisiyesine kadar yapılacak işler listem buydu.
Schneiderler balkonlarına benim balkonuma gölge düşüren
büyük bir Almanya bayrağı asmışlardı. Komşum yıllar son-
ra bulunup çıkarılmış gibi gözükten mayosuyla güneş banyo-
su yapıyordu. Bakakaldım ve kremlenmiş sarkık göbeği hak-
kında ne düşüneceğimi bilemedim.

“Öyle bakacak ne var? Yasak bir şey mi yapıyoruz?”

“Ne yasak olacak?”

“Güneşlenmek.”

“Yok, yasak değil, sadece zararlı.”

“Ah, nasıl da atladım, bayrağımızdan rahatsız oluyorsu-
nuz tabii.”

Bay Schneider'e rahat ve bol dinlenceli bir pazar günü di-
ledim, içeri girdim, canavar kanepeye uzandım ve *Tatort* di-
zisini kaçırmamak için çalar saati akşam saat sekize ayarla-
dım. İnternetteki tanıtımlarında en sevdiğim dedektiflerin
bu kez de Türk çevrelerinde vuku bulan bir cinayeti öze-
ceklerini okumuştum.

“Devrim?”

“Rüya?” diye cevap verdim uyku sersemi.

“Seni uyandırdım.”

“Hiç önemi yok. Sana izin var.”

“Yarı uykulu vaziyette yine de flört ediyorsun.”

“Yok canım. Nasılsın?”

“Şöyle böyle...”

“Bir şey mi oldu?”

“Evet.”

“Çok mu kötü?”

“Martin’den ayrıldım.”

“Üzıldüm. Gerçekten.”

Derhal dikey pozisyon aldım ve ne kadar güzel yalan söyleyebildiğime şaşıtm.

“Uzun zamandır bitecek gibi gidiyordu zaten. Herkes için en iyisi oldu diye düşünüyorum,” dedi Rûya.

Herkes derken beni de kastediyor muydu acaba, emin degildim. Ama o ihtimale oynanacak bahislerin tutma şansı vardı.

“Çekingen birisi olduğumu fark ettin mi hiç?”

“Pek değil.”

“Öyle ama.”

“Benim tek fark ettiğim, kendini ender bulunur bir hale sokman.”

“Böyle bir ayrılık insanı epey meşgul ediyor. Ama sen de aramadin.”

“Beni de Tolerance’dan atılmak epey meşgul etti.”

“Başka sebebi yok mu?”

Bir anlığına acaba Dennis, Rûya’ya, Jovanka’yla olanlardan ve Okan’la kavgamızdan bahsetmiş olabilir mi, diye düşündüm. Sonra bunu hemen aklımdan çıkardım, Dennis iki yüzlü bir adam değildi.

“Yok valla, başka bir şey olmadı.”

Yine bir yalan.

“Sana sitem etmiyorum, yanlış anlama. Beni düşündün mü hiç?”

“Şimdi de sen flört moduna geçiyorsun ha!”

“Düşündün mü?”

“Evet, aslında...”

“Ben de Martin’le korkunç ayrılma sürecimiz esnasında seni düşünürken buldum kendimi.”

“Benim son ayrılığım kısa ve acısızdı,” diye devam ettim, Rûya’nın “benimki de” diyeceğini umarak.

“Muhtemelen öylesi daha iyi. Ama ben yapamıyorum. Anlıyor musun?”

Bu haberler benim için iyi miydi kötü müydü, bilemiyordum. Rüya durmaksızın konuşuyordu. Bana eski bir yükten kurtulmaya çalışan birisi gibi geldi. Aynı zamanda üstü kapalı iltifatlar ediyordu. Bense bu gizli kapaklılıktan kurtulurken Rüya'ya büyük bir ilan-ı aşkıta bulunmak istiyordum.

“Dersim'e gideceğim.”

“Sa... hi mi? Süpermiş. Nasıl böyle birdenbire?”

“Senin yüzünden.”

“Niye benim yüzümden?”

“Tam öyle değil ama senin başlattığın bir şey. Mutter'deki gecemizden sonra gitmeyi düşünmeye başladım. Hiç gitmediğimi itiraf ettiğimdeki şaşkın bakışlarını unutamıyorum.”

“Hikâyeti bilmiyordum ama.”

“Belki de böylesi daha iyi oldu.”

“Asla pişman olmazsın. Gidersen beni daha iyi anlayacaksın. Kabul etmesen bile ne kadar Dersimli olduğunu göreceksin.”

“Dersim'den ne getireyim sana?”

Rüya yine gülüyordu. O kadar güzel bir gülüşü vardı ki, onu güldürmemin bir alışkanlık haline gelmesini diledim.

“Dersim'den ne getirebilir ki insan? Orada dağdan taştan başka bir şey yoktur.”

Rüya'ya en güzel taşı bulacaktım, bundan emindim. Den- nis, Rüya'nın o patatesten kurtulduğunu ve aşkı kendi ce- maatinde aradığını söylememiş miydi? Tam şu an, bu fırsat için biletimi aldım, diye düşündüm telefonu kapatırken.

Bunun geriye dönüşü olmadığını farkındaydım. Gidersem hem Rüya'yla yakınlaşacaktım hem de bizimkileri gö- recek ve zaten yeterince gecikmiş olarak annemlerin meza- rını ziyaret edecektim. Her şeyden önce Berlin'deki fırtınalı olaylardan biraz uzaklaşacak ve kafamı dinleyecektim. Bu-

nun için birkaç günlüğüne Allah'ın dağına gitmeye bile razıydım.

Telefon konuşmamızın ardından, bir sonraki ânı yaşamayı nasıl arzuladığımı hissediyordum. Rûya'nın sesi ve gülüşü uzun süre kulaklarımda kaldı. Jovo Stanojevic gibi çılgınca bağırdım, evin içinde dans ettim ve aşk şarkıları söyledim. Evet, hayat bazen güzel bir pop şarkısı gibi de olabiliriyordu işte. Polisliyi filan boş verdim, yaşlı başkomiserler Ali'yi bensiz yakalasınlardı. Yalnız olmak istemiyordum, geceye dalmak istiyordum. Âşıkların yeri dört duvar arası değil, sokaklardı. Dennis de öyle düşünüyordu.

Bateau Ivre'de bir içki için sözleştik. Dennis, Dersim'e gitmek istememe deliriyordu.

“Moruk, şahane bir hareket ya! Rûya'nın şaşkınlıktan dili tutulmuş olmalı,” diye mırıldandı çöpçatanların şahı.

“Sence niyetimi anlıyor mu?”

“Moruk, kız salak değil yani. Bazen biraz zor olabilir, o kadar.”

“İçelim mi buna?”

“Şampanya?”

“Şaşırdın mı sen? Burada köpüklü şarap veriyorlar.”

“Şu an bize her içtiğimiz şampanya!”

Ahmet Amca ertesi gün mutfağında planladıklarını anlattığımda çok duyulandı. Hemen olaya kendisini de dahil etti.

“Vahşi doğada seni yalnız bırakmam,” dedi sert bir havada. “Türk ordusu ve Dersim'in kırsal alanı senin gibi genç bir amatöre biraz fazla gelir.”

Çoğu yolcunun fazla eşyası vardı ve herkes eşyası az olana bir iki çanta kakalamaya çalışıyordu. Ama bu 11 Eylül sonrası neredeyse imkânsız hale gelmişti. Yükü hafif olan yolcuyu ikna edemediklerinde ise her bir fazla gramları için pazarlığa girişiyorlardı bankoda. Ahmet Amca, Türkiye'den gelen veya Türkiye'ye giden her uçağın gecikmeli olmasını öncelikle buna bağlıyordu.

"Kırolar! Hiçbir zaman medeni insanlar gibi yolculuk etmeyi öğrenemeyecekler," deyip küfretti.

"Ne önemi var ya."

"Sana kalsa hiçbir şeyin önemi yok zaten. Sanki oturacak yer bulamayacaklarmış gibi davranıyorlar. Uçağa biniyoruz yahu, dolmuşa değil!"

Karşı gelmenin bir işe yaradığı yoktu. Ahmet Amca gaza gelmişti bir defa.

"Şunlardan bazılarını sınır dışı etselerdi keşke..." diyerek birtakım uzun sakallı adamları ve baştan aşağı siyah kumaşlara büründükleri için penguen dediği ve soluk yüzlerinin veya gözlerinin nadiren bir anlığına görülebildiği kadınları gösterdi.

“Kim?” diye sordum.

“Nasıl yani, kim?”

“Kim sınır dışı edecek onları?”

“E işte, o işlerden sorumlu olanlar kimse.”

“Sen ne zamandan beri birilerini sınır dışı etme taraftarı oldun böyle?”

Ahmet Amca buna karşılık vermedi.

Onun yerine 1970’lerin başında Berlin’de ne kadar sert bir atmosferin hüküm sürdüğünü ve göçmen işçilerin her gün nelerle uğraştığını hatırladı. “Seni sınır dışı ettiririm” gibi lafların sarf edilmesi için ufacık bir şey yetiyordu o zamanlar. Çok etkili bir tehditti bu, çünkü kimse haklarını tam olarak bilmiyor ve herhangi bir birahane sahibi tarafından sonsuza kadar sınır dışı edileceğinden korkuyordu.

“Etrafıma şöyle bir bakıyorum da, pek becerememişler herhalde,” diye sııttım.

“Yok. Bu penguenler bile yıl boyu bizimle aynı enlem derecelerinde yaşıyor.”

Güvenlik kontrollerinden geçip bekleme salonundaki gri koltuklara oturduk. Ahmet Amca, *Milliyet*’in spor sayfalarını okurken gazetenin geri kalanını cömertçe bana uzattı.

Bir anda herkesle beraber kafamı kaldırdığımda, otuz yaşlarında iki erkeğin siyah giyimli yaşlıca bir kadına omuz verdiklerini gördüm. Kadın ağlıyor, sıkılı yumruğuyla göğsüne vuruyor ve Kürtçe ağıtlar okuyordu. Ağıttaki matemın kelimelere sığmayacağını anlamak için dili bilmek gerekmiyordu. Birdenbire bana sanki tüm havaalanı bu ağıtlarla dolu gibi geldi.

“Oğlunu kaybetmiş,” diye kulağıma fısıldadı Ahmet Amca.

“Nereden biliyorsun?” diye usluca sordum.

“Oğluna ağıt yakıyor.”

Yastaki kadının refakatçileri ne yapacaklarını kestiremez haldeydiler. Kadını nasıl sakinleştireceklerini bileme-

yip kontrollü bir şekilde onlar da ağlamaya başladılar. Kimseyi rahatsız etmemek için ölçülü bir şekilde ağlamanın da bir entegrasyon biçimi olduğunu söyledi Ahmet Amca, biraz mahzun. Ben bile kadını tanımadan yasına ortak olmuş gibi hissediyordum. Giderek oradaki herkes onun duygusuna ortak olmuştu ama yaşlı kadının bunu fark edecek hali yoktu.

Gözümün önüne, Gül Yenge'nin kuzeni Aylin'in Tempelhof'daki Müslüman mezarlığındaki cenazesinden sahneler geldi. Hayatımda gittiğim ilk cenazeydi. Orada da ağıtlar söylenmişti. Kadınlar mezarın yanında dizüstü çökmüş bağıra bağıra ağlayarak Aylin'i geri istiyorlardı. Ahmet Amca'nın, Gül Yenge'yi hem şefkat hem kızgınlıkla ayağa kaldırmaya çalışmasını asla unutmuyacaktım. Ölüye saygıdan ve Gül Yenge'nin yasını bölmemek için evde radyoyla televizyon kırk gün boyunca açılmamıştı. Buna karşılık, Alman arkadaşlarımla ölüm vakalarındaki tavrı soğuk bir akılcılık örneği idi. İkisinin arası bir yol olmalı, diye düşünerek yastaki üçlüyü izlemeye devam ettim.

Elazığ'a indiğimizde, kadın merdivende önümdeydi. Ahmet Amca'nın işittiğine göre oğlu kanserden ölmüştü. Terminalden beraber çıktığımızda kadınla refakatçilerini büyük bir matem cemaati karşıladı. Sırayla kadına sarılıyorlardı. Topluluğun ortasına düşmüş olan Ahmet Amca hiç tanımadığı insanları teselli ediyor, tek tek herkese başsağlığı diliyordu. Ona hayranlık duyarak, üç adamın durduğu başka bir çıkışa doğru yürüdüğünü görene kadar yeterli mesafeden izledim bu sahneyi. Tahminimce Berlinli çocuğun tabutunu oradan çıkaracaklardı.

Bavulların durduğu arabayı itmeye devam ettim, ancak bir tekerleğinde sorun olduğu için çok zor ilerliyordu. Sürekli benden bir şey isteyen taksiciler, simitçiler ve ayak-kabı boyacıları tarafından durduruluyordum. Tacizcilikle-

ri suratıma vuran sıcak kadar rahatsız ediciydi. Yaşlıca bir adam tekerlekli büfesinde buz gibi su satıyordu. Üç bardak yuvarladıktan sonra kendimi biraz daha iyi hissettim. Güneşin iyice ısıtmış olduğu beton bir sütuna sırtımı dayadım ve sıcaktan dolayı tat vermeyen bir sigara içtim. Nikotinle sıcak hiçbir zaman birbirine yakışan bir çift olmamıştı. Sonra Rüya'ya bir SMS yollayayım dedim. Ama yazdığımı hemen sildim. "Vardım. Öpücük. D." Birden çok manasız geldi bana. Belki de o altı harfi yazacak cesaretim yoktu: Ö-p-ü-c-ü-k.

Alnımdaki teri sildim ve Ahmet Amca'nın artık gelmesini diledim. Yanıma gelip kaldırıma oturması ve bir sigara yakması bir saatten fazla sürdü. Uzaklara bakıyordu.

"HIV."

"Nasıl, anlayamadım?"

"Çocuk AIDS'den ölmüş," dedi Ahmet Amca. O iki refakatçi bunu niye gizlediler acaba, diye düşündüm.

"Bizler Almanya'ya geldik, sonra orada çocuklarımız doğdu, şimdi de ölülerimizi buraya getiriyoruz..." dedi Ahmet Amca, gözleri nemli. Hemen bir sigara daha yaktı.

Sıcak insanı ağırlaştırıyordu. Ama kısa sürede kendimizi toparlayıp havaalanından ayrılmak için ayaklandık. Ahmet Amca, bir taksiciyle şehir merkezine kaç paraya götüreceğine dair pazarlığa girişti. Bu sıcakta birkaç liranın pazarlığı nasıl yapılır, aklım almıyordu. Ahmet Amca taksiciyle anlaşmalarına ramak kala, fiyatı kabul edeceği o son adımını atmıyordu.

Nihayet klimalı bir takside oturduğumuzda mutluydum. Ahmet Amca, Türkiye'de prensip olarak pazarlık yapıyor olmaktan çok gurur duyuyordu. Dedğine göre buna rağmen kazıklanıyordun ama en azından hasarı kontrol altında tutmuş oluyordun.

Arabalar en ufak boşluklara bile dalıyor, şoförler korna

yarışına girişiyor ve sesler karmakarışık bir cûmbüş içinde birbirine kaynıyordu. Bunlardan hiç etkilenmemiştim. Tam tersine, sinirime dokunuyordu. Yorgundum ve şekerim düşmüştü.

Bizim taksi şoförü Kürt teröristlere, rüşvet yiyici memurlara ve adetlerin *orospulaşmasına* saydırıp duruyordu. Bunlar yetmezmiş gibi bir de müziğin sesini iyice açtı. Kürt bir şarkıcı her dörtlükte sesini biraz daha da incelterek söylüyordu, öyle ki sonunda hadımlarla boy ölçüşecek noktaya gelmişti. Dayanılır gibi değildi ama Ahmet Amca'nın hoşuna gitmişti.

Ahmet Amca, “Neden sövdüğünüz Kürtlerin müziklerini dinliyorsunuz?” diye homurdandı, tizleşen şarkının ortasında.

Taksici, “Kürtlerle bir sorunum yok, sonuçta ben de Kürdüm. Benim sorunum bizim teröristler,” diye düzeltti.

Büyük çimento fabrikasının orada indik, karşısından araba kiralayacaktık. Küçük ve havasız bir ofisin içinde çelimsiz bir oğlan bize sormadan çay getirdi ve kolonyaya uzattı. Kolonyanın kokusundan her zaman nefret etmişimdir. Bu sıcakta çay ve bu parfüm bozuntusuyla ne yapacaktık? Dizlerine uzanan açık mavi XXL gömleğiyle çocuk çay tepsisini burnumun ucuna doğru tutarken yine de kibarca başımı eğdim. Araba kiralama ofisinin sahibi Zeynel Bey üzerinde bir Türkiye bayrağı bulunan masasının arkasında gururla oturuyordu. Masasını süsleyen Atatürk büstünün mahzun ve yitik bir hali vardı. Zeynel Bey gömleğini kocaman açmış göbeğini sıvazlayıp sırayla bir *off* bir *puff* çekiyordu. Sonra göbeğini masaya yapıştırıp kafasını bize doğru uzattı ve “Memleket neresi?” diye sordu. Türkiye'nin neresinde olursan ol – tanışır tanışmaz memleketin sorulurdu.

“Tunceli...” dedi Ahmet Amca.

“Yani Dersim...” diye düzeltti Zeynel Bey ve büro sandal-yesinde geriye yaslandı. Birden Zazaca konuşmaya başladı ve Ahmet Amca’nın onu anlaması zorlaştı. Ahmet Amca Zazacayı çok az bilir ancak bunu kendi ihmali olarak görmekten çok devletin asimilasyon politikalarına bağlıydı. Neyse ki Zeynel Bey fiyatı konuşurken Türkçeye geçti. Pazarlık konusunda Ahmet Amca daha başarılıydı, fiyatı aşağı yukarı 15 euro kadar düşürmeyi başardı. Banaysa o kadar iyi bir anlaşma gibi gelmedi, zira Zeynel Bey biz çıkarken arabanın debriyajının sorunlu olduğunu ve klimanın ve sileceklerin de arada çalışmadığını söyledi ayaküstü.

“Ama sıkıntı olmaz çünkü yazın buralarda hiç yağmur yağmaz zaten. Debriyaj da sizi yarı yolda bırakmayacaktır. Beklenmedik yere sıkıntı olursa sonra ücretten keserim,” diye güldü Zeynel Bey.

Evvela arabayı olduğu yerde bırakıp yürüyerek Ahmet Amca’nın Elazığ’da en sevdiği kebab salonuna gittik. Kalan’a çok geç varacağımızdan korktuğu için oraya mutlaka gitmek istiyordu. Ahmet Amca Elazığ merkezi gayet iyi biliyor gibiydi. Gözü kebaptan başka şey görmeyerek kararlı adımlarla seğırtti önden. Temposuna ayak uydurmakta zorlanıyordum. Berlin’den de bildiğim gibi millet sürekli bana çarpıyor, özür falan da dilemiyordu. Bir ara kapalı kadınların ve İslâmcı tipli erkeklerin sokak manzarasını domine etmelerine ne kadar çabuk alıştığımı fark ettim. Altan kaç kere kederle, “İslâmcılar sinsice Türkiye’yi ele geçiriyorlar,” demişti üstüne basa basa. Şimdi ne demek istediğini anlıyor gibiydim.

Ahmet Amca’ya, “Sen bir gün buralarda yaşayabileceğini hiç tasavvur edebilir misin?” diye sordum.

“Elazığ’da mı? Asla. Burası hep hain doluydu. Gericiliğin kalesinde ben ne yapayım?”

“Peki başka bir yerde?”

“Türkiye’de mi?”

“Yok, Ruanda’da... tabii ki Türkiye’de.”

“Kimbilir, bugün her şeye global bağlamda bakıyoruz ya. Ama bir gün gerçekten Ege kıyılarına yerleşmeyi, arada bir de eş dost görmeye veya Galatasaray’ı seyretmeye İstanbul’a gitmeyi düşünebilirim. İlkbaharda da Dersim’e gelirim. Her yerin çiçek açtığı mevsimde Dersim’in güzelliğini tarif edemem sana. İlkbaharda Dersim, gençliğimin hafızama kazınmış resmidir.”

“Niye yapmıyorsun bu anlattıklarını peki?”

“Belki de Berlin’i özleyeceğim için, özellikle de seni tabii. Yoksa tüm bunlarda bana eşlik etmen için ikna edebilir miyim seni?”

“Sanmıyorum.”

Kebap salonunda garson bir menüleri olmadığı için yiyecek seçeneklerini jet hızıyla kendi saydı. Hiçbirini aklımda tutamadım ama bunun bir önemi yoktu. Ahmet Amca çöp şiş söyledi, ben de garsondan pilav ve patlıcan kızartma getirmesini rica ettim.

Ahmet Amca, “Heyecanlı mısın?” diye sordu.

“Aslında değilim,” diye cevap verdim. Bu arada çatalımla bir parça patlıcanın üzerine pilav döşemekteydim. Ahmet Amca ise kebabını sanki mucizevi bir lezzet keşfetmişçesine, saadetle mideye indiriyordu. Yemekten sonra garson bize müesseseden iki bardak çay getirip üstüne üstlük bir de kolonya ikram etti.

Ahmet Amca arabanın anahtarlarını sallayarak, “İstiyor musun?” diye sordu.

“Unuttun herhalde, ehliyetime el kondu...”

“Yolun ilk kısmında kontrol olmaz.”

“Ya yine de polis durdurursa?”

Ahmet Amca, “Rüşvet verimiz,” dedi neşe içinde.

Zeynel Bey, Dersim’e Pertek üzerinden gitmemizi tavsiye

etmişti. Yol tamamen asfalttı ve gün batımında Pertek Kalesi'nin manzarası emsalsiz olurdu. Ben direksiyon başında olmanın tadını çıkarırken, Ahmet Amca radyoyu ayarlamaya çalışıyordu. Bir kanal bulduğu anda birden radyo kötü çekmeye başlıyor ve Ahmet Amca'nın hemen başka bir kanal bulması gerekiyordu.

Akşam güneşi çorak kırların görüntüsünü yumuşatıyordu. Birden haberler başlayınca manzara keyfimiz yarıda kesildi. Spiker *Tunceli'deki başarılı bir operasyonda on altı teröristin ölü olarak ele geçirildiği* haberini veriyordu.

Vapuru son dakikada yakaladık. Arabayı vapura doğru sürerken şimdiye kadar her şeyin yolunda gitmiş olmasına şükrettim. Güvertede ahşap bir banka oturduk, bayatlamış çay içtik ve Pertek'e doğru hareket ederken güneşin kalenin arkasından batışını seyrettik. Zeynel Bey abartmamıştı. Pertek'in günbatımı manzarası harikaydı. Kırsal sinema.

Dersim merkeze giden yol, bol virajlı bir asfalttan ve karanlıkta yavaş yavaş gözden kaybolan etkileyici bir dağlık bölgeden geçiyordu.

Ahmet Amca, "Bok herifler gerçekten de tüm yola asfalt dökmüşler..." diye mırıldandı.

Ben bunun niye kötü olduğunu anlayamadan Ahmet Amca anlattı.

"Sırf militanlarla savaşta avantaj elde edebilmek için."

Ahmet Amca militan diyordu, haber spikeri ise terörist. Kastettikleri aynı kişilerdi.

"Rüya'nın Dersim'in tam olarak neresinden olduğunu biliyor musun?" diye birdenbire sordu Ahmet Amca.

"Peygamber miyim, nereden bileyim?" dedim ve o an, Rüya hakkında ne kadar az şey bildiğimin farkına vardım.

Ahmet Amca, "Yazık. Bilseydin ailesini ziyaret edip Rüya'yı isterdik," dedi takıldı bana.

"Ah, ne kadar orijinal!"

“Aman Allah’ım, ne kadar hassas oluyorsun bazen. Az ilerde dur da direksiyona ben geçeyim. Nerdeyse Geyiksu-yu’na geldik. Oraya ordu daha 1990’larda bir kontrol nokta-sı koymuştu. Kesin duruyordur hâlâ.”

Şoför değişikliğini henüz yapmıştık ki, dağın başında iki asker bizi durdurdu.

“Tüm dediklerini yap, zor da gelse yap,” diye rica etti Ahmet Amca ve camı indirdi.

Askerlerden biri sertçe, “Kimlikler! Ehliyet!” dedi.

Elimizden aldığı belgelerle kayboldu. Diğer askerse yüzü-müze fenerin ışığını tutuyor, bu da onu eğlendiriyor gibi gö-rünüyordu. Birkaç dakika sonra ilk asker elinde kimlikleri-mizle geri döndü.

“Devrim Bulut?”

“Evet, efendim?”

Bana, “Arabadan in!” diye buyurdu, Ahmet Amca’ya ise, “Siz araçta kalın.”

“Bizi neden durdurdunuz? Kalan’a gitmemiz gerekiyor,” dedi Ahmet Amca.

“Orası bizi ilgilendirmez. Bu saatte hâlâ yolda olmanın ne kadar tehlikeli olduğunu bilmeniz gerekirdi.”

“Tam da bu yüzden yola devam etmemize izin vermeniz gerekir.”

“Yeter! Siz artık sesinizi çıkarmayın hele! Sen de çık ara-badan.”

İki üç adım attıktan sonra asker sol kolumu yakalayıp be-ni barakaya götürdü. Orada üstü sayısız nişanla süslenmiş bir subayın önünde ayakta durmamı söylediler. Dizlerim tit-riyordu. Kendimi kahramanın vahşi doğada kaybolup kötö-lüklerle karşılaştığı üçüncü sınıf bir filmin içinde gibi his-sediyordum. Ama bu yaşananlar gerçektir ve kendi kendimi sokmuştum bu duruma. Subay delici bakışlarla beni inceli-yordu. Etrafındaki silahlı genç askerlerden ikisi tüfeklerini

bana doğrultmuşlardı. Subay, otoritesinin keyfini çıkarıyordu. Bense kaçmak istiyordum aslında. Ama şu anda öyle bir seçeneğim yoktu.

“Devrim... Bu güzel ismi sana kim koydu bakalım?”

Ne kadar aptal bir soru, diye düşündüm.

“Annemle babam,” dedim.

O an, şu durumda insanın isminin Devrim olmasının pek büyük bir talih olmadığı dank etti kafama.

“Politik manada kastetmişlerdi herhalde?”

“Sanmıyorum.”

“Ama bilmiyorsun?”

“Yok, biliyorum...”

“Ailen nerede yaşıyor?”

“Hiçbir yerde.”

“Ne demek oluyor bu şimdi?”

“Öldüler.”

“Çatışmada mı öldüler?”

“Yok, Almanya’da araba kazasında.”

Karşımdakinin suratında ilk defa bir hareket görür gibi oldum.

“Kaydın?”

“Berlin.”

“Hayır lan! Burada nerede?”

“Alman vatandaşıyım, sadece orada kayıtlıyım.”

Bu subayın duymak istediğı cevap değildi.

“Almanya’nın hatası,” diye devam ettim.

“Öyle mi? Neden peki?”

“Alman devleti çifte vatandaşlığa izin vermiyor,” diye hızlıca cevap verdim ve azami baskı altındayken aklıma iyi bir argümanın gelivermesine şaşıtm. Maalesef subay nereye varmak istediğini pek anlamıyordu. Yine de cevabımın hoşuna gittiğini hissettim.

“Ne iş yapıyorsun?”

“Yakın zamana kadar bir radyo kanalında sunucuydum.”

Subay buna inanmadı, Doğu Anadoluluların kaçınıcı kuşaktan olursa olsun Almanya’da hâlâ adamdan sayılmadığını düşünüyordu herhalde. Ayrıca Kürt veya Zazalardan bahse-derken hep Doğu Anadolulu diyordu.

“Şimdi de dağa çıkmak için mi geldin buraya?”

“Dağlardan pek hoşlanmam. Daha ziyade şehirliyim.”

“Kusura bakma oğlum ama burada sana şehir gerillası seçeneği sunamıyoruz.”

Subay gürleyerek benim muhtemelen PKK yandaşı olmadığımı söyledi. Yeteneklerim buna bile yetmezdi. Ama askeri de adresimi doğru dürüst yazamıyordu. Doldurduğu formu bana verdiğinde Christinenstrasse’nın *Kriztinenşitirase*’ye dönüşmüş olduğunu gördüm.

“Mükemmel,” dedim.

“Rahat! Çıkın!” diye emir verdi subay efendi.

Rahatlamıştım ama riskli bulduğum için çaktırmamaya çalıştım.

Şimdi de Ahmet Amca’nın ifadesi alınacaktı. Yanından geçerken ona, her şey yolunda gitti dercesine göz kırptım. Arabada otururken rüzgârın hafif hışırtısını, askerlerin fısıldaşmalarını ve ara ara Ahmet Amca’nın sesini duyuyordum. Hava soğumuştı. Yine de arabanın bagajındaki çantadan ceketimi almaya cesaret edemiyordum.

Ahmet Amca’nın sorgusu çok daha uzun sürdü. Nasıl geçiyor acaba, diye merak ettim. Ama tahminim, Ahmet Amca’nın subayın aşağılamalarını ve hakaretlerini öyle kolayca kabul edemeyeceğiydi. Onun şiarlarından biri de, “bir kere direniş, hep direniş”ti.

Arabamız tüfeğini zor taşıyan ufak tefek bir asker tarafından gözaltında tutuluyordu. Sonunda nihayet tekrar yola koyulduğumuzda bize iyi yolculuklar diledi ve dikkatli olmamız konusunda uyardı.

“Sana ne sordular?”

Ahmet Amca sorumu dikkate almayarak önümüzde başka kontroller de olacağını söyledi. Bizi durduracak olanlar sadece ordu mensupları değildi. Militanlar da ajitasyon yapmak ve mücadelelerine destek talep etmek için yol kesiyorlardı. Ahmet Amca haklı çıktı ve ben, bütün yurtseverler için günün dayanışma günü olduğunu anlatmaya çalışan genç erkek ve kadınların keskin bakışlarıyla tanışmış oldum. Ahmet Amca onlara para verdi. Ben vermedim. Yine de bana iyilikler dilediler.

Sonunda Dersim şehir merkezine vardığımızda Ahmet Amca'nın keyfi yerindeydi ve birbiri ardına anekdotlar sıralıyordu. En çok hoşuma giden, Dersim'de bir delinin anısına heykel dikilmiş olmasıydı. İsmi Seyušen'miş ve Dersim'de *ermiş* olarak bilinirmiş. Evi yokmuş, yırtık pırtık giyinir ve her mevsim sokaklarda yalınayak dolaşmış. Sokağa çıkma yasağı olduğu bir gün şehirde kimseyi görmeyip tüm mağazaları ve çay ocaklarını da kapalı bulduğunda gidip Jandarma'daki askerlere veryansın etmiş. 1938 isyanındaki gibi herkesi kaçırıp öldürmekle suçlamış onları. Bu tür efsaneler nedeniyle, öldüğünde tüm Dersim mezarının başına toplanmış.

Ahmet Amca kiralık aracı Cumhuriyet Meydanı'na park etti. Bir markete girdik ve Ahmet Amca birkaç Seyušen'i haftalarca doyurabilecek kadar çok sebze meyve aldı.

“Biraz abartmadın mı?” diye sordum turuncu alışveriş torbalarını arabaya yerleştirirken.

Ahmet Amca, “Kalan'a giderken meyve ve sebze götürülür,” diye bir açıklama getirdi.

Dersim merkez ile Kalan arasındaki yol çukurlarla doluydu. Ayrıca aralarda dağdan yuvarlanarak düşmüş gibi gözükten dev taşlar ve küçük kaya parçaları yolu süslüyordu. Direksiyonda Ahmet Amca olduğu için çok mutluydum, çün-

kü bu ışksız hayalet yolda doğrusu pek şık bir sınav vere-
mezdim. Araba armut, üzüm, domates, salatalık ve biraz da
biber kokuyordu. Dışarısı buz gibi olmasına rağmen Ah-
met Amca kendi penceresini indirmişti. Böylece bize Ka-
lan'a kadar eşlik edecek olan Munzur Nehri'nin sesini du-
yabiliyorduk.

Ahmet Amca iyice yola konsantre olmuştu ve arabanın al-
tına taş savrulduğunda küfrediyordu. Daha iyi görebileceği-
ni sandığı için yüzünü ön cama yapıştırmıştı. Bir tek uyanık
kalmak için limon dişlemesi eksikti. O limon kokusu bana
hep eskiden arabayla İstanbul'a yaptığımız yolculukları ha-
tırlatırdı.

Tornova civarlarında yine askerler durdurdu. Ahmet Am-
ca sinirlenip Zazaca kulağa pek de hoş gelmeyen bir şeyler
söyledi. Bir asker bizi kibarca selamladı.

"Almanya'dan geliyorsunuz değil mi?"

Ahmet Amca kuru bir "Evet," cevabı verdi.

Asker, "Tam olarak neresinden?" diye sordu – bu sefer Al-
manca.

Şaşırmıştım.

"Berlin'den," diye cevapladı Ahmet Amca, gülümseme-
ye gayret ederek. Bu onun Türk askerine yaptığı ilk dost-
ça jestti.

"Ben de Almanyalıyım. Hamburg, Altona'danım. Vay be,
vay be, vay be..." diye sevindi asker. Sanki dünyanın öbür
ucunda hiç beklemediği bir anda eski arkadaşlarıyla karşı-
laşmış gibiydi.

Dersim'de Altonalı bir asker – böylesi filmlerde bile olmaz.

"Yoksa Dennis Rost'u da tanır mısın?" diye çıkıverdi ağ-
zımdan.

"O da mı Altonalı, moruk?"

"Evet."

"Yok vallahi, daha yollarımız kesişmemiş. Ama size kö-

tü haberlerim var. Birkaç saat önce Pulur yakınlarında bizle onlar arasında ağır çatışmalar çıktı. Yol kapalı. O yüzden yolunuza devam edemezsiniz. Komutanlığın emridir.”

“Sen aklını mı kaçırdın? Burada beş yıldızlı otelde süit mi tutacağız? Ne yapacağımıza dair bir fikrin var mı?” diye hırladı Ahmet Amca.

“Kızmanızı anlıyorum. Ama mesele güvenliğiniz.”

“Eğer mesele oysa Dersim’den çıkın artık.”

Ahmet Amca’nın öfkesini böyle kontrolsüzce ateşlemesi pek o kadar akıllıca sayılmazdı.

“Ona biz askerler karar veremeyiz. Biz sadece emirlere uyarak görevimizi yapıyoruz.”

Ahmet Amca cevap veremedi araya girdim.

“Bak, biz sadece altı günlüğüne geldik. Eğer yolumuza devam edemezsek çok vakit kaybedeceğiz.”

“Size engel olmak zorundayım. Eğer yola koyulursanız sizi durdurmam gerekir – icabında zorlayarak. Lütfen o noktaya gelmeyelim. Sizi can-ı gönülden davet ediyorum, bu gece bizde kalabilirsiniz.”

Bana göre koşulların tersliği düşünüldüğünde gayet kabul edilebilir bir öneriydi, ancak Ahmet Amca öyle düşünmüyordu.

“Size sığınacağımıza kurşuna dizilelim daha iyi.”

Ahmet Amca inatla arabada uyuyacağımızı söyledi. Küfrediyor ve direksiyona vuruyordu ama sonunda o da zoraki seyahat molamıza uyum sağladı. Az sonra da horlamaya başladı ve ben uyuma umudumu tamamen kaybettim. Canım bir şeyler içmek istiyordu. Bu durum, marihuana ve hayatın başka zevkleri olmadan geçireceğim bir haftaya kötü bir başlangıç sayılırdı. Dikkatlice kapıyı açıp, Ahmet Amca’ya çaktırmadan arabadan indim.

Altonalı asker, “Sigara ister misin?” diye sordu.

“Hem de nasıl!”

“Baban prensip sahibi bir adammış.”

“Öyle denilebilir,” dedim ve Ahmet Amca’nın babam olmadığını söylemedim, ne de olsa babam sayılırdı.

“Bülent Polat.”

“Devrim Bulut. Neden burada askersin Allah aşkına?”

“Alman vatandaşlığını alamadım. İşsizdim, gençken birkaç ufak cürmüm filan oldu, öyle olunca Almanya’da hemen dışlanıyorsun. Sonunda bir gün Türkiye’de askerlik vakti geldi. Parasını ödeyemezdim, mangır yoktu. Sonra şansızlıklar oldu ve kendimi savaş bölgesinde buldum. Çok sert durumlar yaşadım, ağır, sert olaylar, moruk. Bugün beni talep meleği öpmüş olmalı ki operasyona gitmem gerekmedi. Ama gitmediğin zaman da arkadaşların için korkuyorsun. İki ay sonra hepsi bitmiş olacak. Ya sen? Aile ziyareti ne mi geldin?”

“Hem evet hem hayır.”

“Çok net!” diye güldü.

Sustuk. Muhtemelen Bülent benim gizemli cevabımı çözmeye çalışıyordu, bense ona bütün hikâyemi anlatıp başını ağrıtmayı gereksiz buluyordum.

“En çok neyi özlüyorsun?”

“Hamburg’u,” diye cevap verdi hemen.

“Baksana, Rüya diye birini tanıyor musun? O da orada yaşıyor.”

“Soyadı nedir?”

“Kuş.”

“Yok be moruk. Neden?”

“Öylesine. Ben tanıyorum da.”

Bülent, askerler çatışmadan dönüp nöbetçi kulübesine girdiklerinde, kimse yaralanmadığı ve ölmediği için rahat bir nefes aldı.

Vedalaşırken “çak” yaptık. Arabaya dönüp yan koltuğa oturdum ve Ahmet Amca’nın uyanmasını beklemeye başla-

dım. Bülent Polat, diye düşündüm, *Gece Radyosu* için ne kadar da harika bir aday olurdu. Uzun uzun dikenli telle çevrelenmiş nöbetçi kulübesine baktım.

Sabahın ilk ışıklarıyla tekrardan yolumuza koyulduk. Ahmet Amca'nın siniri düğmeye basılmışçasına geri gelmişti. Bülent Polat'la keyifli bir sohbet ettiğimizi anlattığımda morali iyice bozuldu. "Asker istediği kadar tatlı bir insan olsun ve nereden geliyor olursa olsun, Dersim'de askeriye mensuplarına sigara molalarında eşlik etmek yakışık almaz," diye ders verdi bana Ahmet Amca, politik kayıtsızlığıma içerleyerek.

Yarım saatten biraz daha fazla bir süre sonra Dersim'in kuzey batısında kalan küçük ilçe merkezi Pulur'a vardık. Ana caddede bir mağazanın girişinin üstünde büyük boydaki ışıklı *Dallas* reklamı çarptı gözüme. Aynı isimli Amerikan dizisi Pulur'da müthiş sevildiği için 1980'li yıllarda bir ara kasap dükkânı bu ismi alıvermişti. "Ewing"lerin kaderi o zamanlar herkesin dilindeydi," diye hatırlıyordu Ahmet Amca. "Güzel kadınlar Pam, kavgacı erkekler ise J.R. diye çağılır-
dı. Kaybedenlere hep aynı isim veriliyordu: Cliff." Hayatında politik mücadelelerin yanı sıra Ewings ve Barnes'lara da yer olan Ahmet Amca'ya şaşırmaktan hiçbir zaman vazgeçmeyecektim herhalde.

Pulur'dan Kalan'a giden yol kilometreler boyunca cetvelle çizilmiş dümdüz bir çizgi gibiydi. Sonunda virajlar bitti diye Ahmet Amca namına seviniyordum. Ahmet Amca ise gençliğinde babasıyla bu yolu her mevsim yürümüş olmakla böbürleniyordu: Gidiş dönüş toplam yirmi beş kilometreydi. Ahmet Amca şimdi sular seller gibi konuşuyordu ama ben pek dinlemiyordum, çünkü hayatımdan resimler, sayfaları hızlı hızlı çevrilen o küçük resimli kitaplar gibi gözümün önünden geçmeye başlamıştı anlamsızca.

Kalan, ölü şehir gibiydi. Ahmet Amca köyün içinde arabayı sümüklü böcek hızında Haydar Amca ve Sultan Yen-

ge'nin evine doğru sürüyordu. Benim önden inip ikisine sürpriz yapmamı istedi. İçimde tuhaf bir his, dikkatli adımlarla evin kapısına yaklaştım. Zil bile yoktu, tahta kapıya hafifçe vurdum.

“Kim o?”

Bu, Haydar Amca'nın kalın sesiydi.

“Benim.”

“Sen kimsin?”

“Devrim. Almanya'daki yeğenin.”

Haydar Amca kapıyı açıp beni kucakladı.

“Sultee, çabuk koş. Bunu da mı görecektik? İnanamayacaksn!”

Kök salmış gibi kapı eşiğinde kalakaldım. Haydar Amca elimi tutup beni evin içine soktu. Evin içinde de bırakmadı, elinin kuru derisini hissediyordum.

“Bekle, Ahmet Amca da burada,” dedim.

“O itoğlu it yolu biliyor nasıl olsa. Onur konuğumuz sensin!”

Sultan Yenge geceliğinin üzerine geçirdiği pembe yün hırkasını ilikliyordu. İkisi de yataktan yeni kalkmışlardı. Yengemin beni öpebilmesi için yerlere kadar eğilmem gerekti. Yaşlanmıştı ama hâlâ güzeldi. Onu İstanbul'da gördüğüm birkaç sefer de güzelliği hemen dikkatimi çekmişti. Gizemli bir güzellikti.

Sultan Yenge, “Yüce Celal Abbas, bize bu mutluluğu da yaşattın ya,” diye sevindi ve amcama *bu dağ gibi adama* yani bana bir bakmasını söyledi. Yaşadıkları içten mutluluk beni duygulandırmıştı. Aynı zamanda onlar kadar çok sevinemediğim için utanıyordum. Yine münzevi olduğumu fark etmek iyi bir his değildi.

“Sizler hiç değişmiyorsunuz. Gözyaşı banyosu yapın diye gelmedik buraya,” dedi, çaktırmadan içeri girmiş olan Ahmet Amca.

Haydar Amca, “Nasıl bir sürpriz bu! Ne oldu da buraya gelmeye karar verdin?” diye sordu.

Sultan Yenge yardımına koştu:

“Bırak da çocuk bir soluklansın.”

Sırtımı duvara dayadığımda bitmek bilmez yolculuğumuzdan ve gece uyumamaktan dolayı ne kadar yorgun olduğumu fark ettim. Çılgın bir partinin veya uyuşturucuya bulanmış bir gecenin eşlik etmediği, yeni ve değişik bir tür yorgunluktu.

Bakışlarımı odada gezdirdim. Duvarlar uzun zamandır boyanmamıştı. Birkaç tabure ve titrek bacaklı yuvarlak bir masa dışında salonda, yani holde, başka mobilya yoktu. Kapı kolları fazlasıyla yıpranmış görünüyordu. Fakirlik göstergesi. Küçük bir aralıktan içeri sabah ayazı ve tuvalet kokusu giriyordu. Tuhaf, yeni bir dünyaya girmiştım.

Haydar Amca’yla Sultan Yenge birbirlerinin sözünü keserek durmadan konuşuyorlardı. Sanki bütün sorularını bir anda sorup bitirmek için düelloya girişmişlerdi. Onlar beni sorularıyla delik deşik ederlerken, ben onların yaşadıkları koşullara şaşmaktaydım. Ahmet Amca’nın onlara ara sıra para yolladığını biliyordum. Uzun yıllardır İstanbul’da yaşayan iki kuzenim ve üç kuzinim anne babalarına yardım etmiyorlar mıydı? Aslında sahiden bir bilgim olmaksızın, benim ailemde muhakkak öyle yapıyorlardır, diye düşünmüştüm hep.

Haydar Amca’nın yüzünde derin çizgiler vardı. Sarımtırak, bozuk dişleri ve etrafı koyulmuş gözleri onu muhtemelen olduğundan daha yaşlı gösteriyordu. Tam yaşını kendi de bilmiyordu. Onun kuşağından kimse bilmezdi, zira eskiden Dersim’de doğum günleri kaydedilmiyordu. Çoğu durumda doğum yılı bile doğru değildi, çünkü çocuklar okula geç başladığında, erken evlendiğinde veya askere gitmek istediklerinde tarih değiştirilirdi. Ahmet Amca bana bunu bir doğum gününde anlatmıştı.

“Haydar Amca, gerçekten, seni çok iyi gördüm. Ahmet Amca yanında yaşlı adam gibi duruyor,” diye bir yalan söyledim.

Haydar Amca, “Duydun mu Sulte?” diye sevindi.

Ahmet Amca’ya baktım. Tarafgir kıyaslamamla ilgili bana övgüde bulunmak istermiş gibi başını sallıyordu.

Sultan Yenge ekmek, peynir ve zeytin getirdi. Kenarı yaldızlı ve güllü küçük bardaklara çay koydu.

“Kürsülerinizi masaya yaklaştırın ve bir şeyler yiyin. Pek bir şeyimiz yok gerçi, misafir beklemiyordum,” diye özür diledi Sultan Yenge.

Ahmet Amca, “Senin kendi ellerinle yaptığın ekmeği dünyadaki hiçbir yemeğe değişmem,” diyerek, gazete kâğıdı inceliğindeki ekmeğin üzerine peynir koyup kocaman bir ciğaralık gibi sarmaya koyuldu.

Ufacık taburenin üzerinde alçak masa başında oturmak çok rahatsızdı ama şikâyet etmek istemiyordum.

Haydar Amca çayını içerken o kadar yüksek sesle höpürdetiyordu ki her defasında şaşkınlıkla ona bakıyordum. Eşinin yaptığı çayı övüyordu, ben de gerçekten nefis olan ekmeğine methiyeler düzüyordum. Gümüş kâsedan bir zeytin alırken Haydar Amca’yla Sultan Yenge’nin zeytinlerini bir lokmada yutmamaları dikkatimi çekti. Her zeytini en az üç kere ısıyor ve her bir ısırıktan sonra masanın üzerine koyuyorlardı, ta ki sırf çekirdeği kalana kadar. Zeytin buralarda değerli bir yiyecekti.

Kahvaltıdan sonra amcalarım köy kahvesine gittiler, ben de sonunda yatabildim. Ağır battaniyeyi üzerime çekerken Sultan Yenge’nin o ıslak kirpikli şarkıyı söylediğini duyuyordum. Uyanmam, yan odadan gelen yabancı kadın sesiyle oldu. Belli ki Sultan Yenge’nin misafirleri gelmişti. Kadınların kikirdemeleri ve kahkahaları dinmek bilmiyordu. *No sleep in Dersim*. Rüya’ya böyle bir mesaj yolladım.

Kot pantolonumu giydim ve Rûya'nın anında gelen cevabını okudum:

Uykunu Berlin'de alırsın! Kendini Dersim'i yaşamaya bırak. Pişman olmayacaksın. R.

Daha uzun süre yatağa yapışık kaldım ve Rûya'nın ne demek istediğini anlamaya çalıştım.

“Dedikoducu teyzeler uyumana engel olduysa kusura bakma. Onları yollayamadım. Bizde köye misafir geldiğinde hemen komşular eve doluşur. Berlin'de de öyle mi?”

“Komşularımla hiç görüşmüyoruz valla. Sadece bir anlaşmazlık olduğunda.”

“Amca çocukların da İstanbul'daki komşularından şikâyetçiler. Büyük şehir hayatı öyle bir şey herhalde.”

“Ben yine de seviyorum.”

“Bizim komşular seni çok merak ediyorlar valla.”

“Neden?”

“Bana bak, sen ailedensin. Burada hâlâ anneni babanı hatırlıyorlar. Ölümleri unutulmadı. Şimdi de sen gökten düşer gibi buraya geldiğin için herkes çok merak ediyor.”

“Anlıyorum.”

Sultan Yenge'nin şüpheli bakışları üstümdeydi ve hangi rüzgârın beni Dersim'e attığını şimdi o da merak etmeye başlamıştı. Gelmemin asıl sebebi bana şu anda o kadar çocuksu ve saçma geliyordu ki anlatmamayı tercih ederdim. Gerçi bunu Sultan Yenge'den gizlemek de bir o kadar saçma olurdu. Zaten Ahmet Amca'nın ilk fırsatta Haydar Amca ve Sultan Yenge'ye durumları keyifle anlatacağından emindim.

“Almanya'daki bir kadına buranın en güzel taşını götürmek için geldim. Ailesi Dersimli. İsmi Rûya.”

Sultan Yenge güldü, güldü ve güldü. Bana güldüğünü düşündüm. Anlardım bunu. Kendimi alışveriş merkezin-

de hırsızlık yaparken yakalanmış küçük bir çocuk gibi hissediyordum.

“Yanlış anlama, sana gülmedim. Erkeklerin kadınlar için yaptığı aptallıklar bana çok komik geliyor da. Haydar Amca muhtemelen kırk yıldır benim için senin bu Rüya için girdiğin kadar zahmete girmemiştir.”

“Ahmet Amca, Gül Yenge için hep emek verdi ama.”

“Komünistler daha iyi adamlar oluyor. Bir de Avrupa havası aldıktan sonra bizim öküzlerin yanında prens gibi kalıyorlar.”

Sultan Yenge lafını pek esirgemiyordu.

“Fakat aradığın şeyi burada bulamazsın,” dedi kendinden emin bir şekilde.

“Güzel bir taş, illa bulunur yahu.”

“Beni anlamayacak kadar yorgun olamazsın. Demek istediğim şu: Rüya’nın gönlünü almak için geldiysen buralara, hiç yola çıkmasaydın daha iyi.”

“Niye öyle diyorsun? Onun için Dersim’in önemi büyük.”

“Senin için değil ama.”

Amcalarımın eve dönüp Sultan Yenge’nin varsayımlarını yarıda kesmelerine sevindim. Amcamlar oturur oturmaz bize hoş geldin demek için yeni ziyaretçiler evi doldurdu. Komşular birbirleri ardına hatırımlı soruyorlardı. “İyiyim, teşekkürler,” deyip ben de onların hatırını soruyordum. Hatırlarını sorduğum için teşekkür ediyorlardı ve sıra ötekine geçiyordu.

Neredeyse herkes niye evlenip çocukluğa karışmadığını soruyordu. Bir de, Haydar Amca’yla Sultan Yenge bununla hava atmış olacaklar ki, gerçekten ünlü bir radyo moderatörü olup olmadığımı öğrenmek istiyorlardı.

Üzerinde eprimiş bir süper retro turuncu takım olan Abidin Bey, “Artık ağabeyinle yeğenin bizi onurlandırdığına göre onların şerefine bir kurban kesersin, değil mi Haydar?” diye sordu.

Haydar Amca, “Bir yarın olsun da, en az bir kuzunun kellesi gidecek,” diye keyiflendi.

Ne kadar yorgun ve bitkin olsam da gece yine uyuyamadım. İçimde tuhaf bir huzursuzluk vardı. Sonunda biraz sakinleştım ve Sultan Yenge’yle yaptığımız konuşmayı unutmaya çalıştım. Aynı odada yattığımız Ahmet Amca tüm bunlardan habersizdi. Hemen uyuyakalmıştı ve meşhur horlaması kısa fasılalarla sabaha kadar bana eşlik edecekti.

Bir noktada artık dayanacak gücüm kalmadı. Yataktan çıktım, pencerenin yanına oturup gökyüzüne baktım. Lüks sınıf yıldızlar, sıfır kuruşa uyarıcı etkisi, sınırsız gökyüzü – hem çok uzak hem de elimi pencereden uzattırarak kadar yakın. Uzun uzun bu manzarayı seyrettim ve Rûya’yı düşündüm. Onunla beraber açık pencerenin yanında oturup gökyüzündeki yıldızları seyretmenin ne kadar hoş olacağını düşledim. Ama daha da güzeli onunla Berlin’de geceye yelken açmak olurdu. Hiçbir şey benim şehrimin ışıkları kadar güzel olamazdı.

“Kahrolsun tüm dünyanın çalar saatleri, bir horoz tarafından uyandırılmaktan daha güzel ne olabilir,” diye şakıyarak güne başladı Ahmet Amca. Cep telefonuma göre saat beş on dördtü. Yerel saate göre tabii bir saat ilerideydik. Yine de lanet olsun, çok erkendi.

Koridora çıktığımda Sultan Yenge endişeyle, “Uyuyamadın mı?” diye sordu.

“Yok, uyudum...”

“Elini yüzünü yıka bakalım. İyi gelir.”

Sultan Yenge bana küçük bir havlu ve bir parça zeytinyağlı yeşil sabun uzattı.

“Sana dün çeşmeyi gösterdim ya. Dereden aşağı inen yolu takip edeceksin. Unutmadın değil mi?”

Tabii ki unutmamıştım, Kalan o kadar küçük ve düzenliydi ki, kaybolmak istesen bile başaramazdın. Sularla çevrili bu bölgede evlerde su olmaması da gerçekten tuhaftı. Açık havada yıkanma olanağını değerlendirmeye doğru giderken yoluma sakallı ve parlak mavi gözlü bir adam çıktı birden. Durmadan kafasını kaşıyor ve bana Haydar’ın Paris’ten gelen

yeğeni mi olduğumu soruyordu. Bense henüz bir ayaküstü sohbe giremeyecek kadar yorgun ve yavaş bir moddaydım.

Kimliği belirsiz adam hayal kırıklığına uğramıştı:

“Çok kibirli bu Parisli insanlar, bu Parisliler feci kibirli.”

“Ben Berlin’denim,” diye düzelttim.

“*Je suis, tu est. Tu est, je suis,*”⁸ diyerek ebleh ebleh kıkırdadı ve koşarak uzaklaştı.

Çeşmede yaşlı bir kadın büyük bir kovaya su dolduruyordu. Benimle Zazaca konuştu. Türkçe, onu anlamadığımı söyledim. Başını salladı, ikinci kovayı da ağzına kadar doldurup veda etmeden gitti. Başımı suyun altına tuttum ama çok uzun değil çünkü fena ürperdim. Buz gibi su bir anlığına da olsa yorgunluğumu almıştı.

Sultan Yenge’ye şikâyet gittim:

“Gözetleniyorum.”

“Gerçekten mi? Kim cûret etti buna?”

“İnanmayacaksın ama tanımıyorum. Fransızca konuşuyor ve bitlerin isyanını önlemek istermişcesine kafasını kaşıyor.”

“Deli Musa.”

“Fransızcayı nereden biliyor?”

“Babası Seyit Bey’den. Nur içinde yatsın. Kalan’dan bugüne kadar çıkan ilk ve son Fransızca öğretmeniydi. Musa hayatı boyunca yanından ayrılmadı hiç.”

“Adam kafayı yemiş.”

“Ağzından çıkana dikkat et. O bizim kutsal budalamız. Herkes ondan biraz çekinir.”

“Niye ki?”

“Kehanetlerde bulunabiliyor. Birisini lanetlerse o kişinin kaderi kararır.”

“Kusura bakma ama çok saçma. Gerçekten inanıyor musun buna?”

8 (Fr.) Ben benim, sen sensin. Sen sensin, ben benim – ç.n.

“Tabii ki inanıyorum.”

Yengemin kehanetlere ve lanete inanmasına inanasım gelmiyordu.

“Amcam nerede?”

“Ahmet yattı yine. Haydar Honda’da.”

Şaşkınlığım Sultan Yenge’nin gözünden kaçmamıştı. Bana Kalan’ın dışında kalan büyükçe bir bölgeye Honda denildiğini anlattı. Kalan’a elektrik ve onla beraber televizyon da geldiği zaman insanlar Japonların arabaya Honda demesine şaşmışlardı. “Honda buralarda tarlaydı,” diye güldü Sultan Yenge ve açlık durumumu sordu.

“Daha çok erken,” dedim.

“Ama güneş çoktan doğdu bile.”

Kalan’da yemek söz konusu olduğunda hiçbir zaman erken ya da geç sayılmazdı.

Terasta dama çıkılan bir merdiven gördüm. Dikkatlice yukarı çıktım. Tüm köyü gören şahane bir manzara vardı. Eski taş evlerin hepsi birbirine benziyordu, yıkıntılar da öyle. Yıllardır Ahmet Amca’nın savaş yüzünden insanların metro-pollere kaçtığını ve sadece Kalan’da ölmek isteyen veya gitmeye parası yetmeyenlerin burada kaldığıyla ilgili şikâyetlerini dinlerdim. “Göç bile mangıra bakıyor,” derdi.

Kalan panoramasında diğerleri arasından sivrilen tek bir bina vardı. Öbürlerinin aksine damı tenekeyle kaplı ve duvarları boyalıydı. Kavak ağaçlarıyla çevrili bu jandarma binasının önünde de iki büyük Türk bayrağının dalgalandığı bir gözetleme kulesi bulunuyordu. Hemen yanında ise göğe yükselen bir Atatürk heykeli vardı, sağında ve solunda askerler devriye geziyordu. Taze sabah havasını solurken Munzur Dağı’na doğru döndüm, tepesindeki karı gördüm ve yine yorgunluğumu hissettim.

Sabah kahvaltısında laf arasında annemlerin mezarına gitmek istediğimi söylediğim zaman herkes birden susuverdi.

Kalan'a geldiğimizden beri kimsenin bir dakika boyunca konuşmadığı ilk defaydı bu belki de. Sultan Yenge'nin gözleri dolmuştu.

"Sulte, keş şunu. Çocuğu üzüyorsun," diye kızdı Haydar Amca.

Haydar Amca, mezarlığa Ali Dede'yle beraber gitmeyi önerdi. Yine şaşkın şaşkın bakakaldığım için açıklama yaptım: İhtiyar din adamı, Kalan'daki bütün düğünlere ve cenazelere çağrılırdı.

Ahmet Amca, "Ne yapacağım onu ya?" diye ateş püskürdü.

Ahmet Amca, Ali Dede'nin bir şarlatan oportünist olduğunu söyleyince kavga çıktı, çünkü Haydar Amca, Ali Dede'ye öyle demenin günah olduğunu düşünüyordu. Ali Dede kendi inançlarına sadıktı ve başkaları gibi havalar değiştikçe değişirmiyordu fikirlerini.

"Tabii ki değiştirmez o sahtekâr, çünkü inancı bunu yapmasını yasaklıyor."

Ahmet Amca bin dereden su getirerek, politikanın, sürekli değişen güç ilişkilerinden doğan sorulara cevap arayışı olduğunu anlattı.

"Seni anlamıyorum. Oylarımızla meclise girmek istedikleri için buraya gelen siyasetçiler gibi konuşuyorsun. Ankara'ya gitmeyi başardıkları an bir daha yüzlerini görmüyoruz. Bıkım bu heriflerden. Bunların lafına kuruş vermem artık."

"Vermemelisin zaten. Bu laik yalancılar sizin için ne yaptılar? Koca bir hiç," diye kızdı Ahmet Amca.

"Ben tek başıma gitmek istiyorum. Ali Dede'yi filan istemiyorum, bir başkasını da," diyerek kardeş kavgasının arasına girdim. Yine herkes susuverdi.

Saatin hâlâ erken olmasına rağmen güneş havayı ısıtmıştı. Polo gömleğim sırtıma yapıştı. Köprüyü de geçtiğimde varmış olacaktım. Munzur'un eteklerindeki mezarlığa yaklaşıırken korku ve heyecan hissediyordum. Vardığımda, heyeca-

nım bir anda geçti. Sultan Yenge'nin ricası üzerine mezarların üstüne basmamak için dikkatli adımlarla yürüyordum. İlk defa her taraftan girilebilen bir mezarlık görüyordum. İnsanın ölülerinin yanına varmak için bir kapıdan geçmesinin gerekmemesi tuhaf geldi bana.

Çoğu mezarın bir taşı bile yoktu, bazıları çok bakımsızdı ya da tamamen çökmüştü. İlk dikkatimi çekense bazı mezar taşlarına bağlı kırmızı kurdeleler oldu. Rüzgârda uçuşurken çok güzel görünüyorlardı. Yavaşça kırmızı kurdeleli bir mezar taşına yanaştım. Burada sadece yirmi bir yaşına kadar yaşamış olan Cem Baki yatıyordu. Taşında kırmızı kurdele olan diğer ölülerin hepsi de çok daha uzun yaşamamışlardı.

Annemle babamın mezarına geldiğimde nasıl olacağımı, ne hissedeceğimi uzun zaman merak etmiştim.

Şimdi ise hiçbir şey hissetmiyordum.

Yere oturup sırtımı annemin mezarına dayadım. Munzur Dağı'ndan dinmek bilmeyen şiddetli bir rüzgâr esiyordu. Saçlarım yüzüme düşüyor, perçemlerim yanaklarıma yapışıyordu. Saçlarımı geri itmeyi canım istemedi. Bitiremediğim bir romanı hatırladım, anlatıcı ölülerle konuşuyordu. Bunu tasavvur etmek şimdi bile çok saçma geliyordu bana. Sonunda iki mezarın arasına uzanıp bulutsuz gökyüzüne bakarak bir sigara içtim:

Cep telefonum titremeseydi muhtemelen uyuyakalırdım. Zar zor doğruldum, ekranı görebilmek için elimle karartıp mesajı okudum:

Yağmur yağıyor. *Ferfecir* dinliyor ve seni düşünüyorum. Keşke ben de şu anda Dersim'de olsaydım. Yakında görüşmek üzere, R.

Sırıttım.

Bir süre sonra kalktım, iki mezarın önünde de eğilerek sessizce veda ettim ölü annem ve babama. Daha sonra Mun-

zur Nehri'nin kıyısına oturdum, nehrin taşlarının inatla kıyıya vuruşunu seyretmek hoşuma gitti. Rûya'ya cevap olarak Kalan'ın güneşli olduğunu ve Berlin'e döndüğümde onunla Metin&Kemal Kahraman Kardeşler'i dinlemek istediğimi yazdım. SMS'i yollarken Rûya'nın yakında bana yine yazacağından emindim.

Bir yerlerden, her tür mutluluğa isyan sayılabilecek türden bir müzik çalınıyordu kulağıma. Rûya için şarkı sözü ararken aklımda yer etmiş Mikail Aslan olabilir, diye düşündüm. Ne zaman güzel bir şarkı duysam hemen başka bir harika parça daha dinlemek isterdim. Şu an Antony and the Johnsons'dan *Cripple and the Starfish* çalsa, duyguların zirvesine çıkarırdı beni. İyice kendimden geçmiştim, Ahmet Amca'nın önümde durduğunu hemen fark etmedim. Kahve- de beklemeye artık dayanamadığını itiraf etti.

Komşu köyümüz olan Konuk'a giden yol üzerinde, göl kıyısındaki bir mekâna oturduk. Lokantanın ismi yoktu ve bir ebedi geçicilik izlenimi veriyordu. İçinde yalnızca bir mutfak bulunan minnacık bir kulübenin etrafında duran basit plastik sandalyeler ve bahçe masalarından ibaretti her şey. Bu haliyle Berlin'de olsa, müthiş sükse yapardı. Burada ise neyse oydu. Bizi öğle güneşinden koruyan dev gibi bir söğüt ağacının dibindeki iki kişilik bir masaya oturduk. Ahmet Amca saatin çok erken olmasına rağmen rakı söyledi. Mezarlık ziyaretinden sonra alkol oranı yüksek içkiler belki de en münasibiydi. Ancak yan masalardakilerin de alkol alıyor olmasına bir anlam veremedim. Ahmet Amca'ya daha fazla eziyet etmemek için, mezarlık ziyaretimin nasıl geçtiğini anlattım.

“Sen daha dramatik olacağını mı düşünüyordun?” diye sordum anlatmayı bitirince.

“Bu çok katmanlı ve karmaşık durumda nasıl bir beklenti uygun olurdu, onu bile bilmiyorum.”

“Haydar Amca haksız değil. Bazen sahiden gerçeklerden bihaber konuşup duran bir politikacıyı andırıyorsun.”

“Eğer yle olsaydı, tam teslimiyet derdim vaziyetime.”

Yeniden ortak dilimizi bulduk. Ahmet Amca mezarlıklardan ve cenazelerden mümkün olduğunca kaçtığını itiraf etti. Elazığ’daki gibi aktırmasa da ller için yas tutulmasını kalbi kaldırmıyordu. Annemlerin zamansız ölümünü asla kabul edemeyeceğini söyledi. nce azıcık gözleri doldu, sonra ağlamaya başladı. Benim için annemler hâlâ soyut figrlerdi. Yas için yeterli değildi bu. Ahmet Amca’nın kolunu tuttum ve acısını hafifletecek kelimeler aradım. Ama bulamadım.

Lokantadan döndüğümüzde neredeyse tüm mahalle Haydar Amca’yla Sultan Yenge’nin terasına toplanmıştı. Hepsi bize selam vermek için yerinden kalktı. Bazıları ellerini ptrmeye kalkıştılar. şimdiye kadar yaşa saygı göstermek için hiç el pmediğim gibi, bu sefer de başarıyla es geçtim. Bu antika acayıplıklere ne gerek vardı? İkili olduğumu saklamaya çalıştım.  duble rakıdan sonra Ahmet Amca maydanoz söylemişti, maydanoz iğnemiştik ve o, rakı kokmayacağımıza yemin etmişti.

Bir konuk, “Oğlum, buraya gel. Senin için kurban kesildi,” diye seslenerek beni masaya çağırdı.

Herkesi afiyet olsun dileğinde bulunurken, tok olduğumu söyledim.

“Ama mesele a olman değil, gelenegimiz böyle. Bir lokma al en azından...” diye rica etti Haydar Amca, zeri et dolu büyük bir fırın tepsisini masaya yerleştirirken.

Karşımda oturan yaşlıca teyze kalın camlı kemik gözlüğünü takmış büyük bir dikkatle telefonunda mesaj yazıyordu. Yanındaki konuk ise telefonuna tarlanın nasıl sulanacağına dair talimatlar haykırmaktaydı. Maydanozun mucizevi faydalarına inancım kalmamıştı çünkü hâlâ rakı ko-

kuyordum. Buna karşılık Ahmet Amca'nın telefonda bağırarak Anadolulularla ilgili tezleri şimdi bana doğru gelmeye başlamıştı.

Ahmet Amca, "Buyrun, başlayalım. Devrim et yiyemiyor. Doktor birkaç aylığına yasakladı," diyerek benim adıma yalan söyledi, bir yandan da benim dışımda kimsenin anlamayacağı gizli bir selam çakarak.

Bir komşu, "Körpe kuzu eti olabilecek en iyi ilaçtır," diyerek karşı çıktı.

"Doktoru boş verin," dedi bir başkası ve neredeyse herkes tarafından peşpeşe onaylandı.

Sultan Yenge endişeyle kötü bir şeyimin mi olduğunu, ne rahatsızlığımın olduğunu sordu ve bir kez daha gözleri doldu.

Haydar Amca, "Aslan yeğenim turp gibi. Bu et de onu iyice kuvvetlendirir," dedi kendinden emin bir şekilde.

"Ama yiyemediğini söylüyorum size! Zaten zor olan durumunu daha da zorlaştırmayın. Devrim eti her şeyden çok sever. Doğru değil mi?"

Hemen cevabı yapıştırdım:

"Tabii ya."

"Ama bu kurban eti. Bundan bir şey olmaz ki," diye ısrar etti Haydar Amca.

Etin tadına bakmam için ısrarlar sürünce bir noktada dayanamayıp birkaç kaşık kurban etini mideye indirdim, sonra ayağa kalkıp Haydar Amca ve Sultan Yenge'ye yemek için, komşulara da geldikleri için teşekkür ettim. Görüş alanlarından çıktığım anda dışarı koşup duvarın dibine kustum.

"Ça va?"⁹

Yine mi bu, diye düşündüm köyün delisi kikirdeyerek hatırımı sorunca.

"Nasıl olduğumu görüyorsun işte: Çok kötü."

9 (Fr.) N'aber? – ç.n.

“Düzelir. Düzelecektir.”

Musa’yı yalnız bırakıp çeşmeye gittim, etin ve çıkardıklarımın tadı gitsin diye ağzımı yıkayıp çalkaladım. Hiçbir işe yaramadı. Sonunda tadı geçirir diye bir sigara yakıp hızlıca içtim. Arkamdan gelen Ahmet Amca bana ikinci sigaramı ikram etti.

“Burada işim ne benim? Gerçekten? Gitmek istiyorum, mümkünse hemen.”

“Yavaş ol.”

“Görmem gerekeni gördüm. Lanet olsun, bir taş da bulurum nasıl olsa.”

“Zamanından önce ayrılmamız biraz arabesk olur. Muhtemelen mezarlık ziyareti seni epey strese soktu. Yalnız gitmen kötü bir fikirdi.”

“Hayır, o değil. Sadece buradan gitmek istiyorum.”

“Sultan Yenge’yle Haydar Amca çok alınırlar. Kendi suçları olduğunu düşünürler. Bütün köy haftalarca dedikodumuzu yapar.”

Aslında başka insanların beklentilerini karşılamak zorunda olmadığım için kendimi şanslı sayardım. Neredeyse hiçbir zaman birilerinin hoşuna gitmek ya da birilerini etkilemek için bir şey yapmıyordum. Bu yüzden de giriştiğim bu romantik hamleler şu anda bana çok gerçekdışı geliyordu, çünkü yakışmıyordu, uymuyordu işte bana. Rüya uğruna, aslında olmak istemediğim birini oynuyordum. Bu rolden ne kadar çabuk sıyrılabilirsem benim için o kadar iyi olacaktı. Kalan’dan erken bir ayrılış, bana bu yolda atılacak ilk adım gibi geliyordu. Et yemek istemiyordum, kurban eti olsa bile. Şişko bir subay tarafından aşağılanmayı da istemiyordum. Annemlerin mezarını görmek iyi olmuştu, tamam, ama şimdiye kadar hiç iz peşine düşmeden de pekâlâ sürdürmüştüm hayatımı. Kalan’dan ani ayrılışımı destekleyecek bir dolu sebep daha buldum, ancak

hepsinden daha ağır basan bir karşı argüman vardı: Ahmet Amca.

Çünkü bakışları tuhaf bir şekilde melankolikleşmişti. San-ki birisi neoliberalizmin dünya çapındaki zaferinin önümüz-deki bin yıl boyunca durdurulamayacağını çıtlatmıştı ona, öyle sarsılmış bakıyordu.

“Haklısın. Kapris yapmanın zamanı değil. Birkaç gün da-ha dayanabilirim. Kalıyorum.”

Ahmet Amca rahatlayarak, “Çok iyi,” dedi.

Akşam dördümüz terasta oturduk. İki amcamla ben soğuk bira içiyorduk, Sultan Yenge de kendine çay koydu.

Haydar Amca dayanamayarak, “Mezarlık ziyaretin nasıl geçti?” diye sordu.

Sultan Yenge kocasına kızarak, “Çocuğu bir rahat bırak-sana!” dedi.

“Boş ver yenge. İyiydi. Tahmin ettiğimden çok farklıydı.”

“Bir de Ali Dede’yle gitmelisin. Dua okusun.”

“Yok ya, gerçekten. Annemler komünistti. Hoşlarına git-mezdi bence,” diye reddettim.

“Aynı bu herif gibisin,” dedi Haydar Amca ve işaret par-mağıyla Ahmet Amca’yı gösterdi.

“Korkarım ona o kadar da benzemiyorum,” dedim, Ahmet Amca’nın hem duygulanıp hem utanmasını izleyerek.

“Kuzunun tadını da beğenmedin herhalde?”

Haydar Amca da her şeyi bilmek istiyordu.

“Doktorun et yememi yasakladığı yalandı. Ben vejetarye-nim.”

Sultan Yenge bacağına bir şaplak atarak *Vah vah vah* diye bir çığlık kopardı.

“Oğlum, niye bize söylemedin? Bazı insanların et yemek-ten vazgeçtiğini bilmeyen kara cahiller mi sandın bizi? Umut da et yemiyor, çünkü hayvanların öldürülmesine karşı.”

“Umut kim?” diye sordu Ahmet Amca.

“Selvi’nin nişanlısı...”

“Selvi?”

“Yıldızların Altında’daki çift...”

“Televizyon dizisi mi?”

“E herhalde, n’olucak başka? Sizin de Almanya’da hiçbir şeyden haberiniz yok.”

Hepimiz güldük, Haydar Amca yıldızların hiçbir yerde Kalan’daki kadar parlamadığını iddia ettiğinde de gülmeye devam ettik.

Bu arada üçüncü biramı devirmiştım, dördüncüyü kendime yasakladım. Biranın fazlası uykumu kaçırdı. Bense uzun ve derin bir uykunun özlemini çekiyordum.

Uykusuz bir geceden sonra kendimi zorlukla salona taşıdım. Sultan Yenge kediler üzerine çullanmasın diye kahvaltıyı kaldırmıştı. Birkaç aşamada zeytin yedim ve diğerleri içmeyi bırakana kadar çay içmeye devam ettim. Böylece yedi bardak içmiş oldum. Sonrasında Ahmet Amca bana köyde bir tur atmayı teklif etti. Gezimiz kahvesinde noktalanacaktı.

Dört ay öncesine kadar Kalan’da iki tane kahve bulunuyormuş, oysa nüfus iki yüzün altındaydı. Kahvelerin işletmecileri müşteri için sürekli kavga ederlermiş. Sonunda hayatlarını idame ettiremeyecek kadar düşmüş kazançları.

Ahmet Amca’nın anlattığına göre bir gün, daha genç olan Nurettin, rakibine dükkânını iki seneliğine kapatması halinde sabit bir para ödemeyi teklif etmiş. Kalan’da tek kahve sahibi olarak kalan Nurettin, ilk iş garsonlarından ve garson ücretinden kurtulmuş. Evlerinde hiçbir iş görmeyen ve şekerin yerini bile bilmeyen adamlar, Nurettin’in küçük mutfağına girip kendi çaylarını kendileri yapmak zorunda kalmışlar. Soğuk bir bira veya gazoz söyleyebilecekleri günler geride kalmış, çünkü her şeyi kendileri almaları gerekiyormuş. Ahmet Amca, Nurettin’in konseptinin İstanbul’daki Kalan cemaatinin diline düşmesini gayet manidar bulu-

yordu. Bazılarına göre gastronomiye önem vermeyen modası geçmiş bir komünistken bazıları da parmağını bile oynatmadan para kazanan kurnaz bir iş adamı olarak görüyordu Nurettin'i. Kalan'dakiler ise müşterilerin yeni sistemi anlamayıp az para bırakacaklarından şüphelenmişlerdi. Ancak çok geçmeden müşterilerin gümüş kâseye az bırakacaklarına fazla para bırakmaktan hoşlandıkları ortaya çıkmıştı. Kimse cimri ya da dolandırıcı gibi görünmek istemiyordu.

Ahmet Amca, "Mükemmel bir yaklaşım. Böyle bir şey sadece burada var," diye mekânı övdü, Nurettin'in kahvesindeki herkesin duyabileceği şekilde yüksek sesle.

"Zionskirchplatz'daki Weinerei'da da yıllardan beri bu sistemi uyguluyorlar," dedim.

Soğuk gazozlarımızı içip bozuklarımızı kutuya attık ve Pulur'a gitmeye karar verdik.

Ahmet Amca, "Dün çok tuhaftı," dedi, ben Pulur'daki Roma isimli lokantada soğuk yayla çorbamı kaşıklarken.

"Tam olarak neydi tuhaf olan?"

"Vejetaryen olduğunu söyleyemediğimiz için kurban eti yemek zorunda kaldın."

"Yolculuğumuzdan önce benden buradaki insanların yaşayışına dikkat etmemi, değerlerine ve kurallarına saygıyla yaklaşmamı ve bir Alman kültür emperyalisti gibi davranmamamı rica etmemiş miydin?"

"Bu kelimelerle mi?"

"Evet, aynen böyle demiştin."

"Aman Tanrım, Alman politikacıların entegrasyon lafıyla estirdikleri terör gibiymiş. Sadece *emperyalist* kelimesini çoktan beri kullanmıyorlar artık."

"Her halükârda, rican benim için önemliydi. Rosenthaler Meydanı'ndaki döner satıcısı bile benim et yemememe kafa sallıyorsa, Kalan'daki insanlar sırayla düşüp bayılırdı herhalde diye düşündüm."

“Zavallı beynin Avrupa merkezli çalışıyor. Ayrıca Kürdofobsun.”

“Öyle bir kelime yok bile.”

“Olabilir. Öyle bir olay var ama.”

“Yani?”

“Kürt düşmanlığı.”

“Delirmişsin sen. Niye Avrupa merkezli olayım, niye Kürtleri sevmeyeyim?”

“Çünkü buradaki insanları Berlin’deki dönercinden daha geri kafalı buluyorsun.”

“Neden öyleymiş? O da Kürt.”

“Evet ama Berlin’de yaşıyor. Avrupalı bir Kürt.”

“Sonuçta herkesi koyacağın bir çekmece var.”

“Bu sistemin kurallarını ben uydurmadım. Ama asıl söylemek istediğim şu: Yengenle amcan vejetaryen olduğunu saklamamıza gülseler de eminim ki kendileriyle beraber kurban eti yemen onlar için çok anlamlıydı. Birinci sınıf kültürel beceri derim ben buna. Zeytinleri iki, üç, dört ısırıkta yemek ise tam bir çıkarıcılık.”

“Ona mı dikkat ettin sen?”

“Oportünist tavırlar pek gözümünden kaçmaz benim,” diye rek gülümsedi Ahmet Amca.

Yemekten sonra Pulur’un Kalan’dan çok daha kalabalık olan ana caddesinde bir aşağı bir yukarı dolaştık. Sürekli cep telefonları çalmaktaydı, zil sesleri mekânsız melodiler gibi yakalıyordu insanı. Vitrinler burada olmasını beklemeyeceğim markalarla doluydu. Kırtasiyenin adının Oxford, postanenin karşısındaki kebabçının adının da Şnitsel olacağını ise hayal bile edemezdim.

Hızlı adımlarla bize yaklaşan bir adam, “Allloooooo, buradasın ve ilk haberi olan ben değilim ha, döne sen!” diye sistem etmeye girişiverdi.

Ahmet Amca, “Tam size doğru geliyorduk, İsmet,” diye-

rek kurtulmaya çalıştı adamdan.

“Desene, bu Devrim mi?” diye heyecanla sordu İsmet Bey.

“Evet, bu...”

“Devrim Bulut,” diyerek cümleyi tamamladım.

Ahmet Amca’nın ahbabı, “Biliyorum canım,” diyerek beni yukardan aşağı süzdü.

Bakışları hem mutlu hem de hüzünlüydü.

“Sen beni tanımazsın ama baban benim arkadaşım,” dedi duygulanarak ve bizi evine davet etti.

Girişinin üstünde Dünya Ticaret Merkezi’nin silüetinin resmi asılı olan Café New York’u geçtik. Rûya’ya ikinci SMS’imi yazdım: “Çılgın bir yer bu Pulur.” Bu mesajım da cevapsız kaldı.

“Bak, Devrim’i getirdim, Ahmet’in Almanya’daki yeğeni,” diye bağırdı İsmet Bey benimle tanışmak için can atan eşi Ayla’ya.

Ayla’nın sakinleşmesi epey zaman aldı. Ben varken kimse Ahmet Amca’yla ilgilenmeyecek gibi görünüyordu, neyse ki o bundan rahatsız değildi.

İsmet Bey, İstanbul’dan gelen oğlu Ferhat’ı şikâyet etti:

“Oyuncumuz ne yapıyor bakalım? Hâlâ yatıyor mu? Altı haftadır geceleri içip gündüzleri uyumaktan başka bir şey yapmıyor.”

Bu sıcaklarda tüm gün uyuyabiliyorsa sahiden sıkı içiyor olmalı diye düşünüp kıskandım herifi.

“Nasıl gidiyor işleri?” diye sordu Ahmet Amca.

İsmet Bey Ferhat’ın tatil kaçamaklarına kızsa da oğlunun Güzel Sanatlar Fakültesinde okuyor olmasıyla ve bir yandan da oyuncu olarak çalışmaya başlamasıyla büyük gurur duyuyordu. Oğlunun sinema filmlerindeki kısa sahnelerini ve çok sevilen bir dizideki rolünü anlattı. İki yıl önce ilk defa televizyona çıktığında tüm Pulur izlemişti. O zamandan beri “Hollywood-Ferhat” diye anılıyordu. Kendisi anti-emper-

yalist bir duruşu olduğu için bu lakaptan pek hoşlanmamıştı. Petkin ailesinde neredeyse bir saat kaldık, Nescafe içtik ve kurabiye yedik. Gittiğimizde Ferhat hâlâ uyuyordu.

Kalan'a döndüğümüzde, Sultan Yenge'nin, birkaç günlüğüne gelip saatlerce başka bir yerde geçirmemiz üzerine sistemlerini dinlemek zorunda kaldım. Ona terasta bir barış sigarası ikram ettim.

"Fark hemen anlaşılıyor. Bu Avrupa'dan gelen tütünün tadı çok daha güzel," dedi.

Ona sigarayı Elazığ Havaalanı'ndan aldığımı söylemedim.

Haydar Amca, "Kahve'ye gidelim de şu kendini beğenmiş Ahmet'e hoşkinde bir ders vereyim," önerisinde bulundu.

Sultan Yenge şimdi de Nurettin'in dumanlı mekânına gideceğimiz için benimle zaman geçiremeyeceğinden şikâyeteye başladı. Aslında geldiğimizden beri, ayrılmamızın geri sayımını yapıyordu Sultan Yenge.

Köy kahvesinde Ahmet Amca bize çay getirdi ve iki yaşlıca beyi onlarla kâğıt oynamaya ikna etti. Ben de yanlarımda oturdum, oyunu takip edebildiğim izlenimi uyandırmak üzere arada bir yorum yapıyordum. Bir yandan da kahvedeki diğer müşterilerle "Nasılsın?" ritüelini eda etmekteydim. Ahmet Amca'nın yardımlarıyla köy halkından gelen davetlere hem teşekkür etmeyi hem de anlayışlarına sığınarak ailevi sebeplerden dolayı davetlerine icabet edemeyeceğimi söylemeyi öğrenmiştim. Oyunu takip edemesem de sanki İsmail Bey kazanıyormuş gibi görünüyordu. İsmail Bey'e herkes "Birleşmiş Milletler" diye hitap ediyordu. Kore Savaşı'nda bulunmuş, ayrıca yedi yıl önce Avusturalya'daki oğlunun yanına taşınmış ancak kısa süre sonra geri dönmüştü. Gülmüşü saçlı İsmail Bey kartlarını düzenlerken ona Avusturalya'da en çok neyi beğendiğini sordum.

"Avustralyalıların bitmek bilmez zenginliğini," dedi İsmail Bey.

Nurettin daha fazla soru sormamam için bana yalvardı, Birleşmiş Milletler'in raporlarından bıkmışlardı.

"Sadece yaşadığı olaylar değil, uluslararası erkek modalarını da getirdi bize. Birleşmiş Milletler hep ütülü pantolon ve zarif gömleklerle gezer. Hava ne kadar sıcak olursa olsun ipek fularını hiç çıkarmaz. Almanya'daki kadınlar onu beğenir miydi sence?"

Buna yorum yapmam gerekmedi çünkü İsmail Bey hemen atlayarak şehirli Türkçesiyle yurtdışından gelen misafirleri böyle boş laflarla sıkmanın ayıp olduğunu söyledi.

Nurettin, "Bak, bak. Şimdi de Almanya'da konsolos olacak herhalde," diyerek yine laf soktu.

"Orada n'apım ben? Benim bundan sonra tek yapacağım yolculuk son yolculuğum olur," dedi İsmail Bey kederli kederli.

"Sana bir şey söyleyeyim mi? Daha çok yaşarsın sen, benim cenazemde tabutun üstüne tüküreceksin."

Ahmet Amca, "Nurettin, hadi artık yeter. Sen git bize bir tavla getir en iyisi," diye araya girdi.

"Abi, kurallarımız senin için de geçerli. Kalk, ne istiyorsan kendin al..."

Herkes gülüyordu.

Tavla tahtası çok eskimişti. Hanelerin bile görünmemesi hızlı oynamamızı zorlaştırıyordu. Üç sıfır öne geçtiğimde Ahmet Amca heyecanlanarak beni konuşturmaya çalıştı.

Haydar Amca, "Bir sus da yeğenim rahat rahat oynasın," diyerek yardımına yetişti. Ahmet Amca hiç oralı olmadı. "Hamburg'dan yeni haberler var mı, Altan'ın doktorası nasıl gidiyor, Jovanka şu sıralar ne yapıyor?" filan gibi sorular soruyordu. Haydar Amca Almanlar'ın isimlerini tuhaf bularak güldü. Jovanka'nın Alman ismi olmadığını ona söylemedik.

Kahvenin hemen önünden akan harkı zıplayarak geçerken eski ekole lanet okuyordum. Ahmet Amca yine başar-

miş, konuşura konuşura beni yenmişti. Altan'dan gelen bir SMS'i okudum: "Dersim'de *keçi düzmekten* sıkılmadın mı?" diye soruyordu. Harika havalarda bilgisayar başında oturmak zorunda olmaktan şikâyet ediyordu. "Önümüzdeki hafta düzenini bozmaktan mutluluk duyacağım," diye cevap verdim.

Gözetleme kulesinin oradaki askerlerin yanından geçerken onlara selam vereyim mi acaba diye düşündüm. Jandarma'nın arkasında bir mezarlık daha buldum. Kalan'da üç mezarlık vardı. Minnacık bir köy için bu kadarı fazlaydı.

İki numaralı mezarlıkta çöpler birikmişti. Çöpe tekme attım, eski tıraş bıçakları, dağılmış gazete kâğıtları, meyve sebze artıkları ve boş bira şişeleri döküldü ortaya. Burnuma yakıcı plastik kokusu geldi.

"Ne arıyorsun orada?" Arkamda bir ses duyup döndüm.

"Hiçbir şey."

"O zaman burada ne işin var?" diye sordu asker.

"Niye soruyorsunuz?"

"Soruları ben sorarım, cevap ver!" diye bağırdı.

"Biraz yürüyüş yapmaya da mı iznimiz yok?"

"Sakın buralarda bir aptallık yapayım deme! Her şeyden haberimiz olur," dedi.

"Ne demek istediğinizi anlamıyorum..."

Asker, "Anlarsın, merak etme! Defol git, buralarda da bir daha gözükme," diye emretti.

"*Fick dich*,"¹⁰ diye fısıldadım kendi kendime, izmaritimi onun durduğu yöne doğru fırlattım.

10 (Alm.) Kendini becer – ç.n.

Akşam terasta Sultan Yenge'ye askerle karşılaşmamızı anlat-
tığım da bana adamın tiranların arasındaki en büyük tiran ol-
duğunu söyledi.

Birazcık tasvir ettiğimde, Sultan Yenge gördüğümün Baş-
çavuş Ömer olduğunu hemen anladı.

“Burada herkes korkar ondan. Birçok kişiyi feci biçimde
dövmüşlüğü vardır. Bir keresinde Deli Musa'yı öyle beter et-
ti ki eli ayağı tutmaz hale geldiği için zavallıyı jandarmadan
sırtta taşıyarak alıp getirmek gerekti. Ailesinden kimse kal-
madığı için onu Elazığ'daki hastaneye Birleşmiş Milletler'le
Nurettin götürdüler,” diye hatırlıyordu Sultan Yenge.

İçeriden Haydar Amca sert bir edayla bize artık susmamı-
zı ihtar etti. Herhalde kardeşinin evin her köşesinden ve bi-
zim olduğumuz yerden bile duyulan horultuları asabını boz-
duğundan uyuyamıyordu.

“Bırak da yeğenimle biraz daha muhabbet edeyim. Sen
uyumana bak. Uykunu al yoksa yarın nefesin öğleye kadar
ancak yeter.”

Güldüm.

“Tabii ya. Böyle sohbet etmek için bir daha ne zaman fırsatımız olacak,” dedi Sultan Yenge. İki şişe bira getirdi, ben de ona sigara ikram ettim.

Sultan Yenge anlattı:

“Beni dinle de Ömer’den uzak dur. PKK iki yıl önce karakola saldırdığından beri hayatımızı cehenneme çevirdi.”

“PKK’nin saldırısıyla sizin ne alakanız var?”

“Başçavuş Ömer bizimle PKK arasında bir fark görmüyor artık. Hepimiz aynıyız onun için. Kalan’da militanları destekleyenler olsa bile.”

“Ya siz?”

“Aslında hayır...”

“Nasıl yani, aslında? Desteklediniz mi yani?”

“Bir kere, evet.”

“Ne zaman peki?”

“PKK’nin karakola saldırdığı gün. Kalan’da nadir göreceğin türden hafif bir yaz akşamıydı. Her zamanki gibi amcan erkenden yatmıştı. Salonda tek başıma oturmuş Kemal Sunal’lı bir film seyrediyordum. Nur içinde yatsın, çok eğleneliydi. Tam Kemal Sunal ceketinin cebinden bir tabanca çıkarırken yüksek sesli atışlar duydum. Kendimi hemen yere attım,” diye anlatırken güldü, bira yüzünden geçiren Sultan Yenge.

Atışların Sunal’dan gelmediğini ancak reklam girip de sesler devam ettiği zaman anlamıştı.

“Tabii ki amcan da uyanıp yanıma sokulmuştu. Yere yattık, arada bir neler döndüğünü anlamak için kafalarımızı uzatıp pencereden dışarı bakıyorduk. Silah sesleri devam ederken bir yandan Türkçe ve Kürtçe parolalar, emirler yağdığını duyabiliyorduk. Militanlar gece geç vakit gittiler. Etraf yine sessizleşti. Ama tuhaf bir sessizlikti. Hâlâ bir şeyler dönmekteydi sanki. Amcan bile uyuyamadı. Sabah dörde karşı seninle Ahmet Amca’nın kaldığı odanın tarafından kı-

sık bir ses geldi. Haydar Amca dikkate almak istemedi ama ben bir baksın diye ısrar ettim. Hafif yaralı bir militandı, geri çekilmeyi başaramamış.”

Haydar Amcam karşı gelse de Sultan Yenge'nin ısrarlarıyla davetsiz misafirlerinin ahıra sığınmasına izin vermişler. Ertesi sabah kapılarına birkaç asker gelmiş. Sultan Yenge onları içeri buyur etmiş. Askerler teşekkür ederek içeri girmeyi reddetmiş ve geceleyin *hain bir saldırıyı* başarıyla püskürtürlerken yedi terörist öldürdükleri bilgisini vermişler. Haydar Amca'yla Sultan Yenge, Kalan'ın diğer sakinleriyle beraber jandarmanın önüne cesetleri teşhis etmeye çağırılmış.

“Arama yapmak istemedikleri zaman öyle rahat bir nefes aldım ki. Düşünsene, ya yanımızdaki o militanı bulsalar. Felaket olurdu. Rahatlamış bir şekilde evden çıktık. Ama jandarmanın önüne geldiğimizde hissettiklerimi sana anlatamam. Cesetler kesilmiş hayvanlar gibi Ömer'in ayaklarının dibinde yatıyordu. Hiçbirimiz öldürülenlerden birini bile tanımadık. Tanıdığımız bir yüz çıksaydı bile kimse itiraf etmezdi. Başçavuş Ömer büyük Türk milleti filan diye nutuk çekerken ben gizlice arkadan kaçiverdim. Evde son kalan Aspirin kutusunu, ekmek peynirle beraber paketleyip ahıra gittim. Militanlara yedi arkadaşının ölmüş olduğunu ve herkes henüz jandarmanın önündeyken canını dişine takıp kaçması gerektiği söyledim. Elimi öptü, cesur misafirperverliğimiz için teşekkür etti ve topallayarak gözden kayboldu.”

“Ahmet Amca bu hikâyeyi biliyor mu?”

“Hayır. Sende kalsın lütfen. Söz mü?”

“Tamam. Ama niye?”

“Öylesi daha iyi.”

Sultan Yenge bu konuda daha fazla konuşmak istemiyordu, kalkıp yatmaya gitti. Tek başıma son bir sigara içerken Kalan'da ilk defa telefonum çaldı.

Rüya.

Gecenin sesi. Akşamın sesi. Günün sesi. Sabahın sesi. Ne zaman duyarsam duyayım Rüya'nın sesi beni kendimden geçiriyordu.

"Bu şerefi neye borçluyum?"

Konuşmaya daha salak bir başlangıç yapamazdım herhalde.

"Dersim'de nasılsın, merak ediyordum da."

"Az evvel çok ilginçti. Onun dışında – eh işte."

"Çok eğlenceli değil yani."

"Değil zaten."

Rüya daha fazla sıkıştırmadan, daha demin topallayan bir PKK militanına yardım ettiğimi anlattım ona. Rüya tatlı tatlı, onu etkilemek için harika hikâyeler uydurduğumu söyledi.

"Onun dışında?"

"Burası epey acayip."

Flört modunun içine etmiştim bile.

"Savaşı mı kastediyorsun?"

"Her şeyi kastediyorum aslında."

Rüya sustu. Bense, nedendir bilmem ama kendimden pek memnundum. Belki de onun dansına eşlik etmediğim içindi.

"Bu yolculuk sana pek bir şey ifade ediyormuş gibi gelmiyor kulağa."

"Bazı şeyler kafamda yerine oturdu."

"Ne mesela?"

Bu konuyu kesinlikle telefonda açmak istemiyordum.

Onun yerine, "Bana niye cevap vermedin," diye sordum.

"Stresli günler geçiriyordum."

"İş mi?"

"Hayır."

"Aşk?"

"Hayır."

“Ne o zaman?”

“Martin yüzünden stres oldum.”

“Bitti diye biliyordum ben.”

“Evet, bitti kesinlikle. Ama o ayrılığımızı pek kaldıramıyor. Ortak bir arkadaşımız arayıp Martin’in kendine bir kötülük yapacağından korktuğunu söyledi. Ben de yanına gittim. Bütün gün konuştuk.”

“Tuhaf bir ayrılık olmuş. Ama beni ilgilendirmez aslında.”

“Sahiden ne düşünüyorsun?”

“Bence adam onunla ilgilenmen için dileniyor. Kendine bir kötülük yapma hikâyesi tam bir erkek numarası.”

“Çok sert yaklaşıyorsun. Seni hiç böyle bilmiyordum.”

“Dersim’in sert havalarındandır.”

“Bir şeye de yarasa bari,” dedi Rûya ve hediyesini unutmamamı hatırlattı.

Kahvedeki herkes, “Oley, oley, oley, Devrim çay yapıyor, oley, oley, oley,” diye tempo tutuyor ve Alman elinden çıkan çayın tadına bakmak istiyordu.

Çay sınavını geçtim ve bol bol iltifat aldım. Hatta Nuretin, garson olmayı prensipte kabul edersem bana bir şans vereceğini ve derhal klasik iş modeline geri döneceğini söyledi. Teşekkür ederek teklifini reddettim.

Ahmet Amca daha kahveye gelirken beni övmeye başlamıştı. Kahvaltı esnasında sinek ordusunun peynire ve balı üşüşmesine surat yapmamıştım. Haydar Amca’nın yemek yerken ses çıkarmasına veya çayı yere tükürmesine artık tepki vermiyor oluşum da gözünden kaçmamıştı. Bu Almancı alışkanlıklarımın iz bırakmadan yok olmasının mutluluğuyla beni bir tur tavlaya ikna edip bu kez hiç zorlanmadan yendi. Galibiyetini Kalan’ın kendine *doping* gibi gelen havasına ve suyuna borçlu olduğunu söyledi.

Öğleden sonra Ahmet Amca’yla Pulur’a Petkinler’i ziya-

rete gittik. Beraberce Munzur Nehri'nin kıyısında yürüyüş yaptık, bir çay bahçesinde kahve içtik ve karanlığın bastırmasıyla Petkinlerin evine geri döndük. Hep beraber akşam yemeği yerken sırayla sesi kapatılmış olan televizyona bakıyorduk. Sanki kimse televizyona bakarken yakalanmak istemiyormuş gibi geldi bana.

“Devrim'i dışarı çıkarmak istemez misin? Senin uzmanlığına girmiyor mu o işler?”

“Öyle bir misafirperverlik jesti benim de aklıma geldi. Ama yine de, hatırlattığın için teşekkürler,” diyerek gülümsemiş Ferhat ve hemen çıkmamız için bana işaret etti.

Ben dünden razıydım, bara gitme özlemiyle yanıp tutuşuyordum.

Manhattan'a bar diyebilmek epey hayal gücü isterdi. Hurda mobilyalar ve bara çevrilmiş bir treyler dışında, bir de herkesin etrafında toplandığı büyük bir ateş yakılmıştı.

“Her gece buradayım. Aslında büyük şehir alışkanlıklarından kurtulmak için geldim köye, kendime bir anti-İstanbul detoksu yazmıştım. Altı hafta stres yok, karı kız yok, sadece doğa var, alkol yok, uyuşturucu yok, televizyon yok, futbol maçı yok filan. Eh, onun yerine n'oldu: Her akşam alkol, her gece TV. Pulur da bu dünyanın dışında değil artık işte,” dedi Ferhat.

Diğer bar müşterileri gibi sırtını Munzur Dağı'na vermiş oturuyor, alevlenen ateşin arkasında Mersin'den *trekking* yapmaya gelmiş bir grup turisti süzüyordu.

Ferhat grubu aşağılayarak, “Maceraya atıldıklarını sanan burjuva piçleri,” dedi, birasını yudumlayarak.

Ateşin bizim oturduğumuz tarafında genelde Türkçe konuşuluyordu. Turistler hakkında konuşulduğunda Zazaca'ya geçildiğine dair tahminimi Ferhat doğruladı. Rüya'nın gizli dili burada çok işe yarıyordu. Ben yıldızlı gökyüzünü seyrederek rakı içerken, yanımdakiler Pelin ve Ayfer hakkında fi-

sildaşıyorlardı. Daha sormadan, yaz boyunca Manhattan'da çalışacak bu iki kadınla ilgili detaylı bilgiler verdiler. Pulur ve Kalan'ın sakinleri iş bulabilmek için buralardan kaçarken o ikisi para kazanmak için neden burayı seçmişlerdi, buna ancak belki Altan bir cevap verebilirdi. Antonio Negri de bu konuda bir şeyler yazmış olabilirdi. Ayfer ve Pelin'in neden Pulur'a geldiğine dair spekülasyonlar bitmek bilmedi. Onları harekete geçiren, Maocu bir örgütün Pulur'da elden ele dolaşan bir broşürü olmuştu. Broşürde "Türk devletinin" Der-sim'de hayat kadınlarını bar personeli olarak çalıştırarak erkekleri barlara çekmeye ve *toplumsal gerçeklere yabancılaştır-maya* dönük "hain stratejisi" mahkûm ediliyordu. O zaman-dan beri çoğu kişi barın sahibini işbirlikçi olarak görüyor ve devletle beraber çalıştığını düşünüyordu.

"Kafayı yemiş bunlar," dedim.

"Herkes kendine bir dünya kuruyor işte."

"Öyle bir dünyada yaşamayı hiç istemem."

"Söz konusu olamaz bile zaten. Bunların pozisyonu bana da çok saçma geliyor. Ama PKK ile devlet arasındaki savaş sürerken köyümüzde mantar gibi barların bitmesi gerçekten de tuhaf," dedi Ferhat.

Manhattan'ın işletmecesi bu kolektif paranoya karşısında başını sallamakla yetinmişti. Pulur'da uygun adaylar bula-mayan Seyfi, Ankara'dan bir arkadaşı arayıp da iki tanıdığı-nın acilen iş aradığını söylediğinde çok sevinmişti.

Rakı içmeye devam ettim ve yavaş yavaş bu açık hava barı-na ısınmaya başladım. Bir süre sonra küçük bir grup geldi ve bir masaya oturarak birtakım kâğıtların üzerine abandılar.

Ferhat'ı dürtükleyerek, "Bunlar n'apıyor orada?" diye sor-dum.

"Sarmısak fraksiyonu mu? Ne bileyim ben! İstanbul'da çevre mühendisliği okuyorlar, burada bir komünleri var, ekolojik tarım propagandası yapıyorlar..."

“Niye onlara öyle dedin?”

“Çünkü Brüksel’e gidip milletin Munzur Dağı’ndan topladığı sarmısakların patentini aldılar. O zamandan beri sarmısığımızın resmi bir adı var,” diyerek gülümsedi Ferhat.

“Genel olarak buradakiler biraz Batı’ya takıklar zaten, değil mi?”

“Alkol mü çarptı? Nereden çıkarıyorsun onu?”

“Dükkânların isimleri filan...”

“Bence milletin canı Türkçe isimleri çekmiyor. Budur yani.”

“Ya Zazaca?”

“Abi, salaklık testi mi yapıyorsun bana? Devletin neleri yasakladığını sana saymam mı lazım? Okul çocuklarını bile zorla *Ne mutlu Türküm diyene* diye bağırıyorlar. Dükkânların üzerinde bizim dilimizde isimler yazmasına Türk devletin pek sıcak bakmayacağı aklına gelmiyor mu hiç?”

“O kadar da dramatik değildir. Dersim müziği de dinliyoruz burada.”

“İp üstünde yürümek gibi düşün.”

“Politikacı olmayı düşünmelisin bence.”

“Sinema politikadır zaten.”

“Sinema sinemadır.”

“Saftirikle safın maçında skor 1-1.”

Sonra Ferhat bana bir zamanlar Dersim’de sinema aşkının nasıl alevlendiğini anlattı. Ferhat yatılı okuldayken Cumhuriyet Meydanı’ndaki bir kafenin CINE5’e abone olduğunu duymuştu. Gidip işletmeciye, “Arada bir garsonluk yapabilir miyim?” diye sordu. Kafenin sahibi o zamanlar Türkiye ligi maçlarını gösteren tek kanal CINE5 olduğu için Ferhat’ın işle eğlenceyi karıştırma peşinde olduğunu sanmıştı. Oysa Ferhat’ın orada çalışmak istemesinin nedeni, futbol yayını olmadığı zaman gösterdikleri sinema filmleriydi. Patronu bazen müşteriler gittikten sonra yasak Yılmaz Güney

filmlerini koyuyordu. Pulur'daki fakirlik bile Ferhat'ı Güney kadar, özellikle de Yol kadar politize etmemiştir. Bir gözû giriş kapısında bir gözû televizyonda saatlerini geçiren Ferhat'ın içinde, bir noktada bizzat film dünyasına kaçma arzusu doğmuştur.

Ferhat ayağa kalkıp turistlerin yanına gitti. Sonra el sallayarak beni de yanına çağırdı. Yirmilerinin ortasındaki bu çocuğun bir yandan Mersinli erkeklerle her türlü konudan konuşup bir yandan da ustaca kadınlarla flört etmesi epey etkilemişti beni. Bir anlığına onu kıskandım, çünkü tek kelime etmeden oturuyor ve kendimi ısmarlanıp sonra teslim alınması unutulmuş bir şey gibi hissediyordum. Ferhat, Altan'dan bile kısa boyluydu, bakımsız bir sakalı vardı ve İstanbul Boğazi'nin doğusundaki en koyu göz altı morluklarına sahipti. Ancak bunların hiçbirisi çocuğun kendine güvenini etkilemiyordu. Eve dönüş yolunda bana birkaç gün önce nehrin kıyısında Pelin'le yattıklarını itiraf etti. Kız kimse bilsin istemiyordu, o yüzden Ferhat bu gece Manhattan'da onu tanımazlıktan gelmişti.

Saatın gece yarısını geçmesine rağmen soğuk neon ışığıyla aydınlatılmış açık bir bakkal bulduk. Satıcı bira şişelerini bizim için sabırla ayrı ayrı kâğıda sarıp kırmızı bir torbaya koyarak kasanın üzerinden uzattı. Döndüğümüzde Ferhat'ın babasıyla Ahmet Amca hâlâ beyaz örtülü büyük yemek masasında oturuyorlardı. Özgür bir ülkedeki güneşli günlerle ilgili bir şarkı söyleyen Anadolu bir ozanı dinliyorlardı. Altan SMS yoluyla Dersim'deki "multitude"un ne yaptığını sordu. Kimi ya da neyi kastettiğini tam olarak anlamasam da sezgilerimle cevap vererek, alkol aldıklarını söyledim. Altan cevabımı beğendi, bu ona başkaldırının müjdesi gibi gelmişti.

Ferhat babasıyla Ahmet Amca'ya, "Biz biraz daha dışarıda oturacağız," dedi.

Pencerenin altındaki beton basamağın üzerine küçük bir halı serdi, iki tane oturma yastığı koydu ve biralarını zı da getirdi. Biraların üstündeki gazete kâğıdı şişelere yapışmıştı.

Ferhat umutla, “Kasetin bitmesine iki şarkı kaldı,” dedi.

“Çok sık çalınıyor galiba...”

“Evet. Babamın eski bir ahababı, çok erken bir aşamada Dersim’in arkaik müziğini evrensel temalarla birleştirmeye çalışmış.”

Biramızı içiyor ve susuyorduk. Sokaktan ara ara geçenlerin sesleri duyuluyordu, içeride de Ahmet Amca’yla İsmet Bey gençlikleri hakkında konuşuyorlardı.

“Bizim Radyo’nun başlangıcını hatırlıyor musun?” diye sordu İsmet Bey.

“Aşk olsun, bunun üstüne bir şişe rakı daha içsem bile hatırlarım: *Enternasyonal*’le başlardı tabii ki! Bizim Radyo’muz bizim için çok önemliydi. Türk devlet radyosunda yayınlanmayan haberleri ve hikâyeleri dinlerdik. *Enternasyonal*’dan hemen sonra Hüseyin İnce’nin Leipzig’den gelen efsanevi sesi duyulurdu – ‘dünyaya açılan penceremiz’” diye konuştu Ahmet Amca’nın hafızası. O zamanlar Kalan’da sadece ilkokul olduğu için Ahmet Amca da ortaokula geçtiğinde babam gibi Pulur’da Ferhat’ın büyükannesiyile dedesinin yanında kalmıştı.

İsmet Bey, “Ama doğruya doğru: Hüseyin İnce sosyalizm veya ekonomi politik hakkında konuştuğunda ya da Politbüro’nun birtakım kararlarını okuduğunda pek bir şey anlamazdık,” diyerek güldü. İnce’nin sürekli hayat şartlarını kader olarak kabul etmeyip onları değiştirmeye çağırması, İsmet Bey’i derinden etkilemişti.

Konuşmalarına kulak vermeye devam ettim ve bizimkilerin ancak İnce, radyodan Fırat, Dicle ve Munzur’daki kardeşlerine uzun bir konuşmayla hitap ettiği zaman onun mü-

ridi olmaya karar verdiklerini öğrendim. Sesi yankılanan sunucunun onları da sosyalist dünya toplumuna dahil etmesi bizim üçlüyü coşturmuştu. Çünkü daha önce radyoda Der-sim hiç geçmemişti, hava raporunda bile atlanırdı.

Ferhat, “Geç saatte hep nostaljik şeylerden konuşuyorsunuz. Çok yorgunum ve yatıyorum,” dedi.

Odasına bir şişe bira alması ise hakikati ele veriyordu: Demek ki o kadar çabuk da uyuyakalmayacaktı.

İsmet Bey, “Sen de geride kalan gençliklerine üzülen iki sarhoşu dinlemek yerine uyumayı tercih eder misin?” diye sorarak beni yokladı.

Daha cevap bile veremedi Ahmet Amca lafa atlayıp beni başarılı bir radyocu olarak tanıtarak *Gece Radyosu*’na övgüler düzdü ve bana karşı kurulan bir komplo yüzünden radyodan atılışımı anlattı ballandıra ballandıra.

“Rahatsız olmazsanız biraz daha kalayım. Radyo hikâyelerine bayılırım ve Ahmet Amca’nın bana bu hikâyeyi şimdiye kadar neden anlatmadığını merak ediyorum doğrusu,” diye mız mızlandım Ahmet Amca’ya bakarak.

“Anlattım! Tabii ki anlattım. Çocukken uyumadığında Hüseyin İnce’nin taklidini yapardım.”

“Yapma ya...”

“Gerçekten.”

“Hatırlayamıyorum, kusuruma bakma.”

Alkol aldığı anda agresifleşmekten ziyade pamuk şekerine dönüşen ve canı kavgaya çekmeyen İsmet Bey aramıza girdi.

“Bugün insanlar radyoyu internetten dinliyor. Programın Kuzey Irak’tan veya Hawai’den yayınlanması fark etmiyor, kalite hep süper. Bugünleri de mi görecektik, değil mi Ahmet? Ama *Bizim Radyo*’yla kimse aşık atamaz. Hatırlıyor musun, ağabeyin Hasan, İnce’nin soyut temalarını Pulitzer’daki hayatımıza nasıl uygulayabiliriz diye bir fikre kapılmıştı? Kendi teorimizi oluşturup mülkiyet problemleri üze-

rine kafa yoruşumuzu sanki dünmüş gibi hatırlıyorum,” dedi İsmet Bey.

Ahmet Amca gülerek tamamladı:

“Benim mülkiyetin eşitlikle ve adaletle dağıtılabileceğine dair şüphelerim vardı. Sense mülkiyet kavramının ortadan kalkacağı günleri bekliyordun.”

“Peki ya babam?” diye sordum.

“Ona göre her ikimizin görüşü de tatlı su solculuğuydu. Almandada ‘ne et ne balık’ denen şeyleri öyle tanımlıyordu. Onun başka işleri vardı. Baban, İnce’nin bahsettiği tüm o ülkeleri gezip görmek istiyordu. Ona gülüyorduk çünkü yapmak istediklerinin yanında mülkiyet kavramının ortadan kaldırılması fikri bile daha muhtemel geliyordu bize. Dünya turu! Deden, babanın Pulur’da lise olmadığı için Dersim’e gitmek istemesine bile çok kızmıştı. Babanın ona tarla işlerinde yardım etmesini tercih ederdi. Ama baban okula devam etmekte ısrarlıydı. Okulunda sınıf birincisi olarak liseye devam etmek için burs kazanmıştı. Dedenin fikrini değiştiren, babanın karnesini kendi elleriyle teslim etmek üzere evlerine ziyarete gelen Pulurlu okul müdürü olmuştu. *Sakın bu üstün zekâlı çocuğun yoluna taş koymayın*, diye uyarılmıştı dedeni. Bu dedeni bambaşka bir insana dönüştürdü. Hasan’la çok gurur duymuştu.”

İsmet Bey Dersim’e gelişlerini unutamıyordu. Cumhuriyet Meydanı’nda babamla beraber Türkiye İşçi Partisi’nin ilk büyük mitingine tanıklık etmişlerdi.

“Kürsüye yaklaştıkça kalabalığın sloganları tarafından sözü kesilen konuşmacıyı daha net duyabiliyorduk. İnsanların arasına karışıp kalabalığı yara yara en ön sıraya ulaştık. Çok heyecanlanmıştık: Konuşan, Hüseyin İnce’ydi.”

Ahmet Amca’yla İsmet Bey radyo yıldızlarının TİP’e oy verme çağrısıyla bitirdiği konuşmasının anısına kadeh tokuşturdular.

“Gösteriden sonra Pulur’un karanlık gecelerinin ışığı olan bu şahsiyetle tanışmak için sahne arkasına süzülüverdik,” diye devam etti İsmet Bey.

İnce, iltifatları kabul etmemiş ve sosyalizm uğruna verilen mücadelede kendisinin mütevazı bir sesten ibaret olduğunu söylemiş. Daha Leipzig’e gitmeden önce Elazığ’da sendikacıyken insanlara hitap etme yeteneğini geliştirmişmiş. Onlarla konuşması yetmezmiş gibi İnce, iki liseliyi bir de Anadolu’nun büyük ozanı Yaşar Kemal’le tanıştırmış.

İsmet Bey, “Baban, Yaşar Kemal’e şiir yazdığımı söyleyin-
ce o bir tanesini dinlemek istedi. Benimse heyecandan sesim çıkmıyordu,” diye itirafta bulundu.

Yaşar Kemal onlara teklifsizce sarılıp, ikisine birer bardak ayran ısmarlamış. Babamla İsmet Bey, sanki bütün bayramlar bir güne sığmış gibi hissediyorlarmış o sırada.

İsmet Bey hatırlamaya devam ediyordu:

“Lisede daha sınavlar başlamadan yeni arkadaşlar edindik. Bizi şehir dışındaki toplantılara götürüyorlardı. Bu gizli buluşmalara kadınların ve genç askerlerin de gelebilmesi bizi şaşırtmıştı. Hep beraber yasak metinler okuyor, sosyalist teorileri tartışıyorduk.”

Gerçi bugün artık pek tartışma denmezdi buna, çünkü genelde birisi bir şey okuyor, diğerleri de sırayla onaylıyordu.

Ahmet Amca, “Birbirinize gaz veriyordunuz yani,” diye sataştı. Gözleri kapanmasına rağmen yatmak istemiyordu, bir daha ne zaman bir arkadaşıyla eskilerden konuşabilecekti ki?

“Anlaşılan çabuk öğrenmişsiniz. Hasan’la Dersim’den döndüğünüzde sınıfsız toplum propagandası yapıyor, hafiften de İnce’yi hatırlatıyordunuz. Pulur’daki kimse sizi anlamıyordu.” Ahmet Amca’nın iddiası buydu.

İsmet Bey, “O kadar da kötü değildik canım. Sen de şehir-

deki devrimi kaçırmamak için bize takılmak istiyordun,” diye cevabı yapıştırdı.

“O iş neredeyse olmayacaktı. Deden bir oğlunun daha tarla işlerinden kaçmasını hiç istemiyordu. Ama babaannen benim tarafımı tuttu. *Ahmet de Hasan’ın yanına Dersim’e gitsin. Burada kalırsa hiçbir şey yapamaz, dediğini hatırlarım. Kararlı ve güçlü bir kadındı.*”

“O zamanlar kim takardı ki kadınların sözlediklerini? Hayret, babaanne sözünü geçirmeyi nasıl başarmış?”

“Oğlum, şu Avrupalı gözlüklerinle hemen yargılama. Söylediğine itiraz edecek halimiz yok ilke olarak ama istisnalar olabiliyor işte. Nasıldı o meşhur Alman atasözü?”

“*Ausnahmen bestätigen die Regel,*”¹¹ dedim. İsmet Bey de muhakkak Almancasını söylemek istediği için birkaç kere tekrarlamam gerekti. Nafile.

Ahmet Amca anlatmaya devam etti:

“Dersim’de baban ve İsmet’le beraber genelde bomboş duran caminin tam karşısında bir daire tuttuk. Biliyorsun bizimkiler camiye zaten gitmez. Daha sonra Mazlum’u da aramıza aldık. Çok geçmeden, Mazlum’un işçileri ve köylüleri devrim için harekete geçirmekte işi lafta bırakmak istemeyen yeni bir grubun üyesi olduğu anlaşıldı. Onun bu tarafıyla ilgili karmaşık duygular içerisindeydik, çünkü evimize bir yandan esrarengiz bir havaları olan, bir yandan da bizim sosyalizm anlayışımıza uymayan kibirli ve sert görünüşlü yabancılar girip çıkmaya başlamıştı.”

İsmet Bey gülümseyerek, “Amaan, bizden bir farkları yoktu aslında. Sadece niye kod adı kullandıklarını sorgulatacak kadar alelade kod adları vardı,” dedi.

İki adam bu Pulur gecesinde arada detaylarda kayboluyor görünseler de, asıl hikâyelerinin yolunu tekrardan buluyorlardı. Benim gibi ilgili bir dinleyicileri olduğu için çok mut-

11 (Alm.) İstisnalar kaideyi bozmaz

luydular gibi geliyordu bana.

Derken İsmet Bey hatıraların yeni bir bölümünün peşrevini yaptı:

“Bir gece gürültüyle evin kapısı çalındı. Uyandık tabii ama ilk başta kimse kapıya bakmaya cesaret edemedi. Sonunda baban yatağından süzülerek Mazlum’a, onun arkadaşlarından biri olabilir mi diye sordu. Mazlum kapıya gidip *bu saatte kapıyı ancak polise açarım* diye bağırdı. Gelenler de polisti zaten.”

“Evimizin ilk aranması, değil mi?” dedi Ahmet Amca.

İsmet Bey hatırlamaya devam etti:

“Ama nasıl bir arama! Memurlar hızlı adımlarla bir odadan diğerine geçiyor, her şeyi dağıtıyor, raflardan kitapları çıkarıp bakıyor, aradıklarını bulamadan her yeri karıştırıyorlardı.”

İyi bir *talk show*’dalarmış gibi, Ahmet Amca’yla topu birbirlerine atıyorlardı. Kayıt cihazım olmadığı için üzülüyordum.

Ahmet Amca gururla anlatmayı sürdürdü:

“Polisler Mazlum’u götürceklerini söylediklerinde onlara ev arkadaşımızın ne zaman döneceğini sordum. Polislerden biri Mazlum hemen geri geleceği için çay koymamı söyledi. Ev arkadaşımızın geri dönmesi altı ay sürdü. Karakoldaki ilk soruşturmadan sonra Diyarbakır Cezaevi’ne kondu. O cezaevi daha sonra sert idaresi ile tanınacaktı. Mazlum sayısız sorgudan geçirilmesine rağmen hiçbir beyanda bulunmadı ve örgütünün üyeleriyle olan bağlantılarını sonuna kadar inkâr etti.”

“Bir sorgu esnasında memurlar Mazlum’un önüne bir fotoğraf albümü koymuşlar. İçinde resmi bulunanlardan tanıdığı olup olmadığını söylemesini istemişler. Mazlum’un cevabı hep aynıymış: Hiç görmedim – kendi fotoğrafı gösterildiğinde bile aynısını söylemiş. Bunun üzerine ona yine iş-

kence yapmışlar. Hayatta kalması mucizeydi,” diye ekledi İsmet Bey.

Serbest bırakıldıktan sonra Mazlum çoğu zaman odasında yalnız kalmak istemesine rağmen, arkadaşları sürekli ziyarete geliyormuş. Hiç kimseyi ele vermediği için tüm Dersim ona hayrandı diye hatırlıyordu ikisi de.

“Bir gece Mazlum bize artık ortadan kaybolacağını söyledi. Hepimize onu son görüşümüz olacak gibi gelmişti.”

İsmet Bey, “Paris’te ressam olarak yaşadığı doğru mu?” diye sordu.

Ahmet Amca, “Evet, Ahmet Kaya’nın cenazesinde rastladım ona,” diye hava attı.

“Keşke ben de olsaydım. Yurtdışında yaşadığınız için çok şanslısınız.”

“Peki ama sonra Mazlum daha Dersim’deyken neler oldu?” diye sordum.

İsmet Bey hikâyesini sürdürdü:

“Mazlum’un illegale geçişinden kısa süre sonra Üsteğmen Altınsay’ın evi havaya uçuruldu. O zaman, Mazlum’un bu olayla bir alakası olabileceğini tahmin ediyorduk. Ancak öyle olup olmadığı hiçbir zaman ortaya çıkmadı. Patlama o kadar güçlüydü ki Altınsay’ın saldırı anında boş olan evi yerle bir olmuştu. Altınsay olay mahalline toplananlara *o ödleğ mikropları* kendi elleriyle halledeceğini ilan etmişti.”

“Gerçek bir despottu. Bunu yüzüne karşı söylemeye bir tek Deli Seyuşen cesaret edebilmişti. Altınsay hep *Türklerin şanlı destanı* ile ilgili nutuklar çeker, Alevilere küfrederek, komünistleri de ölümcül virüs olarak tanımlardı. Bu piç herif bir de bizim Milli Eğitim hocamızdı.” Ahmet Amca bunları anlatıp başını salladı.

İsmet Bey, “Bir keresinde derste Türkiye’de sadece Türklerin yaşadığını söyleyince karşı çıkmıştım. Göt herif beni

saatlerce okulun odunluğuna kapatmıştı. Çıktığımda bir ke-
re daha sormuştu, fikrim değişti mi acaba diye. Sustuğum
için beni bayılıta kadar dövmüştü,” diye hatırladı.

Bu olaydan yaklaşık bir ay sonra Hüseyin İnce parlamen-
toya girmeyi sadece yetmiş oyla kaçırmış. Ahmet Amca çok
üzülmüş ama İsmet Bey’le babam için özellikle büyük bir
hayal kırıklığı olmuş. Bu ikisi o zamana kadar İnce’nin kür-
süden diğer milletvekillerine dünyanın kaç bucak olduğu-
nu öğreteceğini ve sosyalist bir Türkiye’yi getireceğini umut
ediyorlarmış.

Ahmet Amca devam etti:

“Ankara ve İstanbul’dan Dersim’e gelenlerin sebze meyve
yerine devrimci görüşler getirdikleri bir zamanda deden öf-
kesinden çıldırıyordu, çünkü onun gözlerinde babanla ben
hepten yanlış yoldaydık. Babaannenin bakış açısı ise farklı-
dı. Onun için ona Deniz Gezmiş’le arkadaşlarının Kalan’da
bir gece geçireceği sırrını verdik. Köyde başka kimsenin ha-
beri yoktu. Yoldaşlarımızı şimdiye kadar herhangi bir konu-
da göze batmamış olan Saray Sultan’la eşinin evinde barın-
dırmak ise babaannenin fikriydi. Gezmiş o zamanlar daha o
kadar meşhur değildi ve henüz bir numaralı devlet düşmanı
ilan edilmemişti. Yine de Kalan’ı ziyaretinden kimsenin ha-
beri olmaması gerekiyordu.”

İyice uyukum gelmiş olmasına rağmen konuşmalarına
odaklanmaya çalıştım. İsmet Bey’le Ahmet Amca’yı dinle-
mek, bir şey anlamasan da seni içine çeken bir romanı oku-
mak gibiydi. Bu ikisinin dostluklarını bugüne dek besleyen
ortak hikâyeleri kıskanmamak zordu.

“Baban, Ahmet ve ben yoldaşlarımızla gizlice Munzur’un
kıyısında buluştuk. Güneş çoktan batmıştı. Deniz ve diğer-
leriyle rakı ve berbat bir tütün içerek Che Guevara’yı, em-
peryalist düşmanımız Amerika’yı ve Doğu Anadolu’nun va-
zietlerini tartıştık. Onlara en az üç haftalık erzak getirmiş-

tik. Karşılığında Deniz bana çakmağını hediye etti. Hâlâ saklarım. Ne diyeyim sana? Hayatımızın en güzel günüydü.” İsmet Bey’in gönlü kabarmıştı.

“Mütevazı köyümüzü ziyaret etmeniz beni bir hayli gururlandırıyor. Kesinlikle öyle. Şüphesiz ki bir Avrupalısınız ve ben de sizin gibi bir Avrupalıyla sohbet etme şerefine nail oluyorum.” Birleşmiş Milletler sevinç içinde bu sözlerle karşıladı beni. Kahvede yanına oturmuştum.

Berlin’i çok merak ediyordu ve yaşlılığını Kalan’da geçirmek zorunda olduğu için kaderine küsmüştü. Büyük şehir yaşamının da kendine göre zorlukları olduğunu göz önüne alması gerektiğini hatırlattım.

“Her türlü zorluğa göğüs gererdim. Ayrıca, orada yaşamak madem o kadar zor, izbemize niye anca gelebildiniz?”

Kalan’da Deli Musa dışındaki herkes bana bu soruyu sormuştu. Bu kez de cevapsız bıraktım çünkü kimseye bir açıklama borçlu değildim.

“Avustralya sanırım sıkıcıdır, değil mi?” diyerek Birleşmiş Milletler’in dikkatini başka tarafa çekmeye çalıştım.

Birleşmiş Milletler, “Burada da heyecan içinde yaşamıyoruz yani,” diyerek güldü. Avustralyalı hanımların dans becerilerine hayran kalmıştı, Sydney’de yaşlılar için düzenlenen dans partilerini özölüyordu.

“Niye oralara dayanamadınız o zaman?”

“Bu yaklaşımınızı pek yerinde bulmuyorum.”

“Anlamadım.”

“Yani, eğer sadece benim kararına kalsaydı ben oraya yerleşirdim. Ama oğluma ve ailesine yük olmaya başladığımı erkenden anladım. Gayet barizdi ki altından kalkamıyorlardı. Bu da benim tasavvur ettiğim şeye uygun değildi.”

Birleşmiş Milletler ayrıntılı bir şekilde dönüş kararını anlatırken, gözüm kahvede benden başka kimsenin farkında değilmiş gibi görüldüğü bir adama takıldı.

“Onun nesi var?” diye fısıldıyarak Birleşmiş Milletler’e sordum.

“Nesi olacak?”

“Kimse onunla konuşmuyor.”

“Eskiden Veysi’nin buraya girmesi bile yasaktı.”

“Neden?”

“Askerlere bilgi uçurduğu söyleniyor, o yüzden ona mesafe koyduk. Yalan mı doğru mu diye sormayın bana lütfen. Acınacak bir tarafı yok kesinlikle. Birkaç yıl öncesine kadar sefiller ittifakı üyesiydi, sürünüyordu, bugünse tarlaya marlaya uğramadan para içinde yüzüyor.”

Üsteğmen Ömer, Nurettin’in Veysi’ye giriş yasağı koyduğunu duyunca onu kendi kendine adalet dağıtmaya kalkması konusunda uyarmış. Bu, kahve sahibine pahalıya patlamış. Birleşmiş Milletler, işbirlikçi Veysi’nin kahveye gelmesine katlanması için devamlı müşterilerinin Nurettin’i zorla ikna etmeleri gerektiğini anlattı.

Konuşacak konularımız bittiğinde Birleşmiş Milletler’e Honda’ya nasıl gidebileceğimi sordum. Sultan Yenge’yle Haydar Amca’yı tarlada ziyaret etmek istiyordum. Birleşmiş Milletler sigara paketinin üstüne bir kroki çizdi. Bu eski okul beyefendiye teşekkür ettim ve gününün geri kalanının heyecan dolu geçmesini diledim.

Honda'ya giderken yolda Deli Musa'ya rastladım. Üstünde *France* yazan 10 numaralı mavi bir futbol forması giymişti. Üç çizgili şortu üzerinden dökülüyordu.

Musa nefes nefese, "*Bonjour*. Sonunda bir hayran. Sana bir numara göstereceğim. Bir numara göstereceğim sana," diyerek topu bana doğru sürdü.

Sağ ayağıyla topun üzerine basıp topuğuyla bir anlığına stop etti, sonra yönünü sağına çevirip dönerken bu sefer topu sol ayağıyla kaydırarak önüne aldı. Musa top sürerken yaptığı bu 360 derecelik inanılmaz dönme hamlesinin birkaç kere daha tekrarladı. Futboldan pek anladığımı yoktu ama bu performans bana en az Hamburg'daki Eleni'nin dansı kadar *cool* gelmişti. Alkışladım.

"Süper bir hareket. Nereden öğrendin?"

"Zizou'dan."

"Kimden?"

"Zinédin Zidane."

"Ha, Barcelona'nın yıldızı."

Musa, "Reeeeeaaaal!" diye bağırdı.

"Tamam ya, sakın ol."

"Yok işte. Hiçbir şey bilmiyorsun. Bilmiyorsun hiçbir şey," dedi Musa şaşkın vaziyette.

Sonra garip garip gibi güldü ve bir *je suis, tu es* çekti. Onu tekrar düzelttim ama faydası yoktu, Musa Paris'te yaşadığını sanmaya devam ediyordu.

"*Au Revoir*,"¹² dedim.

Karşılığında Kalanlı Zidane boş boş baktı bana.

Honda'ya gitmeyi başaramadım çünkü yol üstünde oradan dönen Haydar Amca ve Sultan Yenge'yle karşılaştım. Beraber eve geldiğimizde Sultan Yenge hemen ev işlerine girişti. Sürekli çalışıyordu.

"Çok az zamanınız kaldı. Gel benimle, sana bir sürpri-

12 (Fr.) Görüşmek üzere – ç.n.

zim var.”

Evin halılı ve kanepeli tek odası olan salona girdik. Sultan Yenge dikkatle eski sandığı açıp içinden renkli kumaşlar, kilitli bir evrak çantası ve kırmızı bir kutu çıkardı.

“Baksana,” deyip birkaç tane kırk beşlik plağı elime tutuşturdu.

“Nereden buldun bunları?”

“Annenler Almanya’dan yollamıştı. Yıllar sonra köye elektrik geldiğinde dinledik. Köyün yarısı bu küçük siyah yuvarlak şeyleri dinlemek için evimize toplanmıştı. Tuhaf gelen müziğe öyle gülüyorduk ki!” Keyifle anımsıyordu Sultan Yenge.

Annemlerin o zamanlar bile artık hayatta olmadığı aklına geldiğinden gözleri dolmuştu. Bense her zamanki gibi annemlerin zevkine şaşıyordum. Chris Roberts’ten *Ich bin verliebt in die Liebe*’yi ve Bata Illic’in *Wo die Liebe ist, da ist auch ein Weg*’ini halının üzerine koydum. Şarkıları bilmiyordum ama şarkıcıları hatırlar gibiydim. Ama *Zwischen München und Manila*’yı söyleyen Liane Pech kimdi? Ya da *Geh deinem Glück entgegen* şarkısıyla Jessica John? Bu çılgın plak kapaklarının yanında Nordrhein-Westfalenli işçi korosunun kırk beşliği insana aşına ve iç rahatlatıcı geliyordu.

“Bunlar senin olsun,” dedi Sultan Yenge.

“Sağ ol. Benim de bir hediyem var,” diyerek ona para doldurduğum bir zarfı uzattım. Pulus’daki tek ATM makinesinden çekmiştim.

“Bu ne şimdi?”

“Ahmet Amca’yla geldiğimizde yanımızda sebze meyveden başka bir şey getirmedi. O yüzden küçük bir jest. Belki evi yenilemek için kullanırsınız veya bir şey alırsınız.”

Sultan Yenge gülümsedi:

“Hiç gerek yok. Canımın içi, bizi ziyarete gelmen en bü-

yük zenginlik. Gelmenin sebebi başka da olsa.”

Zarfı bana geri verdi.

Parayı alması için ısrar ettim. Ama fikrini değiştiremedim.

“Paranı istemiyoruz. Sahip olduklarımız bize yetiyor.”

Söyleyiş tarzı beni para teklif ettiğime pişman etmişti. Zarfı tekrar cebime koydum. Kalan’da bu para nasıl harcanır bilmiyordum doğrusu.

Geç saatte kahvaltı ve köyde küçük bir yürüyüş sonrasında, İsmet Bey’le içki içmekten hâlâ bitkin olan Ahmet Amca tekrar uyumaya gitti. Bugünü onsuz geçirecektim herhalde. Seçenek kıtlığında, yine annemlerin mezarına gitmeye karar verdim. Çünkü ilk ziyaretim şimdi bana duygusuz ve hiçbir şeyi değiştirmeyen zorlama bir hareket gibi geliyordu.

Mezarlarının arasına yere çömelip aşağıdaki nehri seyre daldım. Hafif bir rüzgâr esiyor, çekirgelerin cır cırlarına kuşların şakıması karışıyor, arılar ve kelebekler mezarlığın üstünde uçuşuyorlardı. Uzun uzun bir şey olmasını bekledim.

Aşağıda bir yerlerde babam, Ahmet Amca ve İsmet Bey, Deniz Gezmiş’le buluşmuşlardı. Annem bu üçlünün Deniz’le tanışma şansına sahip olmalarını kıskanmıştı. Annemin ebeveyni öldüğünden beri, Türkiye’nin her tarafına dağılmış olan Turanlarla irtibatım kalmamıştı. Ondan önce de o aileden birileriyle görüştüğüm zaman mevzu genelde para oluyordu. Esasen hepsi parasızlıktan şikâyet ediyordu. Bazılarının benden borç istemesi bana münasebetsizce geliyordu çünkü benimle hiçbir alakaları olmamıştı. Ahmet Amca Turanlara tahammül edemezdi ama annemin onlara hiç benzemeyen bambaşka bir insan olduğunu da hep söylerdi. Bir süre daha oturup içimde hüznün ya da kayıp acısı gibi bir şeylerin kıpırdanmaya başlamasını bekledim. Bir noktada vazgeçtim, kalıp mezar taşlarını öptüm ve dönüş yoluna koyuldum.

Derken, birdenbire Okan arayışta. Dersim’de olduğumu Altan’dan öğrenmişti. Bana olan öfkesi tamamen geçmiş

gibi idi. Konuştukça Okan'ı ne kadar çok özlediğimi fark ettim. Sonunda beni İstanbul'da buluşmaya ikna etti. Okan'la yeni bir başlangıç yapmanın yanlış olmayacağını düşündüm ve Pulur'da bir internet kafede Berlin'e dönüş biletimi değiştirdim.

Ertesi sabah dörtte uyandım, çeşmede yıkandım, küçük bavulumu hazırladım, bir bardak çay içtim ve aç olmamama rağmen Sultan Yenge'yi kırmamak için ufak bir şeyler atıştırdım.

Sultan Yenge üzgün üzgün, "Gidiyorsun işte," diyordu.

"Boş ver, gitmesi daha iyi," dedi Haydar Amca.

Sultan Yenge onu azarladı:

"Sen ne konuştuğunu bilmiyorsun. Bu aptallığın ilacı ol-
sa, isterse Amerika'da olsun, seni elinden tutar oraya kadar götürürdüm."

"O kadarına ömrümüz yetmez. Ayrıca aptal kim? Öyle söylememin nedeni, Devrim'e alışmayalım diye," dedi Haydar Amca, gayet kendinden memnun.

Yine de moraller bozuktuk. Daha da bozuldu: Haydar Amca "bir ayağımız mezarda" teranesine başlayıp, Sultan Yenge de benim Kalan'a bir daha kolay kolay gelmeyeceğime dair tahminini dile getirince.

Sultan Yenge, "Celal Abbas tüm hayallerini gerçekleştirsin," dileğinde bulundu.

"Bu ara zaten tek bir dileği var," dedi Ahmet Amca.

Gülümsedik. Bir tek Haydar Amca bir şey anlamadı çünkü hâlâ Rüya'dan haberi yoktu. Sultan Yenge'yle Ahmet Amca sözlerini tutmuş ve ona hiçbir şey anlatmamışlardı. Ben de, kardeşiyle görüşmesinin evlerinde bir PKK'liyi sakladıklarını yetiştirmemiştim Ahmet Amca'ya. Bu sırrı saklamaya da kesin kararlıydım.

Bavullarımı bagaja yerleştirirken Ahmet Amca ikisini neselendirmeye çalışıyordu. Ama nafile. Kendisi Kalan'da da-

ha uzun kalmaya karar vermişti. Arabada otururken uzun süre arkamdan el salladıklarını ve Sultan Yenge'nin ağladığını gördüm. Yavaşça nefes alarak dikiz aynasından bakışlarımı kaçırdım.

Köyün çıkışındaki köprüye geldiğimde durmam gerekti çünkü Musa, Zidane numarasını çalışıyor ve arada bir topu korkuluklara çarpıyordu. Arabadan indim.

“Çalışmak için biraz erken değil mi?”

“Uyuyamıyorum. Uyuyamadım.”

“Delirmişsin sen,” dedim.

Musa, “Bana bilmediğim bir şey söyle,” diyerek güldü ve kenara çekildi. Arabayı çalıştırdığımda kendini arabanın üstüne attı. Yine çıktım arabadan.

“Sen de delirmişsin,” dedi Musa.

“Nedenmiş?”

“Annenlere veda etmeden gitmeye kalkışıyorsun. Halbuki mezarları yolunun üstünde. Yolunun üstünde mezarları.”

Motoru durdurup, birkaç adımlık mesafede olan mezarlığa yürüdüm. Bu sefer babamın mezarının başına oturdum. Donuyordum. Sabahları Kalan buz gibi soğuk oluyordu. Ama çok hoş bir sessizlik vardı, adeta saykodelik bir atmosfer hakimdi ortama. Birden telefonum titredi: Rüya. Sarhoş olduğunu, Mutter'de oturup şafağı –*Ferfecir'i*– ve beni düşündüğünü yazmıştı. Nasıl başarıyorsa, ne zaman mezarlığa gitsen o zaman bir yaşam belirtisi gösteriyordu her seferinde. İlginç bir tesadüf diye düşündüm ve Rüya'ya tek başına mı oturup içtiğini sordum. “Hayır, bir arkadaşıyla,” diye cevap yazdı hemen. “Bir arkadaş” lafı Martin'i çağrıştırmasa da pek romantik sayılmazdı. O çıkmış barda eğleniyordu, bense tek başıma Kalan mezarlığında oturuyordum. Ne kadar ironik diye düşündüm ve bulduğum bir taş havaya atıp tuttum.

Yavaşça yokuştan inerken, ta uzaktan, Musa'nın kaybolmuş olduğunu gördüm. Arabaya vardığımda son bir kez me-

zarlığa baktım, arabaya bindim ve yola koyuldum. Petkinlerin Pulur'daki evine varmam aşağı yukarı yirmi dakikamı aldı. Ferhat kaldırımın üstünden kalktı ve hiçbir şey söylemeden bavulunu bagaja yerleştirdi.

Pulur'dan Elazığ'a kadar arabayı Ferhat kullanacaktı. Oralara kadar kontrollerden ehliyetsiz geçmek imkânsız olacağı için Ahmet Amca, Ferhat'ı bana şoför tayin etmişti. Ferhat da İstanbul'a dönmek istediği için bu ona uymuştu. Ferhat koltuğu ve dikiz aynasını kendi beden ölçüsü olan XS'e göre ayarlar ayarlamaz camını bir parmak kadar açıp bir sigara yaktı. Sonra teybe bize Elazığ'a kadar eşlik edecek bir Ahmet Kaya kasedi koydu. Arada bir dikkatimi müzikten uzaklaştırıp uğultusu dağlardan yansıyan Munzur Nehri'nin sesine konsantre oluyordum.

Tornova'daki kontrol noktasında Ferhat müziğin sesini kapattı, askerler protest müzik dinlediğimizi anlarsa problem çıkarırlar diye korkuyordu. Yorgun görünen bir askere sinirli hareketlerle evraklarımızı uzattı. Asker gergin bir şekilde verilenleri inceleyip geri verdi.

"Başka?" diye sordu asker.

"Bülent Polat burada, değil mi?"

"Evet, neden sordunuz?"

"Ben de Almanyalıyım. Kalan'a giderken sohbet etmiştik de..."

"Hemşehrinizle hasret mi gidermek istediniz?" diye sordu gülümseyerek.

"Evet, öyle kararlaştırmıştık," diye cevap verdim.

Asker elleriyle gözlerini ovuşturdu ve benim oturduğum tarafa yanaştı.

"Bülent iki gündür operasyonda."

İçimden Altonalı askerin başına bir şey gelmemesini dileddim. Ferhat yine sigara içiyordu ve konuyla ilgilenmedi.

Dersim merkeze varmaya yakın bize doğru koşan eşof-

manlı ve spor ayakkabılı kadınlar ve erkeklerle karşılaştık. Bazıları hızlı adımlarını Nordic-Walking batonlarıyla destekliyorlardı – Berlin’dekinden bile daha aptal görünüyordu burada. Sabah güneşi eşliğinde Cumhuriyet Meydanı’ndan geçerken Ferhat bana bir cami gösterdi.

“Bizimkiler zamanında burada kalıyormuş. Her yer çok değişti tabii. Sadece camiye hâlâ uğrayan yok.”

Yol arkadaşım gösterileri, tutuklanmaları ve yatılı okulda kalırken Dersim halkının polislere ve askerlere karşı ilk intifadasına tanıklığını anlattı.

“Sonu gelmeyecek bu olayların, değil mi?”

“Mücadele etmezsen, kaybedersin. Olay bu kadar basit aslında.”

Hollywood-Ferhat’ın kafası direksiyona zor yetişiyordu belki ama boyundan büyük laflar etmeyi biliyordu.

Dersim’i on beş kilometre kadar geride bıraktıktan sonra durup salaş bir lokantada kahvaltı ettik. Yol arkadaşım çok yavaş yiyor, çayını tadını çıkara çıkara içiyordu, kahvaltıdan hemen sonra bir sigara daha yaktı. Bu kadar erken saatte bu kadar çok sigara içmek manyaklıktı. Lokantanın sahibi, “Mücadele var mı?” diye sordu, yoksa tek yapacağı sinek avlamaktı.

“Yolculuk nereye?”

“İstanbul’a.”

“En güzeli. Buralarda hiçbir şey kalmadı artık. Günde beş müşterim olunca seviniyorum ama ekmek parası yine de çıkmıyor. Buna rağmen bir türlü buralardan gidemiyorum. Sanki bu çukurda hâlâ bulunacak altın varmış gibi...”

“Öyle bakmamalısınız. Her şeye rağmen burada kalmak da bir tavidir. Gitmek daima dönmek demektir aynı zamanda.”

Lokanta sahibi Ferhat’ın ukalalıklarına gülümsedi.

“Zaten gitmeyi başarmış insanlar böyle konuşur,” diye soktu lafını.

Ferhat buna ne karşılık vereceğini bilemedi. Sohbetleri boyunca kûrdanları zeytinlere batırıp aşamalı olarak yemiştim. Arabaya bindiğimizde Rûya'nın "Artık yatıyorum" SMS'ine hemen cevap vermediğim geldi aklıma. Ferhat yine Ahmet Kaya'yı koyunca bir noktada uyuyakalmışım.

Bir patlama sesiyle uyandım. Ön cam kana ve iç organlara bulanmıştı. Sileceğe yarım bir serçe takılmıştı. Ferhat gözlerini kocaman açmış, kuş kalıntılarına bakıyordu. Sonra silecekleri çalıştırdı. Serçenin kafası önce sileceklerle birlikte hareket etti. Sonra düştü. Ferhat sileceklerin suyunu da açmasına rağmen ön cam hâlâ pisti. "Suçluluk duymaya gerek yok," dedi ve bir sigara yaktı.

Yeniden duş alabilmek harikaydı.

Kalan'da bir kere Haydar Amca'nın yalancı bir küvet yerleştirdiği ahırda banyo yapmıştım. şimdi ise akan sular iyice berraklaşana kadar duşun altında bekledim. Sonra Ferhat'ın televizyon odasındaki divana uzanıp uyumaya çalıştım. Ancak İstanbul akşamının sıcaklığı ve sokakların durmak bilmez gürültüsü beni uyutmuyordu. Belki de yine büyük şehirde olmanın getirdiği heyecandandı. şehir hayatını hiçbir şeye değişmezdim. Mutfakta Ferhat'la beraber biraz rakı içtim ve günün ilk sigarasını yaktım. *Gece Radyosu*'ndan ve Radio Tolerance'dan atılmamdan bahsettik. Ferhat hiç mücadele etmeden kaderime boyun eğmiş olmamı anlayışla karşılayamıyordu.

"Mücadele etmeyen kaybeder," derken nasıl sürekli kendini tekrar ettiğinin farkında değildi.

Hollywood-Ferhat'ı ödöl aldığı rolünde görmekte ısrar ettiğim için televizyon odasına geçtik.

"Bazen bambaşka bir şey mi yapsam acaba diye düşünüyorum. Kötü Kürt'ü veya uyuşturucu bağımlısını oynamak-

tan bıktım artık.”

Ferhat'ı neyin rahatsız ettiğini çok iyi anlayabiliyordum. Ayhan Akan'ın da belli rollere takılı kalmak istemediğini hatırladım.

Dizi bittiğinde Ferhat, “Beyoğlu'nda bir tur atsak mı?” diye sordu.

“Tabii, memnuniyetle.”

Son günlerin köy havasından sonra bir metropol gecesi yaşayacağımız için mutluluktan uçuyordum. İlk durağımız bakımsız bir binanın çatı katında bulunan gözde gece kulübü Araftı. Gelenlerin çoğunlukla sabaha kadar partilerken Boğaz manzarasının da keyfini çıkarmak isteyen küreselleşme karşıtı gençler olduğunu söyledi, Ferhat. Yirmilerinin ortasındaki bu adamın bana her şeyi izah etme çabasına bir türlü alışamıyordum.

Pelüş bir kanepeye oturup Hugo Chavez tişörtlü bir DJ'in çaldığı evrensel özgürlük müzikleriyle kendinden geçen parti kalabalığını seyrettik. Tuvalete gitmek için yanımızdan geçen kadınların çaktırmadan arkalarından bakıp kot pantolonlarındaki etiketleri okuyordum. Sürpriz bir şey yoktu, hepsi bilindik markalardı. Müziğin sesi yükseldi dansçılar iyice coştı ve Araf'ın atmosferi giderek güzelleşti.

Ferhat, “Hemen geliyorum...” diye seslenip merdivenlerden aşağı koştu.

Bir bar taburesinde oturmuş, sürekli çizmelerini yukarı çekiştiren bir kadın takıldı gözüme. Hidrojen sarısı saçları vardı. Gülümseyerek bir SMS okuyuşunu ve telefonunu kapatıp kahverengi çantasına geri koyuşunu seyrettim. Çantası ya çok pahalı bir parça ya da onun taklidiydi, İstanbul'da her ikisi de mümkündü. Bu şehirde bazıları her şeyi alabiliyorlar, alamayanlar için de her markanın mükemmel taklitleri yapılıyordu. DJ Chavez, Housebeat'le bezenmiş Kürt folklöründen Manu Chao'ya ve Shantel'in Bucovina'sına uzanmış-

tı. Kadın yüzüne düşen bir perçemi yavaşça kulağının arkasına itti. Dans pistine doğru döndüğü için onu daha iyi görebiliyordum. Koyu kırmızı dudakları hoşuma gitmişti.

Ferhat, "Aç karnına doğru dürüst sabahlayamayız," diyerek elime bir kaşarlı tost tutuşturdu.

O çılgınca dans etmeye koyulunca, kalkıp güzel meçhulenin yanına oturdum.

"Buraya sık gelir misin?" diye sordum.

"Senden daha sık geldiğim kesin. Seni daha önce hiç buralarda görmedim."

Upuzun parmakları vardı ve çok taşlı bir yüzük takmıştı.

"Ben ilk defa geliyorum buraya."

Gülümsedi. Şüphesiz küstahça güzel bir gülümsemesi vardı.

"Nereden?"

"Nasıl yani, nereden?"

"E, nereden geliyorsun?"

"Berlin'den."

Birden arkasını döndü.

Belli ki zamanında Mutter'daki Rüya gibi bu kız da Berlin cevabından hoşlanmamıştı.

"Berlin'den olmam kötü mü?"

"Hayır ama laf çok uzar şimdi..."

"Eyvallah."

Gecenin bir yarısında çetrefilli bir sohbeti canım hiç çekmiyordu. Zaten belirli bir amacım da yoktu, mesela seks gibi. Seks yapmayalı o kadar uzun zaman olmuştu ki aoseksüel hayatıma çoktan alışmıştım. Yine de yerimden kalkmadım ve bir viski söyledim. Kadın yine çizmelerini çekiştiriyordu. Farklı bir tik. Biraz sonra hafifçe omzuma vurdu.

"Senin şehrinde biriyle tanışmıştım da. Hikâye kötü bitmişti. Hepsi bu."

"Sorun değil."

“Ben Lale.”

“Devrim.”

Dans pistine bakıyordum. Ferhat, büyüklerin partisinde dans edilmesine izin verilmiş bir çocuk gibi duruyordu bo-
yu yüzünden. Belki İstanbul’a vardığımızda sakalını kesme-
si de o kadar iyi olmamıştı.

“Berlin’de Taylan diye birini tanıyor musun?” diye sordu
Lale – Taylan’ını tanıdığım ortaya çıkınca şaşkınlıktan nere-
deyse sandalyesinden düşüyordu.

Ona Taylan’ın Cake’teki kül tablası fırlatma olayını anlat-
tığımda çok güldü, çünkü kendisi de Taylan’la manyak şey-
ler yaşamıştı.

“Altınoluk’ta tanıştığımızda Taylan’ın ağzını bıçak açmı-
yordu. Bir şey sorduğumda cevabını bir kâğıda yazıp veri-
yordu. İnsanlar çıldırmış olduğunu düşünüyordlardı. Şimdi
nasıl peki, iyi mi?”

“Gayet iyi. Altınoluk tam olarak nerede?”

“Ege’de. Neden?”

Bu kadın Taylan’ın kış güneşi altında Ege sahillerinde
dans ettiği kadındı – deli gibi âşık olduğu kadın. Birdenbire
yok olmuştu. İşte şimdi yanımda oturuyordu.

“Birbirinizi kaybettiniz. Doğru mu?”

“Evet, öyle denilebilir. Karışık bir hikâye, seni sıkmak is-
temem.”

“Taylan’ı arayayım mı?”

“Bilmem...”

Cep telefonumda Taylan’ın numarasını aradım, bulama-
dım. Sonra Altan’ı aramayı denedim ama açmadı, uyumuş-
tu herhalde.

Lale’yle konuşmadan yan yana oturuyorduk. Yine çizme-
lerini çekiştirdi ve kendine bir kokteyl daha söyledi. Kan ter
içinde dans pistinden dönen Ferhat, tebdil-i mekânda bu-
lunma önerisinde bulundu. Lale Arafta kalmak istiyordu.

Adresini ve telefonunu bir kâğıda yazıp Taylan'a vermemi rica etti.

Dışarı çıktığımızda kafamda türlü düşünceler dolanıyordu. Beyoğlu sokakları hayat doluydu. Uzun zamandır gece vakti bu kadar kalabalık sokaklar görmemiştim. Gece hayatı ne güzel diye düşünürken, Sawady'ye girdik. İstiklal'e yakın, ruhsuz ve soğuk bir mekândı.

Oryantal desenli oturma yastıklarına yerleşip birer votka-cin-bull söyledik – viskiden sonra cesur bir adımdı. İyi-ce kafaları çektikten sonra Ferhat abuklamaya başladı. Ben de cümleme nereden başladığımı unutuyor, devamını getiremiyordum. Kalkıp eve gitmemiz gerekirdi. Fakat Ferhat'ın bir ahbabına rastladık, bize *speed* ikram etti. Hemen meseleye dalıp kopmanın son aşamasına geçtik. Ne var ki mekân bomboştu. Ortam mortam yoktu. *Nada*. Birdenbire Antony and the Johnsons'dan *You are my sister* çalmaya başladı ve benim için her şeye değdi bu. Şarkı, gecenin yol haritasını çizmişti; içimden Sawady'yle barıştım.

Oraya nasıl gittiğimizi sonradan tam hatırlayamadım ama gecenin ilerleyen saatlerinde kendimizi canlı müzikli bir barda bulduk. Üç müzisyen ve birkaç garson dışında kimse kalmamıştı. Hollywood-Ferhat müzisyenlerden bir karaçor istedi, ben de kalkıp oynayacaktım. Ben? Oynamak? Hem de folklor? Asla! Bir cüce ve bir deve olarak ikimizin dans pistinde yerlere yuvarlanmamızın ne kadar utandırıcı görünmüş olabileceği hakkında bir fikrim yok. Daha sonra kapının önünde müzik grubuyla vedalaşıp Firuzağa Camisi'nin aşağısındaki çorbacıya uğradık. Ferhat iğrenç bir işkembe söyledi, ben mercimeğe sadık kaldım. Camdan dışarı baktım. İstanbul hâlâ gündüz gibi cıvıl cıvıldı, Boğaz'a nazır sarhoş olmanın da ayrı bir güzelliği vardı.

Birkaç saat sonra Ferhat'ın divanında uyandığımda kıyafetlerimi bile çıkarmamış olduğumu gördüm. Yavaşça

kalkıp mutfaktan bir şişe su aldım. Aldığım her yudumla pişmanlığım arttı. Ferhat daha uyuyordu. Başımın ağrısını geçirir umuduyla bol bol su içtim. Okan beni gece saat on birde Reina'ya davet etmişti. Cep telefonuma baktım, tam olarak uyanmak için birkaç saatim daha olduğunu görüp rahatladım. Banyodan çıktığımda Ferhat perişan bir şekilde iskemlede oturuyordu. Şimdi de onun elinde su şişesi vardı.

“Günaydın kaptan,” dedi Ferhat.

“Biraz abartmışız.”

“Hem de çok.”

“Reina'ya hiç gittin mi sen?”

“Sonradan görme burjuvaların tapınağına mı? Bizim gibiler oraları sadece medyadan bilir. Geçenlerde Uma Thurman oradaymış. Ölmeden önce onunla aynı filmde oynamak istiyorum. Reina'ya gitmemden daha büyük ihtimal. Ne yapacaksın orada? Benim götürdüğüm mekânları beğenemedin herhalde.”

“Saçmalama, çok beğendim. Berlin'den bir arkadaşım ile buluşacağım orada da.”

“Tuhaf bir vatandaş olmalı.”

Kapı engelini kolayca aştım, çünkü Okan telefonda giriş parolasını vermişti: *İstanbul'u dinliyorum, gözlerim kapalı*. Hollywood-Ferhat abartmamıştı. Lüks kulübün önünde uzun bir cip konvoyu oluşmuş, Dersim'deki askeri araçlar gibi sıraya dizilmişlerdi.

Normal şartlarda hiçbir şey beni Ferhat'ın evinden çıkaramazdı. Reina'daki, onları güzel yapan her şeyin altını bir defa daha çizen çekici ve mükemmel giyimli kadınlar bile. Beraberlerinde geldikleri sakil kravatlı sıfırlar ve *pop star* taklitlerinin yanında harcanıyorlardı bence.

Reina, İstanbul'da şimdiye kadar bildiğim ve gördüğüm her şeyin ötesindeydi. Burada pozcu zenginler, başbaşa ka-

lip rahatça birbirleriyle yarışabilecekleri bir ada kurmuşlardı. Aralarında kendimi RBB yönetim kurulundaki işçi temsilcisi gibi hissediyordum.

Okan pencerenin yanında bir masa ayırtmıştı. Boğaz manzarası harikaydı. Bunun yanında Arafın manzarası basketbolda NBA'in yanındaki İkinci Lig gibi kalıyordu. Okan huzursuzluğunu örtmeye çalışırcasına bana bir beşlik çıktı.

“Ya, burası şehrin en güzel mekânı,” diyerek lafı açtı sonra ve İstanbul'un durmak bilmeyen nabzından bahsetti kesik kesik konuşarak.

İşleri iyi gidiyordu. Birkaç hafta önce büyük bir iş almıştı ve hayatının merkezini İstanbul'a aktararak işlerini buradan yürütmekte kararlıydı. Almanya ona artık sadece para kazanılacak bir pazar gibi görünüyordu.

“Gelecek burada, Deutschland tökezliyor, hâlâ bizim yeteneklerimizi hor gördüğü için'di, ona bakılırsa.

Sonra Berlin'i kötüledi eskiden şehrimize laf söyletmeyen Okan. Benim konuşmama fırsat bile vermiyordu. Arada söylediklerini beğeniyormuş gibi yaparak sorular sormaya çalıştığımda ise iyice böbürleniyordu. Konuşamayacaksak neden buluşmuştuk? Okan benim Dersim'de neler yaptığımı hiç merak etmiyordu anlaşılan. Ayrıca barışmamız gerekmiyor muydu? Bunun için de Jovanka'yla geçirdiğim geceyi konuşmamız gerekmez miydi?

“Demek işlerin iyi gidiyor. Sevindim, gerçekten. Ama bak, seninle şeyi konuşmak istiyordum...”

Okan, “Zamanı gelmişti. Sonuçta herkes loto milyoneri değil,” diyerek lafımı kesti.

Avokado kremi boğazıma takıldı. Şık karaftan kendime su koydum.

“Kusura bakma, çok gereksiz konuştum,” dedi Okan. Ben de lafı tekrar toparlayamadım.

Dakikalar geçtikçe Okan'a tahammül edemez hale geldim.

Karşımda bir yabancı oturuyordu sanki, senelerimi birlikte geçirdiğim Okan'dan eser kalmamıştı. Şu anda her şeye ne çok sinir oluyordum, onu salak gibi gösteren mor parıltılı gömleği dahil.

“Yemekleri beğendin mi?”

“Evet, sağ ol.”

“Şef Tevfik Alparslan sanki aşçı değil de sanatçı. Bütün dünyadan yatırımcılar onun uğruna buraya geliyor.”

Finans gerillaları arasına buyur edildiğim için müteşekkirim olmam gerekirmiş gibi konuşmuştu. Okan hâlâ yükseklerde uçuyordu, bense eskiden bize okulda sandviçlerini kakalayan arkadaşımı özölüyordum. Birdenbire ayağa kalkıp bir kadına el salladı, sarılıp öpüştüler. Sanki 8 numaralı topu yanlış deliğe yuvarlamış gibi hissediyordum.

“Sizi tanıştıırabilir miyim? Kirsten - Devrim, Devrim - Kirsten.”

Bunu dostane bir çok-memnun-oldum teranesi izledi, bana bir anlığına Kalan'daki nasılsın-ritüelini anımsattı bu. Kirsten, Okan'ın yeni kız arkadaşıydı, uzun yıllardır Boğaz'da yaşıyordu, Alman Konsolosu'nun sağ kolu olarak çalışıyordu, mükemmel Türkçe konuşuyordu ve çok tatlıydı. Okan'ın Jovanka ve benim hakkında konuşmak istememesinin sebebini şimdi anlıyordum. Kalkıp bir tanıdığını selamlamak için başka bir masaya gidince Kirsten'e ne zamandır beraber olduklarını sordum. Okan'ın yeni aşkı biraz bozuldu, bunu bilmememe şaşmıştı. Diplomatik bir cevap vererek tam olarak ne zamandan beri bir çift oldukları kısmını muğlak bıraktı. Ben yine de ilişkilerinin Okan daha Jovanka'yla beraberken başlamış olabileceği sonucunu çıkardım. Öyleyse, Okan Jovanka'yla geçirdiğimiz geceye niye o kadar dramatik tepkiler vermişti? Eğer kendisi aşkta yeni bir sayfa açmışsa neden Jovanka'ya hakaretler edip benimle arkadaşlığını bitirmişti?

Dahası da geldi: Okan'la Kirsten yılbaşında evleneceklerini müjdelediler. Ben de diplomatik takılıp ikisine mutluluklar diledim.

“Bunu ilk duyanlardan birisin. Hemen Altan'ı arayalım.” Okan talebini de söyledi:

“Düğüne geliyorsunuz elbette.”

Bir dakikalığına izin isteyip parfömeri gibi kokan tuvalete gittim. Aynaya baktım.

“Okan, seni göt herif,” dedim sessizce.

Geri döndüğümde küçük kristal vazoyu fark ettim. Masamıza hak etmediği hoş bir hava katıyordu. Vazoyu araklasam mı acaba, sadece öylesine, diye düşündüm bir anlığına. Sonra yakalanıp kapıdaki *Hell's Angels* kopyalarının eline düşmekten korktum, bu fikrimden vazgeçtim.

“Benim yavaştan kaçmam gerekiyor. Uçağım yarın sabah çok erken.”

“N'olucak! Eskisi gibi çoşalım iyice. Seni havaalanına götürürüz.”

“Yok ya, boş ver. Acayip yorgunum.”

“Eskisi gibi değilsin...”

“Sen de değilsin...”

Birden gülmeyi kesti.

Kirsten, “Düğünümüze geleceksin ama, değil mi?” diyerek masadaki kısa sessizliği bozdu.

“Evet, kesin.”

Geceyi bir yalanla bitirmek yanlış gelmedi bana.

Disko odasından Teutoburger Meydanı'na bakarken, Berlin'deyim, nihayet tekrar Berlin'deyim, diye düşünüyordum. Bir yere veya yurda ihtiyacım yoktu ama burada yaşayabilmek de bir lûkstü. Berlin benim bir parçamdı, beni hayata bağlayan iksirimdi. Bundan hiçbir zaman şu anda olduğum kadar emin olmamıştım.

Hiçbir şeyin değişmemiş gibi görünmesi rahatlatıcıydı. Fakat bir tek şeyin temelden değişmesi gerekiyordu: Rûya'yla aramızda olan belirsizlik, birbirimize duyduğumuz dillendirilmeyen ilgi, Dersim'in aramızda bir bağlantı oluşturduğu lafları – işte bunları bitirmeliydim.

Bavulumu boşalttım ve Kalan'dan getirdiğim ilginç 45'likleri küçük plak koleksiyonuma yerleştirdim. İstanbul'dan Berlin'e uçarken Rûya'ya bir 45'lik hediye etmenin harika bir fikir olacağını düşünüyordum. Sonra vazgeçtim bundan. Elimde tuttuğum şeyin ne kadar şahsi ve özel olduğunu anlayıverdim. Bunu Rûya'yla paylaşmanın ne anlamı vardı?

Rûya sesimi duyduğuna sevindi, sanki biraz da heyecan-

lanmış gibiydi. Lafı uzatmadan onu görmek istediğimi söyledim. Hattan Rûya'nın sessiz nefes alışı dışında hiç ses gelmiyordu.

“Evet, yapalım bunu,” diye kabul etti sonunda.

Son saniye orta çizgiden bir basket atmış kadar mutlu oldum. Telefon konuşmamızdan sonra reklam ve faturalardan oluşan postamı inceledim. Çoğu zarfı, açmadan çöpe attım. Sadece klasik homeopati, Bach çiçekleri ve metamorfoz konularının uzmanı olan Claudia Tremmel'in broşürünü bir kenara koydum. Acil durumlar olsun, akut veya kronik hastalıklar, psikolojik problemler veya davranış bozuklukları olsun, mucizevi tedaviler uyguluyordu. Kimbilir, belki de bir gün işime yarardı.

Akşamüstü İranlı muhalif bir taksici beni Kreuzberg'e götürdü. Jovanka ve Dennis'le yemek yiyecektik. Şoför dünyanın tüm mollalarına ve Bin isimli teröristlerine lanetler okumaktaydı. Melodik sesi yüzünden bana pek inandırıcı gelmedi. Ayrıca İranlı taksi şoförleri niye hep kendi manyaklarına kızıp buradaki delilerden hiç bahsetmiyorlardı? Neyse, en azından Jazz Radio dinlemiyordu.

Jolesch'e vardığımda Jovanka'yla Dennis menüyü ezberlemekteydiler. Büyük bir kavuşma sevinci yaşandı. Jovanka Dersim'deyken yanımda kamera olmamasına inanmak istemiyordu, en azından kameralı bir cep telefonu almamı önerdi. İzlenimlerimi kafama yerleştirmiş olmamın ona hiçbir faydası yoktu. Altan gibi ukala ukala konuşmamam konusunda da uyardı beni. Sonrasında, her ikisinin de gitmesi gerekiyordu. Jovanka'nın Friedrichshain'deki kahvaltımızdan sonra bulunduğu arkadaşı Uta'yla randevusu vardı. Uta o aranırlıktan tarafından terk edilmişti, şimdiyse yeni bir aşk yaşıyordu. Dennis de Cake'e gelmek istemiyordu, çünkü ertesi sabah erkenden bir gencin duruşmasına katılması gerekiyordu.

“Karışık bir durum mu?”

“Evet, moruk. Herif dört arkadaşıyla Graeferstrasse’deki bir barı soymuş. İçlerinden biri de silahlıymış. Müvekkilimin, arkadaşlarının kim olduklarını ve işletmeciyeye hangisinin silah doğrulttuğunu hatırlamaması biraz komplike sadece.”

“Gettoda fırlama bir hikâye gibi...”

“Ufaklık on üç yaşında, moruk. Silahlı suç ortağı için de bar sahibi on beş yaşlarında diyor...”

Cake’de Altan’ı bir saatten uzun bir süre beklemem gerekti. B_books diye bir kitabevindeki *Postoperaizm* ile ilgili bir tartışma grubuna takılıp kalmıştı. Ben bu teorinin ümmisiydim. Tek bildiğim, bu akımın entelektüel reisinin Antoni Negri olduğu ve Altan’ın da Negri’nin hem takipçisi olup hem de onu sorguladığı idi. Eleştirel sorgulamayı kendisiyle aynı kafada olanlara tatbik etmekten hoşlanıyordu, bunu da bazen çok feci sündürebiliyordu. Altan sonunda yanımıza vardığında, onu büyük bir tantanayla selamladık.

“Şuna bak, Dersimli çoban kentlerin kentine geri dönmüş,” diyerek güldü Altan.

“Hep böyle karşılanmayı istemişimdir, teşekkürler.”

Okan’ın kıskançlık paranoyası yüzünden bozulan aramız yine düzelmişti. Altan’a soru sormasını yasaklayarak yolculuk anılarımı anlattım. Kankam beni gördüğüne o kadar sevinmişti ki sahiden dinledi beni. Lale’yle tanışmamı anlattığımda Altan fazla oyalanmadan Taylan’ı arayıp bulunduğumuz yere çağırdı. Taylan bizimle takılmaya pek hevesli olmadığı için Altan’ın onu epey zorlaması gerekti. Taylan hangi konuda harika havadislerimiz olabileceğini tasavvur edemiyordu.

“İstanbul’da Okan’la görüştün mü?” diye sordu Altan.

“Evet görüştüm.”

“Barış çubuğu tıttırdünüz mü?”

“Sanırım, evet.”

“Boğaz’a nazır koko?”

“Pek değil.”

“Devrim, öznesi, yüklemi ve nesnesi olan bir cümle kurar mısın lütfen?”

Uzun cümleler kurarak Reina’daki gecemizi ballandıra ballandıra anlattım. Altan dikkatle dinliyor ve sanki dilinin ucunda çığır açacak bir düşünce varmış gibi görünüyordu.

“Okan geçici olarak *yuppie* tribinde. Mutlaka bundan kurtulur, eminim.”

“Olabilir. Şimdi sıkı tutun: Evlenmek istiyor,” diyerek sürprizi patlattım.

“Ama neden – ama kiminle?”

“Kirsten’le. Daha önce bu ismi duymamış numarası yapma bana şimdi...”

“Evet, duydum. Okan tabii ki anlattı. Ama ciddi bir şey değil sanıyordum.”

“Kirsten’le Okan’ı bana niye anlatmadın?”

“Jovanka’yla senin yüzünden. Jovanka’ya söyledin mi?”

“Lanet olsun, hayır. Okan kendi söylesin.”

“Düğün ne zaman, nerede?”

“İstanbul’da, yılbaşında.”

“Yani gidiyoruz.”

“Ben gitmeyeceğim.”

“Nasıl yani? Kişisel Camp David’inizi imzaladınız sanıyordum.”

“Ben seninle gelmeyeceğim.”

“Öyle bir şey yapamazsın.”

“Öyle bir yaparım ki!”

“Devrim, karı gibi konuşma şimdi.”

“Yok yahu. Sadece istemiyorum. O kadar.”

“Delirdin mi sen? Okan bizim kardeşimiz.”

“Oradaki hallerini görseydin sen de benim gibi düşünürdün.”

Taylan tam zamanında gelerek tartışmamızı sonlandırdı.

“Neler oluyor, bir öğrenebilir miyim acaba? Graeferki-ez’ten buraya gelmek pek kolay olmadı da,” diye homurdandı epey alkol almış olan Taylan.

Ona Lale’nin kişisel bilgilerini not ettiği kâğıdı uzattım.

“Bu neymiş?”

“Neye benziyor sence?”

“E-mail ve telefon numarası. Sarhoşum ama salak değilim. Kimin?”

“Lale.”

Taylan’ın suratı dondu.

Sanki birisi duraklatma düğmesine basmış gibi hareketsiz oturdu kaldı iskemlesinde. Lale’yle tesadüfen karşılaşmamızı anlattım. Ondan hoşlandığım için yanına benim gittiğimden bahsetmedim.

“Lale heyecanla onu aramanı bekliyor.”

“O kadar saf mısın yoksa sadece öyleymiş gibi mi gözüküyorsun? Neyse, ne önemi var. Lale ciddi olsaydı gelip beni bulurdu. Berlin Mars’ta değil yani. Bu saçmalık yüzünden beni çağırmanız gerekmezdi. Günbatımı romantikleri! Hayatının aşkı dediğin, piyangoda büyük ikramiye çıkması kadar nadir bir olaydır,” dedi Taylan – ama yine de kâğıdı alıp cebine soktu.

Birkaç gün sonra Hamburg’a gittim ve akşam Yoko Mo-no’da oturup Rüya’yı bekledim. Elimi ceketimin cebine attım. Kalan mezarlığından getirdiğim taş hâlâ sıcakmış gibi geliyordu. Berlin’den Hamburg’a tren yolculuğum boyunca ve tren garından kafeye gelene kadar, taşı sanki bana uğur getirecekmiş gibi elimde tutmuştum.

Rüya bana sarıldığında bir ısındım bir titredim. İlk buluşmamızda kullandığı parfümü sürmüştü. Tesadüf ya da

belki sadece bir parfümü vardı. Saçları yağmurdan ıslanmıştı. Birkaç damlası bana da geldi. Özür diledi; nafile bir özür çünkü o yağmur suyunda banyo yapmak isterdim. Gri ceketinin altına, üzerinde bir samuray olan ve *Alarm Hamburg Shanghai* yazan, rengi solmuş bir siyah tişört giymişti. Muhtemelen benim bilmediğim birtakım *cool*'luklar. Her şey o kadar mükemmeldi ki neredeyse kararlarımı unuttu-
caktım.

“Seni görmek gerçekten çok güzel,” diye tekrarlayıp durdum.

“Ben de sevindim. Aç mısın?”

“Yok, hiç değilim.”

Rüya küçük bir şeyler atıştırsa mı acaba diye garsonla uzun uzun konuşup sonunda yine sadece bir Beck's söylemeye karar verdi.

“Burası sık geldiğin bir kafe mi?”

“Yok valla, arada sırada geldiğim bir yer. Beğenmedin mi?”

“Yok, beğendim.”

Aslında Yoko Mono'yu epey sıkıcı bulmuştum ama önemi yoktu, çünkü Rüya'yla bir kasap dükkânında bile bulurdum.

“Demek Dersim'i yavan buldun?”

“Evet, öyle.”

“Birkaç kuple daha alabilir miyim...?”

“Aslında anlatılacak pek bir şey yok. Doğasının çok güzel olduğunu sen de biliyorsun. Doğruyu söylemek gerekirse bazı şeyler sinirime dokundu. Ama Sultan Yenge'm ve Haydar Amca'ma laf söyletmem. Onlar harika. Ayrıca birçok yeni insanla tanıştım, bir deli dahil. Kalan, biraz yaşlılar evi gibiydi, sadece yaşlılar vardı. Birisine 'Birleşmiş Milletler' diyorlardı.”

Rüya güldü:

“Bizim köyde de birine ‘Teyip’ diyorlar. Gerçek adını bilmiyorum bile.”

Hamburg’da yaşayan bu kadının Dersim’deki köyünü nasıl sahiplendiğine şaşıtm yine o an.

Bizim hakkımızda konuşmak istiyordum. Ancak lafı nasıl oraya getireceğimi bilemiyordum. Rûya dikkatimi dağıtıyordu. Bu gece de karmaşık konulara girilmeyecek kadar güzel gözüküyordu.

“Başka bir yere gidelim mi?”

“Gidelim,” dedim, çünkü içten içe, Yoko Mono’da bir içkiyle kalmayacağımızı, Berlin’e dönmek için çok geç olana kadar dışarıda takılacağımızı ummuştum. Ama emriva ki yapar duruma düşmemek için Reeperbahn üzerinde Dennis’in tavsiye ettiği Hotel Florida’da bir oda ayırtmıştım. Şu anda sanki bütün gece bizimmiş gibi geliyordu. Böylece kalbimdekileri ortaya dökebileceğim o doğru an gelip çatabilirdi. Fabrik’e doğru yola koyulduk, gecenin programı yasadışı yaşayanlar yararına bir konserdi. Yoldayken Rûya usulca annemlerin mezarına gitmemin beni nasıl etkilediğini sordu. Duygusuz bir salak gibi görünmeden nasıl cevap vereceğimi bilemedim. Müphem bazı imalarda bulundum.

“Babam epey kötü durumda. Tipik göçmen işçi hastalıklarından muzdarip. Başına bir şey gelmesinden korkuyorum. O zaman annem ne yapar? Bizimkiler yaşlılar evi filan nedir bilmezler.”

Rûya’nın babasının ne hastalığı olduğunu, annesinin niye tek başına olamayacağını, teselli niyetine ne söyleyeceğimi ben nereden bilecektim? Kolumu omzuna doladım, kısaca bir sarılıp bıraktım. Rûya bana bakıp gülümsedi ve sanki *böyle işte, ne yapacaksın* demek ister gibi omuzlarını silk-ti. Fabrik’e vardığımızda birayı plastik bardaklarla getirse bile, hayatımda hiç bu kadar güzel bir kadın görmediğimi düşündüm.

“Güzel bir konsere,” dedi Rûya ve beni sürekli bilmediğim bir grubun yeni albümünü tartışan iki arkadaşıyla tanıştırdı.

Yoko Mono'dayken sanki Rûya benimle görölmek istemiyor gibi gelmişti bana. Şimdiyse eskiden tanıdığı bir arkadaşını ortamlara sokuyor havasındaydı. Her ikisi de hoşuma gitmedi.

Herkes Blumfeld'in çıkmasını bekliyordu. Salonun ışıklarını karardı.

Kadınlar, “Seninle yatmak istiyorum, Jochen!” diye bağırıyorlardı. Bazı erkekler de aynısını bağırdı.

Grup çalmaya başladığında ışıklar yeniden yandı. Etrafım süt çocuklarıyla doluydu. Hepsi de biraz sahnedeki *herkese yasal kimlik* talep eden şarkıcıya benziyorlardı.

Konserden sonra Pudel'e gittik. Rûya'yla biraz dans ettim çünkü onunla aynı tişörtü giymiş olan DJ Mika Duric'in çaldığı Minimal-House, uzun zamandır dinlediğim en iyi şeydi. Daha sonra Rûya'yla koridorda dururken, hayır işleri konsercisi Jochen yanlışlıkla bana çarptı ve kibarca özür diledi.

“Sorun değil. Evraklarım tamam.”

Bence çok komiktim ama o esprimi anlamamıştı. Rûya dan setmek istiyordu, *hayır* ve *teşekkürler* anlamında sağ elimle göğsüme koydum.

Rûya şaşırarak, “Böyle jestleri nereden biliyorsun?” diye sordu.

“Amcamdan öğreniyorum. Tembelliğinden bir şey söyleyemediği zaman yapıyor bunları. Ama nadiren oluyor.”

Rûya başını salladı. Rûya ne yaparsa yapsın, onu büyüleyici buluyordum. Özellikle de Ahmet Amca'yla tanışmak istediğini söylediğinde. Canı istediği her şeyi yapabileceğini söylemek istiyordum ona. Neyse ki söylemedim.

Rûya'yı gece beş gibi evine bıraktığımda koluma girdi ve geçirdiğimiz güzel akşam için teşekkür etti.

“İstersen gelip kanepemde dinlen, Berlin’e öyle dön...”

Bu teklifi reddetmek ne kadar akıllıca olurdu bilemiyordum. Belki de şansımı kaybederdim. Öte yandan o odasında uyurken evinde olmayı da istemiyordum. Onun âşığı olmak istiyordum, âşığın da kanepıyla filan işi olmazdı. Ya şimdi ya hiç diye kendime cesaret vererek kafamda dönenip duran o soruyu soruverdim.

“Nedir bu bizim aramızdaki?”

“Bilmiyorum. İsim koymamız şart mı?”

“Bunu normalde ben söylerim. Ama bir kadın için daha önceden hiç yapmadığım şeyleri yapmaya başladığım zaman...”

“Eğer Dersim yolculuğunu kastediyorsan onu kendin için yaptın.”

“Ama sen şey...”

“Yok, ben ondan almayayım. Bende bir Dersim takıntısı var, doğru. Ama sende de olsun dedim mi ki ben sana?”

“Öyle bir şeyi hiç istemem zaten. Ben neysem oyum. Yolculuğumdan çıkardığım sonuç bu.”

“O zaman problem nerede? Benim için Dersim’i ve kültürümüzü tanıyan birisiyle beraber olmak çok daha güzel çünkü daha çok şey paylaşabiliriz. Ama o sen değilsin.”

Birinci dereceden bir reddedilme, diye düşünüyordum ki âşık âşık bakan gözlerini gördüm – işte bu, bambaşka bir uyuşturucuydu.

“Eğilip bükülmene gerek yok. Olduğun halinle iyisin sen. Ancak benim zamana ihtiyacım var. Bak, daha yeni ayrıldım, hemencecik yeni bir hikâyeye atılamam. Hayatımı düzenlemem gerekiyor. Daha ciddi bir şeyler istiyorum, uzun sürecek bir şeyler.”

“Ben de.”

“Fazla çabuk cevap veriyorsun. Biraz düşün bence.”

Belki de gerçekten öyle yapmalıyım, diye düşündüm. Ama

yalnız olmak istemediğim zaman randevulaşmaya gerek kalmaması da güzel olmaz mıydı?

“Sana bir şey getirdim.”

Rüya şaşırarak, “Öyle mi?” dedi.

Ona, Kalan’dan getirdiğim taşı uzattım. Utandı.

“Tekrar görüşecek miyiz?”

“Sanırım, evet,” diyerek gülümsedi Rüya.

Hotel Florida’yı boş verdim, tren garındaki büfede kahvaltı edip Berlin’e giden ilk trene atladım.

103’te Altan, “Hamburg nasıldı?” diye merakla sorarken iştahla kulüp sandviçini ısırdı.

“Nereden biliyorsun gittiğimi?”

“Kürt *primadonna*’nı ziyarete gitme niyetini benden niye sakladın?”

“İyi bir soru. Ama benimkine dönersek...”

“Kreuzberg’deki kuşlar haber ajanslarından bile hızlı şakıyor.”

Konuşmamızı Altan’ın doktorasına yönlendirdim. Anlaşılan bu ara iyi gidiyordu ve Altan eserini bitirmek için günde en az on saat çalışmaktaydı. Kendini biraz doğum tarihi yaklaşan karnı burnunda bir hamile gibi hissediyordu. Bittiği zaman doktora tezini Negri’ye yollayacaktı. Epey heyecanlıydı çünkü önümüzdeki günlerde Bologna’da “İmparatorluk’ta Savaş ve Demokrasi” üzerine bir konferansta idolüyle aynı panel kürsüsünde oturacaklardı. Hesabı öderken İtalyan garsona Antonio Negri’yi tanıyıp tanımadığını sordu.

Yakışıklı, “Moda tasarımcısını mı?” diye sordu.

Altan, “Evet, aynen o,” diyerek başını salladı.

Benim evde Altan’ın getirdiği erken dönem bir Emir Kusturica filmi izledik. Film dublajlı değil Fransızca altyazılıydı. Altan videocu folloşa küfür etti.

Okan, Altan’ı arayıp laf arasında evlilik kararını Jovan-

ka'ya anlatabileceğimizi duyurmuştu. Bunu kendisinin yapmak istememesine Altan kafa sallıyordu. Ben onu bile yapamadım. İki sigaralıktan sonra kafalarımız iyice dumanlanınca Altan'a homeopatiyle ilgili ne düşündüğünü sordum.

Altan, Bayan Tremmel'in elimde salladığım broşürüne bakıp, "Bir şikâyetim yok ama hadi oku bakalım," dedi.

"Evde en yakınlarının yanındayken yapacağım bir iki saatlik sorulardan oluşan muayene esnasında hastanın mümkün olduğunca doğru bir portresi çıkarılır, şikâyetler tespit edilir..."

"Çift terapisi bana göre değil," diyerek kikirdedi Altan.

"Semptomlar aracılığıyla bireysel şikâyetlerinize en yakın homeopatik ilaç seçilir."

Altan, "Kişiye özel olması tabii ki çok iyi ama o zaman fiyatlar da yükselir," diye beyan etti fikrini. Gülme krizine girmiş olması okumaya devam etmem için bana motivasyon veriyordu.

"Homeopati geniş bir uygulama yelpazesi sunar ve hayvanınıza astım, sidik torbası hastalıkları, epilepsi ve hazım zorluklarında yardımcı olabilir...."

Hayvanlar için bitkisel şifa merkezi mevzuuyla eğlenmeye devam ettik – bir noktada o kadar da komik olmadığını anlayana kadar. Rüya'yla randevumu özetlediğimde Altan onla beraberliğimizin yakın zamanda başlayacağını tahmini ettiğini söyledi. Haklı olabileceği düşüncesi bile içimde bir sadet hissinin çiçek açmasına yetti.

"Bunlar hep işaretler. Derya'dan iki haftadır hiç haber almıyorum. Tamam, ben de ilgisiz davrandım, uzun vadede yalnızca *e-mail*'le olmuyor belki ama satır aralarında hep tutunabileceğimiz bir şeyler oluyordu. Ama ben aramadıkça ya da yazmadıkça ondan bir şey gelmiyor."

"Niye peki?"

“Bilsem! Gya Şu anda bir kadın grubuyla kamp turunda. Buna inanan biri varsa gidip FDP’ye ye olsun.”

“Neden?”

“Derya’ya kalkıp bakkala kadar gitmek bile zor gelir. Şimdi mutasyona uğrayıp kampçı mı oldu yani?”

“Kimbilir. Bana sorarsan Negri konferansını boş verip Derya’nın yanına gitmelisin.”

Ertesi ğlen beni Liz aradı. Arada bir nasıl olduğumu sormak ve yeni planlarımı öğrenmek için arıyordu hâlâ. Ama bu seferki başkaydı. Radyoda daha yayının ilk haftalarında Isabelle P.’nin başarılı olup olamayacağına dair Şüphe duymaya başlamışlardı. Liz, *Gece Radyosu*’nun medyada basbayağı artık yok sayılır hale gelmesinden korkuyordu. ıkarılmamdan aylar sonra bile hâlâ birçok dinleyici arayıp o anonim sunucuyu geri istiyordu. Bu arada Christian Perez bile benim radyo için büyük bir itici güç olduğumu kabul etmişti. Tamam, gururum okşanmıştı ama eski redaktrm bana bütün bunları niye anlatıyor diye düşünürken asıl meseleye geldi. Liz’e göre Şu an radyoda ikinci bir Şans için Perez’le masaya oturmamın tam zamanıydı. Bunu düşünüp onu arıyacağıma söz verdim.

Tekrar mikrofon başına dönmenin düşüncesi bile beni kanatlandırmıştı. Spor ayakkabılarımı giyip ıslık alarak merdivenlerden aşağı doğru koŐarken elindeki üç tane dolu alışveriş torbasını nefes nefese yukarı taşıyan Doris Schneider’le karşılaştım. Bir anlığına acaba ona yardım etsem mi diye düşünüp vazgeçtim. İyi komŐuluk ilişkileri için artık çok geçti.

“Normalde iki kişi oynamıyor muydunuz siz?” diye sordum basket sahasında arka arkaya bir sürü basket kaçıran ocuğa.

“Evet, yle.”

“ArkadaŐın nerede?”

“Gitti.”

“Nasıl yani, gitti?”

“Ülkeden atıldı.”

Akşam takside otururken Jovanka’yı üzmeden Okan’ın evlilik planlarını ona nasıl anlatabileceğimi düşünüyordum. Nasıl söylersem söyleyeyim, canı acıyacaktı. Kötü haberleri ileten kişi olmaktan hiç hoşlanmıyordum.

Akşam güneşi Oranienstrasse’yi melankolik bir kızıla boyuyordu. Bateau Ivre’de kaldırımın üzerindeki son masayı kaptık ve çekirdek çitleyerek, sokakta gezerek gizli gizli kafelerdeki kadınlara bakan adamları izlemeye koyulduk. Erkek erkeğe takılmaları ve kol kola girmiş olmaları komikti; Simon&Garfunkel’in Kreuzberg şubeleri. Jovanka’nın keyfi yerindeydi çünkü iş bulma kurumu eğitimini finanse etmeyi kabul etmişti. Hükümetin bir reklam kampanyasında yer aldığı için mahallece dışlanan garsona bir dilim *cheese-cake* söyledi. Kırmızı şarabın yanına pek yakışmıyordu ama Jovanka’nın umurunda değildi. Masada yanımızda oturanlar Jovanka’nın pastasından gözlerini alamayıp bizi bir konuşmanın içine sürüklediler. *Sokağın bu köşesinin harika atmosferinden ve şehrin en nefis partilerinden girip, Berlin’in muhteşem sonbaharına kadar uzandılar.*

“3, 2, 1, bu benimdir, internetten buldum!” dedi birisi.

“Güneş gözlüğünü mü?” diye sordum, saçlarına taktığı pezevenk modeli gözlüğünü işaret ederek.

“Yok canım. Bir tahmin hakkın daha var. Nette başka ne bulunur?”

“Bilmiyorum, ben internetten alışveriş yapmam.”

Yan masadan kahkahalar geliyordu, artık neye gülüyorlarsa. Jovanka, reklam mankeni garsona hesabı istediğimizi gösteren bir işaret yaptı.

“Yok be kardeşim. *Bunu* buldum!” Hırt herif karşısında oturan kadını gösterdi. Kadın masanın üstünden uzanarak

adamı şehvetli bir şekilde öpmeye koyuldu. Bize bu kadar yetmişti. Oradan kalktık.

“İstanbul’da Bay Gün ile takıldın mı bakalım? Son görüş-tüğümüzde hiç soramadım,” dedi Jovanka, Würgengel’de.

“Okan’ı mı?”

“Başka hangi Günleri tanıyorsun? Tabii ki Okan. Yok-sa hâlâ sana kırılğan bir mimozaymış gibi naz niyaz mı ya-pıyor?”

“Hayır. Yani evet.”

“Açık ve net sorulara açık ve net cevaplar verebilir misin lütfen?”

Gerçeği söylesem mi yoksa söylemesem mi diye birkaç sa-niyeliğine düşündüm.

“Evet, onunla görüştüm. Aramızdaki olaylar çözüldü as-lında.”

“Sevindim. Yeni bir kız arkadaşı var mı?”

“Onu nereden çıkardın?”

“Olduğunu tahmin ediyorum da ondan.”

Artık bildiklerimi anlatmam gerekirdi. Okan’ın maalesef kendinden fazla emin bir dallamaya dönüştüğünü söyledim. Jovanka beni rahat bir tavırla dinlemekte olduğu için için-den geçenleri tahmin edemiyordum.

“Hoş bir kız mı bari?”

“Çok kısa gördüm onu. Doğruyu söylemek gerekirse, evet, sempatikti.”

“Problem nerede? Korkunç bir hatun olsaydı bana ne ya-rarı olurdu? Ben benim. O da kendisi.”

Jovanka olaya bu kadar ağır başlı yaklaşabildiğine göre he-men Okan’ın evlilik planlarına girebilirdim. O işi de hallet-miş olurdum. Yanlışlıkla sigaramın dumanını yüzüne üfle-diğimde kılını bile kıpırdatmadı.

“Evlenecekler.”

“Gerçekten mi?”

Jovanka'nın tek tepkisi bu oldu. Sakin davranmasına rağmen bakışlarında hayal kırıklığı ve öfke görür gibi oldum. Öfke ona çok yakışıyordu. Okan'dan bıkmıştım zaten, Jovanka da kesin bıkmıştı. Neyse ki aklıma verdiğim söz geldi, Jovanka'yı ALBA Berlin'in Efes Pilsen'e karşı oynayacağı maça davet ettim.

"ALBA'yı tutuyoruz, değil mi?"

"Ben kesinlikle öyle. Ama Jovo Stanojevic yokken sen ne yaparsın onu bilemiyorum artık. Yugo kaput, biliyorsun."

"Biliyorum, yine de ALBA!"

Jovanka'yı evine uğurladıktan sonra bir votka martini söyleyip biraz daha oturdum. *Gece Radyosu*'nu yeniden sunmanın ne kadar güzel olacağı düşüncesinden kurtulamıyordum. Doktora tezi yazmam, eğitim almam veya hayatı kaymış gençlerle uğraşmam gerekmediği için çok mutluydum. Ama hiçbir işi olmayınca da insan zaman zaman depresifleşiyordu. Liz'in telefonundan sonra kendimi *Gece Radyo*-su'nun müziklerini, Berlinli gece kuşlarımı ve enstrümental parça eşliğinde programı başlatırken hissettiğim tatlı heyecanı düşünürken yakaladım. Christian Perez'le küçük kavgalarımızı, Liz'le tartışmalarımızı ve konuşmayı beceremeyen stüdyo konuklarımı bile özlüyordum. Bunun üzerine Würgengel'de çok güzel yaptıkları votka martinilerden bir tane daha yuvarladım.

Heinrich-Heine-Strasse'de bir taksi çevirecektim ama aklımdan çıktı. Hızlı hızlı, nefes nefese yürüyordum. Terlemeye başladığımda içime bir huzursuzluk saplandı. Neyim olduğunu bilmiyordum. Uyuşturcu yoktu, endişe yoktu, yine de ters bir şeyler vardı. Sage-Club'ın oradaki dönerciye girip küçük bir şişe su aldım ve üzerinde Türk bayrağı olan kâğıt peçetelerle ensemdeki teri sildim. Türklerin bayrak fanatizmi üzerine Altan bir şeyler yazmalıydı, yazsa kesinlikle okurdum.

Dönerciadaki müzik dayanılmaz derecede kötüydü. Ağlak bir kadın ebedi aşkı arayışı hakkında bir şarkı söylüyordu. Kebap aromalı bölgeyi terk ederek Alexanderplatz yönüne doğru ilerledim.

Sonunda eve vardığımda yattım ama uyuyamadım. Tavana bakıyor ve Kalan'ın yıldızlı gökyüzünü görür gibi oluyordum. Disko odasından *Ferfecir*'i aldım, biraz dinleyip kapattım. Yattığım yerde oradan oraya dönüp annemlerin mezarındaki gibi mutlak bir sessizliğin özlemini çektim. Ayrıca aramayan ve ben aradığım zaman da mesafeli konuşan Rûya'yı özlüyordum. "Ne oluyor?" diye sordüğümde sadece "Hiç," diyordu. İyi bir yalancı değildi, olumlu bir özellik.

İyice yabancılaştığım bu geceden yaklaşık bir hafta sonra sonunda Dersim'den dönüşünü müjdeleyen Ahmet Amca'yı Tegel Havaalanı'ndan almak için yola koyulmuşken 103'te küçük bir mola verdim. Daha barmene içki bile söyleyemeden Heidi yanımda bitti.

"Birini mi bekliyorsun?"

"Hayır. Ya sen?" diye sordum.

Heidi oturdu. Keyfi çok yerindeydi, çünkü *Die Sonntagszeitung* için Madonna'yla bir söyleşi planlıyordu. *Superstar*'ın son dakikada vazgeçeceğine dair onunla bahse girdim. Heidi kesin olacak diye hava atıyordu. Güya Versace için verdiği pozların yarattığı heyecandan sonra onunla *punk rock* hakkında konuşmanın en doğru şey olacağı konusunda Madonna'nın ajansını ikna etmişti.

"*Punk rock*? Madonna?"

"İşte görüyor musun? Tam da bu tepki yüzünden dahice bir fikir," dedi Heidi.

Şimdi Madonna'nın söyleşiyi iptal edeceğinden emin olmuşum ve Heidi'yle 50 euroluğuna bahse girdim. Taksiyle havaalanına gidip Ahmet Amca'yı almam ve ikinci bir tak-

siyle de eve götürmem gerektiği için özür dileyerek kalktığım da Heidi güldü.

“Paranı züppece sokağa atmak bu, yüzme bilmeyen birisinin havuz başında randevu verip sonra da yüzmek için göle gitmesi gibi bir şey.”

“Yaa?”

Bir loto biletinin faizinin faiziyle yaşadığımı bilse Heidi’nin ne düşüneceğini tahayyül edemiyordum. Zaten parayı çarçur etme işi belirli bir seviyede kaldı, çünkü havaalanına giden Tegel-Kanak-Ekspres’in fiyatı nispeten uygundu. Yıllardır Türkiye’den uçak geleceği zaman Anadolulu emekliler eve dönenleri özel arabalarıyla taşımak için Tegel Havaalanı’nın önüne dizilirlerdi. Böylece emekli maaşlarına ek olarak birkaç euro kazanırlar, müşterileri de uygun fiyatlardan yararlanırlardı. Bunların hepsini kendime sakladım tabii, emeklilerin ekmek kapısıyla oynamak istemezdim. Heidi’nin ilgi alanı olmasa bile bu konuyla ilgili bir yazı yazması ya da bir meslektaşına yazdırması mümkündü. Hayatımızdaki her şeyin medyalara meze olması gerekmezdi. Bu yüzden *Gece Radyosu*’nda da konuklarımı her şeylerini anlatmalarını için hep uyarırdım.

Ahmet Amca sadece el bagajı olduğu için kapıdan ilk çıkan kişiydi. Keyfi çok yerindeydi ama sadece kavuşmamızdan dolayı değil. Sultan Yenge’nin yolladığı peynirleri kontrolden geçirmeyi başarmıştı. Sultan Yenge bana da peynirinden vermek istemiş, bense teşekkür ederek geri çevirmiştim. Gıda malzemelerini binlerce kilometre taşıma fikri bana absürd gelmişti. Ahmet Amca bana Kalan’dan bolca selam iletti. Sultan Yenge ben gittikten sonra daha uzun süre üzölmüş ve gözyaşı dökmüşü.

“Senden ne var ne yok? Rüya’yla ilgili bir gelişme var mı?”

“Hem evet hem hayır.”

“Büyük bir değişiklik yok yani?”

“Henüz yok.”

Tegel-Kanak-Express'te otururken şoförümüz Ankara'da-ki meclisin yanlış Avrupa politikalarına küfrediyordu, Hıristiyanlığa satılmışlardı bunlar. Laf arasında, işleri güçleri emeklilerin parasını ellerinden almak olan Alman politikacılar hakkında sokurdanıyordu. Bu kadar eleştiri, Ahmet Amca'nın şoförümüzün tiradlarından temel bir “kapitalizmin krizi” şeması çıkarabilmesine elveriyordu:

İşsizlik

Fakirlik

Sosyal devletin tasfiyesi

Düşük ücretler

Sömürü

İrkçilik

Cinsiyetçilik

Küreselleşme

Açlık

Sefalet

Uyuşturucu pazarı

Silah ithalatı

Savaş

Çocuk askerler

Geçim bunalımı

Nükleer santraller

Cehalet

İnsan hakları ihlalleri

Doğa sömürüsü

İklim felaketi

Listesi bitecek gibi değildi. Eve geldiğimizde Ahmet Amca ilk iş olarak bütün pencereleri açtı. Yola çıkmadan önce pencereleri aralamayı unuttuğu için kızdı kendine, bu-

nu erken bunama işareti olarak görüyordu. Sakinleşmemiz için bir hoş geldin içkisine, Cafe Ma Rosa'ya gitmeyi önerdim.

“Memnuniyetle gideriz ama çok uzun kalamayacağım.”

“Nasıl? Yine mi Sevda'yla buluşuyorsun? O yüzden mi beni postalamaya çalışıyorsun?”

Ahmet Amca ciddiyetle, “Biliyorsun ki aramıza kimse giremez. Sevda bile,” diyerek banyoya girdi. Şarkı söylediğini duyabiliyordum.

Ahmet Amca'nın sayısız yeteneği vardı ama şarkı söylemekten ancak Lichtenberg'deki dazlak faşoların saygıdan anladığı kadar anlardı. Duş almış ve tıraş olmuş bir şekilde banyodan çıktığında ona edeplince parfümü biraz fazla kaçırmış olduğunu söyledim.

“İyi kokmak *Silversex*'in bir parçasıdır.”

“Neyin?”

“*Silversex*. Elli yaş sonrası aktif aşk.”

“Uçakta bir magazinde mi okudun bunu?”

“Hayır, bir Türk sosyoloji dergisinde...”

“Türk düşünürleri bunlarla mı uğraşıyor?”

“Bunu Alman bir trend araştırmacısı yazmış!”

Cafe Ma Rosa'da tavladaki kötü şansım sonunda döndü çünkü Ahmet Amca dikkatsizlikten inanılmaz fazla hata yapıyordu. Bir sürü fırsat çıkmasına rağmen köşeleri kapmayı bile unutmuştu. Hiçbiri de umurunda bile olmadı çünkü kafası Sevda ile meşguldü.

Sonraki günlerde yine kendimi eve kapattım. Birisiyle buluşmayı veya evden çıkmayı canım istemiyordu. Rüya'yla aramızda ölüm sessizliğinin hüküm sürmesini bile kabullenmiştim. Yavaş yavaş Rüya'nın gerçekten sadece zamana ihtiyacı olduğundan da şüphelenmeye başlamıştım. Sonunda ne olacaktı peki? Belki de Martin'e geri dönecekti. Her şey mümkündü.

Bir akşam *Gece Radyosu*'nu açtım ve sıkıcı bir evlendirme programına dönüşmüş olduğunu hayretle fark ettim. Isabelle P.'nin yorulmaksızın *Gece Radyosu*'nun göçmen kökenli olsun olmasın çeşitli insanları birbiriyle tanıştıran *en cool radyo hadisesi* olduğunu söylemesi de bir işe yaramıyordu. Dinleyicilerin sunucuyla konuşmaları, bekâr hayatıyla ilgili şikâyetleri çok yavan geliyordu kulağa. En sonunda Isabelle P.'nin dinleyicilerine *bay baaay ve tatlı tatlı öpüşün* diye veda edişini de duyduktan sonra Christian Perez'in başının sahiden belada olduğunu anladım. Buna kesin kanat getirince Liz'den, bir ara Perez'i gerçekten konuşmak istiyor mu diye yoklamasını istedim. Doğrudan kendisine sormak istemiyordum.

Ferhat'a, "Mücadele ediyorum," diye bir SMS yolladım. Abartıyordum, çünkü zamanın çoğunu hâlâ boş geçiriyordum. Geceleri kötü uyuyordum. Arada bir Heinrich-Heine-Strasse'de başıma geldiği gibi telaş ve huzursuzluk nöbetleri geçiriyordum. Belki de ciddi bir şeydi ve doktora görünmem gerekiyordu. Sonra kendimi yine iyi hissedince de internete takılıyordum. ABD'deki radyo programlarıyla ilgili araştırmalar yapıyor, Alan Bangs'in bu aralar neler yaptığını bulmaya çalışıyor, meşhurların ve yarı çıplak kızların foto galerilerine tıklıyordum. Ergenler gibi âşık olmasıyla beni yoran Ahmet Amca'yla telefonda konuşuyor ve Derya *umursamaz* davrandığı için Yeni Zelanda'ya gidip gitmeyeceğine dair bir türlü karar veremeyen Altan'la laflıyordum. Derya beni sinir ediyordu. Net bir açıklama yapmanın nesi bu kadar zordu? Altan'ın niye doğru olduğunu düşündüğü şeyi yapmayıp da kız arkadaşından komut beklediğini de anlayamıyordum.

Benim Rüya'yla böyle bir şansım yoktu, telefonda tekrar konuşmaya başlamış olsak da. Nadir gerçekleşen telefon konuşmalarımızda, benimle zoraki konuşuyor gibi bir izlenim ediniyordum. En azından konuşmalarımızda "Neyin var?"

diye sorduğumda ritüelleşmiş cevabı Hiç'i kullanmıyordu artık. Kelimelerle ifade edemediği bir ruh halinden şikâyet ediyordu. Ona inanmıyordum. Dennis'ten yardım istedim. Dennis'e göre de Rûya'nın niye böyle davrandığı bir muammaydı. Ama Dennis, neredeyse herkesi ve her şeyi olduğu gibi, arkadaşını da anlayışla karşılıyordu. Dennis'le konuşurken, Rûya'nın yirmilerinin başında kendi isteğiyle uzak bir akrabasıyla evlendiğini, altı ay sonra da ayrıldığını öğrendim. Altı aylık kocası son derece yakışıklı ve nazik bir adammış. Rûya bir süreliğine, yeni yetmelere mahsus "Prensimi buldum!" hayaline kapılmış. Rûya'nın hayatında geçmişte kalan bir devre olmasına rağmen bu olaydan hoşlanmamıştım, çünkü onun bir yakın bir uzak olma oyunlarına çok uyuyordu.

Dennis, "Moruk, onu fazla sıkıştırmadan yakınında olmalısın," diye bir tavsiye verdi.

"O nasıl olacak?"

"Tam olarak bilemiyorum. Onu köşeye kısıtırmadan ve çabuk karar vermeye zorlamadan erişebileceği yakınlıkta ol işte."

"O şekilde yürümediğini sen de biliyorsun."

"Niye, moruk? Geçenlerde bizim ev projesinden bir kadın müşteri dedi ki, en çok sabır isteyen oyun aşkmış."

Christian Perez beni görür görmez ayağı fırladı. Beni âlây-ı vâlâyla selamlayarak şahane görüldüğüme dair iltifatlar yaptı. Bunlar ya hoş yalanlar ya da eğitim seminerlerinde öğrenilmiş numaralardı, çünkü önceki gece sabahlara kadar Altan'la takılmış, bol miktarda ot içmiş ve çok ama çok fazla kırmızı şarap içmiştim. Perez'le randevum olduğu için biraz yavaş gitmem gerektiğini söylediğimde Altan, *itaatkâr oportünist* yüzünden ot ve şarap keyfimden tek bir nefes ve tek bir yudum feragatte bulunmamam gerektiğinde ısrar etmişti. Altan çok tarafgir olabiliyordu, Perez'e demediğini bırak-

madı. Benim de onu hiçbir zaman sevmemiş olduğumu söyledim ama Perez'in bunu bilmesi gerekmiyordu, sonuçta radyoya dönmek istiyordum ve kozlar bende görünüyordu. Eski patronum düşük sesle konuşuyordu, zira Cafe Einstein'da yerin kulağı vardı. Bu ukalalıklardan sonra, Ayhan Akan'ın sahnelediği o nazi tiyatrosundan sonra yukarıdan gelen baskıların kendisine başka bir seçenek bırakmamış olmasına üzüldüğünü vurguladı. Almanya'da her şeyi ve herkesi nazi diye damgalamak pek hafife alınacak bir şey değildi. Perez'in çenesi düşmüştü, piyon kurban etme meselesine girmeden daha saatlerce konuşabilirdi. En azından apar topar işten çıkarılmamın yanlış olduğunu sıkıştırdı laf arasına. "Ama hatta yapmak insanlar içindir," tespitini de ekledi hemencecik. Bu türden işletmecilik ezberlerini işitmeyeli çok olmuştu. Ama insanüstü bir sabırla beklemiş ve onu dinlemiş olamama değdi sonunda.

Christian Perez, "Eski başarılı işbirliğimizi devam ettiriyoruz," önerisinde bulundu.

Sonra benim bir profesyonel olarak değerimi her zaman bildiği hakkında filan bir şeyler zırvaladı. Radyo Tolerançe'da geçirdiğim zaman boyunca bunu fark etmemiş olmam tuhaftı.

"Yeni başlangıcımız nasıl olacak peki?" diye sordum garsona siparişlerimizi verdikten sonra.

"Siz bir şeyler düşünün. İlk seferinde de tam isabet kaydetmiştiniz. Ama benim için kesin olan bir şey var: Program eski haline dönmemeli. O haliyle artık bir şeye benzemez."

"Öyle mi dersiniz?"

"Eminim. Kesinlikle. O zaman anlaştık mı?"

Onaylamak üzereydim ki aklıma program konsepti geliştirmek için bir ücret talep etmek geldi. Perez karşısındaki artık dünkü çocuk olmadığını anlamalıydı. Radyoların şahı beni hayretler içinde bırakarak önerimi kabul etti.

“Ayrıca kadrolu olmadan Radyo Tolerance’ın tuvaletine bile girmem,” diye devam ettim.

“Çok üzgünüm ama talebinize şu an burada onay veremem, zira bu türden uzun vadeli kararları başkalarıyla da konuşmam gerekir.” Perez bunu söylerken ızdırapla gülümseyordu.

Yeniden patronum olması muhtemel olan adam, konuşmamız boyunca sıklıkla yaptığı gibi başparmağını kaldırdı. Sonra da ısrarla hesabı ödemek istedi, sonuçta buluşmamız Radyo Tolerance’ın geleceğine bir yatırım mahiyetindeydi. Yarı-anlaşmamız üzerine el sıkıştığımızda Perez’in ellerinin nemli olduğunu fark ettim. Aceleyle BlackBerry’sini bok rengi omuz çantasına atıp bana veda etti. Ben bir *Espresso Macchiato* daha içtim ve hiçbir yerde Einstein’daki kadar lezzetli olmayan bir dilim yaban mersinli turta söyledim. Kafeye marmullerini yollayan Neukölln Pastanesi çok başarılıydı. Ayağı kalktığımda garson hafif pardesümü giymeme yardımcı oldu.

Evde masa başına oturup hiçbir şey düşünmeden *laptop*’uma bakakaldım. Yeni bir radyo programı düşünmek beni yoruyordu. *Gece Radyosu*’nun ikinci sezonunda anonim sunucudan kurtulmak istiyordum. Yeni format bambaşka bir şekilde başlayabilirdi: *İsmim Devrim. Eskiden her gece başka bir ismim olurdu.* Devamını getiremiyordum. Daha fazlası aklıma gelmiyordu bir türlü. Belki de gerçekten bıraktığım yerden devam etmeliydim, Perez’e göre program sonlara doğru hep kendini tekrarlamış olsa bile. Nesi kötüydü ki bunun? İnsanları eğlendirmenin temel prensibi tekrardan ibaret değil miydi? Alıcıda anıların tetiklenmesini sağlamak ve böylelikle formata bağlamak. Yayımcılık eğitiminin bu temel taşlarının benim konseptime pek faydası yoktu gerçi ama Altan belki de kulağına öyle geldiği için yine de çok beğendi.

“Taylan’a ne oldu? Lale’yi aramış mı?” diye sordum ona telefonda.

“Hayır, aramadı.”

“Tahmin etmiştim.”

“Sen öyle san. Daha da iyisini yaptı. Deli herif, Lale’ye haber vermeden uçağa binip İstanbul’a gitti. Belki de oyunculuk günlerini hatırlayarak bu ‘Merhaba-bebeğim-ben-geldim’ numarasını yapmayı seçti.”

“Vay be, saygı!”

“Maksimum saygı.”

“Nereden biliyorsun bütün bunları?”

“Dün Vor Wien’de tesadüfen kuzeni Fatih’le karşılaştım, beraber birkaç *snaps* yuvarladık. İçkileri içince Fatih’in dili çözüldü. Bana her şeyi anlattı. Ne diyeyim sana? Mutlu son sayılmaz pek.”

“Abi, hadi anlatsana.”

“Nedendir bilinmez ama Taylan’ı İstanbul’da bir korku sarmış, ki etrafa kül tablaları savuran birine yakışmaz aslında. Taylan günlerce Lale’yi aramayı becerememiş. Sonunda aramış yine de. Buluşmuşlar. Tabii ki flörtlerinden konu açılmış. Ne öğrenmiş biliyor musun?”

“Umarım benimle paylaşırsın.”

“Lale, Taylan’a o zamanlar neden ortadan kaybolması gerektiğini anlatmış. Bir kız arkadaşına onu aldatan kocasını yakalamaya yardım etmiş. Kavga çıkmış. Olay büyümüş. Lale’nin kız arkadaşı eşini vurmuş.”

“Yanında silah mı varmış?”

“Evet.”

“Neden? Onu öldürmeyi planlıyor muymuş?”

“O kadarını bilmiyorum. Sonuç olarak yaklaşık iki hafta sonra kadınların ikisi de tutuklanmış. Dava açılmış. Lale de suçlu bulunup hapse atılmış.”

“İnanılmaz bir hikâye.”

“Evet ama bir hüküm verecek kadar bilmiyoruz. Taylan’a bunlar yetmiş. Lale’i bir daha görmek istemiyormuş.”

Telefonu kapattık. Altan doktorasına çalışmak istiyordu, ben de yeni radyo programım üzerine kafa yoracaktım. Ertesi gün büyük bir gece turu yapmak üzere sözleştik, yine ölçüsüzce partilemenin sınırlarını zorlamak istiyorduk. Gitmeden önce Ahmet Amca'ya uğradım. Bana sası bezelye çorbasından ikram etmeye çalıştı. Hollywood-Ferhat SMS'le, ofsayt tipi nedeniyle aynı günde iki kere polis kontrolüne yakalandığını yazmıştı. Anlamadım.

"Ofsayt olduğunda hakem atakta olan takımı durdurur. İstanbul'da da aynı şeyi polis, Kürt'e yapar. İlkinde kurallar ihlal edilmiştir, ikincisinde ise ayrımcılık söz konusudur," dedi Ahmet Amca.

"Bana mantıklı gelmedi."

"O zaman mantıksız bulduğunu yaz ona bakalım."

Ahmet Amca'yı mutfakta yalnız bırakarak gidip salonundaki kanepeye uzandım. Kanal değiştirirken bir Türk kanalında durdum.

Ahmet Amca, "Ayhan Akan'la ilgili bir programı niye seyre diyorsun, adam yüzünden başına gelmedik kalmadı," diye seslendi.

"Kinci olmaya gerek yok. Eminim Akan da öyle düşünüyordur," dedim.

"O kendine âşık horozun umurunda sanki. Hazırlan çünkü çıkmam gerek. Benimle Cafe Ma Rosa'ya geliyor musun?"

"Hayır, önümüzdeki birkaç saat için programım var maalesef. Altan'la geceye başlamadan önce biraz dinlenmem gerek."

"Gece çıkabilmek için mi dinleniyorsun? Ah, zavallı gençlik! Niye hiç büyümüyorsunuz? Sana şimdiden söyleyeyim, yakında oranız buranız ağrımaya başlar. Yaşlılık acımasızdır. Anlayacaksınız."

"Sanki mezar kaçkınıymışız gibi konuşuyorsun. Daha kırk yaşına bile gelmedik."

Altan'la programımıza Kreuzberg'de bir çorba içerek başlamak istiyorduk, bu esnada Taylan'ın mutsuz aşkını konuşacaktık, oradan Berghain'deki Panoramabar'a gidip pazar lene kadar partileyecektik, sonra yine Altan'ın mahallesine dönüp Bateau Ivre'de geç bir kahvaltı edecektik, gündüz Vizyonerler'in kulübüne, akşam bir bara gidecek, belki Mitte'de, sonunda da burunlarımız kanayana kadar Delicious Donuts'da takılacaktık.

Turumuz hiç de planladığımız gibi gelişmedi.

Hasır'a giderken O-Strasse'nin orada Altan birdenbire heyecanla Ossena'nın iini gösterdi: Jovanka, sırtı bize dönük bir adamı öpüyordu. Jovanka adamla son dilim pizzasını çok aşık bir şekilde paylaşırken Altan'la birlikte onu seyrettiğimizi anlamasın diye hemen birer adım geriye çekildik. Altan, Jovanka'yla yeni erkeğine merhaba dememekte kesin kararlı olduğum için yolumuza devam etmemiz konusunda ısrar etmeseydi o restoran penceresinin önünde daha uzun süre kalırdım muhtemelen. Gizli ilişkilerinin tanığı olarak açığa çıkmak istemiyordum. Altan kikirdiyordu. Hasır'da siparişlerimizi verdikten sonra, Jovanka'nın romantik randevusunu kendisine saklamasına bozulduğumu itiraf ettim. Altan kızıdan özel hayatını canlı yayınlamasını bekleyemeyeceğimi söyledi. "Zaten hayat bir radyo programı değildir," dedi, ben hızla sıcak mercimek orbamı içerken.

Birdenbire başım dönmeye başladı. Masanın altında ayaklarım sarsılıyor, uyluklarım masanın kenarlarına vuruyordu. Masa sallanmaya başladı. Bunun Altan'ın yanında olması utanç vericiydi. Altan bir şey diyemeden kısaca özür dileyip tuvalete koştum. Nefes alışım tamamen kontrolden ık mıştı, kalbim deli gibi atıyordu, ter içinde kalmıştım. Tir tir titriyordum. Duvara yaslandım, hemşire önlüğü yeşili peetelerle yüzümün terini sildim ve lavabonun üzerindeki aynaya baktım. Aynanın sağ tarafına üzerinde Boğaz Köprüsü man-

zarası olan sararmış bir poster asılmıştı. Kreuzberg'de İstanbul özlemi tuvaletlere kadar taşıyor, diye düşündüm ve derin nefesler almaya başladım. Gözlerimi kapattım. Bu atakları daha önce düşündüğümde Dersim gezisine bağlamış olmama rağmen Kalan'daki mezarlığın sessizliğini hatırlamaya çalıştım. Benim içimdeki poster de oydu işte.

Würgengel'de bol sigara ve birkaç votka martiniden sonra gece iki buçuk gibi Panoramabar'a gittik. Üstünde sarı dar bir kot ve çiçekli gömlek olan bir adam dans pistinden bana gülümsüyordu. Bu, burada normal sayılırdı. Buraya insanlar uyuşturucu ve seks için geliyorlardı, kokain veya hap, homo veya heteroseksüel fark etmiyordu. En güzeli de sürekli iyi müzik çalmasıydı. Etrafımdaki çoğu insan kadar heyecanlı ve kafası iyi durumda değildim. Dans pistindeki adam burununu gösterdi. Başımı salladım. Tuvaletlere giden koridorda ondan 80 euro karşılığında kokain satın aldım. İlave olarak da popoma bir şaplak yedim.

Altan kendinden en az bir kafa uzun olan hoş görünümlü bir kadınla dans ediyordu. Onlara yaklaşıp Altan'ın kulağına Türkçe *Burun* diye bağırdım, yeni Panorama arkadaşı neler döndüğünü anlasın istemiyordum. Altan beni uyuşturucu yüzünden sürekli gülümseyen Linda'yla tanıştırdı. Linda'nın elini tutup tuvaletlerin orada bir nefesliğine bize katılmak ister mi diye sordu. Gereksiz bir soruydu, çünkü bu saatte Panoramabar'da kimse kendine ikram edilen hiçbir şeyi geri çevirmezdi. Üçümüz bir kabine sığıştık.

"Ne hoş," diye sevinçle şakıdı Linda, ben üç tane kısa *line* hazırlarken.

Misafirimiz olduğu için önce o çekti, sonra da sıra Altan'la bana geldi. Anında kendimi çok iyi hissetmeye başladım. Diğer ikisi benden bile iyi olmuşlardı herhalde çünkü hemen öpüşmeye başladılar.

Onları tuvalette bırakıp çıktım ve acaba arkadaşım Lin-

da'nın dudaklarına yapışmışken aklına Derya geliyor mudur, diye düşündüm kendi kendime. Gelmiyordu herhalde.

Bara doğru gitmeye çalışırken yan salonda önden içi görünen bir kabinin içinde birbirlerinin üzerine abanan bir çift daha gördüm. Aşk kafesinin önünde durup adamın kadının gömleğini çıkarışını seyrettim. Birinin onları gözetliyor olması umurlarında değildi herhalde. Adam kadının sütyenini açmaya çalışıyordu. Kadının hafifçe karşı koymaları adamı daha da cesaretlendiriyordu. Çılgınca öpüşüyorlardı. Sütyen düştü. Bir samimiyet gösterisinden diğerinin içine düşüyor ve kendi mi çok yalnız hissediyordum. Ya kulüp sallanıyordu ya da ne yapacağını önceden kestiremeyeceğin kokain yüzünden bana öyle geliyordu. Sonra panjurlar kısa bir anlığına açılıp kapatıldı. İçeriye gün ışığı girmişti, millet iyice coşup bağırdı, bazıları birbirine sarıldı. Yine seks. Her yerde seks vardı. Bir buzlu Scotch söyleyip, Altan'ı beklesem mi yoksa eve dönsem mi diye düşündüm. Birdenbire yanımda on yedi saattir aralıksızca Panoramabar'da partileyen Frank belirdi.

“Ex'in buradaydı. Gördün mü onu?”

“Mascha mı? Hayır.”

“Yazık. Çok güzel görünüyordu.”

Frank, Blue Velvet'de ne olduğunu bilmediğim yeni bir pozisyona terfi etmişti. Bu nedenle ayda birkaç yüz euro fazla kazanıyordu. Patronları ona önümüzdeki seneye Bahreyn'e gitmesini bile teklif etmişlerdi, orada bir otel açmışlardı. Bahreyn'de çalışmak bana terfiden çok ceza gibi göründü.

Altan, Linda'yla beraber geri döndüğünde epey rahatlamış gözüküyordu. Linda dans etmek istedi. Altan ona isteksizce dans pistine kadar eşlik edip kısa süre sonra geri döndü ve gitmek istediğini söyledi.

“Ya Linda?”

“Beni arayacak.”

Kapının önünde, sabahın dokuzunda çılgın particiler içeri girmeye çalışıyor ama engelleniyorlardı. Taksi kuyruğunu geçip kocaman bir eski fabrika girişinin önündeki tahtaların üzerine oturduk.

Altan, "Bana borç verir misin?" diye sordu.

"Taksi için mi?"

"Hayır, Yeni Zelanda için."

"Nasıl yani? Linda'dan mı aklına geldi?" diye takıldım ona.

"Hiç de komik değil, göt herif!"

Altan ayağa kalkıp koşarak uzaklaştı. Arkasından bağırdım ama dönmedi.

Bundan bir hafta sonra Jovanka'yla Würgengel'de buluştuğumuzda kendimi ona karşı tuhaf bir şekilde üstün konumda hissediyordum. Jovanka'nın yüzünde büyüleyici bir tebessüm dolanıyordu. Muhteşem gözüküyordu.

"Ee, nasıl gidiyor bakalım?"

Jovanka sesimdeki garip tonu anında fark ederek belli bir şeyi mi bilmek istediğimi sordu.

"Altan'la ben seni Ossana'da bir adamla gördük."

"Öyle mi? E n'olmuş?"

"Onu sana sormalı!"

"Beni sorguya mı çekeceksin şimdi?"

"Hayır. Ama neden benim haberim yok bundan? Ciddi bir şey mi?"

"Evet, sanırım öyle. Kim olduğunu görmedin mi?"

"Hayır, kimmiş bakalım bu şanslı adam?"

"Dennis."

Önce sustum. Sonra Jovanka'yı suçlamalara ve kıskançlıklara boğdum, o da gönül kırıcı olmaya başladığım noktaya kadar beni sessizce dinledi. Sonra ayağa kalkıp gözlerini dikti bana.

"Böyle anlaşılmamıştık ama. Aylardır kimse Rüya'nın gölge-

si bile olamazmış gibi davranıyorsun. Şimdiyse Dennis'e âşık olduğum için gözünde 'bitch' oluyorum. Acınacak haldesin."

Jovanka masaya birkaç bozukluk atıp beni yalnız bıraktı. Arkasından koşup özür dilemem gerekirdi. Belki o zaman hızlı, sinematik bir barışma olabilirdi. Koltuğa yapışmış, bana neler olduğunu anlamaya çalışıyordum. Dennis, Jovanka'yı hep kankası olarak görmüşken birdenbire bir çifte dönüşmüş olmalarını bir türlü anlayamıyordum. Başka bir şey düşünemez haldeydim ki, üstüme bir azgın huzursuzluk atağı daha geldi. Gömleğimin düğmelerini biraz açtım ve şarabı bitirdim. Elim titriyordu. Kalbim deli gibi atmaktaydı. Kapının önüne çıkıp biraz hava aldım ve boşuna gökyüzündeki yıldızları aradım. Yerime geri döndüğümde büyük bir soda söyledim. Karşımdaki masada kadınlar viski içiyordu, ki bu aslında benim olayımdı. Onları seyrettim.

Viskici kadınlar grubundan birisi, "Bakar mısın, bir fotoğrafımızı çeker misin lütfen?" diye sordu.

Böylece onlarla sohbete başladım ve tutuklu Atilla Ambros'un şerefine bir dayanışma akşamını eda etmekte olduklarını öğrendim. Soyduğu bankalara girmeden önce hep viski içtiği için şöhreti Macaristan sınırlarının dışına taşan efsanevi viski soyguncusuna hayrandılar. Adamdan o ana kadar bihaber olmam dayanışmacı kadınları hayal kırıklığına uğratmıştı.

Saatin geç olmasına ve ondan ne istediğimi pek bilmeme rağmen Ahmet Amca'yı aradım. Çok kısa konuştuk çünkü Sevda'yla beraber bir eleştirel psikoloji konferansının kapanış partisindeydi. Ahmet Amca ciddi bir ilişkisi olduğundan beri bana pek zaman ayıramıyordu. Kendini kötü hissettiği için, *rahat rahat laflayalım* diye ertesi sabah kahvaltıya davet etti. Rahat rahat laflamak için mi? Kulaklarıma inanmıyordum. Sevda'nın kötü etkileri miydi bunlar?

Sonra Jovanka'yı tekrar aradım. Yine açmadı. Mesaj kutusuna *Yugocake, ekşime, sen tatlıların en güzelisin* gibi şey-

ler fısıldayan özürler bıraktım. Sonra ona bir mesaj attım fakat o da cevapsız kaldı. Hazır karşılık bulamamaya alışmışken bari bir de Rûya'yı arayayım dedim. Sesi bitkin ve hüzünlü geliyordu. Neyi olduğunu soramadan babasının rahatsızlığından şikâyet etti. Onunla daha yoğun ilgilenmesi gerektiği için başka şeylere pek vakti kalmıyordu. Ama beni biraz özlediğini de bilmemi istediğini söyledi. Biraz özlemek mi? O ne demekti? Jovanka'nın benimle bir daha ALBA maçına gitmeyeceğini tahmin ettiğim için cebimdeki ULEB-Cup biletlerini çıkarıp yırttım ve Dresdener Strasse'deki bir çöp kutusuna attım.

Daha sonra eve dönüş yolunda takside otururken şoförü tanıdığımı fark ettim. Aylar önce beni 103'e götürmüş, bu arada aslen Alman olmadığını beyan etmişti. Şimdi onu kendini nasıl gördüğüne dair sorguya çekmeye giriştim.

Kur'an'a inandığını söyledi, sonra da bunun yasak bir şey olmadığını ekledi hemen. Dindar bir ailede yetişmiş olmasına şükran duyuyordu. Babası başka dini bütün insanlarla beraber yetmişlerin başında Berlin'de bir cami yaptırtmak için uğraşmıştı.

"Babanızın ismi nedir?"

"Abdullah, neden?"

O zamanlar cami yaptırtmak için para toplayan ve o sebeple annelere gelen pek fazla sayıda Abdullah olmuş olamazdı.

"Jovanka'yı çok kötü yaraladın. Bunu yapmaya hakkın yoktu," diye bir mesaj geldi gece yarısı Dennis'ten. Jovanka'dan tık yoktu, onun yerine yeni sözcüsü SMS atıyordu. Hiçbir şey anlamıyordum artık.

Ertesi gün Altan'la Yeni Zelanda'ya uçak biletini almak için Schönleinstrasse'deki bir seyahat acentesinde buluştuk. Altan borçlarını mümkün olduğunca çabuk geri ödeyeceğine söz verdi. Kabul etmedim, bileti büyük aşkla dayanışma

içinde olmak için aldığımı söyledim. Ama Altan'ı ikna edemedim.

“Aynı Sultan Yenge'm gibisin.”

“Saygıda kusur etmek istemem ama ona benzediğimi nereden çıkardın şimdi?”

“O da verdiğim parayı almak istemedi.”

“Ama ben parayı alıyorum, sadece geri ödeyeceğimi söylüyorum. O da mı öyle yaptı yani?”

“Hayır.”

“Gördün mü?”

Altan uçuyordu. Derya'yı geri kazanma seferinden kimse onu vazgeçiremezdi, kızı Yeni Zelanda'dan Berlin'e geri getirme konusunda o kadar kararlıydı.

Bu arada Sevda'yla tanışmıştım. Aslında sadece birkaç kereliğine kapıda karşılaşmıştık. Ahmet Amca bundan çok rahatsızdı çünkü hayatındaki en önemli iki insanın birbirine ancak o kadar yaklaşabilmiş olmalarını yeterli bulmuyordu. Üstünkörü karşılaşmaların lanetinden kurtulmak için Ahmet Amca'nın evinde bir akşam yemeği ayarladık. Husemanstrasse'deki pastaneden aşırı pahalı çikolatalar ve küçük pastalar aldım. Sevda'ya çiçek bile götürdüm. Ahmet Amca'nın evine çıkan merdivenlerde birden içimi bir hüzün kapladı, bu tür özenler için ne kadar az fırsatım olduğunu düşündüm çünkü.

Ahmet Amca kapıyı açıp beni mutfığa yönlendirdi. Sevda hâlâ son hazırlıklarla meşguldü. Beni öylesine içten bir gülümsemeyle karşıladı ki sanki hep iç içe yaşamışız gibi hissettim. Belki de bu sebeple, Altan'ın planlarını en ufak ayrıntısına kadar anlattım. Romantikler birbirini anlar: Ahmet Amca, Altan'ın yapmaya niyetlendiklerine bayıldı. Bunları çok önceden yapması gerekirdi, ona bakılırsa. Oturma odasına geçtiğimizde de monologuna devam etti. Davranışlarımızın bir numaralı kuralı olarak hayatın

gerçeklerini çoktan kabul etmiş olmamız gerekirdi – son zamanlarda bu düsturu daha sık tekrarlıyordu. Zamanımızı önemsiz şeylere harcamamalıydık. Dolayısıyla benim de vaktimi Abdullah’a filan sarf etmem saçmaydı. Kreuzberg’de modern bir cami vizyonuyla annemleri sıkıştıranın gerçekten de babası olduğu ortaya çıktığında Osman bana tam da bunu teklif etmişti. Ahmet Amca’ysa Abdullah’a en son birkaç sene önce alışveriş yaparken rastlamıştı. Yaşlı, ruhu çökmüş, en son ne zaman yemek yediğini hatırlamayan bir adama dönüşmüştü Abdullah. Bir şeyler yapma isteğiyle yanıp tutuşuyorsam eğer ya yeni bir program konsepti düşünmeli ya da Rüya’yla işleri düzeltmeliydim Ahmet Amca’ya göre.

Sevda bizi mufağa çağırırdı. Patlıcan kızartmasına yoğurt çıkarmak için buzdolabını açtığımda tıka basa dolu olduğunu görüp şaşırdım. Gül Yenge gittiğinden beri Ahmet Amca’nın buzdolabı kronik boşluk sendromundan muzdaripti. Sevda’nın yaptığı yemeklerin vejetaryen oluşu ona gözümde yine puan kazandırdı. Sevda bir merkezde psikolog olarak çalışıyor ve Schöneberg’de oturuyordu. Ahmet Amca’dan biraz daha gençti, aynen onun gibi politik olarak aktifti ve boşanmıştı – bunlar ilişkileri için sağlam temellerdi.

Akşam yemeğinden sonra Karl-Marx-Strasse’deki Karli’de 1980 darbesinden hemen önce bir Kürt köyünde geçen trajikomik bir film izledik. Filmin hüzünlü sonunda Sezen Aksu’dan bir şarkı başlayınca Sevda’yla Ahmet Amca el ele tutuşup gözyaşlarını tutmaya çalıştılar. Ahmet Amca’nın bu film yüzünden niye bu kadar duygulandığını anlayabiliyordum.

12 Eylöl darbesinden birkaç ay sonra evimize iki adam geldi. Başlarda bu ikili konusunda Ahmet Amca'yla Gül Yenge'nin ağızları mühürlü kaldı. Erdal'la Sinan'ın bizim eve yerleşmeleri, sürekli fısıldaşmaları ve durmaksızın sigara içip evi du-man altında bırakmaları beni hayretlere sürüklemişti.

Bir süre sonra Gül Yenge komplo teorilerine yakışan bir ses tonuyla yeni ev arkadaşlarımızın *Türkiye'den gelen yol-daşlarımız* olduğunu ve *örgütün* yardımıyla Almanya'ya kaç-mayı başarmış olduklarını açık etti. Bundan dolayı hiç rahat-sızlık duymamıştım çünkü Ahmet Amca'yla Gül Yenge ba-na yoldaşların iyi insanlar olduğunu ve daha güzel bir dün-ya için uğraştıklarını öğretmişlerdi. Gerçi o yaşta bunun ne anlama geldiğini pek de anlamış sayılmazdım. Erdal'la Sinan bana karşı daha düşünceli davransalar ve biraz da olsa Al-manca konuşsalar bunu küçük çapta bir dünyayı düzeltme girişimi olarak algılayabilirdim oysa ki.

Bu ikisinin bizim evi meskenlerine çevirmeleriyle gelen misafir sayısı iyice artmıştı. Genelde sakallı adamlar ve at kuyruklu bacılar geliyor ve gece yarısına kadar oturuyor-

lardı. Gül Yenge artık sürekli yemek pişirmek ve çay demlemekle meşguldü. Tek umudum, daha güzel bir dünya-
da Gül Yenge'nin sürekli misafir ağırlamasının gerekme-
yeceği ve etrafımdaki insanların ha bire cuntadan ve faşizm-
den konuşmayacakları idi. Misafirlerimizin iyice yayılma-
sından dolayı odam da elimden alınmıştı. Çoğu bu konuda
kendini kötü hissediyor, beceriksiz dostane tavırlarla duru-
mu düzeltmeye çalışıyordu. Yoldaşlar yanaklarımdan ma-
kas alıp saçlarımı okşuyor ve bana Koçum diyorlardı. Sü-
rekli büyüncü ne olmak istediğimi sorup duruyorlardı. As-
ker olmayacağım kesin, diye düşünüyordum. Evdeki raha-
tımızın bozulması onların suçuydu sonuçta. Neyse ki örgüt
sonunda Kottbusser Tor yakınlarında bir dernek lokali aç-
tı da yoldaşlar orada buluşmaya başladı. Muhtemelen Ber-
lin'de buna en çok sevinen ben oldum. Misafir terörü bit-
mişti. Gerçekten de her şey biraz eskisi gibi olmaya doğru
gidiyordu ki, geceleri Ahmet Amca'yla Gül Yenge'nin sık
sık kavga ettikleri gelmeye başladı kulağıma. Evlilik kavgası
mıydı yoksa politika yüzünden mi kavga ediyorlardı emin
değildim. Gündüzleri, gece niye kavga ettiklerini sormaya
çekiniyor ve yine çok iyi anlaşıyor gibi görünmelerine an-
lam veremiyordum.

O zamanlar pek çok aileyle birlikte biz de tüm hafta son-
larımızı dernek lokalinde geçiriyorduk. Ailesi yoldaşlarımız
olan Altan'la orada tanıştım. Devrimci derneğin çocukla-
rı arasında çok popülerdim. Bunun sebebi Ahmet Amca'nın
örgütün Berlin ayağının başkanı olması olabilirdi. Yıllar son-
ra Altan beni bu konumumdan yararlanarak anlaşmazlık
çıktığında kendi lehime karar çıkartmakla suçlamıştı. Benim
hatırladığıma göre ise sadece tiyatro oyunları söz konusu ol-
duğunda yararlanıyordum pozisyonumdan. O zamanlar ha-
pisteki bir yoldaşın yazdığı ve dernekteki büyüklerin sürekli
sahnelediği bir oyunu taklit etmeye çalışıyorduk. Oyun, De-

niz Gezmiş'in hayatını, daha doğrusu son birkaç ayını anlatıyordu. Yakışıklı, asi, devrimci öğrenci önderi, silahlı bir devrimci olup da sınıfsız bir toplum için savaşmaya girişmeden çok önce babamla Ahmet Amca'nın Kalan'da beraber birkaç saat geçirmiş oldukları Deniz Gezmiş. Bahçede büyüklere öykündüğümüz zamanlarda Deniz Gezmiş rolünü hep ben kapardım. Gerekçelerimden biri de Deniz gibi grubun en uzun boylusu olmamdı. Yeni arkadaşım Altan'a ise iki numaralı yoldaş rolünü verirdim. Sevmediğimiz çocuklar General Ali Elverdi'yi veya celladı oynamak zorunda kahlırlardı. Çocukluğumun bu tür deneyimlerle geçmiş olmasına rağmen apolitik olmam Ahmet Amca'ya göre bir muammaydı. Bazen tam da bu yüzden politikayla ilgilenmediğimi düşünüp kendini suçlardı.

Dernek lokalinin açılması pek çok açıdan iyi olmuştu. Örneğin tavla kariyerim orada başladı. Ahmet Amca, Altan'la bana şimdiki tutkumuzla alakası olmayan kız tavlasını öğretmişti. Oyun oynamaktan sıkıldığımızdaysa büyük salonun arka koltuklarına oturup sürekli konuşmalar yapan Erdal ve Sinan'ı dinlerdik. Konuşmaya bir başladıklarında susmaları ve Ahmet Amca'nın konferans salonundakilere soru sorma izni vermesi çok uzun sürerdi. Sonra da o sorulara aynı uzunlukta cevaplar verirlerdi.

O zamanlar Berlin'de neredeyse her hafta sonu biz çocukların gitmesi yasak olan yürüyüşler yapılırdı, biz de birkaç gözetmenle birlikte dernekte diğerlerinin dönüşünü beklerdik. Yürüyüş fraksiyonu döndüğünde büyükler hemen oturup eylemin ne derece başarılı olduğunu konuşurlardı. Radio Tolerance'daki program sonrası kritiği bana dernekteki bu konuşmaları hatırlatırdı, çünkü her ikisi de gerçek değerlendirmeden çok ritüel niteliğindeydi. Dernektekiler hep yaptıklarından memnun olurlardı. Bu memnuniyeti her konuyu yorumlama hükümranlılığına sahip olan Erdal ve Sinan

sağlıyordu. Onların her söylediklerini kabul etmeme cesaretini gösteren birkaç kişiden birisi de Ahmet Amca'ydı.

Her biri birbirinin aynı olan o sayısız gün arasından, Ahmet Amca'nın politik hayatının değiştiği günü hiç unutmam. Bir sürü yoldaş ona başkanlığa bir kere daha adaylığını koyması için yalvarmıştı o sıralar çünkü Ahmet Amca'nın ileri görüşlü kararlarının derneği geliştirdiğine inanıyorlardı. Ahmet Amca başkasına yer açmak için geri çekilmesi gerektiğini düşünmesine rağmen yoldaşların iltifat ve ricaları sonucunda fikrini değiştirdi. Yıllık toplantıda yüksek sesle militan bir konuşma yaptı ve herkes tarafından uzun uzun alkışlandı. Gül Yenge bile alkışlamıştı, oysa eşi söz konusu olduğunda genelde kendini tutardı. Ahmet Amca'nın dernekle ilgili ne yapmayı düşündüğünü anlamamama rağmen ben de heyecandan azmıştım. Sıra seçime geldiğinde birdenbire Erdal sözü aldı, amcamınkinden de daha uzun ve daha yüksek sesli bir konuşma yaptı, sonunda da Murat'ı karşı aday olarak önerdi. Ondan sonra olaylar Ahmet Amca'nın yıllar boyunca üzümlere anlatacağı gibi darbe hızında gelişti. Daha oylar bile sayılmadan Ahmet Amca'yla Gül Yenge beni yerimden kaldırdılar. Sonuçların açıklanmasından önce niye hızla eve dönmemiz gerektiğini anlamamıştım. Altan'ın babası Yusuf Amca ve bazı başka yoldaşlar başımıza üşüşüp gitmememiz için yalvardılar. Fakat Ahmet Amca'yı durdurmak mümkün değildi. Oturumdan sonra Yusuf Amca bize uğrayıp Murat'ın az bir farkla kazandığı haberini getirdi. Çaktırmamaya çalışsa da Ahmet Amca'nın hayal kırıklığı yüzünden okunuyordu. Evimize alıp beslediğimiz Erdal'ın nasıl bu kadar kötü davranışlı bir insan olabildiği, benim için esrarengiz bir şeydi.

Ahmet Amca, Erdal'la Sinan'ın kendisinin *giderek artan özerkliğinin* örgüte zarar vereceğinden korktukları için onu düşürdüklerine inandı yıllar boyunca. Bu olay hakkında ne

kadar rahat konuşursa konuşsun bence Ahmet Amca bu darbeyi hiçbir zaman tam olarak atlatamamıştı. Seçimi kaybetmesinden sonra eskisi kadar olmasa da derneğe gitmeye devam ettik. Dernekteki yoldaşlar daha sakinleşmeden bir sonraki heyecan fırtınası patladı: Köln'de, Almanya'da o zamana kadar Türkiye'deki askeri rejime karşı yapılan en büyük gösteri düzenleniyordu. Dernek lokalinde kocaman pankartlar yazıldı. Erdal'la Sinan her zamankinden daha uzun konuşmalar yapıyor, dernek korosu aralıksız Köln'de söyleyecekleri yeni şarkıları ve sloganları çalışıyordu. Yeni başkan Murat, etrafındakilere güven aşıyor ve kendisiyle ilgilenmeyen Ahmet Amca'yla barışmaya çalışıyordu.

Tabii ki Ahmet Amca da Köln'e gitti. Gül Yenge ise benimle Berlin'de kaldı. Tertip komitesinin sözcüleri mitinge altı yüz binden fazla insanın katıldığını duyururlarken, bu rakamın polis tarafından yüz bin olarak açıklanması Ahmet Amca'yı uzun süre dinmeyecek bir öfkeye sevk etmişti. Köln'ün şehir merkezini kuşatmış olmalarıyla gurur duyuyordu. Gül Yenge'yle ben o günkü ana haber bülteninde birkaç saniyelğine Köln'ü izleyebildik. "Amcan televizyon yıldızı oldu," diye dalga geçmişti Gül Yenge. Ahmet Amca'nın ve birkaç başka göstericinin o sıralarda Köln Radyosu'nun redaksiyon odalarını işgal etmiş olduklarından henüz haberimiz yoktu. Ahmet Amca, Berlin'e iki gün gecikmeyle dönüp olanları bize anlattığında kulaklarıma inanamadım. Nasıl olup Westdeutscher Rundfunk'a böyle bir kötülük yapabilmişti? Gül Yenge'yle beraber bağımlısı oldukları Türkçe haberleri her gece yayınlayan radyo o değil miydi? Ahmet Amca, tek istediklerinin, mikrofon başına geçip Türkiye'deki vaziyetleri ve askeri rejimi olduğu gibi anlatan birkaç söz söylemek olduğunu söyleyerek savundu kendini. Radyocular ilkin onların bu taleplerine anlayışla yaklaşmışlardı. Sonra sesler yükselmişti, o kadar yükselmişti ki polis çağırılmıştı, ki bu yayın-

cıların istediği en son şeydi, Ahmet Amca'nın da teslim ettiği üzere. Olanları fazla büyütmüyordu, sonuçta kimse onlardan şikâyetçi olmamıştı.

İşte de sorun çıkmamıştı, çünkü Gül Yenge, Ahmet Amca'nın işe gitmediği günler için telefon edip bağırsaklarını bozduğuna dair ufak bir yalan söylemişti. Ancak Ahmet Amca gösteriden altı ay sonra pasaportunu uzattırmak için Türkiye Konsolosluğu'na gittiğinde evrakları elinden alınacaktı. Üstelik Ahmet Amca'nın görüşleri artık örgütün görüşleriyle örtüşmüyordu, kendisi de kabul ediyordu bunu. Sence örgütüyle arasındaki aşılmaz politik farklardan bahsedecekti. Hayatının aşkını kaybetmiş gibi konuştuğunu söylediğimde susuyordu, ki bu tahminimde haklı olduğuma dair bir işaret beni için. Ama yeşil parkasına, sokaklara ve ideallerine sadık kalarak kendisiyle gurur duydu. Bir kere sinde hayatında kaç yürüyüşe katıldığını sorduğumda, Ahmet Amca sanki politik yaşamının bilançosunu çıkarırmış gibi uzun uzun düşünmek zorunda kalmıştı.

“Çok fazla gittim herhalde,” diyerek kesti hesabı.

Bunların arasında benim asla unutmayacağım yürüyüş, 1983 yazı sonunda Kemal Cemal Altun'un ölümü sebebiyle düzenlenen protesto eylemiydi. Berlin'deki apartmanların üzerinde *Türkler dışarı* yazılarını görmeye ve ismim veya görünüşümle dalga geçildiğinde daha fazla dikkat kesilmeye başladığım zamanlara denk gelmişti. Ahmet Amca'nın o gösteri esnasındaki, gözler ne kadar hüzünlü olabilirse o kadar hüzünlü olan gözlerini dün gibi hatırlıyorum. Diğerleri öfke doluydu, Türkiye'deki askeri rejime savaş ilan eden ve Alman hükümetini Altun'un ölümünden dolayı suçlayan sloganlarını atıyorlardı. Çok sayıda insan Kemal Cemal Altun'un, Ulrike Meinhof'un mezarının çok yakınına defnedilmesini görmek için Marienfelde Mezarlığı'na kadar yürüdü.

Ahmet Amca öncesinde birçok kişiyle beraber Kemal Cemal Altun'un Türkiye'ye geri verilmemesi için uğraş vermişti, sığınmacının askerlerin eline düşmesini engellemeye çalışıyorlardı. Altun bir yıldan fazla süreyi hücresinde bekleyerek geçirmişti. İltica başvurusu ancak ondan sonra gündeme alınmış, müzakereye başlanmıştı.

Gösteri esnasında Ahmet Amca'nın birkaç ay önce savurgan bir anında bana aldığı iki bisikletten koyu kırmızı olanını kalabalığın arasından iter, bu arada Ahmet Amca'nın yanından bir adım bile uzaklaşmamaya dikkat ederken, sürekli Kemal Cemal Altun'un duruşması esnasında olası bir iadeyi protesto etmek için altıncı kattan atladığının hikâyesini duyuyordum. Duruşma salonundaki pencere neden açıktı? O gün çok sıcak olduğu için mi? Kimse bilmiyordu.

Ahmet Amca, Kemal Cemal Altun'u tanırdı ve genç yaştaki ölümüne çok kızmıştı. Ölmesinin sebebi Alman hükümetinin onu sınır dışı ederek Türkiye'deki diktatörlere teslim etmek istemesiydi. Ahmet Amca'nın bu konudaki öfkesi hiçbir zaman dinmedi.

Daralmıştım, ilerleyemiyordum, kendimi son gücümle 103'e sürükledim. 103'te Heidi'ye rastladım. Tuhaftı, sürekli Heidi'yle karşılaşmamız, radyo kariyerimin olası ikinci turuna kadeh kaldırmamız ve bu arada Mascha'yla bağlantımızın tamamen kopmuş olması. Mascha, Heidi'nin *gayet idare eder* bulduğu bir grafik tasarımcısıyla beraberdi. Demek ki vasa-tın allahı olmalıydı.

Heidi, Axel-Springer-Haus'daki bir açılışa gitmek üzere veda ederken cebime bir şey koydu, gülümsedi, yanağıma bir öpücük bile kondurdu. Cebimden o elli euroyu çıkartırken, Heidi'yle söyleşiyi iptal ettikleri için Madonna'nın ajan-sına şükran duydum.

Christian Perez için hazırlamam gereken yayın konseptiyle ilgili bir gelişme yoktu. Aklımı başka yere vermek için Rüya'yı aradım ama hemen akabinde pişman oldum çünkü telefonlaşmalarımız büyüsunü kaybetmişti. Deli gibi âşık olma hissi nereye kaybolmuştu? Rüya'nın gelgit oyununa ne olmuştu? Babasından başka bir şey kalmamış mıydı bu kadının aklında? Rüya'yla sohbetimizi dikkatlice sonlandırdım,

çünkü yine o yoğun huzursuzluk hissi gelmişti üstüme. Yavaş yavaş bedenimi ağır bir manto gibi saran bu ataklardan korkar olmuştum. Mutfakta aceleyle su içip kendime bir içki hazırladım, salondaki canavar kanepeye uzandım, gözlerimi tavana dikip ilk defa görüyormuşçasına kartonpiyeri inceledim. Bu esnada Rüya'yı bir daha aramamaya karar verdim çünkü artık dikkatini üzerimde tutmak için kâh şevkle kâh şevksiz onu telefonda tavlamaaya çalışmaktan bıkmıştım. Artık ilgi dilencisi olmak istemiyordum.

Altan, Yeni Zelanda'dan Derya'yla ilişkilerinin bittiğini ve kesin olarak geride kaldığını yazmıştı. Yine de sabredip iki üç hafta daha orada kalmak istiyordu, bu bana biraz mazozistçe geldi. Derya'yı birbirleri için yaratıldıklarına inandırabileceğini mi zannediyordu? Altan'ın uzun süre başka hiçbir şey konuşmayarak kendini ayrılık kurbanı olarak göstereceğini veya teselli niyetine anlamsız ilişkiler peşinde koşarak gecesini gündüzüne katacağını sezinliyordum.

Jovanka'yla barışmayı beceremedim. Dennis hiç yapmadığı bir şey yaparak taraf tutmuş ve tamamen ortadan yok olmuştu. Yalnızlığımın bir diğer sebebi de Ahmet Amca'nın Seveda'yla on günlüğüne Mallorca'ya kaçmış olmasıydı. İçine düştüğüm uyuşukluk ara ara yine panik ataklarla bölünüyordu. Günlerce evden çıkmadım. Hiçbir şey yapmadan yatağımda yatarken şimdiye kadar hep yüzyılın çifti olarak gördüğüm Schneiderlerin kavgalarını duyabiliyordum. Ara ara pencereye yaslanıp Teutoburger Meydanı'nı seyrediyordum. Artık parka gelenler serin sonbahar havaları yüzünden o kadar çok kalamıyorlardı. Basket sahasındaki genç de tek başına pota atmaya bırakmıştı. *Web*'de araştırırken, bir site de, bir ismi olmasa da pek çok semptomu sabit bulunan durumuma, bol bol hareketin iyi geldiğini okudum. Kıcımın kenarıydı. Ayrıca dengeli beslenme öneriliyordu. Günlerdir esmer ekmekle peynir ve buzdolabında kalanları yiyor-

dum. Amira'nın uğrayıp da sebze çorbası pişirmesinin zamanı gelmişti. "Zaten daha iyi bir ruh halinin anahtarını bulmak hiç de o kadar zor değil," diyordu internet günlüğünde bir iyi hissetme uzmanı. Arada bir kendi kendine bir hoşluk yapmak yeterliydi. Özel anlar için sakladığım bir şişe viskiyi açtım, bardağıma bol bol doldurdum ve birkaç yudumdan sonra sırtıtmaya başladım. Bardağı bitirdiğimde kendime bir hoşluk yapıp bir duble daha koydum. Çabucak çok sarhoş oldum. Çeşit olsun diye araya bir de *speed* karıştırdım. Bu merete bayılıyordum gerçekten, tek korkum bir gün yüzümde *speed*-sivilcesi çıkmasıydı. Müziğin sesini sonuna kadar açtım ve Schneiderlerin kapıyı çalmasını bekledim. Belki bana kızarlarsa araları düzelir, dedim kendi kendime. Negatif komşularımın evlilik krizleriyle ilgilenmemin tek sebebi sadece her şeyin hızlanarak dönmeye başlaması ve renklerin gözlerimin önündeki ahenkli dansı yüzünden olabiliirdi. Sesinin iyileştirici gücüne olan inancımla, Antony'ye yüksek sesle yardım çığlıkları attırdım. Birkaç saniye sonra gerçekten de Schneiderlerin karşısında dikilirken buldum kendimi.

Bay Schneider, "Derhal müziği kapatıyorsunuz yoksa polis çağırırım," diyerek beni tehdit etmekteydi.

Yüzümü buruşturdum.

Doris Schneider, "Komik olan bir şey mi var?" diye sordu. "Kafam iyi."

Bay Schneider, "Sizin hastaneye yatırılmanız gerekiyor, dostum!" diye çemkirdi .

"Sizin de Hellersdorf'a taşınmanız gerekiyor, dostum!"

"Müziği kapat! Yoksa – polis!"

"Çeneni kapat! Yoksa – alçaktan uçan Müslüman uçakları!"

Zarif bir hareketle kapıyı yüzlerine kapattım, içmeye ve uyuşturucu kullanmaya devam ettim ve Jovanka'ya, Rü-

ya'ya, Altan'a ve Ahmet Amca'ya, galiba Okan ve Dennis'e de SMS'ler yolladım. Affedilmez bir hata, diye düşündüm sonra, bana yazacakları rahatsız edici cevaplardan korkmaya başladım. Cep telefonumu şiddetle duvara fırlattım. Antony and the Johnsons'un yerini Mikail Aslan almıştı, kafama o eşlik etti.

Bağırdım.

Ağladım.

Titredim.

Saatler sonra uyandığımda beynim zonkluyor, midem feci bulanıyordu, ağzımda da çok kötü bir tat vardı. Kendimi boş ve mutsuz hissediyordum. Disko odasının havası sigara dumanı ve viski kokuyordu. Yavaşça yana dönmeyi başardığımda neredeyse boş olan viski şişesini görüp bir anlığına irkildim. Bir noktada ayağı kalkıp bütün pencereleri açtım. Serin sonbahar havası odalara dolarken banyoya koşup kustum. Her şeyin yolunda olup olmadığını merak eden hiç kimse yoktu. Şu anda Mascha'nın benimle ilgilenmesi bile iyi gelirdi bana. Uzun zamandır hissetmediğim kadar kötü hissediyordum. Uyuyakalarak kurtulmaya yeltendim ve neyse ki hemen dalabildim. Sonra tüm zaman bilincimi kaybettim. Dağıtışımın izleri gözler önündeydi. Laptop'umun tuşları bile yapış yapıştı ve onlar da viski kokuyordu. Belli ki o mereti cömertçe saçıp savurmuştum. Schwedter Strasse'deki bir antikacıdan kazıklanarak aldığım retro bir sandalye kırılmıştı. Tabii ki asıl mesele eşyalar değil, kendimdim, biliyordum.

En azından cep telefonum duvara çakılmasına rağmen sağlam kalabilmişti. Gelen SMS'leri tam olarak anlayamadığım için kendi yazdığım mesajları bir daha okudum. Jovanka'ya onu özlediğimi yazmıştım, Altan'dan derhal Berlin'e geri dönmesini ve tavlada bir yenilgiye hazırlanmasını rica etmiştim, Hollywood-Ferhat'a ülke sınırlarını hiçe sa-

yararak kardeşçe kadeh kaldırmış, Ahmet Amca'ya ise sadece "Sevda'yla nasıl gidiyor?" diye sormuştum. Sonra kendime şaşarak Rûya'ya yazdığım mesajı okudum: Onu korkak bir diva olarak tanımlamış, kutsal bedenini Berlin'e taşımanın nesinin bu kadar zor olduğu sorusuyla bitirmiştım mesajımı. Şimdi kısacık cevabına bir anlam verebiliyordum: "Hiç de zor değil." Mutluluktan uçarak tavana vurmak istiyordum ama daha kolay hareketler bile bana şu anda imkânsız geliyordu.

Ertesi sabah kendi kendime verdiğim evde oturma cezasını sonlandırıp Rosa-Luxemburg-Platz'daki eczaneden *post-alkol-ve-uyuşturucu-yorgunluğuna* karşı sihirli iksirim olan Bioelectra haplarını aldım. Rûya, SMS yoluyla, Berlin'e resmî davetin nerede kaldığını soruyordu. Bu kadını anlayan biri var mı acaba, diye merak ettim, çünkü o kişi ben değildim. Ama bir şeyi çoktan öğrenmiştim: Rûya hem güneş hem de yağmur demekti.

Rûya, CD-ROM'a kaydettiğim "Berlin seni bekliyor" davetiyesini ona gönderdikten bir gün sonra aradı. Onun için hazırladığım bir saatlik radyo programını yere göğe sığdıramıyordu: Rûya'ya ithafen, Mutter'deki tanışmamızla ilgili bir bölümdü bu, hoşuna gideceğini umduğum müziklerle. Bu Rûya-için-radyo-programı, Hamburg-Berlin arası tren bağlantılarını saymamla bitmişti. Çok uğraşmışım ama değmişti. Sadece Rûya'yı mutlu ettiğinden değil, işi yaparken aklıma Christian Perez için de bir pilot program hazırlayabileceğim fikri gelmişti. Tabii ki stüdyoya girmem gerekirdi. El yapımı titrek bir program Rûya'yı hoşnut etmişti belki ama Radio Tolerance'ın yayın müdürüne biraz amatörce gelebilirdi.

Rûya söz verdiği ziyareti bir haftalığına erteledi. Ona üzül-düğümü söyledim. Aslında bu kararı benim için de iyi olmuştu çünkü o sıra Yeni Zelanda'dan geri dönen ve yalnız

kalmak istemeyen Altan birkaç günlüğüne bende kalıyordu. Altan'ın Derya'yla olan ayrılığını entelektüel öz düşünümüne tabi tutmaması, Antonio Negri'den alıntı filan yapmaması, son sözü söylemek istememesi ve zamanın çoğunu yalnızca susarak geçirmesi beni korkutuyordu. Tabii ki Yeni Zelanda'da neler olup bittiğini çok merak ediyordum ama eğer konuşmak istemiyorsa onu sıkıştırmak da istemiyordum. Bu yüzden benim evde takılıyor, müzik dinliyor, film seyrediyorduk. Bir süre sonra Altan yavaş yavaş suskunluğunu kırmaya, kendi kendini suçlamaya ve hatalarını sayıp dökmeye başladı. Sonra da her şeyi anlattı.

Altan yorucu bir yolculuktan sonra Invercargill'e vardığında, Derya onu kapısının önünde bulunca çok şaşırmıştı. Altan'ın uçuş boyunca hayalini kurduğu sevgi dolu bir karşılama ve koridorda hızlı bir seks maalesef vuku bulamamıştı. Derya umursamaz bir tavırla onu içeri davet etmişti. En geç mutfakta oturup Altan'ın Berlin'den getirdiği Türk çayını içerlerken, Altan bir şeylerin bayağı ters gittiğini anlamıştı. Altan'ın tek becerisi sonu gelmez felsefi tezlerle insanın beynini bulandırmak değildi, aynı zamanda yerinde sorular da sorabiliyordu. Derya ilk başta bu sorularını kaçamak cevaplarla idare edebilmişti. Ama Altan peşini bırakmayarak sürekli, "Derya, n'oluyor?" diye sormayı sürdürmüştü.

Olan, Roy George'tu. Derya'nın yeni aşkı; ince uzun boylu, mokasen ayakkabılar giyen ve her konuda adeta Altan'ın patentli zıt modeli olan bankacı. Kankam bana bir keresinde ayrılıklarda esas meselenin düzgün bir vedalaşma olduğunu söylemişti. Yeni Zelanda'da bunu unutarak korkunç bir kavga çıkartmış ve sonunda öfkesinden kudurarak Derya'nın evini terk etmişti.

"Düşmanın topraklarında küçük bir pansiyon odasında hüngür hüngür ağlamaktan daha kötü bir şey olamaz. Ümitsiz bir durumdaydım," diye bitirdi Altan, melûl mahzun.

“Harbiden kötüyümüş,” diyerek dert ortaklığımı ifade etmeye çalıştım.

Altan, Invercargill’de Derya’yla bir kez daha konuşmak istemiş, bunu birkaç konuşma daha izlemiş, bir noktada arkadaşım *Yeni Zelandalı o salağın* gözlerinin içine bakmayı talep etmişti. Derya bunun pek de iyi bir fikir olduğu kanısında değildi. Altan’ı bu kadar hazırlıksız bir haldeyken böyle *bir yeni gelişmeyle* şaşırtmak Derya’yı da üzmüştü. Altan’a, ona niye Roy’dan şimdiye kadar bahsetmediğini açıklamaya çalışmış ama başaramamıştı. Derya’ya göre en iyisi Altan’ın hemen uçağa atlayıp Berlin’e dönmesiydi. Fakat Altan bir gün sonra yine Derya’nın kapısında idi. Derya balkondan aşağı bağırarak, bunun artık sahiden münasebetsizlik olduğunu söylemişti. Bunun üstüne Altan ona sevgilisinin orada olup olmadığını sormuştu.

“Mimi hasta,” cevabını veren Derya, kucağında bebek gibi tuttuğu kedisini göstermişti.

Kedi birden Derya’nın kollarından kayarak Altan’ın ayaklarının önüne düşmüştü.

“Hâlâ yaşıyor,” demişti Altan rahatlayarak Derya nefes nefese yanında bittiğinde. Ancak bu heyecan yaşanırken Roy’un da evden çıkıp arabasına doğru koşturduğu gözünden kaçmıştı. Derya dikkatlice Mimi’yi tekrar kucağına almış ve Altan’a hayatından çıkması için yalvarmıştı ağlayarak. Sonra ona kapıyı tutan Roy’un arabasına binmişti.

Ahmet Amca, Altan’ın Invercargill maceralarına gülmekten kırıldı. Bu aralar her şeye gülüyordu zaten. Aşkın esrarı olsa gerekti; Mallorca’daki tatili bile harika bulmuştu, tekrar gitmeyi bile tasavvur edebiliyordu. Etkileyici manzaraları, nefis yemekleri ve dost canlısı Mallorcalıları övüp duruyordu. Ahmet Amca’nın bir tür Hans-Peter Amca’ya dönüşmesi sahiden biraz fazlaydı. Neyse ki çok uzun sürmedi. Ahmet Amca, bana Dersim’de baraj yapılmasına karşı bir

girişimin broşürünü gösterdi. Berlin'den buna engel oluna-
bileceğinden şüphe duyuyordum ama Ahmet Amca'ya bu
projeyi desteklemek için ne yapabileceğimi düşüneneğime
söz verdim. Bu girişime kimin bayılacağını biliyordum her
halükârda.

Rüya tren garında karşımda dururken sadece tutuk bir şe-
kilde *Merhaba* diyebildim. İlk tanışmamızdaki gibi siyahlara
bürünmüştü. Muhtemelen trende rujunu tazelemişti, koyu
kırmızı dudakları bu gri kasım günündeki en güzel renk be-
neği idi. Mavi kırmızı beyaz kareli çantasını elinden aldım.
Başka bagajı yoktu.

“Daha candan bir karşılama olamaz mıydı?” diyerek gül-
lüksedi.

Bir gülümseme ancak bu kadar büyüleyici olabilirdi. Tak-
siyle Dennislere doğru giderken Rüya'nın sözünü tuttuğuna
hâlâ inanasım gelmiyordu. Bende kalmasını teklif etmemiş-
tim çünkü Rüya en baştan ortak arkadaşımızda kalacağını
bildirmişti. Dennis, Rüya'yı görmekten dolayı çok mutluy-
du – onun endişeli bir anne gibi, kilo vermiş olmasına kız-
masına rağmen.

“Jovanka sana yeterince bakmıyor mu?”

“Tam tersi, moruk.”

Rüya'nın ziyareti Dennis'le aramızdaki mesafeyi unuttur-
muştu bize. Kinci olmak ona göre değildi. Bense tekrardan
hatalarımı kabul ederek Jovanka ve onun adına çok sevindi-
ğimi söyledim. Barışmak için söylenmiş bir yalandı. Ardın-
dan bir moruk-sarılmaya – ve her şey yine yoluna girivermiş-
ti işte. Dennis laf arasına Jovanka'nın öfkesinin yavaş yavaş
dindiğini sıkıştırdı. Aramızın düzelineceğinden emindi ama
daha zamanı vardı çünkü şu anda Jovanka bir kız arkadaşı-
yla Mallorca'da tatil deydi. Millet kafayı Mallorca'yla mı boz-
muştu ne?

Dennis'le ben Rûya'ya gidebileceğimiz restoranlar öneriyorduk. Kararsızı oynamak da Rûya'nın hoşuna gidiyordu. Dennis bir süre sonra sinir olmaya başladı. Bana eğlenceli geliyordu. Belki de arkadaşlık ve aşk arasındaki fark buydu. Sonunda Rûya Gorgonozla Club'da karar kıldı, ki bence harika bir fikirdi çünkü çıkışta da yanındaki Würgengel'de bir şeyler içmeye gidebilirdik. Bunu Dennis'in de canı istiyordu ama restoranda hesabı ödedikten sonra yorgun olduğu ve sabah erken kalkacağı için bizimle vedalaştı. Rûya'yla beni yalnız bırakmak için numara yapıyor, diye düşündüm. Ve geçen sefer Hamburg'da hissettiklerimin aksine, yaptığı bu defa hoşuma gitti. Rûya bira içiyordu, zevkleri değişmemişti. Ben, Ahmet Amca'nın eski ve yeni hikâyelerini anlatıyordum, Rûya hiç sıkılmıyordu. Ahmet Amca'yı çok merak ediyordu artık. Gece yarısından çok sonra Würgengel'den çıktık ve Rûya'yı Dennis'in evine götürdüm. Kapının önünde biraz daha takıldık. Sonra Rûya'nın üşüdüğünü fark ettim, titremeye başlamıştı. Birbirimize tatlı rüyalar diledikten sonra Altan'ı aradım. Beni ısrarla Cake'e çağırmasına rağmen yanına gitmedim çünkü titreyerek gülümseyen bir Rûya imgesini Altan'ın ayrılık mızızlanmalarıyla takas etmek günah sayılırdı. Eve vardığımda canavar kanepenin üzerine uzandım ve yorgunluğumla savaşıırken birazcık daha Rûya'yı düşündüm. Şahaneydi.

Ertesi sabah kanalın kıyısında yürüyüş yaparken Rûya beyaz şalını çenesinin üstüne kadar çekti ve rüzgârdan şikâyet etti. Berlin'de ne kadar kalmayı düşündüğünü bilmiyordum ve ne söylerse söylesin bana fazla erken geleceği için sormuyordum da.

Ahmet Amca muhteşem bir kahvaltı hazırlamıştı, sanki eskilerden bir yoldaşını ağırlar gibiydi. Rûya'yla çok iyi anlaştılar ve hemen Dersim hakkında konuşmaya başladılar. Kıtlık, fakirlik ve bir zamanlar Ermenice isimler ta-

şıyan yok olmuş köyler hakkında konuşuyorlardı. Ahmet Amca Rüya'yı bildiklerinden dolayı kutladı ve Hamburglu bir genç kadının *bu karışık konulara bu kadar hakim olmasını* cesaret verici buldu. Daha sonra Rüya, onunla alışverişe gelip gelmeyeceğini sordu. Hazır Berlin'e gelmişken bir çift yeni çizme alabilirdi. Hiç düşünmeden, "Evet," dedim, Rüya istese Santiago de Compostela'ya bile yürüyerek gidebilirdim. Kanalin orada hemen Cafe Ma Rosa'nın yanındaki Schuhtanten'de şansımızı denedik. Maalesef Rüya zevkine uygun bir şey bulamadı. Sorun değil, diye düşündüm, başka bir mağazaya gideriz. Kreuzberg 36'da girilmedik dükkân bırakmadık. Schlesisches Tor'un oradaki Salut Pastanesi'nde mola verirken şansımızı Friedrichstrasse'de denemeyi önerdim.

"Katalogdan fırlama erkek modeli gibisin. Hâlâ mı sıkılmadın?"

Daha günlerce ayakkabıcılara girip çıkabilirdim, yeter ki onun yanında olayım. En sonunda Quartier 206'da Rüya'nın çok beğendiği ama ona çok pahalı gelen bir çift kış çizmesi bulduk. Anında çizmeleri Rüya'ya hediye almayı düşündüm ama kabul etmeyeceğinden emindim. Ayrıca ona maço bir erkek gibi görünmek istemiyordum. Bu kahverengi çizmeleri alamamak pek de umurunda değil gibiydi. Onun yerine iki *jean* pantolonla kabine girdi. O *jean*'ler de Rüya'nın bütçesini aşıyor olmalıydı çünkü bu dükkândaki her şey çok pahalıydı. Mascha'nın reklamcı arkadaşı Frank burada indirimin ne zaman başladığını hep bilir ve davetiyeyi e-mail yoluyla dağıtımcısına yollardı. Ben buraya hiç gelmezdim, Frank ise indirim dönemini asla kaçırmazdı. Şimdiyse Rüya'dan biraz uzak duruyordum çünkü o pantolonları denerken yanlışlıkla bir şeyler görmekten korkuyordum. Rüya perdeyi çektiğinde çizmeler konusunda bir deneme yapayım dedim. Satıcıdan Rüya'ya çizmelerin indirimde olduğu

nu ve yarı fiyatına satıldığını şimdi fark etmiş olduğunu söylemesini rica ettim. Diğer yarısını, yani bir çizmenin tekini ben ödeyecektim. Satıcı yarım hediye fikrime bayıldı ve hemen anlaşmamızdan haberi olmayan Rüya'nın yanına koştu. Rüya bu kadar kazançlı bir alışveriş yaptığına acayip sevindi.

Beraber yemek yedikten sonra Altan, Rüya için, "Kesinlikle erotik kurguları da olduğu çok belli," dedi. Böyle söyleme gereği duymuştu çünkü Rüya'yla bu kadar iyi anlaşıncaya herhalde artık beni arkadaşısı gibi görüyordur diye şikâyetinde bulunmuşum ona. Altan'ın aşk konularında iyi bir danışman olduğuna dair şüphelerim vardı. Derya'yla ayrılığı yüzünden acı çekiyor, hayatındaki pek çok şeyi sorguluyordu ve tezine yine ara vermişti. Bense fazlasıyla Rüya'yla ilgileniyor ve Altan'ın sorunlarını dikkate almıyordum.

Tavla üçüncü partiyi yine ben kazanmaktayken Rüya, "Aklıma bir şey geldi," deyiverdi.

"Değişiklik olsun diye nasıl kaybetmeyeceğin mi geldi?"

"Yok ya, yeni programın için..."

Rüya'nın aynı anda beş Avrupa şehrinde yayınlanacak bir gece programı fikri hoşuma gitti. Düşüncesini geliştirmeye başladık. Yeni haliyle *Gece Radyosu* hafta içi gece yarısı ve sabah saat iki arasında, hep başka bir şehirden ve İngilizce olarak yayınlanacaktı. Program o şehrin gece hayatını yansıtacak – bol müzik, kulüplerden canlı yayın, söyleşiler ve gecenin kahramanları.

Rüya, "Bye bye, Berlin, hello, Europe," diyerek gülümsedi.

Program özeti için başka fikirler de bulduk ve zamanın nasıl geçtiğini anlamadık. Bu konseptten bir şey çıkmasa bile beraber yazmanın ne kadar romantik olabileceğini görmüştüm. Rüya, Dennis ve kısa tatilinden geri dönen Jovanka'yla yemeğe çıkacaktı, vedalaştık. Eve gidip uyumak üzere yattım ve Rüya'nın bir rüya değil de mutluluk olduğunu düşündüm. Düşüncelerim birdenbire nefesimin hızlan-

ması, terlemem ve korkutucu bir huzursuzluk hissetmemle kesildi.

Ertesi sabah süpermarketten bira aldım çünkü bana bu konuda umut verecek hiçbir şey söylememesine ve yapmamasına rağmen Rüya'nun bu cuma gecesini bende geçireceğini hissediyordum. Öğlene doğru yeni programın özeti ni yolladığım Christian Perez aradı. Her zamankinin aksine lafa hep kullandığı ifadelerle başlamayarak bana aklımdan hemen Rüya'ya pasladığım dürüst bir iltifatta bulundu. Bu fikre dayanarak bir konsept geliştirilebileceği aklına yatıyordu. Ama uygulanması pek de öyle kolay değildi. Bu yüzden planımın suya düşmesi ihtimalini göz önünde bulundurmam gerekirdi. *Gerçekçi bir beklenti planlaması* yapabilmek onun için önemliydi. Neyse ne, umurumda bile değildi. Perez bundan sonra ukala ukala yeni programın formatında nelerin gözden geçirilmesi gerektiğini saymasa, zaten Perez olmazdı. Sonunda aralıkta *elması yontmak üzere* Liz'le üçümüzün bir *brainstorming* seansı için buluşmamızı önerdi. Telefon konuşmamızdan sonra rahat bir nefes aldım. Gerçekten de radyoya devam edebileceğim gibi gözüküyordu. Hemen Rüya'yı arayarak yenilikleri paylaştım ve ona tekrar tekrar teşekkür ettim. Hakkında anlattıklarımın sonra Christian Perez'in bana hemen kanmasına şaşırmıştı.

"Avrupa çapında ünlü bir radyo yıldızı olduğunda yüzüne bile bakmazsın artık!"

"Sen delirmişsin," diyerek sertçe sözünü kestim. Rüya yine ironisini anlamadığım için güldü.

Doğum günümde Rüya'yı, Mascha'yla beraber gidemediğimiz Paparazzi'ye akşam yemeğine götürdüm. Yandaki küçük salonda iki kişilik bir masaya oturtulduk. Yanımızdaki masada televizyon programlarının reytingleri konuşuluyor ve ülkenin en meşhur *talk show*'unun sunucusu istifa ettiğinden yerine kimin geleceği tartışılıyordu. Umurumda bile

değildi. Tek istediğim Rûya'nın gözlerinde kaybolmaktı, ona bakmaktan başka hiçbir şey yapmak istemiyordum. Ton balığı *carpaccio*'su ve trüflü makarnadan sonra *semifreddo*'lara geçtiğimizde Paparazzi'nin sahibesi masamıza geldi, memnun olup olmadığımızı sordu ve bize bir Prosecco ikram etti. Rûya açıkça, "Prosecco yerine bira da olabilir mi?" diye sorarak patroniçeyi güldürdü. Daha sonra 103'e gittik ama çok kalabalık ve çok gürültülüydü. Bu kibir defilesini terk etmeye karar verdik, oysa nereye gitmek istediğimize dair henüz bir fikrimiz yoktu.

"Nasıl bir mekân olsun?" diye sordum Rûya'ya.

"Şehir senin, mahalle senin! Seni dinliyorum..."

İleri görüşlü davranarak daha buluşmadan zitty sitesinden parti ve gece çıkına tavsiyeleri bulmuş olduğum için Rûya'ya bazı alternatifler sundum ama o hiçbirini beğenemedi. Sonunda gerçekten yapmak istediğim şeyi önerdim.

"Bana gidelim. Bir bira içeriz."

"Evinde bira mı var? Hani bira sevmiyordun?"

"İnsan hep buzdolabında bulundurmaz mı? Ayrıca Der-sim'de bayağı bira içtim ben."

Rûya sırtıttı ve Zazaca, anlamadığım bir şeyler söyledi. Anlamadığım suratımdan belliydi herhalde.

Açıkladı:

"Gidelim, demek."

Buzdolabından iki şişe bira çıkardım, tabii ki Rûya'nın markasından. O ise disko odasında CD koleksiyonunuma bakıyor, plaklarımı karıştırıyordu. Bu esnada Kalan'dan gelen 45'likleri buldu. "Müzik için saat çok mu geç?" diye sordu. Schneiderler için muhakkak öyleydi ama bunun şimdi önemi yoktu. Rûya, Sezen Aksu'dan eskice bir albümde karar kıldı. Canavar kanepede yan yana oturuyor ve çekingenliğimize yaraşır bir şekilde hiçbir şey yapmıyorduk. Beck's

içiyor, sigaraların birini yakıp birini söndürüyor ve gecemi-
zin yıldıızı Sezen Aksu'yu dinliyorduk. Epey zaman geçtik-
ten sonra CD'nin yedinci arkısında Rya yavaşça eşlik et-
meye başladı. *Bir kıvılcım yeter ben hazırım bak... ister p ok-
a istersen ldr... ak için lmeli ak o zaman ak.*

Müzik setine gidip arkı tekrar düğmesine bastım. im-
di Rya'yla bu romantik arkıda dans etmem gerekiyordu.
Doğrusu yanlışı kalmamıştı artık. Rya'ya elimi uzattım,
ayağı kalkarak bana sokuldu ve dünyadaki hiçbir dans oku-
lunun ğretemeyeceğı bir dansa baladık usulca.

"Kalbinin hızlı attığını duyabiliyorum," diye fısıldadı R-
ya. Sezen hâlâ bizim için aynı arkıyı söyleyip duruyordu.

Bunların hepsi o kadar güzeldi ki neredeyse Rya'yı p-
meyi unutuyordum, derken yavaşça, temkinlice öptüm onu.

"Bir daha p beni."

"Bu gece bende kal."

Dans etmeye ve öpüşmeye devam ederken Rya'nın siyah
boğazlı kazağını ve siyah tirtn çıkardım. Styeni fark-
lı bir renk olsa aşardım. Ellerim sırtında dolanıyordu. R-
ya'nın kuyruk sokumunda tüyleri vardı. Onları biraz çekiş-
tirdim.

Rya, "Alçak, hemen en zayıf noktamı buldun," diyerek
somurttu.

Küçük, zayıf noktasına ne kadar bayıldığım hakkında hiç-
bir fikri yoktu. Canavar kanepeye uzanıp gözlerimizin içi-
ne baktık, yine öpüştük ve son kalan kıyafetlerimizi çıkar-
dık. Rya'nın ıplaklığına bakamıyordum. Beni bu çıplak
mkemmeliyetten koruması için giyinmesini rica edecek-
tim neredeyse.

Sonra cep telefonu çaldı. Bakmadı. Az sonra telefon yine
almaya başladı.

"Dennis bu. Bizi kontrol etmek için arıyor," diyerek g-
lmsedim.

Telefonun korkunç melodisi tekrar çaldı. Rûya dayanamayıp açtı. Bir Alo'dan sonra Rûya hiç ses çıkarmadan dinledi. Titremeye başladı ve çatlak bir sesle, tam olarak ne olduğunu sordu. Bu arada çıplaklığından utanırcasına giyinmeye başlamıştı. Ben de giyindim.

Birdenbire telefona, "Yoğun bakımda mı yoksa öldü mü?" diye bağırdı.

Rûya daha önce hiç kimsede görmediğim bir şekilde kontROLSÜZCE ağlamaya başladı. Ona sarıldığımda öfkeyle göğsüme vurmaya başladı; en büyük ağabeyinin yoğun bakım olayını gerçekte neler olduğunu gizlemek için uydurduğunu düşünüyordu. Onu sakinleştirmeye çalıştım. Ama söylediğim ve yaptığım hiçbir şey işe yaramıyordu. Rûya derhal Hamburg'a geri dönmek istiyordu. Bu yüzden gecenin bir yarısı bizi götürmesi için Dennis'i arayınca, neler olduğunu öğrendim. Bir cümleyi söylemek bana hayatımda hiç bu kadar zor gelmemişti:

"Baban ölmüş."

Arabada herkes susuyordu. The Who'dan *Only Love Can Bring The Rain* çalmaya başlayınca Jovanka radyoyu kapattı. Rûya yolculuk boyunca orada değil gibiydi. Bir noktada havaalanındaki yaşlı kadın gibi ağıtlar söylemeye başladı. Bu sefer ağıtların neyle alakalı olduğunu biliyordum. Rûya'nın elini tutuyor, kapkara saçlarını okşuyordum. Acısı elle tutulur gibiydi ve tanışamadığım ölü babası dışındaki hiçbir düşünceye geçit vermiyordu. Jovanka'nın yanaklarına süzülen gözyaşlarını silmesini izledim. Dennis arabanın hızını giderek arttırıyordu, Rûya'nın istediği bu muydu emin değildim. Hamburg'a varmadan biraz önce bana onu bekleyenlerden ne kadar korktuğunu itiraf etti.

Dışarıda yağmur yağıyordu.

Altona'da ailesinin evinin önünde arabadan inmemizle, olaylar hızla gelişti. Evden akrabaları ve ahbabları çıkıyor,

sırayla Rûya'ya sarılıyorlardı. Yoğun bir yas havası hüküm sürüyordu – Rûya'yla annesi birbirlerine sarıldığında son raddesine ulaştı. Yukarıya çıktık. Kapının önünde herkes ayakkabılarını çıkardı. Gözüm Rûya'nın kahverengi çizmelerine takıldı. Alırken Rûya'nın çizmeleri güle güle giymesini dilemiştim. Şimdiyse bu kış öyle olamayacağından dolayı içim parçalanıyordu. Jovanka'yla ben sabah yedi buçuk gibi Kuş ailesinin evinden çıktık. Dennis önümüzdeki günlerde Rûya'ya ve ailesine destek olabilmek için orada kalmıştı. Ben daha o noktada değildim. Rûya'nın, Jovanka'nın kendisine ne kadar incelikle veda ettiğini, benim de ne zaman ihtiyacı olursa yanında olacağıma dair söz vermemi ne derece algılayabildiğini bile bilmiyordum. Tren garına gittik ve son gelişlerimden bildiğim pastanenin önünde durduk. Jovanka kahve aldı, sütsüz içtik, canımız başka bir şey istemiyordu. Bakışlarımız karşılaştı.

“Barıştık mı?” diye sordu usulca.

Başımı salladım ve ağlamaya başladım.

Geceleyin Unter den Linden'deki ağaçlar noel süslerine bürünmüşken dışarıda gezmek ne kadar da güzeldi. Toplantımızdan sonra Christian Perez, Liz'le beni genelde öğlenleri tercih edilen Cafe Einstein'de akşam yemeğine davet etmişti. Perez memnundu, çok üretken olduğumuzu ve istediği yöne doğru bir adım attığımızı söylüyordu. Liz'e yeni program konseptini revize etme görevini vermişti. Ondan sonra Perez Avrupa'daki potansiyel kardeş radyolarla görüşecekti. Bu iş birkaç hafta sürerdi. Beklemekten bıkmıştım artık. Değişen sadece beklediğim şey oluyordu.

Güzel Sanatlar Akademisi'ne ayak bastığımda, sanatçıların partisinden sıkılmışa benzeyen Altan'la neredeyse çarpışıyorduk. Aslında arkadaşım haftalardır hiçbir şey yapmama sanatını icra etmekteydi. Tabii Căke'de oturup içmek dışında – tek başına oturuyor ve kimseye dünyayı açıklamıyordu. Altan artık tezleriyle basit şeyleri karmaşıklaştırmaz ve karmaşık şeyleri basite indirgemezse halimiz ne olacaktı?

Altan bir kere daha beni Okan'ın düğününe gelmeye ikna etmeye çalıştı. Partinin bensiz vuku bulacağına yemin et-

sem de, Altan son dakikaya kadar fikrimi değiştirmem için uğraşacaktı. Yine konuşmaya başlamadan içki standına koşturup ikimize birer kırmızı şarap aldım. Geri döndüğümde konu değişsin diye Altan'a doktora tezini neden boykotladığını sordum.

"Tamamen bırakmayı düşünüyorum."

"Manyadın mı sen? Ne yapacaksın sonra?"

"Ünvanımı alsam ne yapacağım? Gerçekten de Alman üniversitelerinde bir şansım olabileceğini düşünüyor musun?"

"Neden olmasın?"

"Çünkü üniversiteler toplumsal mekânlardır."

"Yani?"

"İrkçılık üniversitelerde de kol geziyor. Oralarda o kadar kolay fark edilmiyor sadece. Sence Alman bilginleri bizlere bilime giden yolu mu açıyorlar?"

"Evet, bence öyle. Ayrıca sen başarılısın."

"Burada kimse ona bakmıyor."

"O zaman yurtdışına gidersin – İngiltere'ye veya ABD'ye."

"Hiç ilgimi çekmiyor."

Altan sigarasını kül tablasında söndürürken, neredeyse beş aydır teziyle ilgili bir satır bile yazmamış olduğunu itiraf etti. İnanmaz gözlerle ona bakıyordum.

"Dalga mı geçiyorsun sen?"

"Hayır, çok ciddiym. Okumak konusunda pek az insan benimle yarışabilir. Hem çok okuyorum hem de karmaşık ve zor metinleri okuyabiliyorum. Okuduğumu anlıyor ve metinle bir ilişkiye girebiliyorum, yani düşünceyi devam ettirebiliyorum. Ama yazmayı beceremiyorum, en azından gerektiği gibi yazamıyorum. Bunu aramızda kalsın lütfen. Bu bir rica değil bir şart çünkü sen bunları söylediğim ilk insansın."

"Tüm bu zaman boyunca bilgisayar başında ne yaptın peki? Google'la mı oyalandın?"

“Yok, Tetris oynadım.”

Yine kulaklarıma inanamadım. Her şey çalışırken kendine bir oyun arası vermesi ile başlamıştı. Sonra aralar iyice uzamış, Altan da oyundaki puanını her turda arttırma hırısına yakalanmıştı.

“Bu yetmezmiş gibi internetteki oyun forumlarına girmeye başladım,” diye devam etti.

Negri’den Tetris’e geçmiş olmasına ve ilk göçmen işçilerin hikâyelerine bile artık ilgi duymamasına inanasım gelmiyordu. Yeni Zelanda’da bile Derya’yla ayrılığından sonra ki iki hafta boyunca yas tutmanın yanı sıra otelde Tetris oynamıştı.

“Niye bana bir şey söylemedin? Belki sana yardım edebilirdim.”

“Saçmalama.”

“Ama yardım alman şart,” diye ısrar ettim.

“Başladım,” dedi Altan.

Partiden sonra Pariser Platz’dan eve doğru yürürken Altan’ın kendine benden gizlediği bir dünya yaratmış olmasına hâlâ şaşırıyordum. Bu ne biçim bir arkadaşlıktı? Bu soru kafamı o kadar çok meşgul etti ki, bir değişiklik olarak Rüya’yı hiç düşünmedim. Rüya babasının son isteğini yerine getirmek için ağabeyleri ve annesiyle birlikte babasının cenazesini Dersim’e nakletmişti. Ahmet Amca’ya göre naaşların Türkiye’ye götürülmesi eskiden mantıklıydı, şimdi ise saçmalıktan başka bir şey değildi. Kendisi asla böyle bencilce bir istekte bulunmayacağına dair bana söz verdi. Ahmet Amca’nın ölümle ilgili böyle konuşması hoşuma gitmemişti. Ona hiç yakışmıyordu. Annemlerin ölümlerinden sonra Berlin’de gömülmelerine zamanında karşı çıkmış olmasını haklı çıkarmaya çalışıyordu sanki. O ve arkadaşları Berlin’de uzun süre kalmayacaklarını düşünmüş olmalıydılar. Ölüler niye burada kalsındı ki?

İlk gecemizden sonra Rûya'yla sadece bir kere ve çok kısa konuşabilmişim. Bir sürü soru sormuş, Rûya'dan kısa kısa cevaplar almıştım. Sesi çok depresif geliyordu, parlayan gözleriyle beni büyüleyen ve çıplak vücuduna dokunduğum kadından eser kalmamış gibiydi. Rûya'nın bizimle ilgili hiçbir şey söylememesine rağmen ilişkimizin daha başlamadan bitmiş olabileceği düşüncesi sinsice aklımı zehirliyordu. Bir kanak leydisiyle birlikteliğin daha farklı, daha kolay ve daha iyi olacağını söyleyen arkadaşlarım yanılmıştı. En azından Rûya'yla öyle değildi. İkimiz de ikinci kuşak göçmen olmamıza rağmen aile geçmişimiz aynı değildi. Hikâyelerimiz çok farklıydı, babasının ölümü de bunu değiştirmeyecekti. Telefonda konuşmamızdan sonra, Rûya babasını kaybetmenin sebep olduğu acıdan küçük adımlarla uzaklaşmayı becerebilecek mi, diye düşündüm – ve çevresinde kalacaklardan biri de ben olabilececek miyim acaba diye. Belki şimdi de yine sadece zamana ihtiyacı olacaktı. Muhtemelen Rûya sahip olduğumuz ya da olmadığımız bu şeye bir etiket koymaya ihtiyacımız olmadığını söylerken haklıydı. Sevdiğin biriyle beraber olmak zorunda mıydın? Hayır ama muhtemelen öylesi daha iyi olurdu, diye düşünüyordum bu günlerde.

Ahmet Amca neler yaşadığını biliyor ve benimle o kadar sevecen bir şekilde ilgileniyordu ki her konuda en iyilerin seçildiği bu dünyada henüz süper amcalarla ilgili bir televizyon programı icat edilmemiş olmasına üzüliyordum. Beraber televizyon seyrediyor, tavla oynuyor ve Sevda'yla bol bol zaman geçiriyorduk. Bunlar o umutlar ve düş kırıklıkları labirentinden çıkmama yarıyordu. Çok kötüye gittiğim zaman Ahmet Amca kafamı dağıtsınlar diye arkadaşlarımı çağırıyordu. Ahmet Amca'nın da işine geliyordu bu, çünkü arkadaşlarımın onun etrafına toplanıp ağzının içine bakmalarına bayılıyordu. İlgî görmeyi sağlamasını da çok iyi biliyordu. Örneğin, Dennis'le Jovanka'ya birbirlerine çok yakıştıklarını

söylüyordu, onlar da bu tür iltifatları duymaya alışık olmadıkları için çok hoşlanıyorlardı bundan. Onların bir çift olmasına ben de alışabilmişim en sonunda ve Jovanka'yla arkadaşlığımın gizemli büyüsünü kaybetmesine rağmen yeniden iyi anlaşıyor olmamıza çok seviniyordum.

Ahmet Amca bana ne kadar destek olursa olsun, bir şeyler değişmişti. Benden bir şeyler sakladığı hissinden kurtulmıyordum. Ona sorduğumda hemen savunmaya geçmesi de bu şüphemi besliyordu. Sevda'ya dikkatlice sorduğum sorular da cevapsız kalıyordu.

Jovanka'yla Dennis ise hiçbir şeyi saklamak istemiyorlardı. "Çocuğumuz olacak. Kaza oldu ama iyi bir kaza..." dedi Jovanka 22 Aralık'a çektiğimiz Noel yemeğinde.

Umurumda olmadığını sanmasınlar diye mutluluktan parlayan Jovanka'ya sarıldım ve Dennis'e iyi dileklerimi sundum. Eve dönüş yolunda on günlüğüne İstanbul'a gitmiş olan Altan'ı arayıp hemen haberi verdim. Altan haberleri dakikasında Okan'a yetiştirdi.

"Okan çok fena oldu..." dedi, ertesi sabah beni 103'te kahvaltı ederken yakalayan Altan.

"Bir şeyler hissetmesini beklemiyordum doğrusu." Altan, "Düğününe beş kala eski sevgilisinin hamile olduğunu öğrenmek kolay bir şey değil, hem de Dennis'ten," dedi, "gerçi belki de bir kadını sonsuza kadar sahiplenme gibi ilkel erkek güdülerini devreye girmiştir."

Bu dâhiyane miydi yoksa saçmalık mıydı emin değildim. Ama Altan'ın ortaya yine teze benzer bir şey atması beni rahatlatmıştı. Sonra tadını çıkara çıkara düğün hazırlıklarıyla dalga geçti ve tüm şehrin Ferhat'ın posterleriyle dolu olduğunu anlattı. Görünen oydu ki Hollywood-Ferhat büyük bir çıkış yapmak üzereydi, belki de o yüzden beni aramıyordu.

Uzun süre erteledikten sonra Abdullah'ı Böckhstrasse'deki evinde ziyaret etmeye karar verdim. Apartmana girdiğim-

de niçin geldiğimi hâlâ tam olarak bilmez haldeydim. Abdullah'ın gerçekten annemlerin ölümüyle bir alakası varsa bile, onunla tanışmak ne işe yarayacaktı? Olanların üstüne yine bir çizgi çekemeyecektim. Apartmandaki kötü kokular yüzünden pek bir şey de düşünemiyordum zaten. Ceke-timin kol ucunu burnumun ve ağzımın üzerine tutup kok-ladım. Çok fena olmuştum, kusmamak için gül kokularını hatırlamaya çalıştım. Doğru dürüst konsantre olduğumda bu çocukluğumdan beri işe yarayan bir numaraydı. Üçüncü kata çıktığımda, Osman kapının eşğinde durmuş beni içeri buyur ediyordu. Evin içi de pek hoş kokmuyordu, belki piş-miş koyun etinin veya başka bir yemeğin kokusuydu. Bel-ki de giyilmiş ayakkabıların kokusuydu beni rahatsız eden.

“Sorun değil, giymesem de olur,” dedim, Osman bana çok küçük gelen terlikler çıkarırken.

“Yok, yok. Bunları giyin yoksa ayaklarınız üşür ve yılın son gününde hasta olursunuz,” dedi annesi ve mutfığa gi-rip kayboldu.

Osman beni televizyonun sesinin insanın kendi lafını an-layamayacağı kadar bangırdadığı oturma odasına götürdü.

Osman, “İşitme cihazı var ama babamın kulakları hiç iyi duymuyor,” diyerek durumu açıkladı.

Abdullah iki büküm vaziyette sandalyesinde oturmuş, bir Türk kanalındaki öğlen programını seyrediyordu. Beni fark etmişe benzemiyordu, muhtemelen gözleri de kulakları ka-dar kötüydü. Kalın camlı gözlükleri vardı. Ona elimi uzat-tım. Abdullah doğrulmaya çalıştı, beceremedi. O da kötü kokuyordu.

Osman babasına benim kim olduğumu açıklamaya çalış-tı ama Abdullah oğlunun kendisinden ne istediğini bir tür-lü anlamıyordu. Osman küçük bir çocukmuş gibi babasının elinden kumandayı alıp televizyonu kapattı. Kısa bir sessiz-lik oldu. Bej bir kanepe ve koyu renkli ahşap bir dolap ta-

rafından boğulan minnacık odada göz gezdirdim – her şey seksenler stilindeydi. Duvara çerçevelenmiş bir aile fotoğrafı ve sadece son sayfası kalmış bir takvim asılmıştı. Takvimin üstünde yeşil harflerle *Allahın dediği olur* yazılıydı.

Abdullah sonunda kendine gelerek, “Niye geldin?” diye sordu.

Onu ben de kendime sormaktaydım. Ne istiyordum, en nihayet Ahmet Amca’yı hatırlayan ve sağlık durumunu öğrenmek isteyen bu zavallı adamdan?

“Kendisi çok iyi,” diye cevap verdim.

“Sağlık en önemlisi,” dedi Abdullah ve hayatında günah işlememiş, bir böcek bile ezmemiş olmasına rağmen Allah onu hastalıklarla ve acılarla cezalandırdığı için kendine acıdı.

“Yaşınız geçmişİ deşmek için biraz ileri değil mi? Amca-nızın uzun süre yaptığı gibi, sırf o zamanlar babanız camiye para vermek istemedi diye mi şüpheleniyorsunuz benden? Böyle bir şeyi Allah kabul etmez. Hayat ve ölüm Allah’ın kararıdır.”

Osman başını salladı.

“Camiyi daha sonra babanızın parası olmadan da inşa ettik. Biliyor musunuz, bazen pişman oluyorum. Allah’ın evi olarak diktiğimiz camilerin, şimdi çocuklarımızın kendilerini ve başkalarını patlatmasında belki de bir parça sorumluluk payı olabileceği kimin aklına gelirdi? Bunlar Allah’ın çocukları değil, bunlar deli,” diye devam etti Abdullah.

Osman “Dünya değişti. Sen anlamıyorsun artık,” diyerek karşı çıktı.

Abdullah, “Başkalarından ne duyuyorsan onu söylüyorsun,” diye bağırdı kızarak:

“Tek başına bir halt beceremiyorsun. Bir karın bile yok. Annenle ben milletin alay konusu olamamıza rağmen bunu sineye çekiyoruz. Ama sen kendi evine bile çıkamıyorsun, acınacak haldesin.”

Sonra yüksek sesle birbirlerine bağırmaya başladılar. Belki de Abdullah'ın kulakları duymadığı için hep böyle konuşuyorlardı.

Benim burada işim yoktu. Önce Abdullah'a veda ettim. Sandalyesinde iki büküm televizyona bakakalmış haline çok acıdım. Takvimin yarın biteceğini ve indirilmesi gerektiğini bile bilmiyordu belki. Ondan sonra herkese şimdiden iyi bir sene diledim. Osman beni eve bırakmak istedi, kabul etmememe rağmen ısrar etti ve beni taksisiyle eve kadar götürdü.

Christinenstrasse'de indiğimde, "Şimdi en azından nerede oturduğunu biliyorum. Belki bir gün uğrarım," dedi Osman.

Söyleyiş tarzında karanlık bir şeyler vardı, bu tekinsiz tipin adresimi öğrenmesinden hoşlanmadım. Hele beni ziyaret etmesini hiç istemezdim. Babası bile söylemişti: O ve onun gibiler her şeyi yaparlardı.

Yılbaşı gecesi Ahmet Amca'nın bana vereceği haberi yumurtlayabilmek için önce bol miktarda rakı tüketmesi gerekti. Başlarda sadece kem küm ediyordu. Sonra Sevda mutfağa gidip uzunca bir süre kayboldu. Ahmet Amca'nın evleneceklerini duyurmakta bu kadar zorlanması komiğime gidiyordu. Söyleyeceğinin bu olduğuna dair kendi kendimle bahse girmiştim.

“Sana açıklamam gereken bir şey var ve hiç de kolay değil çünkü ilişkimizi etkileyeceğinden eminim. Söylediklerimi duymak hiç hoşuna gitmeyecek...” Ahmet Amca karmaşık konuşuyordu.

“Hadi, hadi, söyle,” diye onu cesaretlendirmeye çalıştım.

“Sevda'yla ben bir karar verdik...”

“Ve evleniyorsunuz. Tahmin etmiştim zaten.”

“Onu nereden çıkardın?”

“Doğru değil mi?”

“Yok, Amsterdam'a taşınmak istiyoruz. En azından...”

“Bana kızma ama bunu için biraz geç değil mi sence?” diye araya girdim yine; Ahmet Amca'nın Amsterdam'da ikinci bahar haberini ciddiye almasını gelmiyordu.

“Ne yapacaksınız orada? Beraber Hollandaca mı öğreneceksiniz?”

“Sevda bir projeye katılacak, değişik ülkelerden gelen işkence mağdurlarına psikolojik yardım sağlıyorlar.”

“Bunun için oraya taşınmanız mı gerekiyor?”

“Sevda’nın orada bulunması gerekiyor.”

“Sen ne yapacaksın peki Amsterdam’da?”

Ahmet Amca aynı benim hissettiğim gibi görünüyordu: Çok üzgün. Yanımda o olmadan yolumu nasıl bulabileceğimi tahayyül bile edemiyordum. Sonuçta Ahmet Amca sadece en iyi dostum değil aynı zamanda seçme hakkım olsa seçeceğim ailemdi. Sevda mutfaktan döndüğünde Ahmet Amca’yla sessizce yan yana oturmaktaydık.

“N’oldu size böyle? Karadeniz’de gemileriniz mi battı? Niye bu kadar mutsuz bakıyorsunuz?” diye sordu Sevda.

“Ahmet Amca Amsterdam olayını itiraf etti.”

“Böyle bir günde başka bir şey duymayı tercih edeceğini anlıyorum. Ahmet uzun zamandır sana nasıl söyleyecek diye işkence çekiyordu. Niye öyle olduğunu da tam anlayamadım doğrusu. Sadece altı ay olmayacağız.”

“Nasıl yani?”

“Söylemedim mi?”

“Hayır, söylemedin, Ahmet Amca.”

“Yok, tabii ki söyledim...”

“Hayır, gerçekten söylemedin. Yoksa nakavt olmuş bir boksör gibi oturur muyum burada?”

Ahmet Amca, altı ayın da uzun zaman olduğunu düşündüğü ve beni Berlin’de yapayalnız bırakacağından ötürü iyi hissetmediği için hâlâ üzgün bakıyordu.

“Ben çocuk muyum?” diyerek güldüm.

“Mesele o değil.”

“Ya nedir peki?”

“Sen benim hayatımsın.”

Tam da Sevda'nın yanında böylesi bir ilan-ı aşka gerek var mıydı emin değildim ama dokunaklı olduğu kesindi. Sevda'nın da hoşuna gitmişti anlaşılan çünkü kanepeye, aramıza oturup ikimize birden sarıldı. Film gibi bir sahne çıkmıştı ortaya, özellikle de Ahmet Amca'nın gözleri yaşardığından.

Sonra Haydar Amca'yla Sultan Yenge'yi telefonla arayarak uykularından uyandırdık. Haydar Amca, "Siz delirdiniz mi, yeni yılımızı gün ışığında kutlayamıyor musunuz?" diye kızdı bize. Lakin çabuk sakinleşti. Kalan'da aralık ayında henüz kar yağmadığı için herkes biraz kafayı yemişti. Normalde bu mevsimde çok fazla kar olurdu. Birleşmiş Milletler bunun iklim değişikliği yüzünden olabileceğini söylemişti. Kahvedeki herkes onunla dalga geçmişti.

"Bizi yine ziyaret edecek misin?" diye sordu Haydar Amca.

"Önce siz gelin," dedim.

"Bu yaşımızda Avrupa çıkartması mı yapacağız?" diyerek güldü.

"Neden olmasın?"

Saat tam gece yarısını gösterdiğinde bir şişe şampanya açtık ve birbirimize sağlık ve mutluluklar diledik. Biraz melankolik bir havaya girmiştım, Ahmet Amca'yı şimdiden öz-lüyordum. Ahmet Amca'yla Sevda Schöneberg'de davetli olduğum bir partiye gitmem için beni motive etmeye çalışıyorlardı.

"Bensiz hayatı şimdiden talim edin bakalım biraz."

"Sen dalganı geç," dedi Ahmet Amca ve kaçamak bir tebessüm geçti yüzünden.

Schöneberg'i boş verip tercihim Kreuzberg'den yana kullandım, Cake'e baktım, sonra baştan aşağı deri giymiş bir DJane'in çaldığı Oriental House'la çıldıran yılbaşı topluluğunun coştığı Vor Wien'e bir dalıp çıktım. Maybachufer'deki loft'unda bir yılbaşı partisi veren Frank'a doğru devam ettim. Tuhaf olan, dünya müziği değil de *Oldschool Funk* ve

Soul çalan bir DJ tutmuş olmasaydı. Mascha erkek arkadaşıyla gelmişti, beni görmezden geldi. Onun dışında, Frank'ın bir sürü iş arkadaşı birbirlerine anne babalarıyla geçirdikleri Noel tatillerini anlatıyorlardı partide.

Bol bol içki içtim, öylesine – ya da belki Rüya'nın ölü taklidi yapmasından dolayı. Gece yarısından hemen sonra ona bir SMS yollamıştım, yılbaşı eğlencesinde ve mutlu bir yeni yıl modunda olmadığını tahmin etmeme rağmen.

Mascha, dansçı olsaydı çok daha iyi olacak olan Flori'yle eğleniyordu. En iyi dans ikilisinin onlar olduğuna şüphe yoktu. Daha sonra ex'imle koridorda karşılaşp aptal aptal karşılıklı dikilip, erkek arkadaşı yanımıza gelene kadar, gereksiz şeylerden konuştuk. Mascha'yı eski sevgilisiyle yeni sevgilisini tanıştırma utancından kurtarmak için özür dileyerek izin istedim, Frank'ın yatak odasından siyah kaz tüyü ceketimi aldım ve Berghain'e doğru devam ettim. Mascha kıskanmıştı çünkü Berghain'daki yılbaşı partisinin biletlerinin daha haftalar öncesinden tükenmiş olduğunu duymuştu. Takside Wriezener Bahnhof'a doğru yol alırken, Heidi'nin benim adımla konuk listesine yazdırıp da Mascha'ya bu olanaktan bahsetmemesinin çok kurnazca olduğunu düşündüm. Berghain'ın önü hâlâ içeri girmeyi uman yüzlerce kişiyle doluydu. Bazıları giriş biletim olduğunu düşündükleri için bana para teklif etti. Kalabalığın arasından süzülüp kapıya ulaştım ve kapıdaki fedailere parolayı söyledim: *What Makes You Go For It*. İçeride silahları yüksek sesli müzik, şehvetli hafiflik, sınırsız uyuşturucu ve seks bağımlılığın ibaret olan Parti-Taliban coşmaktaydı. Club'un içindeki Panorama Bar'da Heidi'yi gördüm. Baktığım yerden, etrafı hayranlarıyla çevrelenmiş gibi gözüküyordu. Prosecco ya da şampanyayla kadeh kaldırıyorlardı. Bir süre daha onları izledim, sonra yavaş yavaş Heidi'ye yaklaşıp onu dans pistine kaçırdım. Her ne oluyorsa bana – işte yine serbest iradem-

le bir kadınla beraber dans pistindeydim. Dans edip içki içmeye devam ettim. Sonra Heidi'yle tuvalette bir line kokain yaptık. O esnada hafifçe öpüştük, sonra da içemeyecek hale gelene kadar kendimi alkole verdim. Saat öğleden sonra dört gibi artık kimsenin panjurları kaldırıp indirme oyununa tezahür yapacak hali kalmadığında partiyi terk etmeye karar verdim. Daha saatlerce böyle devam ederdi.

Aslında doğum günümü yatakta geçirmek istiyordum ama Ahmet Amca'yla Sevda beni görmek için ısrar ettiler. Tabii ki bu özel günümde hep yaptığı gibi Gül Yenge aradı. Birbirimizle sanki Ahmet Amca'yla hiç ayrılmamışlar da Gül Yenge sadece bir şeyler almaya dışarı çıkmış gibi konuştuk. Belli ki Ahmet Amca ona daha Sevda'yı anlatmamıştı. Yine de Gül Yenge'yi Berlin'e çağırdım ve o çok sevindi. Normalde hep tam tersi olur, o beni çağırırdı. Daveti yapan kim olursa olsun, neticesinde nadiren buluşulduğu olurdu.

Sonunda Rüya'dan SMS geldi:

Doğum günün kutlu olsun. sana bir taş getirdim. perişan ve mutsuzum. kendime gelmem lazım. görüşeceğiz, değil mi? Rüyan.

Mesajını defalarca okudum. Rüya'nın doğum günümü unutmaması harikaydı. Ama telefon etse daha iyi olmaz mıydı? SMS'ini Rüyan diye bitirmek konusunda uzun uzun düşünmüş müydü acaba diye merak ediyordum. Ve sonuçta Rüya da yalnızlığı seven birisi mi çıkacaktı acaba, uzun süreli bağlanmak istemesine rağmen? Cevabını bilmiyordum.

Ahmet Amca, Rüya'yla birbirimize bu hediyeleri vermeye devam edersek yakında bir mineraloji müzesi açabileceğimiz kanısındaydı. Sevda onun bu yorumunu hiç de romantik bulmadı. İkisini Cafe Ma Rosa'da tatlı tatlı birbirleriyle dalga geçmeye bıraktım, hediye faslına geçene kadar sürdürdüler bunu. Sevda bana küçük bir model araba almıştı.

“Bu nedir?” diye sordum ilgiyle.

“Devrim.”

“Anlayamadım.”

“Babam mühendisti, bu araba modelinin geliştirilmesi-ne katkıda bulunmuştu. İsmi Devrim olacaktı ama sonunda üretilmedi,” diye anlattı Sevda. Böylece Türkiye’nin araba endüstrisinin de bir devrimi ıskaladığını öğrenmiş oldum. Ahmet Amca da özel bir şey seçmişti, bana Dersimli bir veterinerin anılarını anlatan küçük bir kitap hediye etti. İkinci kere aval aval bakmış olmalıydım ki Ahmet Amca aceleyle bu kitabın altmışlı senelerde satın aldığı özel bir baskı olduğunu söyledi. Nadir bulunan ve günümüzde çok para edecek bir kitapçıktı. Sanki mesele oymuş gibi.

Akşamüstü canavar kanepeye uzanıp televizyonda iki sarışın mankenin, suratına bakılmaz iki genci, Raven ve Lars’ı, karşı cinse yaklaştırmaya çabalarını gösteren bir programa daldım. İki tipsizin de hiç kız arkadaşı olmamıştı ve yirmilerinin ortalarında olmalarına rağmen seksi sadece anlatılanlardan biliyorlardı. Raven’le Lars’ın öncelikle *bedenleriyle ilgili olumlu bir duygu geliştirmeleri* için bale dersi almaları gerekiyordu. İkisi de çok beceriksizdi. Sonra her şeyin ayarlanmış olduğunu bilen kadınlarla birer randevuya çıktılar. Her görevin başında ve sonunda mankenler Raven ve Lars ile konuşuyor, hatalarını söylüyor ve gerçek hayatta kadınlarla ilişkilerinde başarılı olabilmek için neleri daha iyi yapabileceklerine dair fikirler veriyorlardı. En sonunda ikisinin plajda tanımadıkları en az beş kadından öpücük istemeleri gerekiyordu. Raven becerikli çıktı ve yedi kadına dudaklarını öptürtmeyi başardı. Otistik gibi duran, İsa sakallı Lars ise feci şekilde çuvalladı. Yine de bu *Öpücük Yarışması*’ndan çok şey öğrenmiş olduğunu söyledi. Mankenler buna çok sevin-diler. Kendilerini kısa ilişkiler uzmanı rolünde çok beğenmiş gibiydiler. Raven’le Lars’ı daha ne gibi meydan okuma-

lar bekliyordu bilmiyorum ama televizyonu kapattım. Böyle bir şey yayınlanıyorsa eğer bizim yeni program haydi haydi beğenilir diye düşündüm.

Gazeteyi karıştırıp etkinlik tavsiyelerine baktım. Fazla bir şey değişmemişti: Ocak'ın ikisinde Berlin'de pek bir halt dönmüyordu. Düşüncelere dalmış bir halde tavana bakarken uyuyakalmışım. Kapının zili beni gereksiz rüyamdan uyandırdı. Duvara doğru dönüp kafamı dore yastığın altına gömdüm, tek istediğim tekrar uykuya dalmaktı.

Zil bir daha ve bir daha çalınca, kalkıp kapıya gittim.

Outro

Kimse yalnız yazmaz.
Teşekkür ve saygı:

Öncellikle Manuela ve Raya.

Mehmet, Hatun ve Bilgin Ayata, çevirmenim
Vanina Kutelas, Türkiye pencerem Tanıl Bora,
Irmgard & Predrag Bojadžijev, Wolfgang Farkas,
Hendrik Rohlf ve Blumenbar-Empire, Jörg Sundermeier,
Kristine Listau ve Verbrecher Verlag çalışanları,
Fehmi Odabaş, Tan Morgül, Deniz Yücel,
Carolin Emcke, Barış Guerkan, Georg Roske,
Lena Grünberg, Ünal Silver, Ülkü Schneider-Gürkan,
Maxim Biller, Wolfgang Metzger, *Der Tagesspiegel*
arşivi, Volga Sorgu Tekin, Kemal Kahraman,
Nadi & Nadir Demirçivi, 1. FC Union Berlin,
FC Liverpool.

Tavlada tek bir hareket oyunun tüm gidişatını değiştirmeye yeterdi. Kesin görülen bir mağlubiyet anlık bir hamleyle galibiyete dönüşebilirdi – Altan'ın kendi hayatı için dilediği şey işte tam da buydu.”

Berlin’de geçim derdi olmadan rahat yaşayan, zevkine radyoculuk yapan, kâh gece hayatına kâh entelektüel ortamlara takılan, hazzı belki bulan ama mutluluğu, gönül rahatlığını bulamayan bir genç adam... Anlam eksik... Aşk eksik...

O anlamı ve başka bazı meçhûllerin ipuçlarını, küçücükken kaybettiği anne babasının memleketinde, Dersim’de bulabilir mi acaba? Aşk, Hamburg’da tanıştığı, aklını başından alan o Dersimli genç kadında bulabilir mi? Hayat kadar alaycı, hayat kadar kederli ve hayat kadar ümitli bir roman.

“Sarhoşluk ve mest hali ile pişmanlık arasında bir kahraman... kibirden uzak güzel, eğlenceli bir eser...”

Lena Bopp, *Frankfurter Allgemeine Zeitung*

“Almanya ve Türkiye hallerini kaynaştırırken, ‘göçmen kökenli Alman’ kalıbını anlamsızlaştıran bir roman.”

Annabel Wahba, *Die Zeit*

KDV'DEN MUAF TIR